

شۆره شا ئەیلوولئ

دیتن و بۆچوون

ئىنسكلۆپىدىا پارتى دىموكراتى كوردستان

سەنتەرى بېشكجى بۆ فەكولتېن مروفایەتى

سەنتەرى فەكولتېن جىنوسایدی

زنجیره پەرتوکی ۶۰ سالیا شۆرەشا ئەیلوولی (۱۹۶۱ - ۱۹۷۵)

(13)

کۆنفرانسى زانستىي نىقدهوله تىي

شۆرەشا ئەیلوولی وەرچەر خانەك د دىرۆكا سىياسى يا كوردى دا

۱۹۷۵/۳/۶ - ۱۹۶۱/۹/۱۱

شۆرهشا ئەيلوولى

دیتن و بۆچوون

نقیسین:

نەجمەدین یوسفی

وەرگیران ژەرەبیی:

مصلح حمزه

دھۆك - 2021

-
- نائف و نيشانى پەرتووكى: شۆرەشا ئەيلوولى ديتن و بۆچوون
  - نقيسەر: نەجمەدين يوسفى
  - وەرگىران ژەرەبىي: مصلح حمزە
  - دەرھىنانا ھونەرى: خالد توفيق ئامىدى
  - دەرھىنانا ھونەرى يا بەرگى: ناسر منبەرى
  - وەشانگەر: ئىنسكلۆپىدىا پارتى ديموكراتى كوردستان و زانكۆيا دھۆك
  - ژمارا سپاردنى: ل پەرتووكخانئيت پارىزگەھا دھۆكى (D/۲۴۷۷/۲۱) ل ۲۰۲۱/۷/۲۶

ماڤىن چاپ © و بەلاڤكرنى بۆ بۇ زانكۆيا دھۆك و ئىنسكلۆپىدىا پارتى ديموكراتى كوردستان دپاراستينە

-
- uod.ac/besikci-center
  - besikci.center.uod.ac
  - Besikci center for humanities studies BCHS
  - +964 750 736 27 97

سەنتەرى بيشكىچى بۆ فەكۆلپىن مروفايەتى / زانكۆيا دھۆك - كومه لگەھا زانكۆين -

جادا زاخۆ ۳۸ - ئاڤاھىي پەرتووكخانا مەلبەندى - قاتى سىي

دیاریه بۆ:

گیانێ پاکێ شه هیدین رییا نازادیی.

دایک و ک هس و کارین شه هیدین بزاقا رزگاربخازا کوردی.

پیشمه رگه و قاره مان و به شداربووین شۆر هشا ئ هیلوول و گولانی

نافه روك

- ۹ ..... پەيقەك
- ۱۱ ..... دەستپېك
- ۱۳ ..... پشكا ئېكى : شۆرەشا ئەيلوولى قۇناغ و دە ستكه فتى.....
- ۱۸ ..... قۇناغائېكى.....
- ۲۳ ..... سە روبە رى ساخله مېى.....
- ۲۳ ..... سە روبەرى لەشكرى وشەر دگهل دۆژمنى.....
- ۲۵ ..... قۇناغا دووى.....
- ۲۹ ..... قۇناغا سېى.....
- ۳۵ ..... قۇناغا چارى.....
- ۴۳ ..... قۇناغا پېنجى.....
- ۵۸ ..... قۇناغا شەشى.....
- ۶۹ ..... پشكا دووى : شۆرەشا ئەيلوولى ل دە قەرا بادىنان .....
- ۸۵ ..... ژلايى ساخله مېى قە .....
- ۸۶ ..... سە روبەرى هاولاتيىن كورد ل دە قەرىن ژېر دە سههلاتا حكۆمەتى.....
- ۸۷ ..... سە روبەرى لە شكە رى.....
- ۹۲ ..... رېكخستنا پارتايەتى.....
- ۹۴ ..... لە شكە رى شۆرەشكىرى كوردستانى.....
- ۹۴ ..... ليژنېن چاره سەركرنا ناريشا .....

۹۴	..... بنگه هین ساخله میی
۹۵	..... ئامیرین په یوه ندیکرنی
۹۵	..... ژيانا روژانه یا هاوالاتیان
۹۶	..... هاتنا پارتا به عس وسه رده می رهش
۹۹	..... ته وهری ئیکئی
۹۹	..... ته وهری دووی
۹۹	..... ته وهری سیی
۱۰۰	..... ته وهری چاری
۱۱۵	..... فیرکرن
۱۲۱	..... گوندی سوریا
۱۳۹	..... سه روبه ری په نابهرال ئیرانی
۱۴۵	..... په یقه کا پیتفی
۱۴۷	..... تیبینیا دوماهی
۱۴۹	..... پاشگو

پەيشەك

شۆرەشا ئەيلوولۇ دەيتە ھژمارتن ئىك ژ شۆرەشېن ھەرە مەزن و دېرۆكى يىن مللەتتى كورد و ل ھەر چار پارچىن كوردستانى فەخر و شانازىي پى دەن سەرەراي كۆ جە و رويدانين وى ل سەر ئىك پارچا كوردستانى بوويه ئەوژى كوردستانا باشۆرە، و ئەم دشىين بىژين شۆرەشەكا سەرانسەرى بوويه چۆنكى گەلەك ژ بەشداربووين وى وەك پيشمەرگە و كادر و تا سەركرده ژى ژ پارچىن ديتەر يىن كوردستانى بوويه (باكۆر- رۆژھەلات - رۆژئاڧا) ئانكو شۆرەشەكا نەتەوھىي بوويه و نە بتنى خەلكىن كوردستانا باشۆر بەشدارى تيدا كرىه.

ژ ھۆكارىن ئەز پالدايم و رازىبوويم پەرتۆكا (پورە ايلول المجدىه) يا نقيسەر و پيشمەرگەھى شۆرەشا ئەيلوولۇ خۆددى ژى رازى (نەجمەدين يوسفى) ژ زمانى عەرەبى وەرگىرم بۆ زمانى كوردى و ب زاراقى سادە يىن كرمانجيا دەفەرا مە ئەوژى كۆ نقيسەرى نافرئى ئىك ژ پيشمەرگە و كادر و شۆرشگىرىن ئەفنى شۆرەشى بوويه ھەر ژ دەستپىكى تا ب دۆماھىكھاتن و شكەستنا وى ژ ئەنجامى رىككەفتناما خيانەنتكارا جەزائىر ل ئادارا سالا ۱۹۷۵، ئانكو نقيسەرى ب شىوئى پراكتىك دناڧ رويدان و لىكدان و روى ب رويبووين شۆرەشى دا بوويه. نقيسەرى رويدانين سياسى و لەشكەرى يىن ھەر قوناغەكا شۆرەش تيدا دبوورى ب شكەستن و سەرکەفتنين وى قە ب راستگويى و ب وەفادارى د پەرتۆكا خۆدا تۆمار كرىنە نەخاسمە ل دەمى دان و ستاندن دەھاتنە كرن دناڧبەرا سەركردايەتيا شۆرەشى و حكۆماتين عىراقى ل وى سەردەمى دگەل دياركرنا ھۆكار و ئەنجامان، زىدەبارى وى چەندى دى بينين كۆ نقيسەر وەك كەسەكى بى لايەن و رەخنەگر بوويه د شۆڧەكرنپن خۆ دا بۆ رويدانين شۆرەشى نەخاسمە ژلاين سياسى قە، ئانكو رەخنە ل ھندەك سەركرده و شۆرەشگىرىن شۆرەشى ب شىوھكى زانستى و لوجىك گرتىه .

ديسان ژبەر كۆ زۆربەى قۆتابى و خويندكارين دەستەين ئەڧى سەردەمى ژلاين زمانين بيانى قە د لاوازن نەخاسمە ژلاين زمانى عەرەبى قە و دا بىتتە جەھى مفا وەرگرتنى بۆ ھەر كەسەكى، لەوا من پتر ھەز ھەبوويه ئەڧى پەرتۆكى بۆ زمانى كوردى وەرگىرم و لدويڧ داخازيا نقيسەرى پەرتۆكى من پەرتۆك ب شىوئى (وەرگىران وەك خۆ) وەرگىرايە ب تنى ھندەك زىدەھى نەبن وەك زىدەكرنا ھندەك پىزانينان ژلاين من قە ب شىوئى پەروايز ھاتينە دياركرن، ھەلبەت ئەڧ زىدەھى و رۆنكرتین ژلاين من قە ھاتينە نقيسين ب رازەمەنديا خۆددى ژى رازى (نجمەدين يوسفى) بوويه كو ل وى دەمى د ژيانى دا مابوو و دگۆتە من تۆي دەستويرداى ھندەك پىزانينين خۆ لى زىدەكەى كۆ بابەت پتر دەولەمەند بىت .

چاپا ئىككى ژ پەرتۆكا (شۆرەشا ئەيلوولى - دىتن و بۆچوون) ل سالا ۲۰۱۶ ھاتبوو چاپكرن و ژبەر جەند ئەگەرەكان بتنى (۲۵۰) دانە ژى ھاتبوونە چاپكرن و بەلافكرن، لەوا و ژبەر داخازيا خاندەفانان لەسەر پەرتۆكى ژبو بكارئىنانا وى وەك ژىدەركى دىرۆكا كوردان و گریدای مەزنتىن شۆرەشا كوردى يا ھەفچەرخ و ب ھارىكارى و پشەفانیا (دەزگای ئىسكلوبىدىا پارتى دىمۆكراتى كوردستان) چاپا دووى ژ ئەفنى پەرتۆكى ھاتە چاپكرن. ھىفیدارم ب ئەفى كارى بچويك ئەز شىابم خزمەتەكى پىشكىشى دىرۆكا مللەتى مە يى ھەفچەرخ كرىت، و ھەرگىرانا من ببىتە جەن رازىبوونا خاندەفانين ھىژا.

وەرگىر

دەستپىك

بىناڧى خۇدۇيى يى مەزن ودلوقان

ل سالا ۱۹۶۱ شۆرەشا ئەيلوولۇ دەستپىكەر وەك ئەنجامەككى بىنر يىن وان كاودانئىن كوردستان تىدا دبۇرى، ژئەگەرى ئەوئى سىياسەتا شوڧىنى يا پرى كەرب وكىن ژلايى حكۇمەتا (عبدالكرىم قاسمى) قە دژى مللەتئ كورد وبزاقا رزگاربخازا كوردى ئەوا پارتى دىمۆكراتئ كوردستان نوينەراتيا وئى دكر ب سەرۆكاتيا مستەفا بارزانى.

شۆرەشى بۇ ماوہى پتر ژ سىزدە سالا بەردەوامى كر، دەستپىكا وئى خەباتەكا خۇيناوى وپرى گيانئ قۇربانىدان وبەرگرى وداستانئىن قارەمانانە ب سەرپەرشتى وراسپاردئىن سەركردايەتياەكا زىرەك وەككىمانە، نافەراستا وئى ھەمى سەرکەفتن وگورانكارىيىن ئەرىنى بوون، ودوماھىكا وئى دەسكەفتى و ھەرچەرخانەكا مېژووئى بوو دخەباتا گەلى كوردستانئى دا وپالدانەك بوو بۇ بزاقا رزگاربخازا كوردى، وناق ونيشانئىت رابوون وخەباتا وئى سەركردى وئى بوويه، لەوما خۇراگرى وبەرخۇدانا وئى بوويه جەن فەخرو شانازيا مللەتئ كورد، و ب پىلانەكا نىف دەولەتى وخيانەتكارانە دژى بزاقا رزگاربخازا كوردى شۆرەش ب دوماهىكەھاتياە دگەل شكەستن و دەستپىكا نەخۇشىيىن وپرانە، و ب راستى شۆرەشا ئەيلوولۇ قۇتابخانەكا پرى وانە ورسەرپۇر بوويه.

پشتى شكەستنى ول دوماهىكا سالىن ھەفتيان دا وپشتى سەرۆبەر ھاتتياە گھورىن وکەسانىن كەرب وكىن د دلى دا ئەف چەندە بخۆ ب دەليقە ديتن وكىلبىن خۆ قىچكرن ژبو بەلاڧكرنا گيانئ تولشە كرنئ زىدەبارى لاواكرنا شيانئىن بارزانى د سەركردايەتيا بزاقا رزگاربخازا كوردى دا ھەر ژ دەستپىكا ژيى وى يى بچووويك و تاكو شۆرەشا سالا ۱۹۴۳ ورۆلئ وى د دۆرستكرنا كۇمارا مەھاباد دا، ورى پىقانانە وى بۇ ئىكەتيا سوڧىتى ول دويفدا سەركردايەتيا وى بۇ شۆرەشا ئەيلوولۇ دگەل وان سەرکەفتن و دەسكەفتيا، ھەرۋەكى شۆرەشا ئەيلوولۇ ل دەقەرەكا دەستنيشانكرى رويدايە وەكى شۆرەشىن ديتر يىن كوردستانئى و يا سنۆرداربوويه وبۇ ماوہكى قەكىشايە وچ ئارمانچ ب دەست خۇقە نەئىنايە ژبەر لاوازيا سەركردايەتيا وئى وشكستن ئىنايە وسەركردى وئى ب سالۆخەتەككى خراب ل قەلەم دايە. لئ ب ھەمى نەخۇشى و قۇربانى وئەنجامئىن خۇقە چووويه د دىرۆكى دا لەوما من ئەف پەرتۆكە ل سەر شۆرەشا ئەيلوولۇ وسەركردى وئى

نقىسيە ودېيت يا قاللا نه بيت ژ كىماسيىن رېنقىس و دارىشتن ورېزمانى ودۆبارە سالۆختە دانى روويدان وشروڧەكرنى و دېيت ھندەك بۆچوون نه دجھى خۇدابن بەلكۆ مەرەم ژى بەرچاڧكرنا راستىن يە وپىشكىشكرنا ھزرى وبابەتى يە د وى قۇناغا تەنگاڧ ونە يا ئارام ژلايى سىياسى ڧە بۆ گۆرەپانا ڧەكۆلىنى ودان وستاندنى و تاكو راستيا ئەڧى شۆرەشى بۆ مللەتى مە وجيھانئ ئاشكەرا بېيت، وبۆچوونىن درۆست نەھىنە ڧەشارتن، چۆنكى سەرۆبەر ل وى سەردەمى ول دويفدا يى پرى رەخنىن دژوار وگۆنەھباريىن ژ درەو بوويه. وژبەر شيائىن من يىن مادى دلاواز بوون ل وى سەردەمى نەھاتبوو بەلاڧەكرن كۆ تا پتر مفايى خۆ ھەبېت وپشتى سەرھلدانا پىرۆز نقىسىنى ب شيوھكى بەرفرەھ دەستپىكرىە ل سەر شۆرەشا ئەيلولئ وكەساياتىين وى سالۆختەتېن سەركردى وى بارزانى، لەوما گەلەك راستى ئاشكەرا بووينە ھەك سالوختە دان وبەرز راگرتنا رويدانا. وئەز ل ھىڧىھەكا مۆكمم كۆ پاشە رۆژ و بارودوخىن گۆرانكار وسەربۆرىن نەخۆش ئەويىن دوير ژ ھزركرنى دى دووپاتىي كەت ل سەر گەلەك ژ وى ئەوا د ئەڧى پەرتوكى دا ھاتتە خارى .

ئەڧە وپشتەڧانيا مە بخۆدى يە

نەجمەدين يوسف

۱۹۹۴

پشکا ئىكى :

شۆرهشا ئەيلوولى قۇناغ و دەستكەفتى :

شۆرهشا ۱۴ تيرمهها سالا ۱۹۵۸ يا نشتىمانى ئەوا حۆكمى پاشاتى ل عىراقى ب دوماهيك ئىناى ول جهى وى حۆكمى كۆمارى راگهاندى، دەستكەفتىين گىنگ ب دەست خۆفه ئىناينه وهك دەركرنا عىراقى ژ پهيمانين لەشكرى و دەسهلەتا بيانى و راگهاندنا ئازاديا ديمۆكراسى و دەستویريا درۆستكرنا كۆمەل و پارتين سياسى يين نشتىمانى و پيشكەفتنخاز و دەركرن و جىبهجىكرنا ياسا چاكسازيا چاندنى.... هتد، و سهبارەت مللەتتى كورد ب شيوهكى تايهت بهرگى ژماره سى ژ دەستورى عىراقى يى بهروهخت ديژيت ((كورد و عەرەب هەقپشكن دىراقى دا)). ئەفه و رازەمەندى ل سەر فهگەريانا بارزانىي نەمر و هەقلاين وى يين خەباتا رى پيشانا ديروكى ل سالا ۱۹۴۷ بۆ ناف مللەتتى ب سەربلندى و سەرفەرازى، و پيشوازيا گەرم و ئىكجار زور و كيم و يئە لئها تيه كرن ژلايى دەسهلاتتى و خەلكى عىراقى ب كورد و عەرەب فه .

بارزانى فهگەريا عىراقى د دەمەكى دا كۆ پارتى د كاودان و سەرۆبەرەكى نازك دا دەر باز دبوو، ژلاوازيى و پيشگافين د سەر رى داچوونى و لادانا پارتى ژ خەباتا نەتەوايه تى ئەوا كۆ ل دەستپىكى بۆ هايتە دەستنيشانكرن و دويفچوونا وى بۆ سياسەت و هزرا پارتا شيوعى و چەپ رەوين تۆندرهو ژئەگەرى دەسهلاتا هندەك ژسەركردين چەپ رەو و هەلپەرستا (الانتهازيين).

بارزانى شيا ل سەر راستى و سەرروبهرى پارتى و سەركرديه تيا وى يا لاواز و نەساخ ب راوهستيت، لەوما برياردا ب لەز كۆنفرانسى پارتى بهيتە گريدان ل خۆزهيرانا سالا ۱۹۵۹، د ئەقى كۆنفرانسى دا چەند سەركرده و كادريين بەرز ئامادەبوون ژبلى مەكتەبا سياسى و هندەك سەركردين توندەرە بايكوتا كۆنفرانسى كرن. و ژ گىنگرتين بريارين كۆنفرانسى دوير ئىخستنا كەسائين بايكوتا كۆنفرانسى كرين، ول دويفدا بريارا گريدانا كۆنگرى چارى هاتە دەركرن ل پاييزا سالا ۱۹۵۹. كۆنگرهى بريارا لادانا وان دناف ريزين پارتى دا راگهاند و پارتى هاتە قاقارتن ژ رەگەز و كەسائين دەست داهيلاى (متخازل) و دوبره پارتى فهگەريا سەر ريك و بهرنامى خۆ يى نشتىمانى و نەتەوايه تى يى درۆست، و ئەفه ئىكەم گونگره بۆ بارزانىي نەمر تيدا ئامادەبووى، لەوما بەشداربووين كۆنگرهى ب و يرهكى و دليرانه شيان بريارين د خزمەتا مللەتتى و پارتى دا ب راگههينن، و پشتى چەند هەيقهكا ول دويف ياسايا كۆمەل و پارتين سياسى

دهسهلاتی دهستویری دا پارتی دیمۆکراتی کوردستان ئەوا بارزانی دامه‌زینەر و سه‌روۆکی وئی تاکو ب ئاشکه‌راییی خه‌باتی بکه‌ت وه‌ک پارتین دیترین عیراقی یین پیشکه‌فتنخاز وهاته هژمارتن پارته‌کا ئیکانه سه‌رکردایه‌تیا بزاڤا رزگاربخازا کوردی دکر ل کوردستانا عیراقی، و د کاوادان وماوۆ ئەوان سه‌رکه‌فتن وده‌سته‌که‌فتیین شوهره‌شا ۱۴ تیرمه‌ها نشتیمانی ب ده‌ست خوڤه ئیناین پارتی کۆنگرۆی خو یی پینجی ل به‌غدا گریدا ل دویف یاسایا پارتین سیاسی ل به‌هارا سالا ۱۹۶۰ کۆنگره‌ی بریارین گرنگ راگه‌هاندن ل سه‌ر ئاستی نافخوویی و عیراقی وده‌ره‌کی، وپارتی روژناما خو یا نافه‌ندی به‌لافه‌کر ودرویشمی ((علی صخره‌ الاخوه‌ العربیه‌ الکوردیه‌ تتحکم مؤامرات الاستعمار و عملائهم)) به‌رز وبلندکر، ئانکو رامان ژ ئەفی درویشمی ب کوردی ((ب مۆکمیا برایه‌تیا کورد وعه‌ره‌با هه‌می پیلانین داگیرکه‌ر و دوئقه‌لانکین وان دی هینه‌ ژنافرن)) وگرنگی دابوو ب مۆکمرن وپیشتیخستنا په‌یوه‌ندیین خه‌بات و به‌رخو‌دانن دنافه‌را نه‌ته‌وا کورد وعه‌ره‌بی دا، هه‌روه‌سا دنافه‌را وان وپارتین نشتیمانی وپیشکه‌فتنخار دگه‌ل په‌رژه‌وه‌ندیین هه‌فپشک ل عیراقی، و دگه‌ل ئەفان پارتا وب پیکفه‌ به‌رسینگی پیلانین پاشکه‌فتی ولایه‌نگه‌ر و دوئقه‌لانکین داگیرکه‌ر وکه‌رب داریتیا بگرن. له‌وما پارتی و سه‌روۆکی وئی باوه‌ری ورازه‌مه‌ندیا خه‌لکی کوردستان و ه‌رگرت زیده‌باری پیشکه‌فتنا هه‌وا شورشگیری و جه‌ماوه‌ری و هه‌سته‌کی نه‌ته‌وا یه‌تی یی به‌رز. و ورچه‌رخانه‌کا نوی بوو دخه‌باتا ملله‌تی کورد دا ژ پیکه‌مه‌ت ب ده‌سته‌ئینانا ماڤین نه‌ته‌وا یه‌تی یین ره‌وا وپیکفه‌ ژیانن دگه‌ل براینن خوینن عه‌ره‌ب ل عیراقی.

دهسه‌هلاتی هه‌ول دا بارزانی ده‌سه‌ردابه‌ت پشتی زفرینا وی ژ ئیکه‌تیا سوڤیتی ب هه‌رتشته‌کی ئەوه‌زه‌ بکه‌ت وه‌ک پله‌ و پاره‌ و جه‌پین گرنگ و به‌رز د ده‌وله‌تی دا به‌لی رازی نه‌بوو، چۆنکی که‌سه‌کی وه‌کی وی وه‌فادار وزانا وخۆدان گیانه‌کی پاڤژ چ گرنگیی ناده‌ته‌ ده‌سه‌که‌فتیین مادی بتنی خزمه‌ت وخۆگۆریکرنا ملله‌تی ده‌زرا وئی دابوو، ل دویف بنما وه‌زین ئاینی خو و به‌رژه‌وه‌ندیی ملله‌تی وه‌می وان ملله‌تین چاڤه‌ریی ئازادیی و داد په‌روه‌ریی. ئەو گورانکاری وپیشقه‌چوینن مه‌ ل سه‌ری به‌حس ل کرین بووینه‌ هوکارۆی په‌یدابوونا هنده‌ک کار وه‌زین پاشکه‌فتی ب دیتنه‌کا شوڤینزم وب که‌رب وکینه‌کا کۆره‌ دگه‌ل په‌یدابوونا هیڤیین سه‌رکیشیی ژلایین هنده‌ک که‌سا فه‌ ب پالدان وپشته‌فانیا ده‌ره‌کی له‌وما پاشکه‌فتیان ده‌ست ب هه‌ولدانا پیلان وکۆده‌تایا کرن وه‌ک ئەوا ژلایین ژماره‌کا ئەفسه‌را فه‌ ئەوا به‌رنیاس ب (پیلانا شه‌وافی ل موئسل) هاتیه‌ درۆستکرن، وه‌فی پیلانن تاکو باژیری که‌رکۆکی ژئی فه‌گرت وب

مخابنى قە تاوانىن كۆشتن وتالان وسيداره دانى ژى رويدان، شين تىل و قەژن كارى وان بو ماوى چەندىن
سالاد بەرچاڧ و ئاشكەرا بوون.

راست رەوېن نەتەوھىيە وبەعسيان پىلان د داريشتى ژبو گھورينا رى رەوا نشتىمانى وشۆرەشگىريا
شۆرەشا ۱۴ ى تيرمەھى زېدەبارى ليدانا بزاڧا رزگاربخازا كوردى ئەوا پارتي وبارزاني سەركىشيا وى دكر
وھەولدان ئەوى رويى گەش وپاقتى شۆرەشا كوردى ب شىلن وئاشۆپە بكن و ھەك حەزا خۆ ب
پاشكەفتى وچەپ رەو وچۆدابوونى ل قەلەم د دان وژەھرا خويا دژوار ب رىكا گوتارا و روژناما (الپورە)
دا ئەوا (يونس الكائى) سەرنقىسەرى وى ھەك ئەوى گوتارا ب ناف ونيشان ((حەلاندنا نەتەوا كوردى
دناف نەتەوا عەرەبى دا)) ئەقى روژنامى پەسەند وپشتەقانى ژ ھندەك مەزنى بەرپرسىن حكۆمەتى
وھردگرت ئەوېن (بىژنگا) شۆرەشنى ژى نەگرتىن ونە ھاتىنە لادان، لەوما كاودان ھاتنە گھورين د
بەرژەوھەنديا شۆفنىزم ولايەنگەرىن وان دا پشتى پىلانا ليدانا (عبدالكرىم قاسم) ل جادا رەشىد ل بەغدا
ودەست داھىلانا وى ھىدى ھىدى ژ بنەما و پرنسىپ وئارمانچىن شۆرەشا ۱۴ ى تيرمەھى، لەوما
پاشكەفتيان مايتىكرن د رىقەبەرنا كار وسياسەتا دەولەتى دا دكرن وشيان جە وسەنتەرىن ب ھىز دناف
دام و دەزگايىن حكۆمەتى دا ب دامەزرىن و بووينە دەزگايىن تەپەسەركرنى دژى مللەتى وھىزىين
نشتىمانخاز وخەباتا پارتيين سياسى. وپارتى دىمۆكراتى كوردستان پتر وبەراھىك پارتيين سياسى توشى
ئەقى دژايەتى بوويە، ودانا ئاستەنگا بەرامبەر پىشقەچوون وخەباتا وى دگەل دەستەسەركرنا كادرىن
وى يىن بەرز ودوير تىسختنا ھندەك ژوان بو باشورى عىراقى وكارين دويىچوونى وسيخورى دژى
ئەندامىن پارتي دەھاتە كرن، ھەروەسا دەسھەلاتى دەست ب چەككرنا كوردىن پاشكەفتى وخيانەتكار
دكر ھەك وان سەرۆك عەشیرەتین دۆژمناتيا مللەتى كرىن ھەر ژكەفن دا دگەل پىشكىشكرن وبەلافكرنا
پارەكى زۆر ل سەر وان كۆ ھەردەم ئەقە ھىقىا وان بوويە، ودەھاتنە پالدان ژبو دژايەتيا پارتي
دىمۆكراتى كوردستان وسەرۆكى وى.

سەركردايەتيا پارتي دچاقىكەفتىن خۆدا دگەل مەزنى بەرپرسىن دەولەتى ونەفسەرىن ئازاد ئەوېن
خۆ ب پىشكەفتى خازىي و ھەفادارى ولايەنگەريا (عبدالكرىم قاسم) ددانە نياسىن ھەمى شيان
دەمەزاختن تاكو دەست ژ سياسەتا دژايەتيا پارتي وسەركردىەتيا وى بەردەن بەلى چ مفا سەرنەگرت بەلكۆ
دبىت ئەفسەرىن ئازاد دەست گریدای بوون و چ شيان نە بووينە. ئەقە وپشتى سەركردايەتيا پارتي
چەندىن ياداشت پىشكىشى ئەقان لايەنا و(عبدالكرىم قاسم) كرىن وھۆشدارى دايە وان كۆ

(پاشکەفتی و ئمپریالیەت) پالەهرێن ئەفەیی جۆره سیاسەتی نه چۆنکی دی بیته هۆکاری ژدهست دانا دەسکەفتیین شۆرهشا ۱۴ ی تیرمههە و مال و پیرانکرهکه بو نهتهوا کورد و عه رهبا و بننی دی خزمهتا بهرژهوهندیین دۆژمین مللهتی کهت بهلی ئەف ههول و پینگافه هه می دبئ مفا بوون و چ سه ر نهگرت و دهسهلات یا بهردهوام بو ل سه ر سیاسهتا ژ ری ده ر ئیخستنئ و دژاتیای بی رومهت. لهوما سه ر کردایهتیا پارتنی نهچاره بوویه بهری کادرین خو بدهته دهقه رین چیا بی و یین دویر ژ چافین گروپین سیخو ر و پولیسان ئەوین بهردهوام دویفچوونا وان دکر، وهندهک لیکنان چئ ببوون ل هندهک دهقه رین کوردستانی، لهوما سه رۆ بهر ل کوردستانی ئالوز بوو و کهفتبوو د کاودانین مهترسیدار دا کو خو ل بهر ناهیته کرتن، بو بارزانی دووپات بو کو دهسهلات یا بهردهوامه ل سه ر سیاسهتا خو یا دوژمنکارانه و پاشکەست بوویه ژ برنسیپین شۆرهشا ۱۴ ی تیرمههە، و ل دوماهیکی پاشکەفتیین عیراقی و کوردستانی دهست ب سه ر کاودانین عیراقی دا گرتیه. بارزانی ل ئادارا سالا ۱۹۶۱ ههست کر کو ژیا نا وی یا د مهترسین دا لهوما ب نهینئ و ب هه ر ههجهته که هه بیته بهغدا ب جه دهیلیت و بهرف بارزان فه دچیت و بی زفرین تاکو مرنا وی و نهو با شترین کار بو کری و دبهرژهوهندیا مللهتی کوردا بوویه و ب سه ر کیشیا وی و ب شیوه کئ ئیکجار زور مللهت رابوو یه ول هه مان سال ناگری شۆره شی گهش بوویه بی راوهستیان، وهه ر بارزانی هیمایی رابوون و پشکەفتنا شۆره شی یه، و پشتی لیکنولینه کا هویر ژلایئ پارتنی فه بو فان کاودانین مهترسیدار ل سه ر پاشه روژا بزافا رزگاربخازا کوردی ژ ئەگه ری بهردهوامیا عه شیرهتین کوردی یین دهوروبه ری بارزان ل سه ر دژایهتیا بارزان و پارتنی ب پشتهفانیا پاشکەفتیین عیراقی، لهوما پارتنی نهچار بوویه خهباتا چه کداری ب راگههینیت کو ئەو دوماهیکی ریکه مللهتین بن دهست بکار دینن وهک بهرفانیکن ژ هه بوونا خو و ب دهستفه ئینانا مافین رهوا. ب ئەفە چهندی شۆرهشا ئەیلولا ملی ل ۱۹۶۱/۹/۱۱ رویدایه و بو ماوهی سیژده سال و نیشا بهردهوامی کریه تاکو ۱۹۷۵/۳/۱۹.

ودهه فەئ ماوی دهستنی شانگری دا پینچ کابینین حکۆمی دهسهلات ل عیراقی وه رگریته و ب فی

شیوهی:

- حکۆمهتا (عبدالکریم قاسم) ی ومایه ل سه ر حۆکی تاکو به عسیان ب دوماهیکی ئینای ل

۱۸/شواتا /سالا ۱۹۶۳.

- حکۆمهتا به عسیان دهستیپکریه ل ۸/شواتی/سالا ۱۹۶۳ تاکۆ تۆشی شکهستنۆ بووی ل سه دهستی (عبدالسلام عارف)ی ل نیسانا سالا ۱۹۶۳ وحوکمی وی فهکیشایه تاکۆ دفرۆکنۆ دا هاتیته سوئن ول دویف دا برایی وی (عبدالرحمن عارف) ی جهی وی گرتی.

- حکۆمهتا (عبدالرحمن عارف)ی دهسهلات وهگرته ل عیراقۆ تاکو (عبدالرزاق النایف، ابراهیم الداوود وسعدون غیدان) دگه ل حزبا به عس شیان ل ۱۷/ تیرمههی/۱۹۶۸ حۆکمی وی ب دوماهیك بینن، وبه عسیان ل ۳۰/۷/۱۹۶۸ دهسهلات بتنۆ وهگرته وئهفان حکۆمهتا ئیک ل دویف ئیک شه ریئ مهزن و ویرانکارانه دگه ل مللهتن کورد کرینه.

ئهم دشیئن ئهقی ماوی شورهش تیدا تیهری و د وماوی دهسهلاتا ئهفان حکۆمهتا بکهینه شهش قوناغ، وهه قوناغهکن کاودان وسهروبهه وگورانکاری وپیشقهچوون وساخلهتین خو هه نه ودی ههول دهین شروفهکرنه کا کورت دهینه ههه قوناغهکن ورویدائین ل دویف خورا هیلاین، وسهبارهت ب دوماهیك هاتنا شورهشی ژ نیشکهکن فه و دماوی کیمتر ژ دوو هفتیان دا لهوما ناهیتته هژمارتن قوناغهک ژقوناغین شورهشی، بهلکو وهکی لیدانا (دی بوویه) ژ نیشکهکن فه.

قۇناغا ئىككى :

قۇناغا ئىككى ژ شۆره شى دەھىتە ھژمارتن ژماوى دەستپىكرنا شۆره شى ل ۱۱ / ئەيلوولنى / ۱۹۶۱ تاكو ب دوماهيك هاتنا حوكمى عبدالكريم قاسم ل ۸ / شواتا / ۱۹۶۳.

ل دەستپىكى مه ئاماژه پى دايه كو سهركردايه تيا پارتى بىزار ببوو ژ ههمى ههولداين خو دگه ل دهسهلاتى ژبۇراستفقه كرنا سياسه تا خو يا دوژمنكارانه دگه ل پارتى وبزاقا رزگاربخازا كوردى، لهوما ژنه چارى شۆره ش راگه هاندیه دگه ل دهستپىشانكرنا ژفانى دهستپىكرنا وئ ل ۱۱ / ئەيلوولنى / ۱۹۶۱ كو ل دهقه را ههر لقه كا پارتى ئەندامه ك يان پتر ژ ئەندامه كئ ليژنا نافه ندى لئ ئاماده ببوون وههر ل روژين دهستپىكا شۆره شى ملله تى شۆره شگير شيان چه ندين بنگه هين پوليس ولهشكه رين عيراقى وسه نته رين ناحيا و زۇربه ي قه زايان ل كوردستانى دهسته سهر بكه ن وبىخنه ژير دهستى خو دگه ل نازادكرنا دهقه رين بهر فره ه ئه وىن ل ژير دهسه لاتا حوكومه تى ئه وا كو ههر ل دهستپىكى نه شيائى بهر سينگرتنا شۆره شى بگريت كو ل سه رانسهرى كوردستانى رويداى، لهوما دهسه لاتى دهست ب ريكي ن هوڤانه ونه مروڤايه تى كر ژبو بهر سينگرتنا ملله تى كوردى شۆره شقان وهك هيرشين نه سمانى وتوپبارانكرنه كا چر ل سه رگوند ودهقه رين كوردى يين پرى ئانجى ژ ژن وزاروك ودان عه مرا، وبوويه ئه گهرى قۇربانيدانين گيانى وزيانين مادى يين مه زن ل وان گوند ودهقه را وهك خرابكرن وهه رفاندنا خانيا وكوشتنا تهرش وكه والى وسوتاندنا باخچين چاندى وليدانا بنگه ه وبه ريين شۆره شى ب توپخاننى وتانك وزرپووش وفروكين جهنگى ب شه ف و روژ ل وى ده مى كو شۆره شگيرا بتنى چه كئ وان چه كه كئ سفك بوويه وهك (تفه نكين كلاشينكوف وره شاشه) ئه وىن ب دهست خوڤه ئينابن دسه رين خو دا دگه ل دهسه لاتى.

بهر سينگرتنا لهشكه رى عيراقى يا بهر دهوام بوو وژبه ر لاوازى ونه بوونا شيانا زۇربه ي سهركردايه تيا لقين حزبى تاكو ب رولنى خو يى سهركردايه تى رابن ل دهقه رين كوردى ب شيوى پيتقى وزاله هيا وان بو سه روڤه رى وكيم شاهه زابيا وان يا لهشكه رى وچه وانيا بهر سينگرتنا چه كئ دهسه لاتى يى قورس وكوژه ك وويرانكار وشيانين وئ يين مه زن بهر امبه ر شيانين شۆره شى يين لاواز وسنوردار، ئەفه ژلايه كى فه و ژلايه كى دى فه عه شيره تين كوردى زاله هى وفه رمان ل سه ر گه لهك ژ ته خين ملله تى هه بوويه پتر ژبنه مايين حزبى ونه ته وايه تى كو نه د خوڤه بوون ددى وان دا ب شيوه كى دروست.

لهوما شۆرهش تۆشى شكهستنهكا لهشكرى بېوو ل زۆر بهى دهفهره وهپزېن وى ژنهچارى خۆ
 فهكيشانه دهفهرېن چىپاي يېن ناسى، ودووباره حكومهتې دهسهلاتا خۆ ل سهر زۆر بهى وان دهفهرېن
 رزگاركرى سهپاند وههر ژنهچارى خهلكى وان دهفهره لايهنگهريا خۆ بۆ حكومهتى دهبرېن. وئەف
 چهنده بوويه ئەگهري دوو بهرهكيي وپهيدا بوونا كاودانهكى خراب دناف خهلكى كوردستانى دا
 وريكخستنا حزبى ژى تا رادهكى لاواز بېوو، لهوما ئەف كاودانه بوويه ئەگرى بهلافبوونا بزاقين پاشكهفتى
 ب شيوهكى گشتى ويا كوردى ب تايبهتى وههر ژ دهستپيكي شۆرهش كهفتيه د قوناغهكا مهترسیداردا
 دگهل پهيدا بوونا كاودانهكى نهخۆش وئالۆز وههستكرن ب شكهستنهكا مهزن وچاره نقيسهكى رهش،
 ووهسا دهاته پيشبىنى كرن كۆ مهشخهلا شۆرهشې يا بهرهف فهمراندنې فه دچيت ئەوا ژيې وى
 ههيفهك تا دوو ههيف. لهوما و ژبهه پيئشياتين پارتى وبراڤا رزگاربخازا كوردى بخۆ وانا ژ سهربوړى
 شۆرهشېن كوردى يېن پيش وهخت وهردگريت ئەوژى ئەگهه هات تۆشى شكهستنى بوون دى بيته
 هوڤكارى قۆربانى و وپرانكرنهكا مهزن وبيزارى ودوو دليي دناف مللهتې كوردا. ئەفه ودناف فان كاودانين
 بهرتنگ دا بارزانى ب رۆلنى خۆي سهركردايهتى ونهتهوهيى رابوو وهك سهرۆك وسهركرده دهمنى خۆ
 هافيتيه مرنى وسهركيشيا هيژهكا چهكدارى كرى ژكهسانين خۆشتشى ووهفادارترين چهكدار ژدهفهره
 (بارزان، شېروان، دهولهمرى، مزورى ژورى وگهردى)، ئەوين برياردابن بهشداريې دگهل بارزانى دا بكن
 دخۆشى ونهخۆشيان دا كۆ ژمارا وان نيزيكى (۳۰۰) چهكدارا بوون وكهسهكى دى ژبلى ئەفى ژمارا
 چهكدار بهشدارى نهكر ژبهه مهترسيا كاودانين وى سهردهمى.

وب باوهريهكا بهرز ومۆكم ب كيشا خۆ يا راستهقينه وپالپشتيا وى ب ئەفى هيژا بچووېك ئەوا بتنى
 خۆدان بيرو باوهه وب چهكهكى سڤك فه وهندهك ژوان د بى چهك بوون بارزانى دهست ب رى پيڤانا
 خۆ يا شۆرهشگيرى كر ودهاته هژمارتن دووهمين رى پيڤان پشتى رى پيڤانا وى يا ئيكي ل سالا ۱۹۴۷
 دهمنى بهرف ئيكهتيا سوڤيتى فه چووى، ئەفى رى پيڤاننى بۆ ناف كوردستانى دهست پى كر ژبو
 بهرسينگگرتنا ئاستهنگهكا مهزن ئەوژى كارقهژنا خهلكهكى بۆ كۆ دووهى شۆرهشگيربوون وئەفروكه
 لايهنگهرين دهسهلاتى نه ب چهكى خۆفه وب ژيانهكا بى سهرۆبهه وبههلايى ژ ئەگهري وان شكهستنا
 ل بهروكين شهرى، وپيشوازي ئەفى خهلكى بۆ بارزانى وئامادهبوونا وان ژبو كاركرنې دبن فهرمانا وى دا
 دوو باره لايهنگهريا وان بۆ شۆرهشې دى ب چ شيوه بيت ؟ يان ل جهى وى چهندى مېننه دگهل
 دهسهلاتى؟ ئەوبۆ ئەفى خهلكى ههمى فيانا خۆ بۆ بارزانى دياركرن و فهخرو شانازى پى دبر وهيفيا

وان ئەو بوو بارزانی ب چاف ببین ول بن سەرکردایه تیا وی خهباتی بکهن، ئەو بو بارزانی دەست ب ری پێفانا خو یا شورشگیری کر ژ دەفەرا بارزان بەرف بادینان فە د کاودانه کی دا کو یا ب زەحمەت بو خو ل بەر مەترسیا وی هاتبا گرتن ئەگەر بتنی مروفتین خودان بیرو و باوریه کا مۆکم نەبن و ئارمانجا ب دەستفە ئینانا ئازادی و مافین رهوا. ئەف هیژە سەرەرای هەمی کاودانا گەهشتنە دەفەرا ئامیدی ل روژ هەلاتا دەفەرا دوسکی ژوری ئەو بوو خەلکی ئەفی عەشیرەتی و عەشیرەتین (نێروه ریکان) گەهشتنە بارزانی و ئامادەیا خو ژبو قووربانیدانی دەربرین ژپێخەمەت مللەتی ب چەک و گیانی خو فە وب سینەگەکی بەرفرەه و کارکرن دگەل بارزانی ب شانازی دزانین، لەوما پتر باوهری و خوورگری دناف هیژا بارزانی دا پەیدا بوو، ئەفە و خەلکی دەفەرا بەرواری بالا و ئامیدی و دھوک و زاخو و شیخان و عەشیرەتا (گۆلی) ئەوین ل پێش وەخت نەگەهشتینە ناف ریزین دەسەلاتی پەیوەندی ب ریزین شوهرشی کرن ولایهنگەری و ئامادەباشیا خو بو بارزانی دەربرین و بەردەوام خەلکەکی دیتەر پەیوەندی ب ریزین شوهرشی دکرن ژهەمی دەفەرین کوردستانی. هیژین شوهرشی شیان هەندەک سەرکەفتین بەلافە و گرنگ ل سەر کریگرتیا تۆمار بکهن (الجوش) ل هەندەک دەفەرین ئامیدی و دھوک و زاخو چونکی هیژین دۆژمنا شیان نەبوون بەرسینگی پێشمەرگین شوهرشی بگرن ئەوین بەرنیاس ب زیرەکی و قارەمانی و قووربانیی، و قەنجیا ئەفان سەرکەفتنا بو سەرۆک بارزانی دزقریت چونکی ئەفە هەر ئەو شوهرشکان بوون ئەوین ل پێش وەخت تۆشی شکستنا بووین بەرامبەر هیژین دۆژمنا بەلئ ئەفرۆکە سەرۆبەر هاتیە گهورین ول ژیر سەرکردایه تی و سەرپەرشتیا سەرۆک بارزانی ب شیوہکی ئیکسەر بوویە، و ئەف هیژە دەهاتە هژمارتن ب هیژەکا چاف نەترس و بەردەوام ترس ئیخستبوو ددلی هیژین دۆژمنا دا ئەوین هەردەم رەف کاری وان بوویە.

هەر وەسا تانک وزرپوشین دۆژمنا نەدشیان خو ل بەرسینکی پێشمەرگین بارزانی بگرن ل سەر ریکا (دھوک - زاخو) و سەرکەفتنا هەرە مەزن و بناف و دەنگ ل دوماهیکا پاییزا سالا ۱۹۶۱ ل (لومانا) ئەوا ل سەر ریکا دھوک سیارەتیکا، کو د ئەفی شەری دا دۆژمنا تۆشی شکستنا مەزن ببوو، سەرەرای چەکی وان یی گران ژ فرۆکین جەنگی و تانک وزرپووشا بەرامبەر چەکەکی سڤک و ب(وورەبیەکا) بەرز و باوهریەکا مۆکم شیان ژمارەکا مەزن ژهیژین دۆژمنا ژناقیبەن، لەوما ئەف شەرە بوویە خالەکا وەرچەرخان د ری یا شوهرشی دا دگەل بەرزبوونا شیانتین تەکنیکی ولەشکری دناف ریزین وی دا و پەیدا بوونا باوهرین ب لیدانا هەر هیژەکا چەکدار ب کەفیتە درئ یا شوهرشگیران دا و خوگۆریکر

وگرنگیدان ژبو بهراهیک لیدانا هیژین دۆژمنی، وب فەخرو شانازی دزانین ئەگەر گیانی خو ب کەنە قۆربانی د ری یا نازادیا مللەتی وبنەما وئارمانجین شوۆهشی.

هیژین شوۆهشی شیان و دچەند هەیفەکی کیم دا زۆر بەی دەقەرین سەرب قەزایین ئامیدی - زاخۆ - دەوکی قە رزگار بکەن، ول دەستیپکا سالا ۱۹۶۲ بارزانی فەرمان دا ژبو قەکرنا چەند بارەگیین لەشکری و حزبی ل وان دەقەرین رزگارکرین و دامەزراندنا چەند سەرکردین وەفادار ئەوین مل ب مل دگەل بارزانی ل روژین نەخۆشی و بەرتەنگ دا و بارزانی ل شواتا سالا ۱۹۶۲ دگەل هیژەکا لیدەر بەرف دەقەرا شیخان و ئاکری قەچوون و شیان هەندەک دەقەرین بەرفەرەه رزگاربکەن دگەل قەکرنا بارەگا و دامەزراندنا سەرکردا ل دەقەرین نافری و ل دوپف دا بارزانی بەرف دەقەرین (بالەک و سیدەکان) قەچوو.

و پستی رامالینا زۆر بەی وان دەقەرا ژ هیژین دۆژمنی بارزانی دگەل هیژین خو یین خودان شیان بەرف دەقەرین دیتەر یین هەولپیری قەچوون، دفی دەمی دا سەرکردایەتیا پارتی خودایە دگەل بارزانی ئەوین ل پیش وەخت بتنی ل دەقەرا (چەمی ریزان) بوون ول دوینفا هیژین (م.س) بەرف دەقەرین سلیمانین قەچوون، ل ئەفی دەمی دا پەیوەندیکر ب ریزین شوۆهشی بەرف زیدەبوونی قەبوو، تاکو ئەندامین پارتی ئەوین دناف دەزگایین پولیس ولەشکەری عیراقی دا کاردکرن پەیوەندی ب شوۆهشی کرن زیدەباری قۆتابی و فەرمانبەران ژ، ژمارا پێشمەرگە بەردەوام بەرف زیدەبوونی قەبوو سەرەرای چەک و تەقەمەنیەکی کیم وەک تەقەنگ و هاون ئەوین ب ریکا شەرا دەستەسەرکری.

و ژبو بەرچاقرنا راستی و دیرۆکی پیتفی یە ئەم رۆلی سەرکردایەتیا بارزانی یی کارتیکەر و جیاواز رۆن و ئاشکەرا بکەین د سەرئێخستنا شوۆهشی دا و بەرفەرەه بوونا بیافی خەبات و خۆراگریا وی بەرامبەر (پیل و بایین عەشیرەتین دژوار) دگەل بنەجھکرنا بنچینە و بنەمایا و خۆراگری وەک چیاپەکی بەرز بەرامبەر هیژین دۆژمنی و کرپگرتیا، مللەتی کورد و کیم نەتەوین دیتەر گەهشتبوونە باوەریەکا مۆکم ب زیرەکی و شارەزاییا سەرکردایەتیا شوۆهشی و سیاسەتا وی یا راستەقینە، وب راستی بارزانی سەرکردەکی ژێهاتی بوو و روژین بەرتەنگاکیا بەلگە و دیدەفانن هەر ژ ری پێشانا وی یا ئیککی بو ئیکەتیا سوڤیتی ویا دووی ل کوردستان دژین (۶۰) سالی دا تاکو دوماهییکا دان و ستاندنا دگەل حکۆمەتا (عبدالسلام عارف) ل سالا ۱۹۶۵. دئەفی ماوی ژین خودا هەمی دگەل پێشمەرگە دپۆراند و بەشداری دەسەرپەشتیا شەران دا دکر، و روژانە ل بەری سپیدی ژگۆندا دەردکەفت و پستی روژناڤوونی جارەکا

دی دزفقی ڦه. ژيانا وی ژيانه کا ساده بوو ب دريژاهيا روژي بتنی خارنا وی نان و ماست بوو، پلانیڼ وی بو شہرا دسہرکھفتیانہ بوون، شروفہ کرټین وی بو کاروبارا د راست و دروست و دھوپړیڼ بوون، بریارین وی ب لہز دھاتنہ جیبہ جیکرن بیی دوو دلی، یی وہ فادار بوو ل سوزین خو دگہل ہہ ڦالین خہباتی، ل خوښیڼ سہرکھفتنا د سہردا چوون ل دہف نہ بوویہ، ل تہنگاڦیا بیزاری و دہست د اھیلان نہ کریہ بہ لکو باوہری ب کیشا مللہ تی پتر ددلی وی دا خوځہ بوویہ و خوځدان رھوشته کی بہرز بوویہ.

بیافنی شورہ شی پتر بہرفرہ ہ بوو، و تاکو دو ماھیکا سالا ۱۹۶۲ گہلہک دہ ڦہر ل کوردستانی ہاتنہ رزگار کرن و ہک ل پیش وخت مہ ناماژہ پین دای، ہہر دہ ڦہرہ کا ہاتبا رزگار کرن بارہ گایہک بو دھاتہ ڦہ کرن دگہل دانانا سہرکردا، ہہر و ہسا بریار ہاتنہ دان ژبو دووبارہ دروست کرنا لڦین حزبی ولیژنیڼ نافخووی و دروست کرنا ریځخراوین حزبی دناف جہ ماوہری و پیشمہرگہی دا ل دہ ڦہرین رزگارگری پشٹی ټوئی ڦہفتیانی دناف بہرا ریځخستن و دہزگایین حزبی و پیشمہرگہی دا ل گہلہک دہ ڦہرا ژ ټہ گہری وان کاودانیڼ بہر ټنگ و شکہ ستنیڼ دروست بووین.

ل دہستیکا شورہ شی ول دویدا زور بہی کادریڼ ریځخراوین حزبی ژ زانایڼ ټایینی بووینہ ورؤلہ کی بہرز و کاریگہر گیراینہ دناف بہرا پیشمہرگہی و جہ ماوہری دا وگہلہک جاران بہرسقا (فتوی) یین زانایڼ ټایینی د دان ټوین کریځگری ژلابی دہسہلاتی ڦہ ل دہمی کوشتنا پیشمہرگہی و شہر کرن دگہل شورہ شی ب کارہ کی رھوا و پیروز ل ڦہلہم د دان و ب کاری (جہادی) دھڑمارتن ټانکو خوگوریکن ژ پیخہمہت ټایینی خوځی، و بہرامبہر وان کادریڼ پارٹی ژ زانایڼ ټایینی بو جہ ماوہری و پیشمہرگہی دووپات دکرن کو خہبات و بہرہ ڦانی ژخو و خاک و نیشتمانی کارہ کی (شہری) یہ و ټایینی بیروزی ټیسلامی ل سہر مؤسلمانان سہ پانديہ بہرہ ڦانیڼ ژخو و مالیہت و نیشتمانیڼ خو بکھن و ټایاتیڼ قورانا پیروز وگوټنیڼ پیغہم بہری مہ (سلاڦین خوځی لی بن) دکرنہ بہلگہ ل دور ټہ ڦی چہندی.

لیژنیڼ نافخووی و ریځخراوین حزبی دووبارہ دہست ب ریځخستنیڼ خو کرن دناف پیشمہرگہی و خہلکی کوردستانی دا ل وان دہ ڦہرین رزگارگری، ہہروسا دناف باژیران دا دگہل ڦوتابی وزہ حمہ تکیش و ہیژین لہشکہری عیراقی و فہرمانبہرین دہولہ تی، و تا دناف ریژین خو ڦروشا زی ریځخستنیڼ پارٹی ہہ بووینہ، و ژکاریڼ لیژنین نافخووی ټہ و ژي گریځدانا کوور و سمینار و بہ لافکرنا ټہ دہ بیات و چاہہ مہ نیڼ حزبی بوویہ، و پالدا نا جہ ماوہری کوردستان ل سہر بہرہ و امیا بہرہ ڦانیکنی ژخاک و نیشتمانی و ہوشیاری ژ پیلانیڼ دوژمنی و سیخورا ہہروسا بکاری کو مکرنا بہ خشینتی رادبوون ل دوید بریارا سہر کردیہ ټیا

شۆره‌ش ئه‌وژى وه‌رگرتنا زه‌كات (العشر) ژ به‌ره‌مه‌ين چاندى يين هاولاتيان و وه‌رگرتنا تاپوي ژ مه‌زنه مۆلكدارين جۆتار ومه‌زاختنا ئەقى پارەى ل سەر پيشمه‌رگه‌ى وخيزانين شه‌هيد وزه‌ره‌رمه‌ند وده‌به‌ده‌را، ديسان ليژنين نافخويى ب هه‌فكارى دگه‌ل سه‌ركردايه‌تيا له‌شكه‌رى و هه‌ر ئيك ل جه وده‌فها كارى خو ليژنين هه‌فپشك درۆست كرن ژبو چاره‌كرنا گله وگازنده وئاريشين خه‌لكى ل دويف بنه‌مايين ئايينى ئيسلامى وئه‌ف چه‌نده بوويه جه‌ئ دلخوشيا خه‌لكى ده‌قه‌رى.

سه‌روبه‌رى ساخله‌مى :

ژنه‌په‌ته‌دانا ده‌سه‌لاتى ب كه‌رتى ساخله‌مى ل ده‌قه‌رين كوردستانى، خزمه‌تگوزارين ساخله‌مى زۆر دكيم بوون وپشتى راگه‌هاندنا شۆره‌ش پزىشكين كورد رازى نه‌بوون په‌يوه‌ندي ب ريژين شۆره‌ش بكه‌ن وخزمه‌تا پيشمه‌رگه‌ى بكه‌ن ژبه‌ر خووشى وده‌ستكه‌فتين خو ل وى سه‌رده‌مى سه‌ره‌راى ئه‌وى پيئتقيا شۆره‌ش وخه‌لكى كوردستانى ب كارى وان هه‌ى، وسه‌ركردايه‌تيا شۆره‌ش به‌ردوام داخازا ژ وان كرية وپشته‌فانيا خو ل دويف شيانا بو وان ته‌رخان بكه‌ت، به‌لى بى مفا بوويه، له‌وما سه‌ركردايه‌تيا شۆره‌ش ژ نه‌چارى بياردا كارمه‌ندين ساخله‌مى وه‌ك برينيچين خودان شيان وسه‌ربوور بكاريبخن ژبو خزمه‌تا پيشمه‌رگه‌ى وجه‌ماوه‌رى ده‌قه‌رين رزگاركرى، و وان ژى ب سينگه‌كى به‌رفره‌ه داخازا شۆره‌ش ب جه‌ئيناوو، وشيان بكارى خو ي نشتيمانى ومروفايه‌تى رابن وه‌ك ده‌رمانكرنا برينين پيشمه‌رگه‌ى ل وان باره‌گايين ساخله‌مى ئه‌وين شۆره‌ش بو وان درۆست كرين، سه‌ره‌راى كيماسيا كه‌ل و په‌لين ساخله‌مى ل وى سه‌رده‌مى و ب ده‌ست ئيخستن وپه‌يداكرنا ده‌رمانين پيئتقى ژكارين قورس بوويه وگه‌له‌ك جاران ده‌رمانين گيايى بكاردئيان ژبو ده‌رمانكرنا برين ونه‌خوشيا، له‌وما كارمه‌ندين ساخله‌مى ببوونه جه‌ئ ريژ و به‌رز راگرتن دناف پيشمه‌رگه‌ى و خه‌لكى كوردستانى دا.

سه‌روبه‌رى له‌شكرى وشه‌ر دگه‌ل دۆژمى :

ژنه‌گه‌رى وان شه‌رين خويناو يين به‌رده‌وام ل كوردستانى ب دريژاهيا سالا ۱۹۶۲ وده‌ستپيكا سالا ۱۹۶۳ و وان زيانين مه‌زن ئه‌وين ب هيژين له‌شكرى وخوفروشا كه‌فتين و ژده‌ست دانا حكومه‌تا ۱۴ تيرمه‌ه ب بنچينا خوو يا جه‌ماوه‌رى وتيكدانا ره‌وشا ئازادى وديمكراسيه‌تى ل عيراقى وپالپشتيا وى بو

لايه نين پاشكەفتى ورەگەز پەرت، پارتا بەعس شيا ب كۆدەتاي خۆ يارەش رايىت ل سېدەهيا ۸ شواتى ۱۹۶۳ و (عبدالكرىم قاسم)ى و دەستەكا وى وەك ئەفسەرىن ئازاد ژناف بېن ئەوین بووینە قۇربانى سىاسەتا وى دژى پارتى ديمۆكۆراتى كوردستان، لەوما بەرپرساتيا نشتىمانى و دىروۆكى سەبارەت ئەو دەرد و نەخۆشى وشەر و كارين ويرانە ئەوین ب سەرى مللەتئ عىراقى هاتين ب گشتى و تا ئەقروۆكە ژى (عبدالكرىم قاسم) و دەستەكا وى پئ دگونەهبارن چۆنكى ئەو خۆدان بريارا ئىكئ و دوماهيكئ بووینە.

وئەگەر بتنى پيگىرى ب بنەماين شۆرەشا ۱۴ تيرمەهى هاتبا كرن ژلاين وان فە ئەوین ل دەستپيكا وئ هاتينە راگەھاندن وەك ئازاديا بيروورا و پارتين سىاسى و ديمۆكراسى و دانانا دەستورەكى هەميشەيى بو عىراقئ و هەلبژارتين پەرلەمانى ب بەشداريا هەمى تەخ و چينين گەلئ عىراقئ هاتبانە كرن ب شيوہكى راست و درووست دگەل بەشداريا نەتەوہ و كيم نەتەوہين ديتر، (عبدالكرىم قاسم) تا هيتە هژمارتن سەرۆكئ ئىكانە ل عىراقئ و ئەفسەرىن ئازاد بنە سەركردين بەرز و پارتين نشتىمانى و پيشكەفتنخاز بنە پەرژانەك بەرامبەر پىلائين نەحەز و شوفينزمان هەرەسا پيگئە ژيانا هەمى ئول و نەتەوا ل سەرانسەرى عىراقئ و ژدەرئەى عىراقئ تا ب شيوہكى ديتر بيت.

پشتى پارتا بەعس (عبدالكرىم قاسم) و حكۆمەتا وى و ئەفسەرىن ئازاد ژنافرين هەر ئازادىەك يان كارەكى ديمۆكراسى ما بيت گەلئ عىراقئ ژئ بئ بەھرەر، و هيفى و ئوميددين خەلكى بنبركرن ب فەمراندنا مەشخەلا شۆرەشا ۱۴ تيرمەهئ ئەوا بووہ جەئ حيبەتيا دۆژمن و خيانەتكارا، لەوما هاتنا بەعسيان بو سەر حۆكمى ل عىراقئ وەك عەرەكئ رەش بووہ ل سەر گەلئ عىراقئ ب گشتى نەخاسمە هەر ل دەستپيكي ب كارين تۆند و تويزيى رابوون دگەل هەر كەسەكئ ل پيش وەخت و ل دويفدا كار ب هزر و وبنەماين وان يين شوفينى نەكربان و ب بريارەكا فاشى ئەوا ژمارا (۱۳) تيدا هاتتە كو پارتا شيوعيا عىراقئ بەيتە ژنافرين لەوما تاوانين مەزن هاتنە ئەنجامدان پتر ژ ئەوین ھۆلاكوى كرين وەك كۆشتن و گرتن و تالانكرن و كارين بئ رومەت دگەل خەلكەكئ بئ گونەھ و دووير ژەمى بنەماين مروفايەتیی.

قۇناغا دووى :

پشتى قۇناغا ئىككى ب دوماھىك ھاتى وقۇناغا دووى ب ھاتنا بەعسىيان بۇ سەر دەسھەلاتى دەست پى كرى و ژئەگەرى لاوازی وترسى ژحۆكمى وان پى خراب وكاودانەكى ھەستىيار وبەرتەنگ ل روژىن دەستىكى ژحۆكمى و ژبو مفا وەرگرتىن ژدەمى وبنەجھكرنا دەسھەلاتا خو بەعسىيان ب فەر دىت دەرگەھى دان وستاندنى دگەل سەركردايەتيا شۆرەشى فەكەن بناقى (دان وستاندنى)، سەركردايەتيا شۆرەشى يا ئاگەھدار بوو ل دۆر فاشىھتا بەعسىيان بەلى ئەوئى ژى ب فەر دزانى تاكو شەر بەھىتە راوہستاندن ھەر چ نەبىت بو ماوہكى كىم ژى ژبو وئى چەندى تاكو دووبارە رىكخستىن ھىزىن خو بكەت ولىنبرىن بەھىتە كرن ل سەرۆبەرى خو وىي كوردستانى وسەرۆبەرى پىشمەرگەى وخىزان وكەس وكارىن وان ئەوئى بو ماوئى سال ونيقا ل بن فشارا چەكى گران ووپرانكەر لەوما سەركردايەتيا شۆرەشى رازى بوو ل سەر راوہستاندا شەرى ودەست پى كرن دان وستاندنا.

وېشتى چار ھەيقىن دان وستاندنى سەرەراى كو ماوہكى كىم بوو بەلى مفايى خو ھەبوو بە ژبو بەين فەدانى ودوير كەفتن ژ شەرى. ل سىپدەھيا روژا ۱۰ خۆزىرانى ۱۹۶۳ ئىزكى دەنگى حكۆمەتا بەعسىيان ب فەرمى بەياناما شەرى دژى كوردستانى راگەھاند ول ھەمان دەم دا ئەندامىن شاندنى كوردى پى دان وستاندنا ل بەغدا دەستە سەركرن ورەوانەى زىندانى كرن ودەست ب ھىرشىن بەرفرەھ كرن ل سەر كوردستانى ب شىوہكى ھوفاۋە وب ھەمى جوړىن چەكى گران ھەمى كەرب وكىنا خو ل سەر كورد وكوردستانى ب شىوہكى ئاشكرا دياركرن وراگەھاند، ھىرش ھەوئىن لەشكەرى وئەسمانى ل سەر ھندەك دەفەرئىن كوردستانى ب شىوئى مژوئلكرنى و د سقك بوون بەلى ل ھندەك دەفەرئىن دىتر ھەك دەفەرا بادىنان وچۆنكى سەرۆكى شۆرەشى ل وپرى ئامادەبوو بەھىزىن عىراقى ب ھەمى شىانئىن خو بىن پەيادە وتانك وزىپوئوش وچەكى ئەسمانى ھىرش دكرنە سەر وسەرەراى ئەقى ژى حكۆمەتا عىراقى ھەوارا خو گەھاندە قولپا (ناتو) ھندەك دەولەتتىن عەرەبى ھەك سوريا ومسر وئوردن ژبو ھارىكارىن ولىداننا بزاڤا رزگاربخازا كوردى، ئەقە وبەرىتانيا چەك و تەقەمەنى و كەل وپەلئىن لەشكەرى پىشكىشى لەشكەرى عىراقى كرن، ديسان پاكستانى بومبىن (ناپالم) ھەرەسا توركيا و ئىرانى ھىزىن خو بىن لەشكەرى ل سەر سنۆرى كوردستانى بەرھەفكرن ھەر دەولەتەكى ئەفسەرەك دەست نىشانكر ژبو پەيوەندىكرنى و ھەماھەنگىيى دگەل لەشكەرى عىراقى زىدەبارى لەشكەرى سورىي ژى گەھشتە باژىرى

دهوكى ژبو وي چهندي تاكو لهشكهرين ههچار دهولهتا ب پيگه هيرشي بكهنه سهر كوردستانى وشورهشا كوردى ژناف بهن، ئەف هيرشا ههفشك ب بريارا قولپا (الناتو) بوو ژبو ژنافرنا شورهشا كوردى ههروهسا ل بن نافى بهرسينگگرتنا بهلافبونا ماركسيهتت بوويه.

ئەف قوناغه دهيتت هژمارتن ب قوناغهكا بهرتنگ وههستيار وچارهئفيس چونكى شيانين شورهشى ژلاين چهكى فه دلاواز بوون بتنى پالپشتيا پيشمهركه ل سهر چهكى سفك بوويه وهك تفهنگ وهاونين قهباره (٢، ٣) گرى زندهبارى دورپيچا ئابوورى وراگههاندنهكا پهردهپوش كرى هاتبوو سهپاندن ژلاين دهولهتتن ههفسنور فه دگهل نهبوونا خزمهت گوزاريين ساخلهمىي وكهل وپهلاين خارنى بهرامبهر دوژمنهكى خودان هيز وشيان ژ ههمى لايهكى فه وب پشتهفانيا قولپا (النيتو) دفان كاودانا دا ئيكهتيا سوفيتى ههلويستت باش ومروفايهتت ههبوويه بهرامبهر كيشا كوردى ئەوژى هوشدارى دايه قولپا) النيتو) تاكو هيزين خو فهكيشن ژسنورى عيراقى دماوهي (٤٨) دهمزميزان دا ومايتيكرنى د شهرى دا نهكهن دژى كوردستانى ههروهسا لهشكهرى وي ژى دهست ب مانوراين مهن كرن ل دهريايى رهش، لهوما توركيئا وئيران نهچاربوون هيزين خو ژ سنورى عيراقى فهكيشن، ديسان سوريى ژى لهشكهرى خو ژ دهفهره دهوكى فهكيشا پشتى توشى شكهستهكا مهن بووى ل سهر دهستى پيشمهركه وچهندن كوشتى ل دويف خورا هيلين. ب دروستاهى ئەم نزانين ئەو چ هوكار بوون ئيكهتيا سوفيتى ئەو ههلويستى مروفايهتت وهرگرتى بهرامبهر كيشا كوردى بهلى يا ئاشكهره بوو ل دهمنى حزبا بهعس دهسهلات ل عيراقى وهرگرتى ب ريكا كودهتايئا شواتا ١٩٦٣ بهياناما ژماره (١٣) دهركر ئەوا گريداى ب كومونيستين عيراقى فه وبنبركن ودويفچوون وژنافرنا وان، ئەوبوو شورهشا كوردى ئەندامين كومونيست ب ريزگرتن فه هواندن سهرهراى ههلويستى وان بهردهوام يى ههفدژ بوو بو پارتى وسهروكى وي ب دريژاهاى حوكمى (عبدالكريم قاسم)ى.

لهوما پهيوهندين عيراقى دگهل قولپا ئشتيراكى تيكچوونهك ب خوڤهگرت نهخاسمه ئيكهتيا سوفيتى كو ل پيش وهخت پهيوهندين موكم دگهل ئيك ههبوون، ول كوړ كهسهكى تيزيكى بارزانى بناقنى (محمد عيسى) دبيژيت: بارزانى نامهكا وهريپچاى ب زمانى روسى بو باليوژى روسيا ل تههران هنارت ب ريكا پارتا ديموكراتا كوردستانا ئيرانى وئەف نامه دشيان دا بوو بهيتت داعيران(خارن) ل دهمن مهترسيى وداخاز ژههلگرى وي كر ب وهفادارى وب لهز بگههينته باليوژى نافبرى، ول تههران نامه رادهستى باليوژخانا روسيا كر ب ريكا ئيك ژ كهسايهتيين كورد وپشتى ههفتيهكى ول روژا

دەستنیشانكرى ھەلگىرى نامى ئامادەبوو وباليوزى داخاز ژى كر تاكو بارزانى ئاگەھدار بكتە و سۇباھى دويىچوونا بەرسقا ناما خو بكتە كو دى ھىتە راگەھاندن ب رىكا ئىزگى موسكو، ئەو بوو ل روژا پاشتر ئىكتەتيا سوڧىتى ھوشاريا خو راگەھاند ومللەتتى كورد ب دلخوشى وسوپاسى ڧە پىشوازيا ھەلوپىستى سوڧىتى كر، ھەروسا ھەژى يە بىژىن كو كۇمارا (مەنغوليا مللى) ژى ھەلوپىستەكى باش ومروڧايەتى ھەبوويە بەرامبەر كىشا كوردى ئەو ژى ل دەمى ياداھتەكا نەرازىبوونى ل ھاڧىنا سالا ۱۹۶۳ پىشكىشى نەتەوین ئىكگرتى كرى وتىدا داخاز ژى كرى ب لەز مایىكرنى بكتە ژبو راوھستاندا شەرى بىكرنى ژلايى بەعسيان ڧە دژى كوردستانى بەلى ژبەر فشارا دەولەتتىن عەرەبى منغوليا ياداھتا خو ڧەكىشا ودووسىيا كىشا كوردى ھاھە پىچان ل نەتەوین ئىكگرتى بى كو بشىت رۆلى خو ببىنىت ئەوژى ژبەر چۆنكى يا ل بن كارتىكرن و دەسھەلاتا دەولەتتىن زل ھىز بوويە.

وب راستى شەرەكى ھوڧانە وكۆم كوژ بوويە دژى كوردستانى بى كو ھىچ پىتەكى ب دەتە ياسا وپەيمانىن نىڧ دەولەتى وچەندىن تاوانىن كۆم كوژ ل دەڧەرىن كوردستانى ھاھتە ئەنجامدان وەك ئەوا ل (سلىمانىي) ھاھتە رويدان وچەندىن كەس ب ساخى ھاھتە بن ئاخ كرن ب ڧەرمانا تاوانبار ڧەرماندى لەشكەرى (سەدىق مستەڧا)ى لەوما بو بەعسيان قۇناغەكا خويناوى و مەترسىدار وچارنقىس بوو وھەرەسا بو شوڧرەشا كوردى ژى كو پىتتى بوو ئىك ژوان ببىتە قۇربانا ئەڧى شەرى بەلى ب خوڧراگرى وقوربانيا مللەتى وپىشمەرگەى وپارتى شيان بەرامبەر دۆژمنى ب راوھستى ب تايبەت ل دەڧەرىن بارزان ودهوك وچىايى مەتىنى. و ژئەگەرى كەرب وكىنا مللەتتى عىراقى دژى كرىارىن بەعسيان و ژدەست دانا وان بو بنچىنا خو يا مللى ھەرەسا پىشتەڧانيا دەزگاينى كۆمى وب تايبەت يىن لەشكەرى ئەوا دوو بەرەكى دناڧبەرا وان دا چى بووى (دناڧبەرا ھىزىن لەشكەرى وپاسەوانىن نەتەوېيى (الحرس القومى) ژلايەكى ڧە ودناڧبەرا ھىزىن خو ڧرۇشا ژلايەكى دى ڧە)، لەوما ئەڧ ھوکارە ژلايەكى ڧە بووينە ئەگەرى شەستنا گشت ھىرشىن دۆژمنى وتوشى زىاننى مادى وگىيانى وئابوورى يىن مەزن بوون و ژلايەكى ڧە ئەڧ كاودانە بووينە خوڧ دەلىڧە بو سەرۆك كۇمار (عبدالسلام عارف)ى تاكو ب كۆدەتا يا خو ياسپى رابىت ل ۱۹۶۲/۲/۱۸ ئانكو دەسھەلاتا بەعسيان بتنى بو ماوېى سالەكى ڧەكىشا بەلى ئەڧ سالە يا پرى تاوان وخويناوى بوو تاكو (عبدالسلام عارف) بخو ژى سەرەراى دل رەشى وتاوانىن وى بەلى تاوانىن ماوېى دەسھەلاتا بەعسيان ب خالەكا رەش ل ناف چاقىن وان ل ڧەلەم ددا.

وبۆ زانين پەرتوكەك كەفتە بازاري بناقئى (العهد الاسود) ئانكۆ ب كوردى (ماوى دەسھەلاتا رەش) تيدا تاوان وكريارپن خراب يين بەعسيان دەرھەقى مللەتى عيراقئى ئاشكەرا كرىه، و عبدالسلام عارف بخۆ ژى نەدشیا خو بئ تاوان ب ھەژمىريت چۆنكى كەسەكن ھەڤشكئى وان تاوانا بوويه ژبەر پلە وبەرپرسايەتيا وى د دەسھەلاتئى دا. پشتى (عبدالسلام عارف)ى دەسھەلات ژ دەستئى بەعسيان ئينايە دەر دەرگەھى دان وستاندنئى دگەل شۆرەشا كوردى ڤەكر، ئەوبوو سەرکردايەتيا شۆرەشا كوردى رازى بوو وبازڤيركن رانيە كرە بنگەھى دان وستاندنا و بەردەوام شاندين حكۆمەتئى قەستا ئەفى جھى دكرن ژبۆ مەرھما ناڤىرى.

لەوما قۆناغەكا دى يا شۆرەشئى دەستپىكر ئەوژى قۆناغا سىي بوو كۆ ب سەرکەفتيانە ژئى دەر باز ببوو وعەورپن رەش ل ئەسمانئى كوردستانئى ڤەرەڤين ومللەتئى كورد پئ شاد ببوو و ژتەنگاڤيەكا مەترسیدار دەر باز دبیت پشتى بۆرینا دوو قۆناغئین پيشيئ يين پرى كاودانين سەخت و دژوار ھەر ژدەستپىكا شۆرەشئى وتا دوماھيكا دەسھەلاتا بەعسيان ل كۆدەتا يا (عبدالسلام عارف)ى.

قۇناغا سېي:

ئەف قۇناغە دەستېدكەت پشتى راوہستاندا شەرى و دەستېكرنا دان وستاندا دگەل حكۆمەتا (عبدالسلام عارف)ى وئەفە دەھاتە ھژمارتن وەك سەرکەفتنەكا مەزن بۇ شۆرەشى وپىنگافەك بوو ژبۇ بىنەجھكرنا بىچىنن وى و بەلگەيە ل سەر راستيا مافىن مللەتى سەرەراى پىلانن دۆژمن وپاشكەفتيان وپتر باوہريا مللەتى كورد ب شۆرەشى ھات، لەوما ھەمى ھەقال و وەفادارا داخازا سەرکەفتنن بۇ دكر، بەلن دېرەمبەردا بى زارى و بى ئومىديەك ل نك دۆژمن ونەحەزا پەيدا بوو.

دان وستاندا پتر ژ سالەكى فەكيشا و د ئەفنى ماوہى دا شۆرەش شيا ھندك كار و دەسكەفتيىن مەزن ب دەست خۇفە بىنيت وەك گرېدانا كۆنگرى شەشى يى حزبى ل دەستېكا تيرمەھا ساللا ۱۹۶۴ ل (قەلە دزى) كۆ ل وى دەمى مەزتىن دووبەركى و جۇدابوون پەيدا بوو دناف حزبى دا و ئەوین جۇدابووى كۆنفرانسى خۇ ل بەھارا ساللا ۱۹۶۴ ل دقەرا (ماوہت) گرېدان و بىر ياردان بارزانى لادەن ژھەمى پلە و بەرپرسايەتيىن وى يىن حزبى ولەشكەرى و سەرکردايەتى، لەوما پىتشى بوو كۆنگرە بھيتە گرېدان و دان وستاندىن دژوار ھاتنە كرن ل دۆر ئەفنى جۇدابوونى و چەوانيا زفاندا وان و دووبارە ئىكگرتنا رىژىن حزبى، و دناف روينشتىن كۆنگرە دا بىرو و و بۇچوون و پىشنيارن جياواز ھەبوون ژبۇ راگرتا ئەوى كاودانى مەترسىدار و ھەستيار ئەوا شۆرەشا كوردى تىدا دېورى و ژبۇ بەرژەوہنديا گشتى يامللەتى و شۆرەشى كۆنگرە بىر ياردا پشتى رازەمەنديا بارزانى شاندىكى بھنپريتە بنگەھى سەرکردايەتيا فەقەتيايان تاكو بىنافى كۆنگرە داخازى ژوان بكەن بەرژەوہنديا مللەتى و شۆرەشى ل بەرچاڧ وەر بگرن دوير ژناكۆكى و دووبەرەكى و تىپەربوون ژ ھەر ئاستەنگەكى بەلن مخابن شاندى نافرې زفرى دگەل ھندەك مەرجىن گران يىن كۆ جىبەجىكرنا وان دشيان دا نەبىت وئەفە بەلگەيە ل سەر كەرب و كىن و رەگەز پە پەرسىتيا جۇدابوويان ونە پىتە دان ب بەرژەوہنديا گشتى يا شۆرەشى و كيشا كوردى. لەوما كۆنگرە بىر يارا لادانا ھەمى وان ئەندامىن لىژنا نافەندى ئەوین بەشدارى دكۆمبوونا (ماوہت) دا كرىن ھەر وەسا ئەو كادرىن حزبى و بەرپرسىن لەشكەرى ژى ئەوین خۇداينە دگەل جۇدابوويان. ژمارا ئەندامىن لىژنا نافەندى چاردە ئەندام بوون وئەفە چەندە بوويە ھۆكارى ژنافچوونا ھىقيىن پىكھاتنن دناقبەرا ھەردوو لايە دا و د ئەفنى دەمى دا بارزانى بىر يارا ژنافرنا وان دەركر وپشتى چەند روژەكا نەچاربوون و بەرف ئىرانن فە كۆچىن.

بەشداربووین كۆنگرەى سۆز و پەيمان ولايەنگەريا خوو بۆ بارزانى دياركرن پشتى ھەلبىزاتتەين ليژنا

ناقەندى ھاتىنە ئەنجامدان ۋەھقالەين سەرکەفتى ژى ئەفەبوون:-

- (1) مصطفى بارزانى سەرۆك
- (2) صالح اليوسفى ئەندام
- (3) نعمان عيسى ئەندام
- (4) هاشم عقراوى ئەندام
- (5) حبيب محمد كريم ئەندام
- (6) د. محمود عيمان ئەندام
- (7) مقدم عزيز عقراوى ئەندام
- (8) د. فؤاد جلال ئەندام
- (9) يد الله كريم ئەندام
- (10) على سنجارى ئەندام
- (11) اسماعيل عارف ئەندام
- (12) اسماعيل ملا عزيز ئەندام
- (13) شيخ محمد هرسيني ئەندام
- (14) محمد امين محمد على ئەندام
- (15) عمر شريف ئەندام
- (16) رمچان عقراوى ئەندام
- (17) مصگفى قرداغى ئەندام

بريار ھاتە دان جڭاتا سەرکردايەتيا شۆرەشى ونقىسىنگەھا جيىبە جيىكرنى بەيىنە درۆستكرن زېدەبارى

كارگيريىن نافخوويى و دادگەھ وليژتەين فەكۆلىنى، ئەف بريارە دگرنگ و درۆست و د جھى خۇدا بووينە

بۆ ئەوى قۇناغا مەترسيدار وئەو كاوداتەين بەرتەنگ وئەفە ژى بەلگەيە ل دۆر سىياسەتا بارزانى يا

دویربین ئەبوو دجئاتا سەرکردایەتیا شۆرەشی دا کەسایەتیین نشتیمانی یین بەرز دامەزراندن زێدەباری سەرکردپن حزبی ولەشکەری و دامەزراندنا دادگەها ژ کەسائین پەسپۆر و خودان شیان و روپەکی جفاکی هەمی لەوما ئەقە هەمی بووینە ئەگەر ژمارا جۆدابوو و قەقەتیا یان بەینە سنۆردارکرن و کیمکرن و لاوازکرن و ان ونە پەبوندیکرنا خەلکی کوردستانێ دگەل وان و نە بینه دوێقەلانک بۆ تاخمی قەقەتیا یان.

و هەر ل دەستپێکی ئەقە مەرەما دەرکرنان بریارا بووبە، و هەمی وان دەزگایا دەست ب کار و ئەرکین خو کر ژبو ب ریفەبرنا کارۆبارین پێشمەرگە و هاوالاتیان ل گشت دەقەرین رزگارکری ب باشتین شیو و رۆلەکی باش گیراینە د ئەوی قۆناغا هەستیاردا، و پێشمەرگە پتر هاتە ریکخستن ب شیوی تیم و هیز و بەتالیون و قۆلا ل دویف دەقەر و قەزایا و پەبوەندی ژ هەمی تەخین جفاکی ب پێشمەرگە قە هەبوو لەوما ژمارا وان بەردەوام بەرف زێدەبوونێ قەبوو ژ باوەریا وان ب پرنسیپ و ئارمانجین شۆرەشی، هەروسا شۆرەشی شیائین مەزن مەزاختن ژبو پێشئێخستنا بەلاقکرن ئیزگە و ئیزگی ل سالا ۱۹۶۳ هاتیە دانان سەرەرای ئەوی بەرەرزەکرنێ و تێکدانا ل سەرەهای (هانی هانی) (۱)، شیایە برۆگرام و دەنگ و باسین سەرکەفتن و رویدان و بەیاننامە و فەرمانا بەلاقە بکەت کۆ خەلکی کوردستانێ ب حەزەکا مەزن گوهدانا وێ دکر.

ل دوماهیکا سالا ۱۹۶۴ ول دەستپێکا ۱۹۶۵ پەبوەندی دناقەبەرا دەسەلاتی و سەرکردایەتیا شۆرەشی تیکچوون چۆنکی ل پێش وەخت حکۆمەتی دەرگەھی دان و ستاندنی قەکر بوو وەک تەکتیکەک ژبو وێ چەندی تاکو پتر دەمی ب دەست خو قەبینن و دووبارە ریکخستن و چەککرن و ب هیزکرن لەشکەری هیدی هیدی، و رۆژ بۆ رۆژی سەرۆبەر تیکچوو و تاوانبار (عبدالسلام عارف) و حکۆمەتا وی ل نافەرەستا بەهارا سالا ۱۹۶۵ شەر دژی شۆرەشی راگەهاندی و هیزین لەشکەری و خو فڕوشا هیزین توند و هوفاقانە و ب هەمی جۆرین چەکی هیز کرنە سەر دەقەرین کوردستانێ بەلێ بەلانس هیزی د بەرژووەندی شۆرەشی دا بووبە چۆنکی ل وی دەمی دەسەلات و هیزین وێ دلاواز و د بیزار بوون ژ سەرۆبەری خو و ژ ئەقی شەری ب سالا قەکیشای بەرامبەر هیزین شۆرەشی ب هیزو و وورەبیەکا بەرز بوون زێدەباری چەکەکی چیتەر بەراوورد دگەل سالیین بۆری، لەوما هیزین حکۆمەتی ل زۆرەبی هیزین خودا تۆشی شکستن و زیائین گیانی و مادی یین مەزن بوون ونەشیان خو ل بەرسینگێ دریین پێشمەرگە

(۱) ئەف پەیفە (هانی هانی) وەک تێکدان، ئانکۆ (تشیویش) دەهاتە بکارئینان ژلایین دەزگایین شۆلەژی یین حکۆمەتا عیراقێ ژبو تێکدانا دەنگن ئیزگی شۆرەشی و تاکو دەنگ ب شیوێ کێ درۆست و زەلال نەهیتە بەلاقکرن. (وەرگیب).

بىرگىن وچ سەرکەفتىنا ب دەست خۇ فە بىنن و نەچار بوون پالېشتيا خۇ پتر بداننە سەر ھىز وچەكىن ئەسمانى وفرۆكىن وان ھىرشىن چر وبەردەوام وب درېژاھيا روژى دبرنە سەر گۇندىن كوردستانى وكۇشتنا خەلكى بى گوننەھ وتەرش وكەوالى وسۇتتا باخچە وباغا، و دەمى لەشكەرى عىراقى ل بەرەيەكى شەرى تۇشى شكستنا ببا وەك تۇلفەكرن ھىرشىن خۇ يىن ئەسمانى وب شىوہكى ھۇفانە زىدەتر بەرفرەھتر لى دكرن، ئەف سەروبەرە يى بەردەوام بۇ تاكو ل ۱۳/ نىسانى ۱۹۶۶ فرۇكا (عبدالسلام عارف)ى ھاتىە پەقاندن ل دەمى ب سەرەدانەكى بەرف باشورى عىراقى فە چووى وئەو دگەل ھندەكىن دىتر تىدا سۇتىن، ول ھەمان دەم دا براىى وى عبدالرحمن عارف ب سەرەدانەكى ل ئىكەتيا سوڧىتى بوو. دىتن وبۇچوون وەسا دەھاتنە گۇتن و ئاشكەراكرن كۇ سەرۇك وەزىر (عبدالرحمن البزاز) دى دەسھەلاتى وەك سەرۇك كۇمار ل جھى (عبدالسلام عارف)ى وەرگرىت چۇنكى ئەو مەزنترىن وچىترىن كەسايەتى بوو د دەولەتى دا ژبەر شىانين وى يىن سىياسى وزانينا وى بۇ سەروبەرى عىراقى ب شىوہكى گشتى لەوما كاودان بۇ وى دبەرھەف بوون وەھردوو جڧاتىن سەركردايەتيا شۆرەشى و جڧاتا وزىران ب پرانيا دەنگان وەك سەرۇك كۇمار ھەلبۇارت ل جھى (عبدالسلام عارف)ى، بەلى ژبەر فشار وگەفین ھندەك ژ سەركردىن مەزن يىن لەشكەرى دەست بەردان بۇ (عبدالسلام عارف)ى كر وداخازا ژى كر بزڧرىتە فە عىراقى وبوويە سەرۇك كۇمار ل جھى براىى خۇ. بەلى خۇدان كەسايەتيا كا لاواز وبى ھىز بوويە وشيانين حۇكمرانى ل دەف نەبوويە و ژبەر ئەڧى چەندى عبدالرحمن بزاز دەھاتە ھژمارتن كەسى دەسھەلاتدار د رىقەبرنا دەولەتى دا ب تاييەت بەرى وپشتى رىككەفتانما ۲۶/خۇزىرانى ب ماوہكى وداخازا دووبارە زڧراندنا دان وستاندنا دگەل شۆرەشى كر چۇنكى وى باش دزانى سەروبەرى حكۇمەتى ژلاين ئابوورى ولەشكەرى وبنەمايىن مللى وپەيوەندىين دەرەكى يى لاوازە.

دىتن وبۇچوون وشروڧەكرىن (عبدالرحمن بزاز)ى دجياواز بوون ژ يىن سەرۇك كۇمار ولايەتىن لەشكەرى دچەوانيا بەرسىنگرتنا شۆرەشى دا، و د گەلەك ھەلكەفتان دا دان پىدان كرىە كۇ بنەجھبوون وبەرقەراربوونا ئىمناھىي جىبەجى نايبىت ل عىراقى ھەكە خۇ (۵۰) كەس ژى بتنى مېننە دگەل بارزانى ودشيان دا نىنە بھىنە بنبركرن ب رىكىن لەشكەرى، بەلى لايەتىن لەشكەرى د رۇدبوون ژبو بەرسىنگرتنا شۆرەشى ب ھىزى و لەشكەرى دوپاتى ل سەر سەرکەفتان دكرن. و دەست ب ھىرشەكا مەزن كر وب ھەمى شيانىن خۇفە ل خۇزىرانا سالا ۱۹۶۶ ل سەر دەڧەرا (گەلالە) ئەوا شۆرەشى ل دەستپىكا ۱۹۶۵ كرىە بنگەھەكى سەرەكى وەك قەب خاستنەك دژى بۇچوونا حكۇمەتى كۇ سەرکەفتن باھرا لەشكەرى

یه. وپشتی شهرین دژوار و خویناوی پېشمه‌رگه‌ی ب زیره‌کی وقاره‌مانی و خورآگریا خو شیان مه‌زنتین زیان وشکه‌ستنی بگه‌هیننه هېرشه‌را ل چیاپین (هندرین وزوزک) وئەف شکه‌ستنه دوماهیکه‌کا ته‌عل ونه‌خوښ بوویه بو هیزین حکومه‌تی، وب کەرب وکین فە لایه‌نی له‌شکه‌ری راده‌ستی بوچوونا (عبدالرحمن بزازی) بوون ئەووی بوویه کەسه‌کی پراکتیکی وجیبه‌جیکار د ده‌له‌تی دا ل ده‌مه‌کی دا کو حکومه‌ت وله‌شکه‌ری وی د بیزاری وبی هېقیی دا بوون و حکومه‌ت نه‌چار بوویه دان پیدانی ب ئەوی سه‌ره‌وبه‌ری خو یی خراب بکه‌ت، ئەو بو (عبدالرحمن عارف)ی و ب له‌ز داخا‌زا دان وستاندا کر دگەل سه‌رکردایه‌تیا شوهرشی وده‌ستپیکرنا گفتووگویا و ژئه‌نجامی وان دان وستاندا به‌یاناما ۲۹/خوزیرانی/۱۹۶۶ ژ ئیزگی به‌غدا هاته‌ راگه‌هاندن و تیدا هاتیه (پیدانا حوکمه‌کی نه‌یی نافه‌ندی) بو کوردان وئەفە دبیته‌ ده‌ستپیکا قوناه‌کا نوی ئەوژی قوناه‌ا چاری یه‌ ژ شوهرشی.

سه‌رکردایه‌تیا جو‌دابووین ئەوین ل (هه‌مه‌دان) ئاکنجی بووین دووباره‌ زفرینه‌ فە کوردستانی پشتی بارزانی لیبورینه‌کا تایه‌ت بو وان ده‌رکری ل سالا ۱۹۶۵ وده‌فەرا (دوله‌ ره‌ق) کرنه‌ بنگه‌هی خو تاکو به‌ارا سالا ۱۹۶۶ ول دویف دا ب جه‌ هیلاینه‌ وره‌فینه‌ وبریار داینه‌ په‌یوه‌ندیی ب حکومه‌تی بکه‌ن وچه‌کی هه‌لکرن وه‌ک خو‌فروش دژی شوهرشی کاربکه‌ن. و چه‌ند هیز و به‌تالیونین پېشمه‌رگه‌ی ب شیوه‌کی تایه‌ت ل ده‌فەرا سوله‌یمانیی وکه‌رکوکی و هنده‌ک هیزین به‌ربه‌لاف ژده‌فەرین هه‌ولیر وده‌وکی گه‌هشتنه‌ دناف ریزین حکومه‌تی دا، له‌وما هنده‌ک هیفی وئومید بو حکومه‌تا (عبدالرحمن عارف) چن بوون ئەووی ژ برایی خو (عبدالسلام عارف)ی (حجی مشن)ی^(۱)، بی فام تر یی کو ده‌سه‌لاته‌کا لاواز هه‌ی ل سه‌ر هه‌می ده‌زگایین حکومه‌تی نه‌خاسمه‌ ل سه‌ر ده‌زگایین له‌شکه‌ری و حکومه‌تی وه‌سا هزر دکر کو گروپ وهیزین جو‌دابوووی و فەقه‌تیا‌ی ستوین وهیزا شوهرشی بوون ول دویف وان سوژ وپه‌یمانین داینه‌ حکومه‌تی کو دشیانین وان دایه‌ شوهرشی و سه‌رگردایه‌تیا وی ژ ناقبهن. له‌وما حکومه‌ت پاشکه‌فت دجیبه‌جیکرنا ئەووی ریکه‌فتنما دگەل شوهرشی مۆرکری هه‌روه‌سا سه‌رۆک وه‌زیر ژی ژ بوستنی وی هاته‌ لادان ول جه‌ی وی سوپا سالار (ناجی گالب) هاته‌ دانان. سه‌رکردایه‌تیا شوهرشی ل پیش وه‌خت دزانی کو ل دووماهیی چاره‌نقیسی گفتووگوو ودان وستاندا هه‌ر شکسته‌ن ومه‌ره‌ما ئەقی حکومه‌تی

(۱) (حجی مشن) ئەو ناسناق بوو ئەووی خه‌لکی عیراقی دانایه‌ سه‌ر سه‌رۆک کۆمار (عبدالسلام عارف)ی پشتی فه‌رمان دای بکارئینا (کوکا کولا) ل عیراقی به‌یتته‌ فەده‌غه‌کرن ژبه‌ر کو دگۆت ژیدهر و خودائین چیکرن و درۆستکرنا وی (سرائیل)ه، و ل جه‌ی وی (مشن) به‌یتته‌ بکارئینان وه‌ک ته‌زیاتی بو فەخارنی، (وه‌رگیڤ).

وحكۆمهتتین بهری وی ژى ب دهستئینانا پتر دەمی بوویه ول دویدا لاواز کرن و ژنابرنای و نایته ئەگەری چارهسەرکنا کیشا کوردی و پیدانا مافین نەتەواپەتی چۆنکی ئەو حکۆمهتتین پاشکەفتینە و خودان دیتتەکا رەگەز پەرستن باوهری ب مافین نەتەوہیی و دیمۆکراسیەت و ئازادی و دادپەروریا جفاکی نینە بەلئ سەرکردایەتیا شۆرەشی ژى ئارمانجین خو ھەبوون ژئەقان دان و ستاندنا ئەوژی ئەفە نە:-

1- ژبەر کو بەردەوامیدان ب شەری بارگانیەك بوو بو مللەتی و لاوازکنا ھیزی و بیزاری پەیدا دکەت.

2- مەبەستا ھەرە گرنگ بو شۆرەشی ژ راوەستاندنا شەری و دەستپیکرنا دان و ستاندنا ئەوژی ژبوو کارین راگەھاندن بوویە، چۆنکی حکۆمەتی راگەھاندنەکا پەردەپوش کری ب شیوەکتی ب ھیز و دژوار ل سەر شۆرەشی دانابوو بەرامبەر شیانین راگەھاندنا شۆرەشی یین لاواز، زیدەباری دۆرپچا ل سەر سنۆرین وی ھەمی ژھەمی لا با قە و حکۆماتتین عیراقتی ئیک ل دوید ئیک چ جارن ل دەمی شەری دان پیدان نە دکر کو شۆرەشەك یان بزافەکا چەكداری یا ل کوردستانی ھەمی بەلکوو رادگەھاندن کو ھندەك کەسانین پشترەئ نە وھاتینە ژنابرن و تەنھا ھندەك یاسپێچ و دز ماینە ل دەفەرین چیاپی و خو ئاسپکرینە و ب کارین دزی و تالانکرنی رادبن ل دەمی دەلیفە دیتتی. و دگەل دەستپیکرنا ھەفەپەیفینا ئەوان حکۆماتا ب ریکین خو یین راگەھاندن بەیانناما شەر راوەستاندنی و دەستپیکرنا دان و ستاندن و گفوتوگۆیان دگەل شۆرەشی را دگەھاندن، زیدەباری بریار و بەیاننامین ل دوید را ب ری یا ئیزکی بەغدا و ئەفە ژى دان پیدانا وان بوویە کو شۆرەشەکا کوردی یا ھەمی، لەوما ئەوان بخو درەوین خو ئاشکەرا دکرن.

3- راوەستاندنا شەری و دەستپیکرنا ھەفەپەیفینا دگەل سەرکردایەتیا شۆرەشی و رازیوون ل سەر ھندەك داخازی و مافین مللەتی کورد ب ری یا ئیزگی وان سەرەرای کو بتنی نقیسینەك بوویە ل سەر کاغەزا نە زیدەتر بەلئ ل ھەمان دەم دا وەك پیدانەکتی بوویە ب دادیا کیشا کوردی و پتر شۆرەش ب ھیز کەفت و باوهریەکا مۆکم بو مللەتی چئ بوو کو ل دوماھیی سەرکەفتن ھەر باھرا شۆرەشی یە.

- 4- شۆرهشى راوهستاندا شەرى ب دەليقه دديت وهك بهين قەدانەك بۆ پيشمەرگەى وخەلكىن ئاكنجى ل دەقەرپن رزگاركرى ژبارگرانى ونەخوشين شەرى ودووباره ئاقلارنا خانين خرابكرى وسۆتى وزيانى بۆ ماوهكى ب تەناهيى ببهنه سەرى.
- 5- هەروەسا وتاكو پتر دەليقه هەبیت خەلك ب كارى كۆمكرنا ئازوقە وكەل پەل و پيتيىن زيانى رابن، زیدەبارى كۆمكرنا چەك وتەقەمەنيى ژبو وى چەندى ئەگەر شەر دووباره ببيت ديسان تا هاولاتيىن نەخوش وبريندار وپەككەفتى ژى بهينه چارسەركرن.
- 6- سەركرداپەتيا شۆرهشى داخازا حكۆمەتى ژبو هەقپەيقينا وراوهستاندا شەرى ب دەليقه دديت تاكو داخازى ژى بكەت هەمى ئەو گرتى و زيندانين سياسى وئىخسير بهينه بەردان وئەقە داخازا سەرەكيا شۆرهشى بوويه دگەل حكۆماتين عيراقى چۆنكى ژمارا وان ب هزاران بوويه د گرتيخاتين وان دا وهەردەم ئەقان حكۆماتا رازييونو خۆ دياركره ل سەر بەردان وقرينا وان بۆ ناف كەس وكارپن خۆ و وهك دەسكەفتيه كى گرنگ بۆ شۆرهشى دەهاتە هژمارتن.

قۇناغا چارى:

- ل پيش وهخت مه دياركر كو ئەنجامين هەقپەيقيين دگەل حكۆمەتا (البازى) ئەو ژى راگەهاندا بەياناما ۲۹/ خۆزەيرانى بوويه، تيدا هاتيه حۆكمەكى (نەيى نافەندى) بۆ مللەتى كورد بهيتە دان، هەروەسا مه ديار كرابو ئەف بەيانامە بنتى نقيسين بوويه ل سەر كاغەزى بەلئ سەركرداپەتيا شۆرهشى بخۆب دەليقه ديتيه ژبو ب دەستفە ئينانا هندەك دەست كەفتيا ژهەمى لاياقە وهك:-
- 1- بوويه ريخوشكەرەك شۆرهش بەرف ئاسوئەكى دى قە بچيت و د ريكا وى را شيابه ئەوى دۆرپيچا ل سەر كوردستانى سەپاندى بشكيتيت و دەنگى خۆ بگەهينتە جيھانا ژدەر قە دگەل دياركرنا ئيش ونازارپن مللەتى و وان تاوانين دۆژمنى بكاردئينان د وان سالىن چوويى ژ شەرى ئەوژى ب ريكا شاندى وپەيامنپىر و روژنامەفانان ئەوئپ پەيوەندى وسەردانا بنگەھ وسەركرداپەتيا شۆرهشى دكرن وبەروفاژى شاندين شۆرهشى سەرەدانا ژدەر قەى كوردستانى دكرن.
- 2- سەركرداپەتيا شۆرهشى هەول دا پەيوەنديين خەباتا خۆ مۆكم وب هيز بيخيت دگەل بزاف وپارتين نشتيمانخاز ل جيھانا ژدەر قە ودگەل دەولەتتين سۆشاليست وپيشكەفتنخاز، هەروەسا

سەرکردایه‌تیا شۆره‌شی ئەوا سەرکردایه‌تیا حزبی (پارتی) بخۆ دکر پیتەکی مەزن دابوو خۆرتکرنا پەيوەندیین برانە دگەل دەوله‌تین عەرەبی وپارتین نیشتمانی وپیشکەفتنخاز ل عیراقي، دیسان گرنگی دابوو مۆکمکرنا پەيوەندی دگەل ریکخراوا رزگاربخازا فەله‌ستین ئەوژی ژ باوهری ب دادیا کیشا ملله‌تی وئی، ئەفە و سەرکردایه‌تیا شۆره‌شی ئەفە پینگافە ب پراکتیک ديارکر ل دەمی (شەری شەش رۆژی) رویدای دناقبەرا ئسرائیلی و دەوله‌تین عەرەبی ل سالا ۱۹۶۷ سەرکردایه‌تیا شۆره‌شی فەرمانین خۆ ل سەر هەمی بنگەها بەلافەکرن ژبو وئی چەندی تاكو ژلايين خۆ فە ب هیچ کارەکی لەشکەری نەرابن بپیتە ئەگەری تیکدانا رهوشا ئیمناهی ل عیراقي و دەفەری سەرەرای ئەوی سەرۆبەری تیکچووی دگەل حکۆمەتی، وژبەر ئەفی چەندی سەرکردایه‌تیا شۆره‌شی ب ریکا برۆسکەکی دەسه‌لاتا بەغدا ناگەهدار کریه کۆ شۆره‌ش یا پینگیه ب ناگر بەستا دناقبەرا وان دا د ماوی شەری دگەل ئسرائیلی و مەبەستا شۆره‌شی ژئەفی پینگافی ئەوژی تا دەسه‌لاتا بەغدا هەبوونا شۆره‌شی ل کوردستانی بخۆ نەکەتە هێجەت و بەشدارین دەرەری دژی ئیسراییلی دا نەکەت و زیدەباری ئەفی چەندی سەرکردایه‌تیا شۆره‌شی هەمان هەلوێستی نیشتمانی هەبوویه دەرەری ئسرائیلی دگەل دەوله‌تین عەرەبی ل سالا ۱۹۷۳، سەرەرای ئەوی فشار و ریکین دەرەدابرئی ئەوین ل سەر شۆره‌شی هەمی و ئەفە ژی بەلگەیه کۆ شۆره‌ش شۆره‌شەکا سەر بخۆویه و خۆدان پەیره‌وکی راست و درۆسته ژئەگەری ئەوی سیاسەتا راست و حەکیمانە یا سەرۆک و سەرکردایه‌تیا شۆره‌شی و بوویه هۆکاری ب لایه‌نیا ملله‌ت و دەوله‌تین عەرەبی بەرامبەر شەری عیراقي دگەل شۆره‌شا کوردی هەر ژ دۆماهیکا سالا ۱۹۶۳ تا ریککەفتنما ره‌شا جەزائیری ل ۱۹۷۵.

3- دماوی ئەقان دان وستاندن و ریککەفتنما دا هیزین شۆره‌شی شیان دربین مەزن بدانیته وان خۆفروش و کری گرتیین فەقەتیا ی ئەوین بئنی هەندەک هاریکاریین کیم و فەشارتی ژ هیزین حکۆمەتی وەر دگرتن و ب ئەفی چەندی شۆره‌شی سەرکەفتنن مەزن و گرنگ ل سەر وان تومارکریه.

4- پارتی شیا رۆژناما خۆ یا نافەندی ل بەغدا بنافی (التی‌خی) بەلافەبکەت و ئەفە دهاته هژمارتن وەک دەسکەفتەکی گرنگ، رۆژنامی رۆلەکی بەرچاف و کارا دگیرا ل سەر ئاستی نافخوویی و دەرەکی و دەنگ فەدانا خۆ یا بهیز هەبوویه دەرگی هەر نیشتمان پەرورەکی دا و بوویه

ھۆكاری پېشئىخستنا په يوه نديين شوره شگيرى دناقبه را ههردوو ملله تان دا^(۱)، ودگهل لزاقتين رزگار يخازين جيهانى وپارت ودهوله تين پيشكه فتنخاز ههروه سا رۆژنامه شيايه روى وهه لويستى شوره شى يى نشتيمانى وپه يره وى وى يى رزگار يخازى و دادى و پروژى خه باتا چه كداريا ملله تى كورد بهرچاڤ بكه ت دگهل كيمه نه ته و يى ديتر ل كوردستانى ژبو ب ده سته ئينانا مافين خو يين رهوا، ههروه سا حهز وئاماده بوونا شوره شى يا خوړست و ژدل ژبو چاره سه ركنا كيشا كوردى ب ريكنين ئاشتيانه زيده بارى پيگيرى ب سياسه تا پاراستنا خوينا ههردوو ملله تين كورد وعه ره ب يين برا، بهلكو بنتى دوژمين ههردوو ملله تان مفاى ژ شهري وان دبينن زيده بارى مه زاختنا داهاتى وئابوورى عيراقى بى مفا و بى بهرامبه ر.

5- شوره شى هندك كار و دهسكه فتيين ديتر نه نجامدان ل سه ر ئاستى نافخوويى دماوى دان وستاندنان دا:-

- 1) شوره شى گرنگيه كا تايهت دابوو ريځخستنا پيشمه رگه ي يين كو بهردهوام بهرف زيده بوونى فه دچوو ژنه گه رى ته وى په يوه نديا ئيكجار زور وئهندامبوون دناڤ ريزين پيشمه رگه ي دا. ديسان كاركرن ژبو چه ككرن ب باشتين چه كى نوى وئا راده كى يى گران.
- 2) سه ركردايه تيا شوره شى ههول ددا حزبى وريځخستنا وى ب هيتز بيخن ول ده مى ديتى كاودائين هه فپه يقينا دگونجاي بوون ب ده ليفه ديت كونگرى حه فتي يى پارتى گرپه دن ل (گه لاله) ل پاييزا سالا ۱۹۶۶، وپشتى راوه ستيان وهك ريزگرتن ل سه رگيانى پاكى شهيد يى كوردستانى ئاماده بوويى كونگره ي قاره مانى وقوربانى وزيره كيا پيشمه رگه ي وخوراگريا ملله تى كورد ساخ كرنه فه، نه دمايى كونگره ي بريارين گرنك ده ركرن كو گه لهك لايه ن بخوفه دگرتن ول سه ر هه مى ئاستا ودگونجاي بوون بو وان كاودانا، ول دويڤدا ئاماده بوويى كونگره ي پشته فانيا خو يا بى سنور وب پرانيا دهنگان بو بارزانى راگه هاندن ودوو باره سوز وپه يمان و وه فاداريا خو بو دياركرن و جاره كا ديتر هاته په سه نديكرن وهك سه روكن حزبى وليژنا نافه ندى ژى هاته هه ليزارتن دگهل بهرپرساتيا سه ركيشيا شوره شى

(۱) مه بهست ب ههردوو ملله تان (ملله تى كورد وعه ره ب)، (وه رگير).

ولېژنا (زېره قانې وسه حكرن وليگه ريانې) (۱) و گريډانا كۆنگره ي ودهركرنا برياران هيژ وپالدانهك دايه شوړه شي.

وئەفین ل خاری دیارگری نافیڼ ئەندامین لیژنا نافه ندیا كۆنگرې هفتې نه:-

- (1) مصطفي بارزانی سهروك
- (2) علی عبدالله ئەندام
- (3) صالح اليوسفی ئەندام
- (4) نوری شاییس =
- (5) نعمان عیسی =
- (6) حبيب محمد كريم =
- (7) د. محمود عيمان =
- (8) مقدم عزيز عقراوي =
- (9) يد الله كريم =
- (10) علی سنجاری =
- (11) اسماعيل ملا عزيز =
- (12) سامی عبدالرحمن =
- (13) احمد جرجيس =
- (14) شفيق امين =
- (15) مجيد الاتروشي =
- (16) فاتح محمد امين =
- (17) شوکت عقراوي =

(3) ژکار وکریارین شوړه شي د ئەفین قوناغې دا ئەوژي به لافکرنا دادیا جفاکی ل کوردستانې وموکمرنا دادگه ها ب دامه زراندا که سائین خۆدان شيان وپيته دان ب

---

(۱) مەبەست ب پەيڤين (سه حكرن وليگه ريانې) ب زمانې عەرەبى (التفتيش)، (وهرگير).

خزمه تگوزار يېن ساخله مېي وداينكرنا دەرمانا وهه ولدان لدويف شيانا ژبو باشكرنا رهوشا ژيانا خيزاين شهيد و پيشمه رگه وكادرين حزبي.

(4) ديسان ژكربارين شورشي د نهفي قوناغي دا ديباغي فيركرني دا نهوژي دهستيپيشخهريا وي ب فهكرنا قوتابخانين سهرهتاي ل ههمي دهفهري رزگاركري ودامه زراندا كه ساين رهوشنير ژ نه دامين حزبي وهك ماموستا ژبو فيركرنا زاروكين بي بهر ژ فيركرني هر ژ دهستيپيكا شورشي، چونكي زيانين مهزن ب دهفهري كه فتيه نه گهري كاوداين شهري يين گران. خاندني دهستيپيكر د ژورين ساده و بچوويك فه ول سهر حيسيلا و د هندهك ده مان دا ژدهفهري گوندا ول بن دارا ژ ترسا هيرشين نه سمانی و توپخانني پشتي نويوونا شهري ل سهر ده مي به عسيان ل سالا ۱۹۶۹، سهره راي ههمي ناستهنگ و كيما شيانا به لي فهكرنا قوتابخانا وكاري ماموستابان يي بهردهوام بوو دگه ل هه لگرتنا بهرپر ساتيا باري گران ب شيانين خوبخوويي وحهزا زاروكين كوردستان و كهس وكارين وان ژبو وهرگرتنا زانستي و فيركرني و ژقهنجيا پيته دانا پارتی بو كه رتي فيركرني ههمي كار وشيان دفي بياغي دا ب سهر كه فتيانه هاتنه پيش تاكو ريكه فتناما نادارا سالا ۱۹۷۰ كو ناستي رهوشنيري و زانستي يي قوتابيي قوتابخانين شورشي يي بهررتربوو ژانستي زانستي يي قوتابيي قوتابخانين حكومه تي و نهف چهنده ناشكهرا ودوپات بوويه پشتي ريكه فتناما ناداري و نهف قوتابيه دجياواز بوون ل قوناغين نافنجي ودووا نافنجي ژي، ويا گرنه نهو بوو كو قوتابيي قوتابخانين شورشي وانه ل دور پيگه هي شورشي ورولي پارتی و گرنه رول وقوربانين پيشمه رگه وي وهردگرتن، زيده باري پيگه هي ديتر يين گشتي ژبوو په يداكرنا ههستي نه ته واپه تي هر ژ دهستيپيكا ژبي وان، لهوما نهف نارمانجه ب جه هاتيه ل دهف نهفي (دهسته يا)،^(۱) قوتابيان.

---

(۱) دهسته، راما ن ژي ب زمانني عهري بي (جيل)ه، (وهرگير).

أ. شۆرهشې پېنگافه كا گرنگ د ئەقى قوناغى دا ھافىتتېھ و بوويھ جھې باوھريا تەخا رىنجبھرا ل دەمى دژى دەرەبەگىن دەفھرا (پشدر) راوھستيايىن ئەويىن دكەفندا جۆتيار وھ كوتلھ ب كاردئىنان وشۆرهشې دەست ب سەر ئەردى وان داگرت ول سەر جۆتياران بەلاقھ كر.

ب. ژكارىن ديتر يىن شۆرهشې ل سەر ئاستى پارتايھتى ئەوژى فھ كرنا خۆلېن كادرا بۆ جارا ئىكى ل دوماھيكا سالا ۱۹۶۸ ل (چومان) تىدا (۳۰) كادرا بەشدارى تىدا كرىبو وئەز ئىك ژبەشداربوويان بووم وتانۆكە ژمارەيەك ژدەرچووېن ئەقى خۆلى رۆلھكى سەركرديھتى دناف رېزىن پارتى وپارتىن ديتر يىن كوردستانى دا دگىرن.

ت. شۆرهشې گرنگى ب سەرورھرى ساخلەمىي د دا ودەست ب فھ كرنا خۆلېن برىنپىجىي كر ل (گەلاله) بۆ ھەمى دەفھرېن كوردستانى ژبەر پىتقىا ھەمى بەرەيىن شەرى ل گشت دەفھرېن كوردستانى ب كارمەندىن ساخلەمىي ژبۆ چارەسەر كرنا برىندار ونەخۆشان. پەيوەنديىن شۆرهشې د ئەقى قوناغى دا نە دجىگىر بوون ژئەگرى ئەوى دووبەرەكيا دناف پارتى دا چى بووى وپشتەفانيا دەسھلاتى بۆ گروپى فھقەتياى پشتى پەيوەندى ب حكۆمەتى كرېن ودژايەتيا شۆرهشې راگەھاندين، پەيوەندى جاران تىك دچوون وروى ب روپى ئىك دبوون وجاران كاودان ئارام دبوون وياداشت وسەردان ئالوگوردكرن، وھەرلايەكى لايى ديتر وھك بەرپرس وگۆنەھبار ددا زانين ل دۆر نەپىگىرىكرن ب خال وراسپاردىن ئەوى رىكەفتنناما دناقبھرا وان دا ھەى.

حكۆمەتا (عبدالرحمن عارف)ى حكۆمەتەتەكا لاواز وبى بنياى بوو و شيائىن چارەسەر كرنا ئالۆزى وئاستەنگا ل دەف نەبوويھ وبەردەواميا شەرى ل كوردستانى ژ گرنگترىن ھۆكارىن ئاستەنگك وكاودانىن نەخۆش يىن ل دويف ئىك بوويھ، وچۆنكى سەرۆبەر ب فى شىوھى بوويھ پىتقى بوو گھۆرىنەك بەيتتھ ئەنجامدان ل سەر ئاستى دەسھلاتى ئەوا ب شىوئى مروّفقەكى نەساخ دەھاتە نياسىن، ئەو بوو (عبدالرزاق النائف وابراھيم الداوود) ئەف كاودانە بخۆ ب دەليقھە زانين ژبۆ ئەنجامدانا كۆدەتايەكى ولادانا حكۆمەتا (عبدالرحمن عارف)ى وھۆكارى ھارىكار ژبۆ ئەنجامدانا مەرھم وئارمانجا خۆ ئەو ژى جھ وپلھيا وان يا لەشكەرى يا ھەستيار بوو و پشتى پەيوەندى ب (سعدون غىدان)ى كرېن بۆ مەرھما ناڧرى رازى دبىت ودگەھيتھ وان. و ژبۆ ئەنجامدانا پىلانئ ئەفان ھەرسى ئەفسەرا وچۆنكى چ بنچىنەكا جەماوھرى نەبوويھ پشتەفانيا وان بكەت ل رۆژا كۆدەتايى پەيوەندى ب پارتا بەعس كرن ژبۆ ئەقى

كارى مەترسیدار كو وان هزردكر پارتەكا لاوازه وهەر وهختهكى وان بقیّت دى شین ئەقى پارتى ژجھین گرنگ وههستیار د دەسهلاتى دا دهنه پاش، وبۆ پاشەرۆژى ئەفان ئەفسەرا لایەنەكى دیتەر وچیتەر ژوان دەستنیشانكریە. ئەقە هزرو بۆچوون وشروقهكرتین وان بوویە ل دۆر پارتا بەعس، بەلى دبووچوونین خۆدا دخەلەت بوون وپشتى ماوهیەكى كیم باجا ئەقى چەندى دایە. وپشتى سەرکردایەتیا بەعسیان دناقبەرا خۆدا دان وستاندن ل دۆر داخازیا بەشدارىی دكۆدەتایى دا كرىن رازیبوونا خۆ دەربرین ودهزرا وان دابوو كو یا ب ساناهى یه هەر دەمەكى وان قیا دشیان دایە هەرسى ئەفسەرا لادەن ودویریخن چۆنكى وان چ بنچینهكا جهماوهرى نینه ودبووچوونا خۆدا دراست و درۆست بوون.

ل سپدەهیا رۆژا ۱۹۶۸/۷/۱۷ هەر سى ئەفسەر ب كۆدەتایى رابوون وشیان دەست ب سەر دەسهلاتى دا بگرن ب شیوهكى ساناهى وب هاریکاریا پارتا بەعس وجەماوهرى شیان ئیمناهى وسەرۆبەرى ئارام بکەن و دەزگایین حکۆمەتى بیخەن ژیردەست وسەرکردیى لەشكەرى ژى پشتەقانىا خۆ بۆ سەرکردیى كۆدەتایى دەربرین.

سەرکردیى بەعسیان مەرەمىن خۆ یین تاییەت و قەشارتى ئاشكەرا كرن ونەدقیان گەلەك دەم ب سەر قە بچیت ئەوژى دەمى (عبدالرزاق النایف) بوویە سەرۆك وهزیر سەرکردیى بەعسیان داخاز ژى كر ل (جەزائیر) حازر بیت ژبو بەشدارىی دكۆمبۆنەكا وهلاتین عەرەبى دا، بەعسیان چوونا وى ب دەلیقە دیت وبریارا لادانا وى ل رۆژا ۱۹۶۸/۷/۳۰ راگەهاند وداخاز ژى كر نەزقریتە قە عیراقى ول هەمان رۆژ داخاز ژ (ابراهیم الداود)ى ژى كر ئەوى بوویە وهزیرى بەرهقانىى كو ل وى دەمى ب سەرەدانەكى چۆ بۆ ئوردنى نە زقریتەقە، وبۆچوونەكا دى دبیژیت كو هاتبوو دەستەسەر كرن وبەرف فرۆكخاننى قە بۆ ئوردنى هاتە دویر ئیخستن، وسەبارەت (سعدون غیدان)ى كەسایەتیا وى یالاواز وترسناك بوو وژبەر هەندەك هزرىن تاییەت مابوو ل سەر كارى خۆ وهك وهزیرەى نافخوویى. وهەمى تشت ب دوماهيك هاتن د بەرژوهەندیا بەعسیان دا و پشتى (۱۳) سىزده رۆژا ژ كۆدەتایى دەسهلات ب ئیکجاری كەفته دەستى وان دا وب هەمان شیوى فیلبازىی بەعسیان بریاردان پیگیریى ب راوهستاندا شەرى بکەن دگەل سەرکردایەتیا شورەش و بەردەوامىن بەدەنە هەندەك دان وستاندین تەكتىكى ژبو ب دەستقینانا دەمى ومۆكمكرنا دەسەهلەتا خۆ و ژناقبرنا كەسانین هەقدژى وان وهەر كەسەكى گۆمان ل دەف هەبیت. رۆژین ل دويفدا قى چەندى ئاشكەرا دكەت و باشتین كریار بەعسیان دگەل هەقدژین خۆكرین ئەوژى ژناقبرنا گەلەك ژ سەر كرده ومەزنە بەرپرسین حکۆمەتین بەرى وهك (رشید مصلح

وعقيلی و حردان تکریتی) وگهلهکین دیتر یین کیندار وتاوان د شەری دا دژی کوردستانى ئەنجامداين
سەرەرای کۆ لادان وژنافېرنا کەساتین نافېرى نە ژبەر تاوانین وان بوویە دژی مللەتێ کورد بەلێ دیتێن
(مصائب قوم عند قوم فوائد)،^(۱) لەوما ژ ئەنجامێ تاوانین وان بەرامبەر مللەتێ کورد یێ زۆلملیکری
پیتتھی ب ئیکێ زامتر هەیه ل سەر سەری زامی وب فی شیوهی دیروکێ حۆکم دانایە سەر زالم
وتوندرەوا.

دان وستاندین بەعسیان دگەل سەرکردایەتیا شۆرەشێ تا بەهارا سالا ۱۹۶۹ فەکیشا بوو و
دسەرۆبەرەکێ نە یێ ئارام وتیکچوو ی بەرسینگرتن ولێکدانین بەرەبەلاف دناقبەرا هەردولا دا،
ودەمێ بەعسیان خۆ دیتین ب باشترین سەرۆبەر رووین خۆ یین تاوانی وئێهتین کەرب وکین وبنەمایین
خۆ یین شوفینزم ورەگەز پەرستی ئاشکرا کرن ودقیان جارەکا دیتر بەختی خۆ تاقیکەنەفە وبەلکی
مەرمین خۆ یین پیس و چەپەل ب جەیین وبخۆ مفا ژ سەربوری شەری ۱۹۶۳ نەدیتن، ئەو بوو ل
دوماهیکا بەهارا سالا ۱۹۶۹ شەر دژی هەمی دەفەرین کوردستانێ راگەھاندن و هەمی شیانین هێزی
کۆمکرن ژ لەشکەری خۆ یێ مەشقدای وخۆفروشا ب پشتهفانیا چەکی گران وهیژا ئەسمانی بو ئەفنی
شەری.

شەری دژوار روویدان دناقبەرا هێزین شۆرەش ودۆژمنی دا بەلی ب زیرەکی وقارەمانیا
پیشمەرگە ی وخۆراگری وقوربانیدانا خەلکی کوردستانێ شیان وانەکا دی بدەنە هێزین دۆژمنی وزیانین
مەزن یین گیانی ومادی بگەھینن وشیانین وان لاواز کرینە، سەرەرای قوربانیین پیشمەرگە ی وهاولاتیان
ژی دژور بوون بەلێ چەوانیا خۆراکریا مللەتێ کورد ونامادەبوون ژبو پتر قوربانیدانێ پیخەمەت کیشا
وی یا دادپەرورەرانە بو بەعسیان دۆپاتکریه، لەوما پارتا بەعس و ژنەچاری خۆ بو بانگێ راستی چەماند
و دووبارە دەرگەھێ دان وستاندنێ ل دووماهیکا سالا ۱۹۶۹ دگەل سەرکردایەتیا شۆرەشێ فەکرە فە.

وژ ئەنجامێ دان وستاندنا دگەل پیکۆلین خیرخۆز وناقبیژانانا ئەوژی ریکەفتنما ۱۱/ ئاداری بوویە
ل سالا ۱۹۷۰ وتیدا هاتیه حۆکمەکی ئۆتۆنومی بو مللەتێ کورد دگەل هەندەک خالین دیتر گریدای ب
خۆرتکرنا پەیوەندیین خەباتگیری دناقبەرا هەر دوو مللەتین کورد و عەرەبان دا، ول فیری قۆناغا پینچن
ژ ژیی شۆرەشێ دەستپیدکەت پستی راگەھاندنا ئەفنی ریککە فتننامی.

(۱) (مصائب قوم عند قوم فوائد)، ئەفە گۆتەکا عەرەبی بە دەیتە گۆتن ل دەمێ مفا دیتنێ ژ نەخۆشی ونازارین
خەلکەکی دیتر، (وەرگیر).

قۇناغا يېنجى :

دەيتە نياسين ب قۇناغا سەرکەفتىن وب دەستقەئىنانا دەستکەفتيان چۆنكى رىککەفتنامە بخۇ دەيتە ھژمارتن وەك دەستکەفتەكى مەزن بۆ مللەتئى کورد و وەرچەرخانەکا دىرۆكى دخەباتا وئى دا، ھەرۋەسا وەك كرىار و دەستکەفتەك بۆ پارتنى وسەرکرداپەتيا شۆرەشى ژى دزقرىت چۆنكى ئەو بەرھەمئى خەباتا سالىن نەخۇش و بەرتەنگ و پرى ئازار بوويه ديسان بەرھەمئى خۇراگرى وقوربانىين ھاولاتىين كوردستانئى وئەو داستانىن قارەمانانە يىن يېشمەرگەى وخوينا پاڭزا ھزارا شەھىدا بوويه.

پارتا بەعس ئىكەم لايەن بوون دان پىدان ب حۆكمى ئۆتۆتۆمى بۆ مللەتئى کورد كرى، وگەلئى عىراقئى ب كورد و عەرەب و ھەمى كىم نەتەوین خۇڧە پىشوازى و پىشتەقانىا خۇ بۆ رىککەفتناما (۱۱) ئادارى دياركر و ھەستى خۇ دەربرىن د جەژن وئاهەنگ و قىستەقالىن نەوروزا سالا ۱۹۷۰ دا ل سەرانسەرى عىراقئى، ديسان ھەقال و دوستان ژى ب بىروزباھى وب رىزگرتن پىشوازى ل برىارى كرن، بەلئى خىانەتكارىن مللەتى ژ پاشكەفتى و بازركان و مفادارىن شەرا وەك سەرۆك (فرسان)،^(۱) پىن نەخۇش بوون و بىزارى و بى ھىقىكە ل دەف وان پەيدابوو، چۆنكى رىککەفتنامى سنۆرەك بۆ خوین رىتنا گەلئى عىراقئى دانا وئەوئى بەرەللاھىا مەزاختنا سامانئى عىراقئى بىن مفا ئەو سامانئى گەلەك ژئى دەھاتە دزىن و بەرزەكرن بناقئى شەرى وب ھزارا مەلىون دەھاتنە مەزاختن بۆ كرینا چەكئى و پىرانكەر و بكارئىنانا وى د كرىارىن لەشكەرى دا ژبو كۆشتنا زارۆك و ژن ودان عەمرا ب شىوہكئى ھۇقانە و سۇتتا گۆند و باخچە و دارستانىن كوردستانئى ب تەر و ھشكئى خۇڧە كو مروڧى ھزر نەدكر ئەڧە ژكار و كرىارىن عىراقىانە دژى مللەتى خۇ بكاردئىنن، تاوانىن وان يىن ھۇقانە د دویر بوون ژ ھەمى بنەما و ساخلەت و رەوشتىن مروڧايەتئى. ل قئىرى پىتقى يە ئەم رۆنكرن و راستىكئى بدەينە نياسين چۆنكى جىاوازیەك ھەبوويه دناقبەرا خەلكئى عىراقئى يىن عەرەب ل باشورى و عەربىن باكوورئى بەغدا ئەوژى زۆربەى خەلكئى باكوورئى بەغدا دناقف رىزىن لەشكەرى و كارگىرىين كوردستانئى دا كاردكرن ب رەفتارەكا خراب و تۆند و پرى كەرب و كىن دەھاتنە نياسين بەرامبەر خەلكئى كوردستانئى و تانۆكە ژى د بەردەوامن ل سەر ئەڧى

(۱) (فرسان)، ناسناقئى وان كەسا بوويه يىن دگەل حكۆمەتئى شەرىئى مللەتئى كۆرد كركن ل ژىر ھىزەكئى وژلايى سەرۆك عەشیرەتئىن كوردان ڧە دەھاتە پىكئىنان، (وەرگىر).

سالۆخەتى، بەروفاژى خەلكى باشورى عىراقى ئەوین دناڧ لەشكەرى و كارگىرین كوردستانى دا كار دكرن رەفتارین وان باشتەر بووینە ژ یین باكوورى.

دشیان دا نینە گرنكى و بەرزیا نافیەرۆكا ریکكەفتناما ئادارى سەبارەت خەلكى عىراقى ب كورد و عەرەب و كیم نەتەوین خۆڧە ب چەند ریزین نڧیسی دا ئاشكەرا بکەین چۆنكى پیتقى ب دەمی و شروڧە كرنەكا تیر و تە سەل هەیه نەخاسمە ژلاپن (وورەیی) و سیاسى ڧە و دووبارە دى زڧرینە نافیەرۆكا بابەتى و دیاركرنا گرنگترین پینگاڧ هاتینە هافیتن پشتى راگەھاندنا ریکكەفتنامى وەك ریک خۆشكرنەك ژبو جیبه جیكرنا خالین وى :-

1- هیزین لەشكەرى یین ریکخستى و نەریكخستى ئەوین ل كوردستانى هاتنە ڧەكیشان بو جە وبنگەهین خۆ یین بەرى.

2- رى رەوى خۆڧروشتنن (الفرسان) هاتە هەلوه شاندىن دگەل ژچەككرنا وان و یین ڧەڧەتیاى.

3- ئیخسیرین شەرى دناڧبەرا هەردوو لادا هاتنە ئالوگۆركرن، هەروەسا دەسەلاتى زیندانین سیاسى ژى نازاد كرن.

4- شۆرەشى بریارا لیبۆرینى بو خۆڧروشا راگەھاند و هەمى ئاسانكارى پيشكيشكرن تاكو دووبارە بزڧرنەڧە بو دەڧەرین خۆ یین رەسەن، لەوما ب هزارەها ژ خەلكى ئەڧ بریارە بخۆ ب دەلیڧە دیتن وری رەوى (خیانەت) ب جە هیلان وگەهشتنە دناڧ ریزین شۆرەشى وگەلەك ژوان دخزمەتا شۆرەشى دا رۆلەكى بەرز دگيران تاكو شكەستنا سالا ۱۹۷۵ وئەوى پیلانا خیانەتكارانە، لەوما بریارا لیبۆرینى وەك سەرکەڧتنەكى بوو بو شۆرەشى ول هەمان دەم دا دربەكى ب هیز بوو بو دۆژمنى.

5- نوینەرین شۆرەشى بەشداربوون دكاپینا حكۆمەتا نافیەندى دا.

6- كارگىريا لیوایین سولەیمانى- هەولیر- دەوك دگەل قەزا وناحیین ب سەرڧە و قەزا وناحیین كەركۆكى دەهاتنە ب ریفەبرن ژلاپن شۆرەشى ڧە ژبلى دەزگا و ریفەبەرین ئەمنى مانە دەستى دەسەلاتى دا بەلى چالاكیین وان تا رادەكى دلاواز بوون.

7- ل سەر ئاستەكى بەرز لیژنا ئاشتین دناڧبەرا هەردوو پارتا دا هاتە پیکئینان ژبو چارەسەركرنا ئاریشین دناڧبەرا وان دا وسەرپەرشتیا جیبه جیكرنا خالین ریکكەفتنامى.

8- سەردان وشاند دناڧبەرا سەركردین (بەعسیا و بەرپرسین حكۆمەت) دگەل سەركردایەتیا شۆرەشى هاتنە ئالوگۆركرن و بەشداریا ب پیکڧە دەسەرەدانین ژدەرڧەى ولاتى هاتنە ئەنجامدان.

9- ئېك ژ خايلين ئەقى رېككەفتننامى ئەوژى ئەنجامدانا ئامار و ريفراندۆمەكى ل وان دەقەرئىن ناكۆكى ل سەر هەى ژبۆ دەستىشانكرنا دەقەرا حۆكمى ئۆتۆنۆمى بۆ كوردستانى ب مەرجهكى ئامارا سالا ۱۹۵۷ بېتە بنەما بۆ ئەقى ئامارى، ئەبوو هەردوو لايەنا دەست ب قەكۆلينا كرن ژبۆ دانانا پېنگاڧين پېتقى بۆ ئامار و ريفراندۆما ناڧىرى.

10- وەزارەتەك هاتە درۆستكرن بناڧى (وەزارەتا كاروبارېن باكور وئافەدانېن)، و وەزيرەكى كورد هاتە دانان بۆ ئەقى وەزارەتې، و دەست ب قەرەبۆكرنا خەلكى كوردستانى كر ئەوېن خانىيەن وان هاتىنە سۆنن و خرابكرن ژئەگەرى شەرى، هەروەسا ئاڧاكرنا خانيا بۆ خېزانين شەهيدا وئافاكرنا قۆتابخانا و بنگەهين ساخلەمى ل دەقەرئىن كوردستانى و دابىنكرنا ئاڧا پاقژ و ساخلەم بۆ گۆندا وگەلەك كارېن ديتە.

11- هەمى خەلكى كوردستانى ئەوېن بەشدارى دىشۆرەشى داكرين و خزمەتا لەشكەرى نەكرين هاتە لېيۆرين ژ خزمەتا ناڧىرى.

12- دووبارە زڧراندنا ئەوى خەلكى هاتىە لادان و ئەوېن پەيوەندى ب شۆرەشى كرين ژ (لەشكەرى و بىن سڧىل) بۆ سەر كارېن وان دگەل هژمارتتا ماوى پەيوەنديا وان ب شۆرەشى بۆ مەرەمىن (بەرزكرنى و خانەنشېنى).

ول سەر ئاستى نافخووى سەركردايەتيا شۆرەشى پىشتى رېككەفتننامى شيايە هندەك كرىارېن باش ئەنجام بەدن وەك:-

1) پارتى شيايە خۆلېن رەوشەنبىرى بۆ كادرېن خۆ قەكەت تېدا خاندن وڧىركن و پېزانينېن گرنىگ وب بها وەرگرتىنە.

2) دووبارە دەركرن و بەلاڧكرنا رۆژناما (التىخى) ل بەغدا و ئەقى رۆژنامى دەنگ قەدانا خۆ هەبووىە ل سەر هەردوو ئاستين عىراقى و ژدەرڧە ئەوژى ژبەر بەلاڧكرنا راستيا و دېتن و بووچوئېن پارتى و شۆرەشى ل دۆر هەمى كېشە و بابەتا ب شېوەكى راستەقىنە و ئەقەژى رېكەكەك بوو ژبۆ بەرچاڧكرنا سىاسەتا شۆرەشى بۆ جىهاننا ژدەرڧە ويا عەرەبى هەروەسا رېكەك بووىە ژبۆ هندى تاكو مللەتې كورد و شۆرەش و ماڧىن وى يېن رەوا بەدەتە نياسين، لەوما ئەو گونەهبارى و بى بەختى يېن بەرى نۆكە دەسەلەتې دژىي شۆرەشى دا بەلاڧە دكرن دژى شۆرەشى و مللەتى هەمى ئاشكەرا بوون.

3) سەرکردایەتیا پارتی پیتەکی مەزن ددا گریڤانا گونگرین پارتایەتی کو گرنگیا وی دگەلەک بیافان دا بوویە نەخاسمە ژلایێ خۆرتکر وگریڤانا پەیوهندیا دناقەبرا نوینەرین گۆنگرە ی دا ونالۆگۆرکنا راو وبووچونا وەهلەسەنگاندنا سیاسەت و سەرۆبەر و پەیوهندیین حزبێ وشۆرەشی وئەو کاودانێن تیدا دبویرین دماوی دناقەبرا دوو کۆنگرا دا دگەل بەرز راگرتنا کارمەزاختی وقۆربانێن سەرکردایەتی ب شیوەکی گشتی. دیسان گھۆرینا پیتفیان ژپەیرەو وپروگرامی پارتی ل دویف کاودان و بەرژوهندیا وەهلەبژارتنا سەرکردایەتیەکی بۆ پارتی ب ری یا دەنگدانا نھینێ تاکۆ بەرپرسایەتیا سەرکردایەتیا شۆرەشی بکەت، لەوما سەرکردایەتیا پارتی بریاردا گۆنگری خۆ یی ھەشتی ل ھافینا سالانە ۱۹۷۰ ل (ناوبردان) گریڤەت.

ل دەستپێکی ئەندام و مێھفاتیین کۆنگرە ی وەک ریژگرتن بۆ گیانی پاکێ شەھیدان چەند خۆلەکەکا راوہستیان ئەو شەھیدی ب خوینا خۆ یا پاقر چیا و دوول و نھال و دار و بارین کوردستانی نەخشان دین و ئافداین، دیسان ئامادەبووین کۆنگرە ی قارەمانی وقۆربانین (پیشمەرگە ی و خەلکی کوردستانی بەرز راگرتن و ب گەرمی پشتمەفانیا خۆ بۆ بەیانناما ۱۱/ئاداری دیارکرن دگەل بەرز راگرتنا کارمەزاختیین ھەردوو پارتا (دیموکراتا کوردستانی و پارتا بەعس) و خیرخازان تاکۆ گەھشتینە ئەفی ریککەفتنناما بەرز ئەوژی بەلکو خوین ریتنا ھەر دوو مللەتین برا (کورد و عەرەبا) ب دوماھیک بینیت.

ئەندامین کۆنگرە ی داخاز ژ سەرکردایەتیا ھەردوو پارتا کر ژبو مەزاختنا ھەمی شیانین خۆ ژبو وی چەندی تاکۆ خالین ریککەفتننامی د ژفانی خۆ یی چار سالی دا بھیتە جیبەجیپکرن و نەھیلانا ئاستەنگا وھوشیاری ژپیلانین خیانەتکار و پاشکەفتی و کەرب و کین داریتیا کۆنگرە ی ھندەک بریار و داخازین گرنگ دەرکرن ل سەر ئاستی نافخووینا عیراقی و کوردستانی و ژدەرڤە وەک پارتی د پروگرامی خۆدا پەیرەوکری ئەوژی مافین کارگیری ورەوشنیری بۆ کیم نەتەوا و ئازادی بۆ ھەمی ئۆل و ئایینا ل کوردستانی لەوما دەھاتە ھژمارتن ژبریارین گرنگ و باشترین بەلگە یە ل دۆر رەسانەتی و دیموکراسیا شۆرەشی و باوہریا وی ب دادیا جفاکی. ئەڤە وشۆرەش دکۆپیتکا ھیز و کەیف و خۆشیین سەرکرفتین ئاداری دا بوویە بەلی ب ھێج رەنگەکی تۆشی دەسەرداچوونی دا نەبوویە وکا ب چ شیوە داخازا ماف و ئازادیا مللەتی خۆکریە ب ھەمان شیوە ھزر د مافین کیم نەتەوین ئاکنجیین کوردستانی ژ ی دا کریە.

دروېښتتا دوماهیکې دا پاکونگره ی و دناښ گهرم وگوریا چهپله لیدانې دا ناماده بووین
 گونگره ی دووباره باوهری وحز ولایه نگره ی وپشته قانیا خو یا بن سنور بو سهرکرده مسته فا
 بارزانی دیارکرن وهك سهرۆکې پارتی دگهل ههلبزارتنا لیژنه کا نافهندی کو زورینه یا وان ل
 ئاسته کې بهرز یی نشتیمان پهروهری و وهفادار وخودان رهوشنیری بوون، وئەفین ل خاری
 دیارکری ناقین وانن :

- 1- مصطفي بارزانی سهرۆك
- 2- علي عبدالله ئەندام
- 3- صالح اليوسفي ئەندام
- 4- ادريس بارزانی ئەندام
- 5- مسعود بارزانی ئەندام
- 6- نوري شاويس ئەندام
- 7- د. محمود عيمان ئەندام
- 8- حبيب محمد كريم ئەندام
- 9- مقدم عزيز عقراوي ئەندام
- 10- يد الله كريم ئەندام
- 11- علي سنجاری ئەندام
- 12- اسماعيل ملا عزيز ئەندام
- 13- سامی عبدالرحمن ئەندام
- 14- فاخر ميرگه سوري ئەندام
- 15- فارس باوه ئەندام
- 16- رشيد سندی ئەندام
- 17- شكيب عقراوي ئەندام
- 18- عبدالوهاب ئەتروشی ئەندام
- 19- دارا توفيق ئەندام
- 20- عبدول سوران ئەندام

21- صدیق افندی

ئەندام

22- زکیه اسماعیل حقى

ئەندام

4) پارتى گوڧارا (الكادر) بەلافەكر ياكۆ ب ئاستەكئ بەرز دەهاتە هژمارتن ژبەر كۆ نافەرۆك و بابەتئ وئى دەولەمەند بوون ب بابەتئ پر مفا، لەوما رۆلەكئ بەرز گىرايە د پىگەهاندىن ورەوشنبىريا پارتايەتى دا.

5) درۆستكرنا ئىكەتئ ديمۆكراسى وپىشەيى يىن كوردستانى وبەشداريا وان دگەل ئىكەتى ورېكخراوئىن نافەندى يىن عىراقتى، وزۆربەي وان وهەر ئىك د بياقتى تايەتمەندى وكەرتى خۆدا رۆلەكى كارتىكەر وسۆپاسدار دگىرا د شروڧەكرن وناساندنا كىشا مللەتى كورد دگەل دياركرنا ئەو زۆم وتاوانئىن دەرەھقى ئەقى مللەتى هاتىنە ئەنجامدان ب درېژاھيا سالىن شەرى ئەوژى ب رېكا گرېداننا كۆر وسمىنار وڧىستەڧالىن چۆرە وجور دناڧ عىراقتى و ژ دەرڧەدا.

6) ژ ئەنجامتى وان پەيوەندئىن باش وهەڧال دۆستانە يىن شۆرەشى دگەل دەولەت وپارت ولايەتئ ئشتىراكى شۆرەش شىايە ژمارەكا باش ژ قۆتابيان رەوانەي دەولەتئىن نافېرى بكەت بۆ تەمامكرنا خاندنا بلند.

7) بارزانى وسەركردايەتيا پارتى بريارەكا لىبورىنى بۆ وان كەسئىن ڧەقەتياي ژ پارتى وئەوئىن خۆ داينە دگەل دەسھەلاتى دەركر و ژمارەكا بەربژىر وخۆدان شىان كرنە دناڧ رىژ ورېكخستئىن پارتى دا ل هەمى لقا، سەرەراي كۆ بريارەكا تەعل ونەخۆش بوويە ل دەڧ گشت خەلكئى كوردستانى بەلى باشى ودوير ديتنا بريارى ل پاشەرۆژئى ئاشكەرا بوويە.

ل پيش وهخت مە بەحس ل سەر بريارا لىبورىنا خۆڧروشا كر و زڧراندنا وان بۆ ناڧ شۆرەشى كۆ دەهاتە هژمارتن ژ دەسكەڧتئىن گرنىگ يىن شۆرەشا ئەيلوولئ لەوما ئەم ب ڧەر دىنين كىمەكئى لدۆر ئەڧى دياردى ب راوستئىن دگەل دياركرنا ئەگەرئىن گرنىگى وپىتەدانا مە پئ وهژمارتن وهك دەسكەڧتى بۆ شۆرەشى ودربەك بۆ دۆژمنان.

چ مللەت نىن دقۇناغا خەباتا خۆ يا رزگاربخازى دا ژبۆ ب دەستڧهئىنانا ماڧئىن خۆ يىن نەتەوايەتى بئ پەيدا بوونا ھندەك كەسئىن سەرداچووى ودەرڧەت ديتيا يىن كۆ دژى خەلك و مللەت و نشتئىمانى خۆ رادبن ب ھەڧكاريا دۆژمنئىن مللەتى خۆ ژ ئەگەرى د سەردابرنئى ب ھندەك ھەز ومەرەم

وبەرژەوهندیڭ تايەت، دېئۇنە قان كەسا (المترزقە)^(۱)، بەلئى ژمارا قان كەسا يا جياوازه دناقبەرا جفاكەكى بۇ يى دېتەر ئەوۋى ل دويف ھندەك ھۆكارىن نafxوويى و كەتواری دا دمىنیت ومللەتئى مە يى كورد زى ئەوئى خەباتەكا رزگاربخازى ونەتەوہيى يا پرى خۇيناوى وئاستەنگ و نەخۇشى ديتىن كەفتىە دىن كارتىكرنا وان ھۆكارىن خراب ونىگتيف لەوما دياردا خۇفروشى د رى رەوا خەباتا وئى دا پەيدابوويە ل پيش نۆكە ب سەدان سالان چۆنكى نەزانين يا بەربەلاقبوو دناف چفاكئى كوردى دا ھەرۋەسا ھەقال دۆستى ومروف مروفاكانئى وعەشيرهتگەريئى كارتىكرنا خۆ ل سەر خەلكى ھەبوويە، ودبيت گەلەك جاران وەك (فەخر وشانازى) پى دېر، ديسان ئاغا وسەرۆك عەشیرەت و دەرەبەگا دەسھەلاتا خۆ ل سەر گەلەك دەفەرا سەپاند بوو وئازادى وسيھانەتا خەلكئى وان بن دەست كربوو. ھندەك ھۆكارىن ئايىنى يىن كارتىكەر ھەبوويە ئەوۋى ژبەر ئەوئى شروفەكرنا خەلەت ونەدرۆست بۇ ناقەرۋك وبنەمايىن وئى لەوما ئەقان ھۆكارا ھەميا ب پىكفە ب خرابى ونەريئى كارتىكرن ل سەر خەلكئى كوردستانئى كرىە ودبيت بخۆ كرىنە رىك و ھىجەت ژبو خاپاندنا خۆ وخەلكەكئى ساكار دگەل دا، وسەبارەت ھۆكارىن دەرەكى دى بىنين كۆ سىستەمىن ھۆكرانىيىن شۇفینزم و رەگەز پەرسىتيا ھەرىمى ئەويىن ھۆكم و دەسھەلاتا خۆ ب سەدان سالان سەر كوردستانئى د سەپاندن كاودائىن مللەتئى كورد يىن نە دجىگىر بخۆ ب دەليقە دزانين وبكارديئان بۇ بەرژەوهندىڭ خۆ يىن پيس وچەپەل لەوما دياردا خۇفروشى بۇ دۆۋمى د رى رەوا خەباتا مللەتئى دا پەيدابوويە وەك ل بەرى نۆكە مەبەحس ل سەر كرى ودبيت ئەو دياردا ل پيش وەخت ل وان بەيئە لئىيورين ئەوۋى ژبەر نەزانينا وان بۇ راستيا رىكا قورتالكرنئى بەلئى ل كوردستانا عىراقئى و ژ ئەگەرى پەيدابوونا شۆرەشىن كوردى وشۆرەشا ۱۴ تىرمەھا نشتىمانى ل سالا ۱۹۵۸ رىكا رزگاركرنئى بۇ كوردان ژقەيد و بەندىن گرئىداى رۆن وئاشكەرا بوويە.

ھەرۋەسا قەگەريانا سەركرەدە مستەفا بارزانى ژ ئىكەتيا سوڧىتئى ب سەرفەرازى ودووبارە پارتى ديمۆكراتى كوردستان بەردەوامى داپە خەباتا خۆ يا ئاشكرا ئەف پارتا نوئنەراتيا بەرژەوهندىڭ كاركەر وجۆتياران دكەت يىن كۆ دەيئە ھژمارتن تەخا ھەرە مەزنا زەحمەتكىشان ھەرۋەسا نوئنەراتيا بەرژەوندىا رەوشەنبىر وشۆرەشگىر وكاسبكار زى دكەت ديسان بەرھنگاريا نەزانين و ھەلپەرسىتى وبن

---

(۱) (المترزقە)، پەيئەكا عەرەبى يە دەيئە بكارئىيان بۇ وان كەسپن كرى گرتى بەرامبەر كۆۋمەكئى پارەى يان ھەردەسكەفتىەكئى دېتەر، ورامان وپەيوەنديا ئەفئى پەيئى ب بابەتئى مەفە ژلايى زارافى ب زمانى كوردى ئەوۋى (خۇفروشى بۇ دۆۋمىنى)، (وەرگىر).

دەستىيى دكەت وخەبات ژبو بەلافكرنا داديا جفاكى وبەرهنكاريا بى كارىيى وداينكرنا خزمەتگوزايىيى ساخلمىيى وگەلەك كارىن دىتر، وئەفە هەمى ھۆكارىن خەباتگىريا ئەرىنى يە ب پىكفە كاردكەن ژبو بەلافبوونا ھەستى نەتەوايەتە دناف جفاكى دا وخو دویر ئىخستىن ژ بەندىن دوژمنى.

ول دەمى شوړەشا ئەيلوولا مللى رويداي ئەوا پارتي سەركيشيا ويى دكر ھەمى دەرگەھ فەبوون وريك خوښبوويه تاكو خەلكى كوردستانى وھەر ئيك ل دويف شيانين خو كار بكەت وبەشدارىيى دخەباتى دا بكەت ژبو ب دەستفەئىنانا ئارمانجىن نشتىمانى ومروفايەتى وببىتە كەسەكى كارتىكەر وخىرخاز دناف جفاكى دا وتاكو ب ئازادى وسەرفرازى وب سىھانەت بژىت. وئەو كەسى د شيان دا نەبىت بەشدارىيى دخەباتى دا بكەت پىتقى يە نەبىتە ئاستەنگ درىكا جىبەجىكرنا ويى دا بەلى ئەوين ب ئاشكەرا دژى ئارمانجىن مللەتى دراوہستىن ومل ب مل دگەل دوژمنى كاردكەن ئەفە دەيتە ھژمارتن ب كەسانىن تاوانبار وخودان بەرژەوہەندىيىن تايبەت ومەژى ھشك وپاشكەفتى دناف جفاكى دا چونكى ئەو جياوازييى دناقبەرا ژيانا ب ئازادى وسەربلندى وب سىھانەت نايىن دگەل ژيانا بن دەست وسەرشورى لەوما ژيانا وان يا دەستى دوژمنى دا وكاردكەن دژى مللەت وخەلكى خو، و دىيژنە فان جوړە كەسان خوښويىن دوژمنى.

دى فەگرىيىنە نافەروكا بابەتى ژبو روڼكرنا راستيان وجھى داخى ودل تەنگىيى يە پشتى رويدانا شوړەشا ئەيلوولا مللى ل ۱۹۱۱/۹/۱۱ ب كىمتر ژدوو ھەيفا گروب گروب دەست ب پەيوەندىيى ب حكومەتى كرن وخودانە دگەل سەروك عەشیرەت وئاغەواتىن كرىگرتى ژلايى حكومەتى فە ول بن فەرمانىن فان سەروك عەشیرەت وئاغەواتىن خوښوش بەشدارى مل ب مل دگەل دەسھەلاتى ب ھەويىن لەشكەرى رابوون وھەردەم ل پيشيا تانك وزىپوشان شەر دژى مللەتى خوډكرن وگوند وباخجە ب دەستىن خو دسوټن ودورپىچا ئابورى د دانانە سەرگشت دەفەريىن كوردستانى وبەردەوام پىزانىن ل دور بنگەھ وجھىيىن پيشمەرگەي پيشكىشى دوژمنى دكرن وگەلەك جاران ب درەو وب بى بەختى بوويىنە تاكو دوژمن وان گوند وبنگەھا توپاران بكەت ب فروكە وتوپخانى وبوويىنە ئەگەرى كوشتنا ھزارەھا ژخەلكەكى سقىل وبى گوننەھ زىدەبارى دزىن ورامالىنا سەرەوت وسامانى خەلكى ل دەمى ھىرش دكرنە سەر گوندا وداگىر دكرن، وھەمى ئەف تاوانىن مەزن بەرامبەر بەبايەكى ئەرزان بوويە ژلايى دوژمنى فە دەھاتە پيشكىش كرن وەك رىزگرتن بو خزمەتا وان وبەردەوامى بوونا وان درى رەوى خوښويىن دا وھىچ گرنگىەك ل دەف وان وسەروككىن وان نەبوويە سەبارەت جوړىن ھوكمرانىن

وگورانکاریین وی، بۆ نمونە کا چەند جارەکی کۆدەتایەکی ل عیراقی سەرەلدا با و حکۆمەتەکا نوی هاتبا سەر دەسەلاتی ئیکسەر لایەنگەر یا خۆ یا بئ سنۆر بۆ ئەوی حکۆمەتی دەرەبرین و دگەلدا دەهەفکار بوون بئ بەند و مەرچ و چەند ئان حکۆمەتا دژایەتیا خۆ بۆ شۆرەشی وگەلی کورد دژوار تر لئ کربا ئەوان پتر پئ خوشبوویە و پتر دل رحەتی ل دەف وان پەیدا بوویە، لەوما تاوانیین خۆ ژێ پتر لئ دکرن هەر وەکی ئەو نە ژەژمارا کوردان و دناف خا کا کوردستانی دا مەزن نەبوویە و مفا ژ سەرەوت و سامانی وی دیتینە و هەر وەکی ئەوان دووبارە پیتشی ب کوردستانی نینە دیسان وان ئەو هزر نەبوویە کۆ دۆژمن یئ پارە ی پشکیش دکەت و وان رادگریت کا چەند شۆرەش یا بەردوامە چ ب سەرکەفتن یان ژێ شکست بیت دۆژمن دی ب کەرب و کین و تۆلفە کرنی رەفتاری دگەل کەت.

ل دەم کاودان و سەرۆبەری شۆرەشی پش دکەفت و بەرەف باشی فەدچوو و تئیمناهی پتر جیگیردبوو و نشتیمانیەت و سەربخوویا وی پتر بەرزدبوو پیتشی بوو دیاردا ری رەوی خۆفروشی بۆ دۆژمنی نەمابا لەوما گەلەک ژ ئەفان کەسان ئەوین خۆدان و وژدان هەست ب مەترسیا مانا خۆ دگەل دۆژمنی دکرن و دەسەردا چوون بۆ گولا خیانهتی و بەردەوامی دان ل سەر دژایەتیا مللەتی. لەوما کت کت و کۆم کۆم گەهشتنە ناف ریزین نشتیمانی و شۆرەشی و ب تاییەت پشتی راگەهاندا بەیانما ۱۱/ ئاداری/ ۱۹۷۰ و سەرکردایەتیا شۆرەشی لیپورینا گشتی بۆ وان دەرکری ئەفە و ب هزارەها بخۆ ب دەلیفەکا زیزین دیتن و پەییوەندی ب شۆرەشی کرن و بەری لیپین تەفەنگین خۆ ژ سینگین پشمرگە ی فەگۆهاستن بۆ سینگ دۆژمنی وگەلەک ژ وان شیان بەرپەرەکی پری شانازی و قارەمانانە تۆماربکەن تاکۆ ژمارەکا بەرچا ف گیانی خۆ ژێ کرینە قۆربانی خا کا کوردستانی بەلئ سەرەرای ئەفا مە بەحس لئ کری جەھ داختی یە ری رەوی خۆفروشی بۆ دۆژمنی وەک خۆ ما دیسان ب هزارەها دناف ریزین وی دا مان و دژی مللەتی کاردکرن وگەلەکین دیتر ژێ گەهشتنە ئەفی ری رەوی خیانهتکار و بخۆ سەرپۆر ژ وانین شەری و تاوانین دۆژمنی ب درێژاها سالتین شۆرەشی وەرنەگرتن بەلکۆ مانە ل سەر دۆژمنکاریا خۆ و ژدل و ب وەفاداری و ب شانازی خزمەتکرنا دۆژمنی دکرن دگەل ئەنجامدانا هەندەک تاوانین دیتر وەک زیدەهییەک ل سەر تاوانین وان یین کەفن دژی مللەت و نشتیمانی خۆ و د بەردەوام بوون تاکۆ شکست ل سالا ۱۹۷۵ ب سەر مللەتی دا هاتی، لەوما روی رەشی و شەرمەزاری و نەفرەتین جەگەر سۆتی و تئیم و دەربەدەر و کۆچبەرەن باهرا وان بوویە، دیسان نەفرەتین مللەت و دیروک و دەستەیین داھاتی ژگەلئ کوردستانی چۆنکی ئەو ئەگەرین سەرەکی و کاریگەر بوویە ل دۆر وان نەخۆشی و تئیش و ئازار و کاریین

خراب و ویرانکەر یین ب سەر مللهتی دا هاتین وهەر ئەو بووینە ئەگەرئ بەردهوامی ودریژە پیدان ب شەری.

پیتقی بوو ل سەر فان کەسا باش هزر دگەل خو دا کران ل دۆر وان تاواتین ئەنجامداین، وهەر چەوا بیت روژ وکاودان دئ وان بیکفە کۆم کەن دگەل کۆر وباب و دەیک و بیژن شەهید وپەککەفتیا وخۆدان گۆندین کۆچکری و قالا و خرابکری و کەلهخین پیرو وکالا وکۆرە وزارۆکین ب گوننەه د لاندکئ هاتینە فەشارتن وپرتین کەلهخین گیانەوهر وکەل وپەلین خۆدانا ل قیری ول وپراھە د بەلاقەبوون کۆ بەرھەمئ رەنج وکەدا وان وبابکین وان بووینە بو دەستەیین داھاتی لەوما دئ بیژن دیتنا ئەوی روژئ ل وان رەش وشەرمازار بیت وپیتقی یە مللەت ب سەرکەفیت و بگەھیتە مافین خو، وئایە ئەو دزانن کا دئ دیروک بو وان ل سەر بەرپەرین خو چ نقیسیت؟

ل پیش وەخت مە بەحس ل سەر گرنگترین کریار و دەسکەفتین شۆرەشئ کر ل سەر ئاستئ نانخوویی، ودئ زفرینە فە ل دۆر سەرۆبەری دگەل حکۆمەتئ و سیاسەت وپینگافین وئ ل دۆر چەوانیا جیبەجیکرنا ریککەفتنناما ۱۱/ئاداری. هەمیا وەسا هزر دکر کۆ ئەف ریککەفتننامە دئ سەر دەمئ نەخۆشین خۆیناوی بو گەلئ عیراقئ ب گشتی وگەلئ کوردستانئ ب تاییەتی ب دوماھیک ئینیت، ب فی شپۆهی هیفی وئۆمید دەھاتنە پیشینی کرن ودیتن کۆ بەرەف ئاسوئەکئ گەش فە دچوون بەلئ جھئ داخا مەزن ئەو بوو هەمی ئەو هیفی وئۆمید وپیشینی خیرخازان دخەلەت و نە دجھئ خۆدا بوون ئەوژئ پشئی روژانئین داھاتی دیارکرن کۆ ئیمزاکرنا بەعسیان بو ئەفئ ریککەفتننامئ وەک فیلبازیەکا درۆستکری و بەرنامەکری بوو چۆنکی ل دەمئ بئ زار و بئ هیفی بووین ب دەستفە ئینانا سەرکەفتنئ د شەرین خۆدا ل سالا ۱۹۶۹ و خو ب دوماھیکەکا خراب و کریت دیتین وەک هەمان چارەنقیس ل سالا ۱۹۶۳ و چارەنقیسئ حکۆماتین ل بەری وان هەولدان و بەرەف کریارین فیلبازیئ فە چوون ژبو ژناڤرنا شۆرەشئ ب ریککین سیاسی وپیلانئین خرابکار، لەوما بو دیرۆکی د بیژن و بو راستی دان پیدانئ دکەین کۆ بەعسیان ب فیلبازی و ب بئ ئەختوباریئ وداڤ دۆزیئ ونەپینگیرکرن ب سۆز وپەیماننا سەرکەفتن ب دەست خوڤە ئینابوو.

پشئی ریککەفتننامە ئیمزاکرن پیتقی بو خالین وئ دماوئ چار سالان دا بەینە جیبەجیکرن وئەفە بەلگە یە کو مەبەستا وان ب دەستفە ئینانا دەمی بووینە ول دویدا دووبارە لیدانا شۆرەشئ و ژبەر فی چەندئ ب هوشیاری وب دوو دلئ کار دگەل جیبەجیکرنا خالین سەرەکی و یین گرنگ دکرن، بو ئموونە

لئى قەبوون دىجىبەجىكرنا خالا دەستىشانكرنا دەقەرا حۆكىمى ئۆتۈنۈمى و چىكرنا ئامار و رىفراندومى ل دەقەرىن كوردستانى يىن ناكۆكى ل سەر هەى وەك برىار ل سەر هاتىە دان د رىككەفتننامى دا وئامارا سالا ۱۹۵۷ بىتە بنەما بۆ ئامارا نوى ل دەقەرىن وەك (كەركۆكى وشىخان و شىنگال و خانەقىن و دەقەرىن دىتر)، و دەست ب درۆستكرنا هىجەتا كرن و ژناقېرنا شىنوار و رەھ رىشالېن گرېداى ب كوردان قە ل دەقەرىن نافېرى هەرەسا دژاىەتيا لايەنگەر و پىشتەقائىن شۆرەشى ل وان دەقەرا ب شىوېن جۆرە و جۆر وەك درۆستكرنا ئاستەنگ و گىروگرفتا بۆ ژيانا خەلكى چ ب شىوەى گىرۆكرنا كارۆبار و گلە و گازندا و كارۆبارىن كارگىرى يىن رۆژانە بىت يان ژى ب رىكا درۆستكرنا ئارىشا و دوىفچوونا خەلكى وگرتنا وان ژلاىن دەزگايىن ئىمناھىي قە تاكۆ نەچارىن وجە و دەقەرىن خۆ ب جە بھىلن وئەردى وان ل سەر خۆفروشىن كورد و بەعسىان دابەش بكن. و دەست ب دەركرنا كوردىن (الگوپان وئومىران) كر ل موپىسل بۆ تۆركيا و يىن فەيلى بۆ ئىرائى و ب رىكىن ھۆقائە سەرەدەرى دگەلدا دەھاتەكرن، دىسان ھەمى ناف مال و كەل و پەل و خاينىن وان دەھاتنە دەستەسەركرن، و بۆ زانىن كو زۆرەبى وان ئاكنجىين عىراقى بوون بەرى درۆستبوونا دەولەتا عىراقى و دماوئى دناقېەرا ھەردوو شەرىن جىھانى دا.

پشتى ئىمزاكرنا رىككەفتننامى دەسھەلاتى دەست ب قەھاندنا پىلانا كر ب رىكا دەزگايىن خۆ يىن ئىمناھى و پاراستى و كرى گرتيا ژ سەرۆك جاش و خىانەتكارىن خۆدان دلېن پرى كەرب و كىن و دابەشكرنا سىنارىوېين پىلانا دناقېەرا خۆدا و ھەر ئىك ل دوىف تايىبەمەندىا وى، پشتى راگەھاندنا رىككەفتننامى ھندەك ژ خۆفروشىن چەكدار ھىرش كرنە سەر بارەگايى لىژنا ناوچا موپىسل يا پارتى دىمۆكراتى كوردستان و بووئە ئەگەرى شەھىدكرنا ئىك ژ ھەقائىن پارتى ول شىنگالى ژى ھىرش كرىنە سەر بارەگايى پارتى تىدا ئىك ژ ئەندام و ھەقائىن پارتى شەھىد كرىنە، ھەرەسا ل ھەمان سال ھندەك خۆفروشىن جاش ھىرش كرنە سەر ترومبىلا خەباتكەر (ادرىس بارزانى) ل دەمى شاندى شۆرەشى مژوېلى دان و ستاندنا ل بەغدا بەلئ خۆش بەختانە ئەو بخوو دناق ترومبىل دا نەبوو لئى مخابن ھەقال حمىد بروارى دناق ترومبىل دا برىندار دىبىت و پىيەكى وى ب ئىكجارى تۆشى فالنجى دىبىت و حكۆمەتئ ئەف روىدانە بۆ ناكۆكىەكا جفاكى و عەشىرەتگەرى ل قەلەم دا، و پىلانا ھەرە فھىت ئەو بوو يا ل ۲۹/ئەيلوولئ/۱۹۷۱ روىداى دەمى دەسھەلاتى پىلانا خۆ يا چەپەل ئامادە كرى بۆ كۆشتنا بارزانىن نەمر كۆ ھىقى وئومىدېن وئى ئەو بووئە دەمى چەند كەسەكىن مەشقدى ئامادەكرىن ژ دەزگايىن خۆ يىن ئاسايشى و دگەل وان دا (الاعشمى) كۆ ئىك ژ زانانىن ئاينى بوو ل بەغدا (وئەقى كەسى ل پىش

وهخت سه‌ره‌دانا بارزانی کر بوو ورېزگرتنا خو ل دهف هه‌بوويه) وئه‌ف دهسته‌که د راپېچای بوون ب
 که‌رستين بومب رېژکری تاکو خو ب بارزانی فه ب په‌قینن هه‌روه‌سا په‌قاندنا ئافاهيی بارزانی تیدا ب
 هنده‌ک موشه‌کین گری‌دای ل بن ترومبیلین وان دگه‌ل بومبین دهستی. ئەرك وکار دناقبه‌را وان دا د
 دابه‌شکری بوون وهه‌ر ئیک دئی ب کارئی خو یی ده‌ستنیشانکری رابیت، ودبیت (الاعقمی) ئاگه‌هداری
 پیلانی نه‌بوويه. پیلان هاته‌ جیبه‌جیکرن ل ده‌می ئاماده‌بوونا بارزانی به‌لی خو‌دای مهن ژ ئە‌فی پیلانی
 پاراست هه‌روه‌کی فه‌رمان کری وئاگرئی سوتنا (ئیراهیم) پیغه‌مبه‌ری ته‌زاندی وبارزانی هاته‌ پاراستی ژ
 پیلانی و پیلانگیر هه‌می هاته‌ کۆشت وئو ژور وئافاهيی بارزانی تیدا خه‌له‌که‌کی نافخوویی وده‌ره‌کی
 سه‌ر سورمان د بوون ل ده‌می سه‌ره‌دان و قه‌ست د کرنی، ول قی‌ری ئە‌م دشین بیژین کو (کارین
 خرابکار وچه‌په‌ل هه‌ر ب سه‌ری خو‌دانی دا دشکیت). ده‌سه‌لاتی به‌رده‌وامی دا زی‌ده‌گافیین یاسایی
 وخالین ریکه‌فتننامی وده‌ست ب لادان وده‌رکنا کاره‌مهن‌دین کورد کر ئە‌وین ل کو‌مپانیا گازا که‌رکۆکی
 کاردکرن دگه‌ل ژماره‌کا کاره‌مهن‌دین کیم نه‌ته‌وین دیتر ژی ول جهی وان که‌سین ره‌گه‌ز عه‌ره‌ب
 دامه‌زراندن ول دویدا خیزاتین وان کاره‌مندا ژی بخۆرتی ژ که‌رکۆکی ده‌رکرن ب مه‌ره‌ما عه‌ره‌بکرنای
 وده‌فه‌رین دیتر بین کوردستانی. و ژ پینگا‌فین دیتر بین مه‌ترسیدار ده‌سه‌لاتی ده‌ست پی کری وبووینه
 ئە‌گه‌ری پتر تیکچوونا سه‌رۆبه‌ری ئە‌وژی دووباره‌ چه‌ککرن جاشان بوويه ل گه‌له‌ک ده‌فه‌رین هه‌ستیار
 وناکۆکی ل سه‌ر هه‌ی ب تابه‌ت ئە‌و ده‌فه‌رین ئاکنجیین وی تیکه‌ل ژ کیم نه‌ته‌وه و ئولی فه‌ دگه‌ل
 پشته‌فانی وپالدان وهاریکاری بۆ گروپین خو‌فروشا ب مه‌ره‌ما په‌یدا‌کرنا ئاریشا ودرایه‌تیا شو‌ره‌شی.

زی‌ده‌باری فان زی‌ده‌گافیین حکومه‌تی وپیلانین وی دژی ملله‌تی کورد ئە‌نجامداین ب شیوه‌کی
 دارپشتی وبه‌رنامه‌کری وه‌ک مه‌ به‌ری ئۆکه‌ به‌حس ل سه‌ر کری ل هه‌مان ده‌م دا ئە‌م نه‌شینن ومه
 نه‌فیت ئە‌م سه‌رکردایه‌تیا شو‌ره‌شی وده‌زگا وبه‌رپرسین وی ژ زی‌ده‌گافیا ب گۆنه‌ه ب هه‌ژمیرین ول
 دویف پیزانینین مه‌ ئە‌و خه‌له‌تی و زی‌ده‌گافی نه‌ ب ئیبه‌ته‌کا خراب بووینه به‌لکو ژخه‌مساری و
 ژنه‌پیکیری بوويه وده‌سه‌لاتا خو ب شیوه‌کی درۆست نه‌ د سه‌پاند ل سه‌ر ده‌زگایین ب سه‌ره‌فه‌،
 هه‌روه‌سا ملله‌تی مه‌ ب سالۆخه‌تی دل ساخی وپاقزی وباوه‌ری ب سۆز وپه‌مانا یی به‌رنیاسه. ملله‌تی
 کورد گه‌له‌ک ده‌رد ونه‌خۆشی ژوان سۆز وپه‌مانین سه‌خته وده‌رو دیتینه د هه‌می ئاستان دا یین نیف
 ده‌وله‌تی و یین ده‌سه‌لاتین خو‌کمدار وده‌زگایین وی.

(ئۆيە اللە گلفانى) راست گۆتتە دەمى دگوتنەكا خۇدا دىيىت ((ھەمى تىت دىياسەتى دا درۆستە تۆ بىكەى))، ئانكۆ چ تىتى ب رىكا سىياسەتى را رویدەت ل ئارادايە ونە تىتەكى سەپرە لەوما سەركردايەتيا شۆرەشى ھزر نەدكر كۆ حكۆمەتا بەعس و حكۆمەتا شاھى ل ئىرانى سەرەراى ئەوئى جوداھى و دویركەفتنا سىاسى دناقبەرا وان دا دئ گەھنە ئىك و دئ پىكھىن ەك برا و دئ ھارىكاريا ئىك و دوو كەن بۆ ژناقبەرا شۆرەشا كوردى و د ئەجامدا بىتە دوماھىكەكا و پىرانكار بۆ مللەتى كورد، ھندەك كرىار و خەلەتى دناق سەركردايەتيا شۆرەشى دا ھەبوون ل سەر ئاستى كەسايەتى دەمى ھندەك ژ وان توشبووین و ھاتىنە دەسەردابرن دگەل ئەو ھەستىن خۆشىن پىشتى سەركەفتىن بەيانناما ئادارى و ئەوئى پىشتەقانى و پىشوازايا بى سنۆر ژلايى خەلكى و ەفادار ل عىراقى قە بۆ وان ھاتتەكرن، ھەرەسا مخابن ھندەك ژوان ھاتتە دەسەردابرن ب رىكا ھندەك سۆز و جە و پلە و مالىەتى ژلايى دەسەلاتى قە. ەك مە دياركرى ل دەستپىكى كۆ پىشتى ب سەرفەچوونا دەمى چ مخابنى پى نەقىت و سەرۆبەر بەرف تىكدان و لىكدانى قە دچوو و ەوورپىن رەش و تارى ل ئەسمانى كوردستانى كۆم قەدبوون و لىكدان و تىكدان بەرف زىدەبوونى قە بوو، و لىژنا ئاشتىن بى زاربوو، ھەرەسا ھەقال و لايتىن خىرخاز زى بى زار و بى ھىقى بوون ژشيان و پىكۆلپىن خۆ ژبۆ نىزىككرنا دىتن و بۆچوتىن دەسەلات و شۆرەشى. و ەك ل پىش وەخت مە دياركرى سەبارەت دەسەلاتى ژ نەچارى رازەمەند بوو ە و ئىمزاكرنا رىكەفتننامى تەكتىكى و بەرنامەكرى بوو ە ل دويف ھندەك قۇناغا و سالا چارى ژ دان و ستاندا قۇناغا دوماھىكى بوو ە ژ رىكەفتننامى و دەسەلاتى خۆ ب ھىز دىت ژبەر ھندەك ئەگەر و گۆرانكارى و پەيماننا و زىدەبارى چوونا پارتا (شىوعى) دگەل بەرەبى پارتا بەعس، و ھەرەسا گرېدانا پەيماننا (ھەقال دۆستيا عىراقى سۆقتى) بەلى حكۆمەتا عىراقى و ەسا ھزر دكر ب رىكا ئەقى پەيماننى دئ شىت شۆرەشى ب ئاسانى و ب رىكىن لەشكەرى ژناقبەت. شۆرەشى ھەقسارى كاروباران ژدەست دا ژبەر وان ئەگەرپىن ل پىش وەخت مە بەحس لى كرىن و دىشان دا نەبوو ە دووبارە باو ەرى و كاودانا بىزىنتەقە ەك ل دەستپىكا رىكەفتننامى ئەقە ژلايەكى قە و ژلايەكى دى قە ببوو ئىخسىرا داقىن (بى ھۆشى)،^(۱) و سەركەفتىن و خۆ ب ھىز دىت ژبەر پالېشتيا وى و ب باو ەرى ل سەر ھىز و زىرەكيا لەشكەرى شۆرەشىگرى كوردستانى و ھىزپىن بەرگرى مللى، و ياراستگوو بوو ە ب ئەقى باو ەرى چۆنكى جەئ فەخر و شانازى

(۱) مەرەم ژ پەيىفا (بى ھۆشى)، ەك مروقى ئاكەھ ژ خۆ نە ژبەر وان كەيف و خۆشىپىن سەركەفتىن و بەيانناما ۱۱ ئادارى، (و ەرگىر).

وسه ربلندیا ملله تی بووینه به لئ ژلایئ سیاسی وه ک پیتفی گرنگی پئ نه هاتبوودان ودبیت نیمچه پئ ناگه ه نه بوویه ژ وان پیلانئ دهاتنه فه هاندن ل ده فهرئ، دیسان نه و سه ره لدا نا هه ره مه زنا خه لکئ کوردستانئ ل باژیران و په یوه ندی ب شوره شی کرین وه ک پشته فان ولایه نگه ر به لئ ل دویدا بو وئ بوویه بارگرانیه ک و ژئ زهرمه ند بوویه ههروه سا په یوه ندی وسۆزئ دهره کی کو چ گومان پئ نه قئیت نه و دهوله تئین ده ورۆبه ری کوردستانئ و عیراقئ ب دیتنه کا شو فینی وره گه ز په رستی وب که رب وکین بهرئ خوو ددانه بزاقا رزگاربخازا کوردی وخاله کا هه قشک دناقبه را وان دا هه یه دهرباره ی نه ته وا کورد دگه ل خورتکرنا سیخو رکاریئ وپیلانا ژبو لاوازکرن وژناقبرنا وئ، وقولیا (الناتو) باشتین به لگه یه، و ژبه ر وان ناکو کئین فان دهوله تئین ده ورۆبه ر دگه ل عیراقئ دهرباره ی سنورین دناقبه را وان دا له وما فان دهوله تا نه ف کاودانه بخو ب ده لیقه د دیتن ژبو جبه جیکرنا مه ره مئین خو یئین تابه ت وسنورین خو هنده ک جاران بو شوره شی فه دکرن دگه ل پئشکیشکرنا هاریکارین گیروبووی وگه له ک کیم، به لئ پشتی که نگی پشتی ده م ب سه رفه چووی وهه ول ددان رازیوونه کئ په یداکن کو نه و درژد ووه فادار وهاریکار و دراستگوونه دننه تئین خودا، تاکو مه ره مئین وان ب جه به یئ ودئ ده ست ب فیلبازیا که ن کا چه وا ریقی فیلبازیا دکه ت و مار ب مرو فئ فه دده ن، دیسان دهوله تئین زل هئیز ژئ ده ست ژ بهرژه وه ندیئین خو به رناده ن وپه یوه ندیئین خو ژئ تئیکناده ن دگه ل دهوله تئین ده فهرئ ل دویدف خاست وپیتفیا.

بو ماوه کئ درئز راستیا رویدان وکاودانا ل کوردستانئ ب فی شیوه ی بوون لهوما سه رکرده یه تیا شوره شی (نهوا ل هه مان ده م دا سه رکرده یه تیا پارتی ژئ دکر) که فتبوو دناف فان دافان دا چوونکی باوه ری وپالپشتیا خو دانابوو سه ر وان سو زئین (هنگقین دای)، و تاراده کی هنده ک بهرپرسان فه دگیران ودگو تن نه م دئ به رسینگئ حکومه تی گرین ودئ ب هه مان جو رئ چه کئ وان شه ری دگه ل که ین لهوما وه ک دسه ردا چوون وبئ هوشیا سه رکه فتنئ وچوونا به رف قالاتیئ فه زوره یا سه رکرده یان فه گرتبوون.

بارزانئ نهم هه رده م شیره ت وهوشداری ل سه رکرده یه تئین دکر ول دو ر نه قئ چه ندا مه دیار کری داخاز ژ وان دکر ب هو پربینی ته ماشه وقه دیتنا سه ره بوری وکادانا بکه ن، لهوما دیتن وبوچوون وشروفه کربئین وی ده جئ خودا بوون (به لئ زوره ی سه رکرده و بهرپرسان مه له فانی د رویاری بئ هوشیئ دا دکرن). ول پاشه روژئ دئ بیژن نه گه ر بارزانی وحه زئین وی یئین چاره سه ریئین ناشتیانه نه بان

هەر تەشتەکی مە قیابا دا ب خۆرتی ژ دۆژمنی ستینین وسەربخوو بوون ژى بوو مە گەلەك یانێزیک بوو ،
 وئەفە ژى ژ ئەگەری دیتنا وان یا بەرتەنگ بو سیاسەتێ. ودوماهیك چاڤیكەفتن دناڤهرا سەرکردین
 شۆرەش و سەرکردین بەعیان ل ناڤهراستا ئادارا سالا ۱۹۷۴ بوو ل بەغدا دەمی بارزانی کۆری خو
 (ادریس) ھنارتی بو چاڤیكەفتنی دگەل سەرکردین بەعیسا ب مەرەما دووبارە زفراندنا ژیانى بو
 ریککەفتننامى سەرەرای کۆ هیفی وئومیدین دووبارە زفراندنا سەرۆبەری وەك دەستپیکین ریککەفتننامى
 زۆر دلوازیبوون وئەگەر بزفریتە فە ژى دەیتە ھژمارتن نیمچە ژدەرەفی شیانان، بەلى ژ پیتە دان
 وگرنگیدانا بارزانی ب ریککەفتننامى و بەرژەو ھندیا گشتی وەسا ددیت کۆ زەنگلا مەترسی یا لێدەت،
 لەوما ئەو پینگاف ھاڤیت ئەوا مەترسیدار ل سەر ژیان کۆری خو، بەلى وەك مە دیارکری یا بى مفاوو
 وپشتی دەم ب سەرڤەدچیت مخابنى ژى چ نائینیت وەھمیا دەلیڤا پر بەا ژدەست دا وپەیو ھندی ب
 دوماهیكھاتن. و دەسھەلاتی دەست ب خرفەکرنا لەشکەری کر ل ھەمی دەڤەری کوردستانی و پتر
 گرنگی دا زیدەکرنا ژمارە و ریکخستنا خوڤروشا و ب نھینی فە دگەل سەرۆکین وان (سەرۆک جاشا)
 ریککەفتن ژبو بکارئینانا وان وەك زیڤەقائین سنۆری بو ماوئى پینچ سالا وئەگەر شۆرەش یا بەردەوام بوو
 دووبارە ریککەفتن دى ھیتە نوى کرن، وئەگەر شۆرەش ب دوماهیك ھات بەرى ماوئى پینچ سالا ئەو دى
 مین وەك زیڤەقائین سنۆری ب چەك و موچین خوڤە تاكو پینچ سالین وان ب دوماهیك دەین.

لەشکەری عیراقی ھەول دا دەڤەری گرنگ و ھەستیار داگیر بکەت ب تاییەت ئەو جە و خالین
 بەرامبەر ھیزین شۆرەش و د ئەفی ماوئى ئالۆز و کاودانین بەرتەنگ دا وەك مە ل پيش وەخت بەحس
 کری خەلکەکی زۆر و ژھەمی تەخین جفاکی و ژ ئەندام ولایەنگەری پارتی و گشت خەلکی کوردستانی
 و ژ کیم نەتەوا ب شیو ھە برفەرەھ و براپین مە یین عەرەب ئەوین ھەڤدژی دەسھەلاتی پەیو ھندی ب
 شۆرەش کرن زیڤەبارى قوتابی و ماموستایین زانکوی وەك زانکویا سۆلیمانی و زۆر بەی فەرمانبەری
 گشت کارگیریا و پولیس ب ھەمی کەل و پەلین خوڤە، ھەر وەسا کارکەر و کاسبکار ولەشکەر وئەم دشیین
 بیژین تارادەکی گشت باژیر و باژیرکین کوردستان ب ئیکجاری ھاتنە ڤالاکرن و دەھاتە ھژمارتن وەك
 سەرھەلدانەکا جەماو ھری یا سەرانسەری وئەگەر ئەڤە رامانەکی بگەھینیت رامانا وئى چەندى یە کۆ
 شۆرەش ببوو جەھى باو ھریا گشت مللەتی ژبەر رەسانەت و نشتمانیا وئى یا کۆ ئارمانجین وئى ژى ھەر ئەو
 ھەز و خوۆزی و ھیقین مللەتی کوردستانی ب تاییەتی و مللەتی عیراقی ب گشتی بووینە، ئەو بوو ل
 دەستپیکانیا نيسانا سالا ۱۹۷۴ حکۆمەتا عیراقی ب توندی ھیرشەکا سەرانسەری برە سەر گشت دەڤەری

كوردستانى ب هەمى شيائين خو يين لەشكەرى قە وىكارئىنانا ھىزىن جاش وخوفروشا وچەكى ئەسمانى
يى پيشكەفتى، شۆرەشى ب لەشكەرى خو يى شۆرەشگىرى بەرسىنگى ھىرشىن حكۆمەتى گرتن ب
چەكى سڤك وناقنچى وتۆپىن گران وتۆپىن بەرگىرى فروكا. ب راستى شيائين شۆرەشى بەراوهرى دگەل
شيائين حكۆمەتى چ وەكەھەقىەك نەبووئە ئانكو شيائين دەسھەلاتى گەلەك پتر بوون ژ يين شۆرەشى ب
ژمارە وئاميرىن خو قە.

قۇناغا شەشى:

قۇناغا شەشى ژ ژيى شۆرەشى يا ھەقدەم بوو دگەل دووبارە دەستپىكرنا شەرى ب ھىرشىن
ئەسمانى وھەوئە لەشكەرى وھەمى جوړىن چەكى گران ب شىوھكى تۆند وھو قانە وب شەف و روژ
وھك توپبارانكرنا باژىركى (قەلادزى) ب فروكا كو ل وى دەمى زانكويا سولەيمانى تىدا بوو و بووئە
ئەگەرى شەھىدبوونا پتر ژ (۱۳۵) كەسا ژ قۇتابى وزاروك وئافرەت ودان عەمران ومامۆستايىن زانكوين
زىدەبارى ب سەدان برىنداران ھەروەسا ل دەقەرپىن دىتر ژى يين كوردستانى توپبارانكرنا فروكىن
لەشكەرى وتۆپخاننى يا بەردوام بوو وتاوانىن مەزن ھاتنە ئەنجامدان ژكۆشتن وسۆتن و وئرانكرن
ودەربەدەرىن، ئەقە و شەرىن مەزن و دژوار ھاتنە كرن ل زۆرەبى دەقەرپىن كوردستانى تىدا دوژمن
تۆشى شكست و زىاننى گىانى ومادى يين مەزن ببوو زىدەبارى بارگىريا دارابى ومەزاختىن شەرى تاكو
بووئە ئەگەرى لاوازبوونا ئابوورى عىراقى ھەروەسا شۆرەش ژى تۆشى زىاننى گىانى ببوو ژدەست دانا
گىانى پيشمەرگەى وسۆتن و خرابكرنا گۇندا وكۆشتن تەرش وكەوالى و دەربەدەركرنا خەلكى سڤىل وبى
گوننەھ بەلى سەرەراى ئەقى شىوازى تۆند وھو قانە يى دەسھەلاتى دگەل مللەتى كورد نەشان
سەرکەفتىنن بەرچاڤ تۆمار بکەن ل گشت بەرۆكىن شەرى ئەوژى ژمىرخاسى وزىرەكى وخۇراگىريا
پيشمەرگەى وھاولاتىن كوردستانى بووئە بەرامبەر دوژمنى وپشتى ماوئى سالەكى ژ شەرى بى ھىقى
وبى ئومىدىيەك بو دوژمنى پەيدا بوو وبى زارى وسستاهى كەفتە دناف رىزىن لەشكەرى دا لەوما
بەعسىان خو بەرامبەر مرنەكا مسۆكەر دىتن وھك ئەوى سەرۆبەرى وان ل پيش رىككەفتنناما (۱۱) ئادارا
سالا ۱۹۷۰، ژبەر قى چەندى پىتقى بوو وب لەز بخۆ سەحكەنە رىكەچارەكا قورتالكرنى ژ ئەوى
سەرۆبەرى بنەر و پشتى شۆقەكرنا كاودانا سى بووچون يان دوو پيشنار بو وان ھاتنە پيش :-

1- ئايە دېرەدەوام بن ل سەر شەرىن خۆ تا دوماھىكى و تاكو بھينە ژناقېرن ولادان وەك ئەوا ل سالا ۱۹۷۳ ب سەرى وان ھاتى.

2- شەرى ب راوھستين و دووبارە بکەقنە ژير داخازين شورەش و دان پيدانى ب راستين وسەرۆبەرى بکەن دگەل جيبەجېکرنا خالين رېککەفتنناما ئادارى ب درۆستاهى وب وەفادارى وئەو باشتين رېکە چارەسەرى بوو ژبو راکرتنا ريتنا خوينا ھەردوو مللەتین کورد وەرەب وکيم نەتەوين ديت وراوھستاندنا مەزاختنا ئابوور ودارايين مللەتى بن مفا وئەقە دەليقەکا زيرين بوو ئەگەر بەعسيان ئەف رېکە ھەلبزرت با وخۆ ژئەوي شوپينزىمى ورەگەز پەرەستى وکەرب وکينى قۆرتال کربا، وب ئنيەتەکا دى ياساخلم دگەل سەرکردايەتيا پارتى وسەرۆکى وى بارزانين نەمر ب پينکفە چارەسەريا ناشتيانە نوى کربا فە و ب قى چەندى تا دشيان دابيت عيراقەکا ديمۆکراسى وپيشکەفتى ئافاکەن وھەمى نەتەو وئول وکيم نەتەو تا ب برايانە وب خوشى وسەرفرازى تيدا ژين ، ودويرکەفتنا مللەتى عيراقى ژ وان دەرد ونەخوشى وقۆربانى ودەر بەدەري، بەلى مخابن بەعسيان خەلەتى کر چەوا عبدالکريم قاسمى ولايەنگەرين وى خەلەتى کرين و دەليقە ھەمى دەما ناھين ل دويف حەز وھيشيا بەلى ئەگەر پەيدابوو بتنى خۆدان ميشکين فەکرى وزانا بکاردينين ومفاى ژى وەردکرن، ئەو بو بەعسيان ژبەر رەکەز پەرستى وشوؤفينيەت وکەرب وکينا خو رازى نەبوون ل سەر چارەسەريا ناشتيانە لەوما (چارە سەريا سين) ھەلبزرت چارەسەريا شاھى گۆر بەگۆر شاھى ئيرانى ب ھاريکاري وشيان وپيکۆلين دەولەتین دەروبەر و ھندەک لايەنين دەرەكى پشتى ل سەر ھندەک بەرژەونديين ھەفیشک کۆم فە بووين. ول فئيرى گۆتتا ئايەت اللە گالقانى دەيتە پيش دەمى گوتى ((ئايين وسياسەتى چ دەيك وباب نين))، دەم ھات ژبو جيبەجېکرنا پيلانى وژناقېرنا بەرھەمى خەبات وقۆربانين سالاھە سالىن مللەتى کورد وھەردوو رېککەفتن ل سەر ئيمزاکرنا رېککەفتنناما جەزائيرا کور ل ۶/ئادارا سالا ۱۹۷۵ تيدا بەعسيان دەست ژ ھندەک دەقەرين سنورى بەردان بو شاھى ئيرانى دگەل ئافا عيراقى يا ھەريمى ل (شگ العرب) وکەندافى دەرەمبەردا ئيران دەست ژ ھاريکاري وپشتەقانيا مللەتى کورد بەردەت وھاريکاري حکۆمەتا عيراقى بکەت ژبو ليدانا شورەش وژناقېرنا وى ئەگەر يا بەردەوام بوو ل سەر خەبات وبەرخۆدانا خوو.

رېككهفتننامه هاته بهلافكرن ب رېكا ئېزگين ههر دوو دهولهتا و حكومهتا ئيرانى هوشدارى دا
سهركردايهتيا شورهشى تاكو شهرى ب راوهستينيت و چهكى بدانيت ويى بقيت ژ شورهشگيرا خو
رادهستى حكومهتا عيراقى بكهت ل دويڤ لېبورينهكا تايهت يا حكومهتا عيراقى ويى نه قيت ژى پيتشى
يى كوچ بيته ئيرانى د ماوى دهه روژان دا ژ ۱۹۷۵/۳/۲۰ تاكو ۱۹۷۵/۳/۳۰ ئەفه ل دويڤ خالين
رېككهفتننامه جهزائير بووينه.

سهركردايهتيا شورهشى كهفته بهرامبهر تاقيرن وكاودانهكى بهرتهنگ و پيله بايهكى كوژهك دا،
نوكه چ بكهت؟ خو رادهستى وچوكداناننى بكهت بو خالين رېككهفتننامى وهمى نه و قوربانيدان
وخهبات وبهرخودانا مللهتى كورد بى بهرامبهر و بى مفا (دبهر ئاقى دا بچيت)؟ يان ژى رازى نهبيت وب
ميرخاسى و ب ويژهكى بهرامبهر نهوى كاوداننى بهرتهنگ و مهترسيدار ب راوهستيت وبهردهوامين
بدهته رى رهوى خهباتا چهكدارى و خو بكهته خودان ل ههمى ئاستهنگ و نهنجامين دهينه پيش ؟

سهركردايهتيا شورهشى و پيشتى دهه ب سهر فه چوونى تازه زانى و بو وان روڤ و ئاشكهره بوو كو
شروفهكرن وهزركرتين وان ل دور پاشه روژا شورهشى نه دههتى خودابوون و بوچوونين وان دخهلهت
بوون، ئانكو وان هزر نهذكر كو پيلانهك ب ئەقى جورى يا دهيتته فههاندن ژدهرهفهى سنورا وشورهش
ومللهت دى بنه قوربانى پيلاننى. بهرپهريڤ دېروكى ددهولهمەندن ژقان جوړه پيلان و كارين دژى
مروفايهتيا وههلبهت مللهتى كورد ژى ههر ژ كهفندا بههرا خو ههبوويه ب سهدان سالا ژ فان جوړه
پيلان و كارين خرابكار و بى ووژدانى يين دژى وى هاتينه نهنجامدان. بريار وكريار هاتنه نهنجامدان
وسهركردايهتيا شورهشى ب شهف و روژ مژويلى شروفهكرنا سهروبهرى بوو ژبو ديتنا رېكهچارهكى
وپيشتى دان وستاندنين دريژ برياردان دهست ب شهرى پارتيزانينى بكهت ل كوردستانى ل جهى شهرى
بهروكا و دامهزاندنا لهشكهرهكى شورهشگيرى ويى پيكهاتى ژكهسانين خودان شيان وشارهزايى هه
دشهرى ريگرين دا وسهركردايهتى بيته دووبهش يا ئيكى سهرپهريشتيا دهفهره سوران بكهت ويا دووى ل
دهفهره بادينان، دگهله مزاختنا ههمى شيانين شورهشى بو ئەفى جوړه شهرى، ههلبزارتانهقى بريارى
بوو جهى رازبوون و پشتهقانيا زوربهى خهلكى كوردستانى ودهربرين وئامادهبوونا قوربانيدان
ژبيخهههت سهركهفتنا گهله و نشتيمانى و تاكو مللهت ژنهقى ئالوزى ونهخوشيا بهرتهنگ ب سهرفهرهزايى
دهركهقيت چونكى بوچوونين شورهشى و پيشمهركهكى وجهماوهري كوردى دى د بهرزهوهنديا شورهشى
داين.

سەرکردایەتیا بادینان ل (مانگیشکێن) کۆم فەبوون پشتی ئالوگۆرکنا دان وستاندا دناقبەرا خۆدا پشتمەقانی خۆ و یاجەماوەر وھێزێن خۆ یا بێ سنۆر بۆ بریارا سەرکردایەتیا شۆرەشی دەربرین و ب برۆسکە ھاتە ھنارتن، و ژلایێ کەل و پەلێن خارانێ وچەک و تەقەمەنیی فە بۆ ماوی سالەکی ل بەردەست ھەیە، بەلی سەرکردایەتیا شۆرەشی ل بریارا خۆ لئ فەبوویە بەری ب دوماھیک ھاتنا ژفانێ ھۆشداریی چونکی ئەوی پێشبینی دکر پیلان دئی مەزنتر و بەرفەرەتر لئ ھیت ژلایێ دەولەتین دەرۆبەرڤە ودی د ئیگرتی بن دناقبەرا خۆدا ودی ھێرشێ کەنە سەر شۆرەشی و کوردستانێ ژھەمی لایا فە وئەنجام دئی پتر دخرابکار و یرانکەربن، بەلکۆ دبیت ل دەمەکی پتر گۆنجا سەرکردایەتیا شۆرەشی ریکە چارەکا باشتەر ھەبیت بشیت بەردەوامی بەدەتە خەباتا خۆ یا چەکداری ل دوویف کاودان وشیان وئامەدە باشیا. د ئەفی دەمی دا نقتیسینگەھا سیاسیا پارٹی برۆسکەک ئاراستە ی پارتا بەعس کر تیدا داخاز ژئی کریە کۆ بەرژەو ھندیا گشتی پیتھی ب چارسەریا ئاشتیا ھەییە و دووبارە دەستپیکرنا دان وستاندا دگەل شۆرەشی ودانانا بنەما و چارەسەریی گۆنجا بۆ کیشی و ب دوماھیک ئینانا کریارین لەشکەری.

ئەفە وەک دەلیفەکا دیتەر بوویە بۆ بەعسیان ئەگەر بەرچاڤ وەرگرتبا و بەرسقەکا پۆرتیف ھەبا ول دوویف دیتنەکا کیر و ب مێشکەکی فەکری ولۆجیکی کارکربا و قیابا بەرژەو ھندیا گشت مللەتی عیراقتی پاریزیت دگەل چارەسەریا کیشا کوردی ب کیمترین داخازی و بھایی.

ئەگەر پارتا بەعس ب ئەفی جۆرە ھەلوپستی کارکربا و رەفتار دگەل کاودانا کربا دا بیتە جھێ دلخۆشی و ریزگرتنا مللەتی کورد و دیتن و بووچوین و ئی سەبارەت بەعسیان دا ھیتە گھۆرین و تا بیتە ئەگەر ئی پەیدا بوونا بەرپەرەکی نوێ ل سەر بنیاتی ریزگرتنی دناقبەرا ھەردوو لادا و ب دوماھیک ئینانا ھەمی ئەو دەرد و نەخۆشیی چەندین سالان و ھەمی ب پیکھە کار بکەن ژبۆ ئافاکرنا عیراقەکا پێشکەفتی بەلی بەعسیان دەمی خۆ سەرکەفتی دیتین بێ منەتیەک ل دەف وان پەیدا بوو و دبی ھۆشیا سەرکەفتنا خۆدا دژیان، ئەو بوو بەرسقا وان بتنی بریارا لیبۆرینەکا گشتی بوو ژبلی (بارزانی) و کورین وی و ژبەر کیمیا دەمی لیبۆرینی و روژ ب لەز دبوین سەرکردایەتیا شۆرەشی ل شەفا ۱۹/۱۸ - ل ئادارا سالا ۱۹۷۵ و ب دلەکی پر خەم و کۆفانی فە بریارا ب دوماھیک ئینانا شەری ودانانا چەکی خەباتا شۆرەشا کوردی دا و د ھەمان شەف دا ھەمی لق و ھیز و بارەگایین پارٹی ھاتنە ئاگەھدار کرن ب بریارا ناڤبری و پیتھی جیہە جیکرنا و ئی دگەل ژناڤرنا ھەمی جۆرین چەک و جەبرخانێ و دەست بەردان ژ ھەمی جۆر و ئەرکین لەشکەری، ھەر وەسا راگەھاندیە کۆ ھەر کەسەک یێ ئازادە ئەگەر بقیت خۆ رادەستی

حکۆمەتی بکەت یان ژێ ئەوێ بقییت دەربازی سنۆری بیت و بەرف ئیرانی قە بچیت پیتی یە بەری رۆژا ۱۹۷۵/۴/۱ دەرباز بییت، لەوما رۆژا ۱۹/ ناداری / ۱۹۷۵ دەیتە هژمارتن وەك رۆژەكا و پیرانکەر و مرنا ب کۆم و رۆژین ل دویدا وەك رۆژا خرفوونێ بوو بەرامبەر بەلانس و دادیا بەعسیان چۆنکی بریارێ هەمی ئەو رەنج و خەبات و بەرھەمی خوینا مللەتی کورد دگەل خۆدا راکیشایە خوینا ریازا چارەدە سالتین پری رەنج و خەبات و بەرخۆدانێ هەرەو و بێ بەرامبەر چوو و رۆژەکا رەش وتاری و کور هاتە پیش. خیزان و کەس و کارپین شەھیدیێن مللەتی و ئەو پینشمەرگین چەلەنگ و قارەمان و خەلکەکن گشتی یین کۆ سالەھا سالە ب سەر بلندی و سەرفرازی دگەل شۆرەشی دا دژیان ئەقروکە ژنەچاری وەك ئیخسیران زفرینە قە دنافە حکۆمەتا فاشست دا ئەو حکۆمەتا کار بەرنامی و ئی پری کەرب و کین دژی کوردان و هەردەم بۆ دیارکریە کو دی تۆلفەکرنا تۆند بکارئینیت چ نۆکە بیت یان ل باشەرۆژی.

سەرۆک کۆماری عیراقی ل و ئی سەردەمی (احمد حسن البکر) راگەھاند کۆ کیشا کوردی ژناقچوو بۆ دووبارە بزفریتە قە و بێ کۆ رۆژەکی گۆه لئ بییت کیشەک یا هەمی بناقێ کیشا کوردی، ئەقە ژێ ژ کیم فامیا وی بوویە هەرەسا خۆ وەك سەرداچووی و بێ منەت ددیت وەك دەستەیا وی یین مەژی هەشک و خۆدان دیتین رەگەز پەرستی و شوڤنیزم، هەرەسا ژبەر کیم فامی و نەزانینا وان ل دۆر خەبات و بەرخۆدانا مللەتین زۆملیکری خۆدان داخازی و ماڤین رەوا و خەریبێن ئازادبێ. و ژھزر و ئینەتین خراب یین بەعسیان هەولین وان بۆ ژناڤرنا خاست و گیانێ خەباتگیریا مللەتی کورد ژرە وریشالتین و ئی و حەلاندنا ئەقی مللەتی زۆملیکری دنافە نەتەوا عەرەبی دا وەك د گوتارپین رۆژناما (الپورە) یا بەعسیان دا دەھاتنە ئقیسین بەری دەستییکرنا شۆرەشا ئەیلوولێ ول سالا ۱۹۶۹ ژێ سەرۆک کۆمار (احمد حسن البکر) مزگینی بۆ جیھانی راگەھاندیە کو کیشا کوردی ژ ناڤچوو بێ کۆ دووبارە بزفریتە قە بەلئ پشتی چەند هەیشەکا ئەوی بخۆ ریککەفتننا نادارا سالا ۱۹۷۰ ب ریکا رادیو و تەلەفزیونا بەغدا راگەھاندیە، و ئھا ئەقەبیە بۆ فامی و نەزانین.

ژمارەکا مەزن ژ شۆرەشگیر و جەماوەری کوردستانی رازی نەبوون بچن ول ژپیر حۆکمی بەعسیان بژین و ژ هەژی نە ددیتن خۆ رادەستی دۆژمنەکی زۆردار بکەن و بەرف ئیرانی و چارە ئقیسەکی نەدیار وتاری قەبچن ول ژپیر حۆکم و دەسەھلاتا شاھێ گۆر بەگۆر بژین یین کۆ کیمتر نینە ژ زۆلم و دژایەتی و کەرب و کینا بەعسیان بۆ مللەتی کورد، ئەقە چوونەکا ژنەچاری بوویە چۆنکی چ جە وچ دەسەھلاتین باشتەر و چپتر نەبووینە ل دەقەری و ب قن چەندی کەلەک ژ شۆرەشگیرپین کورد خیزان و کەس و کارپین خۆ

ب جە ھىلان وبەرف سنۆرى فەچوون، وپشتى ماوھەكى ئاكنجىبوونى ل ئىرانى ژمارەك ژئەوى خەلكى زفرىنەفە وخۆ رادەستى حكۆمەتا عىراقى كرن وھەروەسا ژمارەكا دىتر ب نھىنى فە خىراتىن خو ژ عىراقى وكوردستانى فەكۆھاستنە ئىرانى وھندەكىن دىتر دووبارە ل ئىرانى پەيوەندى ب سەرکردايەتيا شۆرەشى كرن .

ب دومايەك ھاتنا خەباتا چەكدارى شۆرەش د راوہستىت، بەلى ئايە ھەتا ھەتاي وەك دۆژمىن شۆفىنزم ھزر دكرن؟ يان ژى بو ماوھەكى دەستنىشانكرى وەك خەباتكەر وخۆراگرا ل دەلىقن تەنگاڧيا دەست ھەلدائىن وبەرەڧانى ژداديا مللەتتى خۆكرىن ويا پىتقى يە بخۆ مڧاي ژسەرپۆر ورابردوى ببىن ب شپۆھەكى باش وھويربىن؟

ب شەكستنا شۆرەشى ل سالا ۱۹۷۵ و ب ھەلكەفتا فەمراندنا چرىسك و رۆناھيا شۆرەشى حكۆمەتا عىراقى دەست ب گىرانا ئاھەنگا كر، ھەروەسا مژوئىلى كۆمكرنا چەك وتەقەمەنى وكەل وپەلئىن شۆرەشى بوون وبۆ وان بوويە جھى سەر سۆرمانى دەمى دىتتىن شۆرەش خۆدانا ئەڧى قەبارى مەزن بوو ژچەك وپىتقىن لەشكەرى ول ھەمان دەم دا دان پىدان كرن كۆ ئەو ب رىككىن لەشكەرى نە سەرکەفتى نە بەلكۆ ب رى يا سىياسى سەرکەفتن ب دەست خۆڧە ئىنان.

حكۆمەتا عىراقى ھەمى دەڧەرئىن كوردستانى داگىركرن وزۆربەيا كۆپىتكىن چىايىن كوردستانى كرنە خال وبنگەھىن لەشكەرى ئەو چىايىن رەنگ داى ب خوئنا شەھىدئىن كوردستانى ئەو چىايىن شانازى ب زىرەڧان وبەرەڧانىن خو دكر، ونەڧرۆكە بوويە نىچىرا دۆژمنى ول سەر كۆپىتكە وكانىيىن وئى شرىن و زەلال ئاھەنگىن سەرکەفتنى دگىرن، دەسەلاتتى سىستەم ورى رەوئى جاشاتىي ھەلوەشاند وئەو رىكەفتنناما دگەل سەرۆك جاش وخۆڧروشا ھاتىە مۆركن ل دەستپىكا سالا ۱۹۷۴ ئەوا تايەت ب ھژمارتتا وان وەك زىرەڧانىيىن سنۆرى بو ماوھى پىنچ سالان ھاتە لادان و ژناڧرن، ھەروەسا ھاتنە ژچەككرن ومۆچىن وان ھاتنە برىن وب خۆرتى وب سەرشورى زڧراندنە گۆندئىن وان ودھاتنە سزادان ل سەر چەك وكەل وپەل وجل وبەرگىن وان يىن بەرزە بوى ونەدىار، ئەڧە خەلاتى خزمەت وقۆربانىيىن سالاھا سالا بوويە بو حكۆمەتا عىراقى ونەڧە ئەو سەرشورى وشەرمزارى يە بو ھەر كەسەكى خىانەتنى ل مللەت ونشتىمانى خو بكت، (وچ پى نەڧىت ھەميا گوە ل چىروكا خەباتكەر وشۆرەشگىر بەدرخان پاشاى وپسمامى وى بوويە دەمى خىانەت لى كرى ول دومايەكى كا چ ب سەرى ھات وەك سزايىن خىانەتا وى ونەڧە ھەمى سەرپۆرن بو يىن ل دويفدا ئەگەر بخۆ مڧاي ژئى وەربرگن).

راسته ل دوماهيى شۆرهش شىكستن ئينا بهلى گهلهك كار ودهسكهفتيىن باش وبهچاڧ ل دويىف خۇرا هيلايينه پيىتقى يه ل سهر ب راوهستين و بو من بووينه پالدەر ئەز ئەقى پەرتۆكى درۆست بكه م وبنقيسىم وهر وهكى ل پيش وهخت د ئەقى نقيسىنى دا من دياركرى كۆ شۆرهشا ئەيلولنى نه وهك ههر شۆرهشەكا دى يا كوردستانى رويدايه وهاتيه ژبيركن بهلكۆ گهلهك دهستكهفتى ب دهستخۆڧه ئينايينه ومللهت تا نۆكه شانازيى پى دبهت وهك:

1- شۆرهشا ئەيلولنى شۆرهشا ئيكانه بوو ل كوردستانى سهرهلدايه ب سهركردايهتيا پارتەكا سياسى وجهماوهرى وشۆرهشگيرى وديمۆكراتخاز تيشك و رۇناھيا وى بو ماوهى چاردە سالان قەكيشايه تاكو شىكستنا وى ل ئادارا سالا ۱۹۷۵.

2- دەسهلاتا شۆرهش زۆربهى دهقەرپن كوردستانا عيراقى قهگرتبوو وژمارەكا سەنتەريىن قەزا وباژير وباژيركىن كوردستانى هاتبوونه رزگاركرن هەر ژ زاخۆ تاكو خانەقين ولهشكەرى وى يى شۆرهشگيرى كو يى پيىكهاى بوو ژ زۆربهيا تەخ و چينين گەلى كوردستانى ب تايهت تەخا ريىنجبهه وجۆتيار وكاسبكارا وكيم نەتەوه وبرايين مەيىن عەرەب ئەويىن دژى حۆكرمانيا بهغدا بهروفقاژى شۆرهشين ديتە يىن كوردستانى ئەويىن عەشيرهتەك يان خەلكى دهقەرەكى بتنى ل قيرى و ل ويراھه پى رادبوون.

3- سەرهلدانا شۆرهشا ئەيلولنى دووبارە هيىقى وباوهرى بو مللەتى كورد زقراندهقه وئەو دشيت بەرسينگى دۆژمنى بگريت وخۆراگريت وبەرەقانىي ژخۆ بكەت ومافين خۆ ب دەست خۆ قە يىنيت وهەر ب ريكا ئەقى شۆرهش تاما ئازادى وسەربلنديى زانى يه ورازى ناييت ل دويىفدا ب سەر شۆرى بژيت ل بن دەستى دۆژمنى چەند تۆند وتيژيا وى يا بەردەوام بيت.

4- شۆرهشا ئەيلولنى ھۆكار وژيدەرەكى سەرەكى يى گرىنگ بوويه د بەلاقرنا هەستى نەتەوايهتى دناف جفاكى كوردستانى دا ئەوژى ب ريكا ئيزگه وئەدەبيات وبەيرەوى وى يى راست ودرۆست وقەحەواندنا وى بو سياسەتمدارين كورد يىن ژيھاتى وخۆدان شيان وبەردەوام ب كار وبزاقين سياسى رادبوون ب باشترين شيوه، هەرورەسا ب رى يا دان وستانديين وان دگەل حكۆمەتا عيراقى وئەو دەنگ وباسين دەھاتنە بەلاقەكرن ل دۆر شۆرهش ومافين مللەتى كورد د ئيزگين عيراقى ويىن دەرەكى دا، لەوما خەلكى پارچين ديتە يىن كوردستانى سەرەدانا كوردستانا عيراقى دكرن و ژنيىزىك پيىزانين ل سەر خەباتا شۆرهش وەردگرتن وچەوانيا سەپاندنا دەسەلات وبەرەقانيا وى ل

سەر دەقەر و باژێرکێن کوردستانێ یێن رزگارکری، ئەقە بووینە ئەگەرێن کارتێکەر ل سەر خەلکێن پارچێن دی یێن کوردستانی و هەست کرن ب زۆمێ و ئەوی سەرۆبەرێ خراب تیدا دژین دگەل تەپەسەریا نەتەوهیی و ماف و ئازادیا گشتی، لەوما هزر درێکێن قۆرتالکرنێ و کار و خەباتێ دا دکرن وەك چاڤلێکرن ب کوردستانا عیراقێ تاکۆ ئەوژێ ب ئازادی و سەربلندی بژین و قۆرتال بێن ژ تەپە سەری و خاپاندنێ.

5- دیسان دماوێ شۆرەشێ دا پێشمەرگین سۆران دگەل یێن بادینان تیکەلی ئێک و دوو بووینە و قەگۆهاستنا وان هاتتەکرن ژ دەقەرەکی بۆ یا دیتەر ب پێکفە بەرەقانی ژخاکا کوردستانێ دکرن بێ هەستکرن ب هەبوونا جیاوازییەکی، هەر وەسا ئالۆگۆرکنا سەرەدانا دەهاتە کرن دناقبەرا جەماوهرێ کوردستانێ دا و بوویە ئەگەرێ خۆرتکرنا پەپەوه نیدیێن جفاکی و خزمایەتی دناقبەرا وان دا زێدەباری هەقنیاسینێ ل سەر داب و نەریتێن هەر دەقەرەکی سەرەدان لێ هاتتە کرن، دیسان ژ گرنگیێن دیتەر یێن قان جۆرە تیکەلیا ئەو ژێ زانینا زارا قین ئێک و دوو.

6- شۆرەشا ئەیلوولێ شیایە کیشا مللەتێ کورد و مافین وێ یێن رەوا بۆ جیھانا عەرەبی ویا نیف دەولەتی بدەتە نیاسین، دیسان هەر ب رێکا ئەقێ شۆرەشێ دەستە و دەزگایێن نیف دەولەتی پێزانین بۆ پەیدا بووینە ل دۆر وان تاوانێن هاتینە ئەنجامدان دژی مللەتێ کورد چ ب شۆهەکی ئێکسەر بیت یان نە ئێکسەر ئەو ژێ ب رێکا وان شەر و دان و ستاندین دگەل حکۆماتین عیراقی هاتینە کرن، هەر وەسا ب رێکا رۆژناما وێ یاناقەندی و ب رێ یا ئەدەبیات و شانیدی وێ بۆ ژ دەرفەقی وەلاتی ب تاییەت پشتی رێککەفتنناما ئاداری تاکۆ کورد و کوردستان هاتینە نیاسین ل ناف دەستە یێن نیف دەولەتی و دناف مللەت و پارتین پێشکەفتنخاز ب تاییەت نافێ (مستەفا بارزانی) ل ئەسمانێ کوردستانێ د برسقی و دەهاتە هژمارتن وەك هیمایێ مللەتێ کورد، و هۆزانقانی عیراقی یێ ناقدار (محمد مهدي الجواهري) و چەند یێ راستگوو بۆ دەمێ سالوخەت دای و گۆتی:

((بالملستفا عنوان نهضة امة يوم التخاصم باسمه تُقَصِّم))^(۱)

7- شۆرەشا ئەیلوولێ دەستکەفتیەکی دی یێ گرنگ ب دەست خۆفە ئینا دەمێ حکۆمەتا عیراقی نەچارکری و نە ژدل و پشتی سالەکی ژ ئەوێ شەری خویناوی رێککەفتنناما ئادارا سالا ۱۹۷۰ ئیمزا

(۱) دێرەکا هوزانێ یە ئەوا بناقێ (کۆردستان موگن الابگال) یا هۆزانقانی عیراقی محمد مهدي الجواهري کۆ ژلا یێ وی بخۆ فە هاتبوو خاندن ل کۆنگرێ قۆتاییێن کۆرد ل میونخ ل ئەلمانیا سالا ۱۹۶۲، (وەرگێر).

بکەت وئیکەم جار دان پیدان ب حۆکمى ئۆتۆنۆمى بۆ كوردستانى كرىه وئەفە ئیکەم حۆكۆمەت بوو دان پیدان ب ئەفە جۆره حۆكمى كرى، لەوما ئەفە ریککەفتننامە ببوو بنەما وبنچینەکا ب هیژ کۆ چ حۆكۆمەت ل پاشە رۆژى نەشین کیمتر ژحۆكمى ئۆتۆنۆمى پيشکیشى مللەتى بکەن.

8- ل دوماهیكا نقیسینا مه ل دۆر شۆرهشا ئەیلوولا ب پر قەدر گران ئەم وهك قۆتابخانە وئەكادیمیەكا دەولهەند دەهژمیرین و ب مەزناهی وسەرلەندی وقۆربانیدان وقارەمانیەتى كۆ مللەت شانازی پێ دەبەت، هەرۆهسا یا پرى وانە وسەرپۆر بوویە وباشترین رى رهو بوویە بۆ دەستە وگەنجین باشە رۆژى وتاکۆ ب هوپریینی هزر دەئەوان وانە وسەرپۆرا دا بکەن ومفای ژى وهربگرن. پیتقى یه ل سەر مللەتتى كورد ئەوی مللەتى ب دەهان سالا تەپە سەرى و دەربەدەرى دیتى ل ژیر دەستى رژیمنى حۆكم ل عیراقى كرىن ئیک ل دويف ئیک دیتنەکا ل سەر بنیاتى ریزو وقەدر گرتتى بەرى خۆبەندە شۆرهشا ئەیلوولتى وقۆربانى وقارەمانیەت و دەسکەفتیین وى، دیسان ب دیتنەکا شانازی بەرى خۆبەندە سەرکیش وسەرکردایەتى وشەهیدین وى وخەلەتى وشکەستنا وى بیته سەرپۆرەك و رى یا راست وپاشە رۆژا مللەتى گەش بکەت.

من پشکا ئیکى ل دۆر شۆرهشا ئەیلوولتى نقیسى ب شیوهكى گشتى وب كۆرتى تیدا چەند رۆنکرەك هاتنە دیارکرن سەبارەت ئەگەر وهۆکارین رابوونا شۆرهشى وقۆناغ وکار و دەستکەفتیین وى ل دويف پیزانین وئەنجام وشروفەکرین من و ژخۆش بەختیا من ئەز ئیک ژ شۆرهشگیڕین ئەفە شۆرهشى بوویمە هەر ژ سالا ۱۹۶۱ وتا نوکە وئەز فەخر و شانازی وسەر بلندی ب خەباتا خۆ دەبەم، و ژبەر هەندەکا کادانا ئەز نەشیام مفای ژ ژیدەرین تاییەت ب بابەتى فە بیمن هەرۆهسا ژلاین راستفەکرنا رى نقیس ورژمانى ژى دبیته هەندەکا کیماسى دنقیسینا من دا هەبن، ب راستى ئەفە بابەتە پتر پیتقى ب فەکۆلینەکا زانستى یه ژهەمى لایین وى فە وهك ئەگەر ورویوان وئەنجام و دەستکەفتى. ول دوماهیكا ئەفە پشكى:

ریژ وسلاف ووهفادارى وشانازی بۆ شۆرهشا ئەیلوولا قەدر گران وشەهیدین وى یین خوینا خۆ ریتین پیخەمەت ئازادی و هەمى شەهیدین كوردستانى یین نەمر.

سلاف ورژ گرتن بۆ سەرکردى شۆرهشا ئەیلوولتى، سەرۆكى نەتەوهی و نشتیمانى (مستەفا بارزانى نەمر). هەر بەرز وبلند بیت ئالایى كوردستان وئالایى پارتى دیمۆكراتى كوردستان ئەو پارتا شۆرهش راكرى وسەرکیشیا وى كرى.

سلاڤه كا سۆز و وهفاداريى بۆ شۆره شگيرين ئه يلوولى ئه وىن ماينه ل سهر سۆز وپه يمانين خۆ وهك
وهفادار بۆ گهل ونشتيمانى.

روى ره شى وسهرشورى وشهرمه زارى بۆ دۆژمين كوردستانى وخۆفروشان.

دهستپىكا سالا ۱۹۸۱

پشکا دووخی

شۆرهشا ئەیلوولی ل دهقەرا بادینان :

پشتی شۆرهشا ۱۴ تیرمهها نیشتمانی ورزگاربخازی ل سالا ۱۹۵۸ سەرهلداى وحوکمی پاشاتی ل عیراقی لادای ول جهی وى حوکمی کوماری هاتیه راگهانندن عیراق ژدهستههلات و بهند و پهیمانین داگیرکەرا رزگاربوو و دهستویری هاته‌دان بو ئەنجامدانا کار وچالاکیین سیاسی و پهیدابوونا جوړه نازادیه‌کا که‌سایه‌تی و دیموکراسی و خو‌مالیکرنا سه‌روهت و سامانی نیشتمانی ل عیراقی و راگهانندا یاسایا چاکسازیا چاندنی وچه‌ندین کار وده‌ستکه‌فتیین دیتر وئەفه هه‌رده‌م هه‌ز و خو‌زیین گه‌لی عیراقی و پارتین وى یین نشتمانی و به‌ره‌مه‌ی خه‌باتا وى یا درێژ و سالیین به‌رتە‌نگا‌قیی بوویه، دیسان ژنه‌گه‌ری ئەف‌ی شۆره‌شی به‌رژه‌وه‌ندین داگیرکەر و پاشکەفتی و خو‌فروشان هاتینه‌ لیدان و ژنا‌ف‌رن، هه‌روه‌سا دادگه‌ها گه‌ل ب سه‌رۆکاتیا پله‌داری له‌شکه‌ری (المهداوی) هاته‌ درۆست کرن ژبو دادگه‌هکرنا خو‌ فروش و خیا‌نه‌تکارین سه‌رده‌می پاشاتی.

و سه‌باره‌ت گه‌لی کورد ل عیراقی ب تاییه‌ت جفا‌تا سه‌رکرده‌یا شۆره‌شی دخ‌لا سی یا دستوری وى یی به‌روه‌خت دا هاتیه‌ و دبیژیت ((کورد و عه‌ره‌ب هه‌ف‌شکن د نشتمانی عیراقی دا)) ، له‌وما برابه‌تی و خه‌باتا هه‌ف‌شک دنا‌قبه‌را هه‌ردوو ملله‌تان (کورد و عه‌ره‌ب) پتر خو‌جه‌ بوویه ل عیراقی. بارزانی و شو‌ره‌شگیرین دگه‌ل وى د ری پیناقنا خو‌ یا میژو‌یی بو ئیکه‌تیا سو‌فیتی ل سالا ۱۹۴۷ دووباره‌ زفرینه‌فه بو نا‌ف ملله‌تی ب ریز و قه‌در گرتن فه، ئە‌وبوو پی‌شوازیه‌کا بى سنۆر بو وى وه‌ه‌فالین دگه‌ل دا هاته‌کرن ژلایی زۆربه‌ی خه‌لکی عیراقی ب کورد و عه‌ره‌ب و کیم نه‌ته‌وه فه، دیسان ده‌ستویری بو پارتی دیموکراتی کوردستان هاته‌دان ب کار و بزاف وچالاکین خو‌ یین سیاسی رابیت ب سه‌رکیشیا بارزانی و ده‌هاته‌ هژمارتن پارتا ئیکانه‌ بو سه‌رکیشیا بزافا رزگاربخازا کوردی. ل دویدا پارتی رۆژناما خو‌ یا نا‌فه‌ندی (خبات) ب ئاشکه‌راییه‌ لافه‌کر و ب تۆندی دگه‌ل پارت و لایه‌نین دیتر به‌رسینگى داگیرکەر و پاشقه‌چوو و خو‌فروشان دگرت سه‌ره‌رای وان ره‌فتارین خراب ژلایی به‌ره‌نکاربو‌یین ملله‌تی فه دگه‌ل ئە‌ندام و لایه‌نگه‌رین پارتی و گه‌له‌ک جارن ئاسته‌نگ و دژایه‌تیا کار و خه‌باتا وى دکر و تو‌همه‌تبار دکر ب کیرارین خراب و په‌یوه‌یین نه‌ره‌وا و نه‌ ده‌جی خو‌دا، ئە‌فه هه‌می هو‌کارین هاریکار بو‌ینه‌ ژبو پتر به‌لاف‌بوونا هه‌زا نه‌ته‌وایه‌تی ل هه‌می ده‌فه‌رین کوردستان و هه‌نده‌ک ئاسۆ و هه‌قیین نوی و گه‌شبین

بهرامبەر بزافا رزگاربخازان هاتنه پيش زېدهبارى وان پيلين پشتهفانينى وپهيوهنديين جهماوهرى ب شيوهكى بهرفرهه دگهل پارتى وكاركرن ل ژېر ئالاينى وئى ين نشتيمانخاز وهك د ئهوى دهقى د پهپهروئى وئى دا هاتى و دبئيت((پارتى نوينهرايهتيا بهرژهوهنديا كريكار وجوتيار وكاسبكار ورهوشنبير وشورهشكيرا دكهت)), بهلكو نوينهراتيا گشت مللهتى كورد دكر، ههمى ئهف پيشقهچوون وهوكارين مه دياركرين ههر ژدهستپيكى چ ل سهر ئاستى عيراقى يان كوردستانى كارتپكرنا خو ب خرابى كربه ل سهر جان ودهروونى پاشكهفتى وخوفروشان يين هه لگرين كهر ب وكين ودزايهتيا شورهشا ١٤ تيرمههئى وبزافا رزگاربخازا كوردى دكرن وچهند شورهشا ١٤ تيرمههئى دهستكهفتى وپيشقهچوون بخوڤه دديت وپينگافين باستر وگرنگتر دهافيتن ژبو ئاشتى وئاراميا گهل عيراقى تا بينين ئهفان لايهتئين پاشكهفتى ودهستهيئن خوڤروشان پتر تيكدچوون وپيلان دگيران دژى شورهشا تيرمههئى وكار ودهستكهفتيئن وئى ب شيوهكى گشتى و دژى پارتى وسهروكى وئى وبزافا رزگاربخازا كوردى. ههلبهت ب پشتهفانى وپالپشتيا ژمارهكا بهرپرسين بالا ئهوين دناف دهولهتى دا كاردكرن ژبو وئى چهندي تاكو دووبهركى وناكوئين بيخيته د ئهوى تيكگرتن وبرايهتيا ههئى دنافهرا ههردوو مللهتان دا (كورد وعهره ب).

وژكريارين ههره خراب وكارتپكرنا خو ههبوويه ل سهر پهيداكرنا ناكوئينى دنافهرا مللهتى عيراقى دا ئهوژى ئه و رويدانين دلگران ونهخوش يين ل مويسل وكركوكى پهيدا بووين ل سالا ١٩٥٩ ل دهمنى (شهواف پشتهريووى ل سهر شورهشا ١٤ تيرمههئى) وحكومتهتى دهست ب دروستكرنا ئاستهنگا كر بهرامبەر پارتى وبزافا وئى يا سياسى ودهستهسهركرنا ئهندام وكادرين وئى وژمارهك ژ وان هاتنه دوپريئسخستن بو باشورى عيراقى، ئهفه دگهل پيشكيشكرن ودابهشكرنا پاره وچهكى ل سهر پاشقهمايين كورد (سهروك عهشيرهتئين كورد يين خوڤروش وخيانهتكار) ئهوين دزايهتيا پارتى وسهروكى وئى بارزانى دكرن، ول دوماهينى لايهن وكهسانين پاشقهماي شيان مهرهمين خو پتر ب جه بينن وهيدى هيدي (عبدالكريم قاسم) نهچار كر دوپر بكهفيت ژبنهمايين شورهشا ١٤ تيرمههئى، لهوما دهسهلات وپارتئين نشتيمانى وپيشكهفتنخاز كهفتنه ژېر ناكوئيهكا سياسى بناقى ياساين وبهرژهوهنديا گشتى ودهست ب دروستكرنا ئاستهنگا كرن بهرامبەر ئازادى وديموكراسيهتى دناف مللهتى دا.

وهك ل پشكا ئيكى مه ديار كرى ل دور چهوانيا دروستبوونا وان كاودان وگورانكاريين ب سهر عيراقى وكوردستانى دا هاتين وهك دزايهتيا خوڤروش وپاشكهفتيان بو سهروك بارزانى وپارتى وخهباتا وئى ول دويفدا ئهفه چهند هوكارين ديترن بووينه ئهگهر شورهشا ئيلوولئى دهست پئ بكهت ل

۱۱/ئەیلۈلۈ۱/۱۹۶۱، ۋە قۇناغىن شۆرەش تىدا بۆرىن ھەمى ل پېش ۋەخت مە بەرچاڧكرن تاكو شۆرەش تۆشى شىكەستىنى بوى ل سالا ۱۹۷۵ ۋە ھوکارپىن بوۋىنە ئەگەرى ئەۋى شىكەستىنى ئەز ب فەر دىنم دووبارە بىكەم دگەل ھندەك زىدەھىتىن دىتر ژبەر گرنگيا ۋى:-

1- لاوازا سەرکردايەتيا پارتى ل زۆربەى دەڧەرا ل دۆر سەپاندنا دەسھەلات ۋىنەمايىن شۆرەشى ل سەر ئەۋى جەماۋەرى شۆرەشگىر يىن كو سالوختىن عەشپىرەتگەرى پتر زال بوۋى ل سەر ئەۋان دەڧەرا.

2- نەبوون يان كىماسى ۋاۋازى د ئەزموون ۋىيانىن لەشكەرى ل نك ھندەك سەرکردە ۋىورشىگىران ۋەرسىنگىرتنا دوژمنەكى پر چەككەرى.

3- لاۋازى ۋىكىماتيا شىيانىن شۆرەشى ژلايى كەل ۋەپەلەن لەشكەرى ۋىابوۋرى ۋراگەھاندنى بەرامبەر شىيانىن دەسھەلاتى ژبلى ئەۋى باۋەريا ھەى ب مافىن مللەتى يىن رەۋا.

4- بىكارئىنانا تۆند توژىيەكا بى سنۆر ژلايى دەسھەلاتى ڧە ل سەر گۆند ۋىاژىركىن كوردستانى يىن پرى ئاكنجىبوون ب توپخاننى ۋىروڧكىن جەنكى ۋى شىۋەكى ھوڧانە.

5- ھەست ۋەزرا نەتەۋايەتى ل دەف گەلەك ژخەلكى كوردستانى دقۇناغىن خۇ يىن دەستپىكى دا بوون ۋەزىر ۋەۋىشنىپىريا پارتايەتى تا رادەكى يا خۇجە نەبوۋىيە ل دەف ئەڧى خەلكى. لەۋما ۋژبەر ئەڧان ھوكار ۋەگەرپىن مەل سەرى دياركرىن شۆرەش تۆشى ئەۋى شىكەستنا لەشكەرى بوۋ ۋەۋ خەلكى شۆرەشگىر بەرامبەر ھىزىن دۆژمنى پاشقەچوون ۋەيىدى ھىدى بەرۋكىن شەرى ژلايى ۋانقە ھاتنە بەردان ۋ ب جە ھىلان ۋىپشتى چەند رۇژەكىن كىم ژمارەكا ۋان شۆرەشگىرىن ل دوھى بەرەڧانى ژمافىن مللەتى دكرن ب مخابنى ڧە پەيوەندى ب دەسھەلاتى كرن ۋلايەنگەرى ۋىپشتەڧانيا خۇ بو دەربرىن ۋژمارەكا دىتر پەيوەندى ب سەرۋك عەشپىرەتىن كوردى يىن خۇڧرۋش كرن ۋچەكى خىيانەتى ھەلگرتن ۋژبەر ڧان ئەگەرا:-

1) زۆربەى ۋان كەسپىن پەيوەندى ب دەسھەلاتى كرىن ژ ترسا سزا ۋتۆلڧەكرنا ھىكۆمەتى بوۋىيە، لەۋما دەمى بارزانى زڧرى ۋدەست ب خەباتى كرى دووبارە ئەۋان ژى ھەلوپىستى خۇ گۆھارتن ۋدووبارە زڧرىنەڧە دناڧ رىزىن شۆرەشى دا.

2) ھندەكەن دىتەر ژبەر نەزائىنا وان بۇ راستىا خەباتا پارتى وئارمانجىن وئى يان ژى ژ بەر ھندەك ناكۆكىن عەشپىرەتى و جفاكى و كەسايەتى بوويە، ئەقە دووبارە زقرىنە قە بۇ ناف رېزىن شۆرەشنى دماوئى قۇناغىن شۆرەشنى ودان وستاندانان دا دگەل حكۆمەتئى.

3) ولايەنئى سىيى ئەوئىن پەيوەندى ب رى رەوئى جاشاتىي و خۆفروشىي كرىن ھەر ژبەر ئەوئى كەرب و كىنا ل دەف وان ھەى بەرامبەر پارتى وسەرۆكى وئى ولايەنگەريا وان بۇ وان سەرۆك عەشپىرەتئىن خۇدان پەرتىا كۆرە و بەردەوامبوون ل سەر ھەلوئىستى خۆ يىن جاشاتىي و دژايەتيا بنەمايىن شۆرەشنى، ئانكۆ ئەم دشىين بىژىن رى رەوئى جاشاتىي گەلەك ب خرابى كارتىكرن ل سەر گورەپانا سىياسىا كوردستانى كر و دبەرژەوہوندىا دۆژمنى دا ب درىژاھيا سالىن شۆرەشنى بى راوہستىان ول سەردەمى ھەمى ئەوان حكۆماتىن ل دويف تىك دەسھەلات ل عىراقى كرىن .

دېشكا ئىكئى دا مە بەحس ل سەر شۆرەشا ئەيلوولئى كر ب شپوہكى گشتى وروئى بارزانى د سەر كىشيا وئى دا ول پشكا دووئى دئى ل دۆر رۆل وگرنكى و قۇناغىين شۆرەشنى ئاخفىن بتنى ل دەقەرا بادىنان وەك ھاتىە دياركرن دناف و نىشائىن سەرەكى يىن ئەقى پشكى دا.

وہك ل زۆربەى دەقەرئىن كوردستانى ل دەقەرا بادىنان ژى ل ۱۱/ئەيلوولئى/۱۹۶۱ شۆرەشا ئەيلوولئى سەرھلدايە و دەست ب سەر ھەمى بنگەھىن پۆلىس ولەشكەر وسەنتەرئىن ناحيا وقەزايا داگرتن، وشۆرەشگىر دگەلىن دھوكئى و زاخۆ دا خرفەبوون ژبۆ بەرسىنگگرتنا ھىژىن حكۆمەتئى ھەر ژتوبخانە و فروكە و پەيادئى بگرە، و بو زانىن ل وئى دەمى چ ھىژىن چەكدارىن خۆفروش و جاشا ل دەقەرئى نەبوون بتنى ھىژىن حكۆمەتئى بوون و زۆربەى خەلكئى دەقەرئى پشتەفائىن شۆرەشنى بوون وئىن ھەقدژ ژى دبئ دەنگ و دبئ لايەن بوون بەلئى پشتى شۆرەشنى دەستپىكرى ب ماوہكى كىم تۆشى شكستىن لەشكەرى يىن مەترسىدار بوون و ھىژىن وئى ل بەرۆكىن شەرى ژىكقەبوون ونەشيان بەرسىنگئى دۆژمنى بگرن وخەلكەكئى زۆر خۆ رادەستى ھىژىن حكۆمەتئى كرن ولايەنگەريا خۆ بۆ دەربرىن و كەفتنە د رى رەوئى جاشاتىي دا. وپشتى ماوہكى كىم ل دەقەرئى (دھوك - زاخۆ - ئامىدى - شىخان) بتنى چەند شۆرەشگىرەك مان يىن كۆ ژمارا وان نىژىكى (۱۰۰) چەكدارا بوون ژكادر و بەرپرس و پىشمەرگەى وئەو ژى بەرف دەقەرئىن دوير يىن سنۆرى توركىا قە چوون و كەفتنە ژىر كاودانەكى بەرتەنگ ونەخۆش و دوير ژ ھەمى جورىن ھارىكارىا و ژترسا تۆلفەكرتئىن دەسھەلاتئى ل تارىا شەقنى

بەرف گۆندىن سنورى قە چوون وگەلەك ب ھىياري چوونە دناڧ مالين ل رەخ و رويين وان گوندا قە ژبو دايينكرنا خارنى و وەرگرتا پيزانينا ل سەر دۆزمنى ول دۆر چارە نقيسى وان يى تارى، ونەم دشيپن بيزين كۆ د سەرۆبەرەكى زۆر ئالۆز و بەرتەنگ دا دژيان ورەنگە بى زارى وبى ئوميدى يەك ل دەڧ وان پەيدا بوو سەرەراى وان پەيوەندى ب بارزانى ھەبوويە يى كۆ ئەو ژى ل دەڧەرا ئاكرى مژويلى بەرسينگگرتا چەكدارين عەشیرەتین ئەوي دەڧەرى بوو ئەوين بريارا دژايەتيا شۆرەشى وبارزانى داين، ھەرەسا بارزانى پشتراستبوو كۆ ئەو نەشيت بەرسينگن ھەمى عەشیرەتین دەڧەرى بگريت وشەرى دگەلدا بکەت و ب سەرکەڧيت د ئەڧان كاودانين سەخت و دژوار دا. وتشتى ھەرە بەرچاڧ وەرگرتى ترسا وى ژ دووبارە پشتەرىبوون و دژايەتيا عەشیرەتین كوردى ل سەر بزاقا رزگاربخازا كوردى وەك ئەوا ل سالا ۱۹۴۵ درۆستبووى ھەرەسا يى ئاگەھداربوو ل سەر ئەوان كاودان و پيشقەچوتين ل دەڧەرا بادينان درۆستبووين ب تايبەتى و دەڧەرىن ديتە يين كوردستانى ب گشتى ژ كەستين لەشكەرى و ھەستكرن ب قەمراندا مەشخەلا شۆرەشى كۆ بەرف دوماھيك قەدچيت، ديسان ھەست دكر كۆ بەرپرسايەتيا دپروكى ونەتەوايەتى يا بەرز و ھەستيار وى پالددەت وەك سەرکردى مللەتى وسەرۆكى پارتى دەست ب ديتنەچارەكا ب لەز بکەت ژبو قورتالكرنا سەرۆبەرى ژسكستنەكا ئىكجار وبەرى دەم ب سەرڧە بچيت، ھەرەسا پيتقى يە دەست ب رى پىڧانەكا دى يا شۆرەشگىرى بپيتەكرن ل دڧەرىن كوردستانى وەك خۆھاڧتین بەرف مرنى. بارزانى برياردا بەرف دەڧەرا بادينان قە بچيت وببيتە خالا دەستپىكرنا كرياتين شورشگىرى سەرەراى كۆ زۆر بەى خەلكى لايەنگەريا خۆ بو دەسھلاتى راگەھاندبوو.

بارزانى ل ناڧەراستا باييزا سالا ۱۹۶۱ سەرکيشيا ھيزەكا بچوويك كر ژدەڧەرىن (بارزان - دولەمرى - شيروان - مزورى ژورى - گەردى)، ونەڧ ھيزە ژكەسانين زيەرەك وقارەمان بوون برياردان دگەل بارزانى بەشدارين ب خوشى ونەخوشين ژيانى قە ونەڧە ھيمايى وەڧادارى و دلسۆزى وقوربانيدانا وايە بو بارزانى و ژبو بەرەڧانينرنى ژخاكا نشتيمانى وباوەرەياكا مۆكم ب داديا كيشا مللەتى ھەبوويە دەمى خيزان وزارۆكين خۆ ب جە دەپلن وبەرف مرنى قەدچن سەرەراى خيزان وزارۆك وکەس وکارين وان د ھەژارين دا دژيان، ژمارا وان ژ (۳۰۰) كەسا پتر نەبووينە وچەكى وان چەكەكى كەڧن بوويە وھندەك ژى ھەر دى چەك بوون وتەڧەمەنى زۆر يى كيم بوو، وھەر بو زانين ژمارەك ژنەڧان شۆرەشگىرا

شۆرەشگىرىن شۆرەشا ساللا ۱۹۳۴^(۱)، وکۆمارا مۇھاباد ورى پىئانا ئىكى بوون ئەوا بەرف ئىكەتيا سوقىتى قە جووین دگەل (بارزانى مستەفا)، ئەف جوړە شۆرەشگىرە خۇدان باوهرىەکا مۆکم بوون ب داديا کىشا مللەتتى وخۇدان ھەستەکن نەتەوايەتتى يى بەرز وبى سنۆربوون لەوما ئەف سالۆخەتە بووينە ھۆکار دووبارە ھەقالىنيا بارزانى بکەن دئەف رى پىئانا شۆرەشگىرى دا پىخەمەت ئازادىي ونەرازىبوون ل ژىر تەپەسەريا دۆژمنى ديسان ژبەر سالۆخەتین ل دەف بارزانى ھەى وەك زىرەكى وچالاکى وچاقتە نەترسى زىدەبارى شيانين پلاندان وسەرکىشىي ددەليقتين بەرتەنگ دا، ئەفە ودەھاتە نياسين ب کەسەکن دلسۆز ودلۇقان ورەوشت ودرۆن بەرز و پاقت وھەردەم باوهرى بخۆبوون د دل وجاننى شۆرەشگىرا دا چى دکر، ب ئەف ھەستى وبەرپرسايەتتى وەك شپرەکن بريندار ژھىي خۆ دەردکەفیت وبەرف دۆژمنى قەدچىت.

بارزانى دەست ب رى پىئانا خۆ يا دىرۆكى يا دووى کر ياکو دىت گرنگيا وى ژ يا ئىكى كىمتر نەبووبە ژلايى سياسى وئەنجامان قە، بەلى تىشتى جياواز دناقبەرا ھەردوو رى بىئانا دا ئەف رى پىئانا دناق دەفەرپن كوردستانى دابوو ژبو بەرسىنگگرتن وقەبخاستنا دۆژمنى بووبە وتاکو شۆرەش ژئەف ئالۆزى وبەرتەنگىي قورتال بىيت، رى پىئانا بارزانى زۆربەى دەفەرپن كوردستانى قەگرت وبو ماوہى پىنچ سالان ودژيى (۶۰) سالى دا ھەروەسا ل ھەمان دەم دا حكۆمەتا عىراقى وھىژىن وى چاقدىرى ودويفچوونا وى وشۆرەشگىران دکر وبەردەوام پىلان وبىسە بو دەھاتنە درۆستكرن وبەرسىنگى شۆرەشگىرا دگرتن ب ھەو وھىرشىي لەشكەرى بەلى سەرەراى ئەقان ئاستەنگا ھەميا شۆرەشگىر شيان چەندىن دەفەرا رزگاربکەن ئىك ل دويف ئىك. شۆرەشى بو ماوى پىنچ ساللا قەكىشا تاكو بارزانى ل دەفەرا (گەلالە) خۆ جە وجىگىر بوى وكرىە بنگەھەكن سەرەكى بو ھەمى ئەو دەزگا ولقین سەر ب شۆرەشى قە.

رى پىئانى ژدەفەرا بارزان دەستپىكر ول دەمى گەھشتىە سنورى قەزا ئامىدىي ل دەستپىكا ھەيقا چرىا دووى ل ساللا ۱۹۶۱ زۆربەى خەلكى عەشیرەتا (دوسكى ژۆرى) دگەل عەشیرەتا (تېرۋە) پەيوەندى ب شۆرەشى وبارزانى كرن وپەيوەندىا وان بووبە پالپشتىەك وھىژ وسەرکەفتنەك بو ھىژىن رى پىئانى وبەرزبوونا ئاستى(وورەيى) دناق رىژىن پىشمەرگەى دا، ھندەك لىكدان وروى ب رويبوون دناقبەرا

(۱) مەبەست ب شۆرەشا ساللا ۱۹۳۴ ئەو شۆرەشا چەكدارى بوو ئەوا شىخ ئەحمەد بارزانى سەرکىشىا وى دکر دژى حۆكمرانىا پاشانى ل سەر دەمى پاشا فەيسەلى ئىكى كو ل ساللا ۱۹۳۱ دەستپىكر بوو،(وەرگىر).

شۆره شگير و (جاش خوڤرۆشان ئه وۆين سه رب سه روۆكين عه شيره تا ريكانى) ولايه ننگه ر ودويقه لانكين وان ژده قه را (ريكان) قه چي بوون به لي نه شيان خو ل به رسينگي وه لات پاريزا بگرن و ژنه چاري ره قين وبه رف توركيا قه چوون، بارزاني ده ربازي رويباري زي مه زن بوو ئه وى ده قه را نيروه ريكان وده قه را به روارى بالا ژيك جودا دكه ت وبه رف سه نته ري ناحيا (كانى ماسى) قه چوو وئو وشۆره شگيرين ل پيش وه خت خو راده ستى حكومه تي نه كرين دووباره چوونه دگه ل بارزاني كو دده مه كي دا شۆره ش ل ده قه را بادينان د هه ناسا خو يا دوماهيكى دابوو وب گه هشتنا بارزاني بو ده قه ري دووباره مه شخه لا شۆره شى روڤ وگه ش بوو قه .

گه هشتنا وى بو ده قه را كانى ماسى ژ نيشكه كي قه هيزين حكومه تي وهيزين جاش وخوڤرۆشان حيبه تي بوون وترسه ك ل ده ف وان په يداوو ژ ئه گه ري په يداووئا وى وئو وى هيزا دگه لدا، ول ده مي ده ربازبوونا وى ل ره خ ورويئ كانى ماسى هنده ك ليكدان وروى ب رويوون دگه ل پولي سين نافخوويى وجاشين خرقه بووى ل ناحيي دگه ل هيزين گه رو ك چي بوون به لي بارزاني ژ زي ره كي و تي گه هشتن وسه ربورا هه ل ده ستپيكي هيزين خو روى ب روى شه رين مه زن ودژوار نه كرن ئه وژى ژترسا توشبوونا شكه ستنه كا چافه ري نه كرى ده زرا وى دا بوو وتا كارتيكرنى ب خرابى ل سه ر ده روڤن پيشمه رگه ي نه كه ت ل ده مي شكه ستنه ك به يته پيش، بارزاني برياردا كانى ماسى ب جه به يلن ودوژمنى ل وى ده قه ري به يليته د ترسكا به رده وام دا وبه رف ده قه رين ديتر بين به روارى بالا و زاخو وده وكي قه بچيت تاكو هيز وشيائين پيشمه رگى خو بو دوژمنى ديار بكه ت ل فان ده قه را، ههروه سا تا ئه و بخو ژى ژ نيزيك سه حكه ته كاودانا وهزر وبوچوئين خه لكى ده قه ري و كا چهند د ئاماده نه بو قوربانيدانى پيخه مه ت شۆره شا ملله تي، ول ده مي كانى ماسى بجه هيلاي وه سا بو خه لكى ودوژمنى دياركر وبه لاقه كر كو ئه و دى به رف سو ري قه چيت ونامينته ل كوردستانى ومه ره ما وى ژئه قى ته كتيكى تاكو ئه وشۆره شگيرين دگه ل دا ل (بيژنگى) بكه ت وه ك تاقيرنه كي بو وان و ژلايه كي دى قه تا ل به ر دوژمنى وهيزين وى به رزه كه ت وچ ژ پيلائين شۆره شى نه زانن وب سنورى سو ري قه مژويل بن.

بارزاني ب رى پيئانا خو قه به رف روژئافايي ده قه را به روارى بالا قه چوو، ول قيرى من دقيت دووباره وان په يقين جوان بين وى ده يكا كورد په روه ر ژ كونده كي ئه قى ده قه ري ب قه گيرم ئه وژى ده مي بارزاني گه هشتيه ئه قى كوڤدى ئه قى دايكى ده ربينا هه ستى خو ي كوردايه تي بو بارزاني وشۆره شى ب ئه فان په يفا دياركر وگوت ((گه لى شۆره شگيرا بيژنه بارزاني بلا هزر وخه مين قوربانيا

نهه لگريت و دوو دل نهبيت بلا زکي ساله کي يي مه ئافره تا بيته قوربان زييخه مهت سه ره کهفتنا
 شوهره شين))، چهند په يقه کين ساده بوون به لي د ديروکي بووينه ههروه سا بووينه جهي دلخوشيا
 شوهره شگيرا وکارتیکرنا خو هه بوو ل سهر بهر زکونا ووره يا وان وهلات پاريزين شوهره شگير، ههروه سا نه
 په يقه دگه ل خودانا په يقا جهي ريز وقه درگرتني به ودي ديروک ب شانازی فه رولي ئافره تا کورد بهرز
 راگريت. ديسان وهك خه لکني ده فها بهرواري بالا ب هه مان جان وروحيهت خه لکني سهر ب عه شيره تا
 (الگولي) فه لايه ننگه ري وپشته فاني وئاماده بوونا خو بو شوهره شي دهر برين وکار بکن وهك پيشمه رگه
 دگه ل ريزين شوهره شي. وده مي بارزاني گه هشتيه روژ ئافايي چي ايي (مه تين) ئانکو ل دوماه يکا زنجيرا
 چي اي کومه کا هيزين جاشا ژ زوربه ي وان عه شيره تين خو فروش ري ل ري پيشانا بارزاني گرتن به لي ب
 ووره ييه کا شکه ستی وب گيانه کی شهري يي لاواز وهه بوونا ترس و دوو دلي وب باوه ريي دناف ريزين
 وان دا له وما ب له ز ده ست ب ره فتيي کرن ونه شيان بهر سينگي هيزين پيشمه رگه ي بگرن. ههروه سا ل
 ده فه ريي دهوکی و زاخو ژي هندهك ليکدان وروي ب رويوونيي بچوويک دگه ل هيزين جاش
 وخو فروشان دروستبوون به لي ب هه مان شيوه ره فا ب له ز کاري وان بوويه وپيشمه رگه شيان
 سه روه ري بيخه ن ژير ده ستی خو وترسکا بي سنور كهفته دناف هيزين دهسته لاتی وخو فروشان دا
 وهه ر ژبه ر نهوي ترسي ده ست ب به لافکرنا پروپاکندا کرن دناف خه لکی دا وهك دگوتن (هندهك
 چه كدارين بارزاني دهنه كرينه ب زنجيرا وناهينه ئازاد کرن ژوان بهندا بنتي ل ده ليقيي ته نكافيي
 نهبيت)، وئه ف پروپاکنده دناف باژيران ژي دا به لاقه ببوون.

زوربه ي خه لکني ده فها دهوک و زاخو وئاميديي لايه ننگه ري وپشته فانيا خو بو شوهره شي دهر برين
 وژماره کا زور ژي گه هشتنه دناف ريزين شوهره شي دا وزوربه ي وان دبي چهك بوون به لي خودانه دگه ل
 ري پيشاني وهاريكاري پيشكيش دكرن وهك دابينكرنا ئافني وكه ل وپه لين خارني بو پيشمه رگه ي و ب
 كاري فه گوه استنا شهيد وبرينداران ژبه روکين شهري رادبوون و فه گوه استنا پوسته ي ژده فه ره كي بو يا
 ديتر وبو ماوي چهند هه يقه كا دمانه بي چهك دگه ل شوهره شي بيي كو دوو دلي وب زاري ل ده ف وان
 په يدا بيت تا شوهره شيان وان ب چهك بيخيت ژوان ده سته كه فتيني ب ده ست خو فه دنيان ده ريي
 دگه ل دوژمني دا چونكي وهك مه ل پيش وهخت دياركري شيانين شوهره شي د بهرته ننگ و د
 سنورداربوون، و ژلايي دابينكرنا پاره ي فه پالپشتيا شوهره شي ل سهر وان بيشا بوو نهويي دهاتنه كومكرن

دناف ملله تی دا ب تایبەت ل کوردستانا باکوور و روژناڤای، لەوما ببوونە جەڤ ریز و قەدرگرتنێ دناف گشت ملله تی وشۆرەشی دا.

بارزانی دچەند روژەکی کیم دا گەهەشتە رەخ و روپین باژیرکی زاخۆ و گەلیی وی ی ناقدار و هیزین وی ل دوپف وان شیرەتین ئەوی ئارەستەکرین شیان ھندەك سەرکەفتنا ب دەست خۆڤە بین ل دەڤەری و دیسان بووینە جەڤ ترسی دناف ریزین دۆژمنی دا ژنەگەری ئەوان لقین و چالاکیین پیشمەرگە یی ب لەز ژجەهکی بۆ ی دیتەر وەك ل سەر ریکا (دەوک - زاخو) پیشمەرگین بارزانی روی ب روی قۆلەکی لەشکەری بوون بەل ب لەزەکا سەیر و رارەڤاندی شیان ب تڤەنگین خۆ یین کەڤن دۆژمنی بشکینن و ب راپهێلنە ل دوپف تانک و زریپۆشین دگەلدا و هیزا وان یا لەشکەری ھەمی رەڤین و خۆ ل ئیک و دوو نەکرنە خۆدان، ب فی شیوہی دەنگ و باسین ری پێڤانا بارزانی و سەرکەفتنێ وی ل دەڤەری بەلاڤە ببوون. حکۆمەتی ھزر دکر کۆ بارزانی و هیزین دگەلدا دی بەرف سویری ڤەچن لەوما دەست ب خرفەکرنا هیزین لەشکەری کر ل سەر تۆخویی سویری ب شیوہکی بەرفرە و هیزین شۆرەشگیر گەهەشتنە دەشتا سلێڤانەیا ورەخ روپین روپاری دیجلە بەرامبەر سنۆر و تۆخویی سویری، و دئەڤی دەمی دا گەلەک ژ وەلات پاریزین شۆرەشی و مللەتی ھزر دکرن کۆ ری پێڤانا وان ب دوماھیک ھاڤتە و دی بەرف سویری ڤەچن و دیب بۆ ماوہکی دریز ژ وەلاتی دویر بکەڤن لەوما ھەر ئیک ژوان لەپەک ژناخا وەلاتی دگەل خۆدا ھەلگرتن تاکۆ ل (غەریبیا) بەین کەنی و بییر ل وەلاتی بکەن بەل بارزانی دیتنا خۆ یا تایبەت ھەبوو و دەمی دیتی زۆر بەی خەلکی دەڤەری لایەنگەر و پشەتەڤانین شۆرەشی نە و پەییوہندی ب ریزین وی یا بەردەوامە و گیانی قۆربانی دانێ ل دەف وان ی بەرزە و دیت ھەمی کاودان دگۆنجا و د بەرھەڤن ژبو ئەنجامدانا ھیرشەکی و رزگارکرنا وان دەڤەرا ژدەستین دۆژمنی، بارزانی ڤەرمان دا هیزین پیشمەرگە ی بزڤرنە ڤە بۆ دەڤەرا دۆسکیا ول ھەمان دەم پیزانین گەهەشتنێ کو لیوایەکا هیزین گەرۆکین پۆلیسا دگەل ژمارەکا چەکدارین جاشین عەشیرەتا (ریکانیا) یین ل سەریکا دنافبەرا زاوینتە و سیارەتیکا خرفەبووین ئیکسەر بارزانی ڤەرمان ل هیزین خۆ کر بەرف ئەوی دەڤەری ڤە بچن و پیتھی یە دربەکی ب داوہشینە وان هیزین خرفەبووی، د ئەڤی دەمی دا پیشمەرگین بارزانی زۆر دپ خۆشبوون کۆ بارزانی کوردستانێ بچە ناھیلیت و دی بەردەوام بیت ب سەرکیشا شۆرەشی دناف کوردستانێ دا.

ل قېرى من دڤيت رۆنكرنه كى دهر باره ي هيزين شوره شى ديار بكمه كو نه ف هيزه دابه شكرى
 بوون بو چهند پيگهاته كا وهه ر پيگهاته كى سه ركرده كى شوره شا سالا ۱۹۴۵ ورى پيقانا تيگه تيا سوڤيتى
 سه ركيشى وسه ر په رشتيا وى دكر. ئيگسه ر سه ركردين هيزا ب له ز وب سينگه كى به رفه ره فه رمانا
 بارزاني وه رگرتن وه رف جهى ده ستنيشان كرى فه چوون ل زاويته وسياره تيكا وب ريكي فه كه فتنه
 به رسينگى هنده ك ژكۆميين خۇفروشان ل هنده ك ژ گۆندين ل سه ر ريكا وان ل سيمىلى و دهوكى به لى
 وه ك هه ر جار نه ف هيزه ژيك فه بوون وبه لاقه بوون پشتى چه ندين زياتين گياني ومادى ل پشت خۇرا
 هيلين د هنده ك وان ليكدانا دا و هنده كين ديتر ئيگسه ر هه ر ل ده ستپيكا روى ب روپوونى د ره قين.
 وه رزى پاييى ب هه رف دوماهيكي فه دچوو و دوان رۇژا دا بارانين زور دبارين له وما دۆژمنى هز
 نه دكر كو بارزاني دگه ل هيزين خو ب نه فى له زا راره قاندى دى شين ژ زاخو گه هنه زاويته، ول ده مى
 گه هشتى ول دويف پلانه كا مۆكم و داريشتى و ب سه رپه رشتيا بارزاني پيگهاته يين رى پيقانى خو
 ئاماده كرن ول سپيده هيه كا زوى وه ك به ريكانه كا كى دى ل به راهيى هيرشى كه ته سه ر دۆژمنى
 وه يرشى ده ستپيكر ب شه ره كى دژوار ل گۆندى كه فله سنى نه وا دكه فيتته دنافه را زاويته و دهوكى دا
 پشتى ليدانا درين كوژه ك وداستانه كا قارمانانه وكيم ويته و تا نيقا شه فى فه كيشاي هيزين ده سه لاتي
 توشى شكسته كا ئيگجار مه زن بوون ژ كوشتى وبرينداران دگه ل ژماره كا ئيخسيران، له شكه رى عيراقى
 چه كى خو يى گران فه كيشانه دهوكى تاكو نه هيتته ده سته سه ركرن هه روه سا ژماره كا زور ژ چه ك
 وته قه مه نى ژى هاته ده سته سه ركرن وژماره كا ترومبيل ومه شينا هاتنه سوئن. وسه باره ت هيزين
 چه كدارين (ريكانى) ره ف كارى وان بوو وبه رف سه رسنكى فه چوون وه يزين شوره شى ب دويف كه تن
 ونه چاركرن ب ره فنه سه رسنكى وئاميدى ول ده مى گه هشتينه سه رسنكى نه شيان خو ئاسى كه ن وميننه
 ل ويى له وما ب روى ره شى وشه رمه زارى فه ره فا وان به رف ئاميدى فه چوو، و دويراتيا دنافه را
 سياره تيكا وقه دشى دا نيزيكى (۳۵) كم، وب نه فى سه ركه فتنى پتر ترس و دوو دلى كه فتيه دناف ريزين
 دۆژمنى دا به رۇقاژى هيزين شوره شى پتر باوه رى بخو هه بوو و د ئاست به رز بوون. ل قېرى ده سه لاتي
 ده ست هافيتته پيلانين خو يين چه پل وخيانه تكار نه و ژى ده مى بارزاني وه يزين دگه لدا گه هشتينه
 سه رسنكى پله دارى له شكه رى (حسن عبود) فه رماندى مويسل بوو ل وى سه رده مى وده اته هژمارتن ژ
 نه فه سرين نشتيمانى وپيشكه فتنخاز هاته راسپاندىن ژبو دان وستاندنا دگه ل بارزاني بكه ت دگه لدا چه ن
 كه سين ديتر ژ پاراستنا ده سه لاتي و دگه ل ئاميره كى ده ستنيشان كرنى ژبو ئاشكه راكرا جهى روينشتنا

بارزانی و (حسن عبود)ی تاكو ئەف جھه پشټی دهیته دهستیانشانكرن ئیكسه ر ب فرۆكا بهیته توپ بارانكرن به لئ ژ زیره کی وتیگه هشتنا بارزانی رازی نه بوو مینته ل سهرسنکی و (حسن عبود) بتنی دگه ل خو بر وچوونه دناف گه لئ سهرسنکی دا و بهردهوام فرۆکین دوژمنی هاتن وچوون ل هنداف سهرسنکی دكرن به لئ چ مفایئ خو نه بوو وپشټی زفرینا (حسن عبود)ی دهسهلاتئ دهسته سهرکر وزینداکر تا بارزانی داخازا بهردانا وی کر د وان دان وستاندن دین ل دویدا دگه ل حکومه تی هاتینه کرن. بارزانی زیره کی وچالاکي وئاماده باشی بو قوربانیدانئ ل نک پیشمه رگین خو دیت پیخه مه ت نازادیا ملله تی و دشیانین وان دایه سهرکه فتین مه زن تو مار بکه ن چه ند هیژین دوژمنی د دژوار وتوند بن، له و ما بارزانی دووباره زفری فه دقهره بهرواری بالا ژبو بهین فه دانه کا کاتی وکورت ژسه رمایا دژوارا زقستانئ و تا ئەف ده قهره بیته خالا چوون وده ستی کرنا رزگارکرنا ده قهرین دیتر یین بادینان ئیک ل دویف ئیک ژدوژمنی وجاشین وان، نه بوو هیژین شو ره شی گه هشتنه ره خ ورویین سه نته ری ناحیا (کانی ماسئ) و ژبه ر کو ئەفه ده قهره یا هه فسنوره دگه ل تورکیا هیژین دوژمنی نه چار بوون و بی بهرگریکرن ژخو و حکومه تا خو بهرف سنوری تورکیا فه بچن، بارزانی ئیکسه ر هو شداري دا حکومه تا تورکیا ژبو ((دهرکرنا هیژین حکومه تا عیراقی وجاشین دگه لدا ژ سنورین خو وئه گه ر نه دی فه رمانی ده مه هیژین شو ره شی دویفچوونا وان بکه ن دناف خا کا تورکی دا وهین بهرپر سن ژ نه نجامان)). بارزانی پیته کی مه زن دابوو پشت راستکرنا به ره یئ پاشیی ژ پیلان وپیلانگیران چو نکی بهر سینگرتنا دوژمن ژ پیش و پاشقه کاره کی مه تر سیداره و دشیان دا نینه سهرکه فتن ب ده ست فه بهیته، له و ما تورکیا هر ز دئه نجامین خراب دا دکر وهیژین دوژمنی نه چارکرن ئیکسه ر ژخا کا تورکیا ب ده رکه فن و ژ نه گه ری سه رما دژوار وهه بوونا به فره کا زور نه چار بوون وخوراده ستی هیژین شو ره شی کرن ل گو ندی (بیدوهی) نه و ل تیزیک سنوری تورکیا به لئ ژماره کا کیم ژ وان دگه ل سه روک جاش (محسن بهرواری) کو هه می خه لکی نه وی ده قهری بوون شیان ل تاریا شه فی خو بگه هیننه وان ده قهرین حکومه تی زاله می ل سه ر هه ی ل ده قه را سهرسنکی.

ده قه را بهرواری بالا هه می که فته ژیر ده ستی شو ره شگیران و ژبه ر زقستانا دژوار بارزانی ب فه ر و ب ده لیقه دیت وه ک بهینقه دانه کی بده ته هیژین شو ره شی تا زقستان ب دو ما هیک ده یته هه ره و سا ده قه را بهرواری بالا و تیره د ئافا بوون و دشیان دا بوویه هیژین شو ره شی ب هه وین و ژلایه کی دی فه چیایی (مه تین)ی وه ک بهر بهرسته کی بوو دنا فبه را هیژین حکومه تی وهیژین شو ره شی کو دشیانین

حكومهتی دا نه بوو دهربازی چپای بڼې پشته ښایا چه كې گران و فروكا ههروهسا ل وی سهردهمی ريكين هاتن وچوونی ژى نه بوون بتنى ريكهكا سهرهكى هه بوو دناقبهرا دهوك ونامیدی دا وچپای مەتینی ب دريژاھيا خو دكهښته هنداف وئەف چپايه ببوو ئاستهنگ بو هيزين حكومهتی وئەف دهڅهه پاراستيه ژهيزين دوژمنی دماوی شوړهشی دا.

بارزانی فهрман دا خالين زيړه ښایي بهينه دانان ب دريژاھيا چپاي مەتینی ژبو زيړه ښایي وچاډيريكرنا لفينين دوژمنی وهيزين ديتر بين شوړهشی وهك ميهفاندارى ل سهر گوندين دهڅهري بهلاقه ببوون وبارزانی بخوژى ل گوندي (مايى ئيسلام) ئاكنجى ببوو. بوزانين خهلكي دهڅهري ب سينگهكي بهرفرهه پيشوازي ل پيشمه رگين شوړهشی دكرن وهك ميهفان ل دريژاھيا وهري زفتانتي. وسه بارهت دوژمنی نه شيا چ پينگاڅا پافيزيت بتن كاري حكومهتی خرڅه كرنا لهشكهرى بوو دگه ل توپيارانكرنا گوندا ودهڅهري روژانه ههر ژ سپیدی تا ئيفارهكا درهنگ ب توپخانتي و فروكا ب شيوهكى توند وهوڅانه و ببوو نه گهري كوشتنا هاولاتي وگيانه وهر و ته رش وكه والى وسونن و خرابكرنا خانين خهلكهكي بن گوننه ب مەرهما بهلاقكرنا ترسي دناف وان دا وتا نه چاربن گوند ومال ومولكين خو ب جه بهيلن وقهستا دهڅهري حكومهتی دهسهلات ل سهر هه و پهيوهندي پي بكهن، بهلى ههز وهيشين وان دهڅي خوډا نه بوون ژبه ر كوئەف تاوانين هوڅانه پتر كه رب وكين ل دهف وان پهيداكره بهرامبهر دهسهلاتي و پتر موكم وخوراگر بووينه د خهباتا خوډا وهه می نهو ئاستهنگ ونه خو شين ژيانتي نهوين بو وان هاتينه پيش ژ زوم و زورادري و دورپيچا ئابوورى ل سهر دڅهرا وان هه، وئافه تين شيره ژن روژانه و ب شهف خارن و پيشفين ديتر بو پيشمه رگه و خيزانين خو وهه ريشنگهكي دگوندين وان را دهربازبا ناماده دكرن ل سپيدهها ب زوي ئەف خارنه دگهاننده بنداف وشكهفتا نهوين ل رهخ وروپين گوندا تا بهينه پاراستن ژ توپيارانكرني وهيرشين نهسماني، بارزانی برياردا بوو كو ههر پيشمه رگهكي بهيته شههيدكرن دناف گوندا دا ب هيرشين نهسماني ناهيته هژمارتن وهك شههيدتي شوړهشی ههروهسا بريندار ژى پشتى ساخبووني دي بهرپسيار بيت، ئەف برياره ژى ههر ژگرنگى وپيته دانا وی بوويه ژبو پاراستنا گيانتي وان چونكى مانا وان دناف گوندا دا يا بن مفايه ونه ههستكرنه ب بهرپرسايه تيب.

بارزانی روژانه سپیدی زوى ژ گوندا دهر دكهفت وپشتى روژ ئافبووني دزقري فه سهرهراى كو مروڅهكي دان عهمر بوو ب مەرهما وي چهندي تاكو بين ديتر ژى چاف ل وی بكهن ول هه مان دم دا

يېن نەپيگير ژى بەرپرسيار بيت بەرامبەر بريارا وي. بهين فەدانا ھېزېن شۆرەشى تا دوماھيكا شواتا ساللا ۱۹۶۲ فەكيشا و ژفانئ لقينا وبەردەواميدان ب رى پيقانئ ھاتە کرن وئەو ئەركى ھەرەگران ژبۆ قورتالكرنا مللەتى ژبن زۆلم وزۆردارىي بەلى ئاسۆ پتر رۆن وئاشكەرا بوون ئەوژى دەمى بارزانى قيان وپشتەفانى وگيانئ قۆربانيدانئ دچاڧين خەلكئ دەفەرئ دا ديتى و د بەرامبەردا دۆژمن ولايەنگەر وخۆفروشېن دگەلدا تۆشى ترس وحيبەتى و بى زارى وبى ھيقيى بوون وچەوانيا رەڧينى ل دەمى روى ب روى پيشمەرگەى دبن، بەرى دەست ب رى پيقانئ بهيتە کرن بارزانى برياردا خۆدئ ژى رازى (ئەسەد خۆشەوى) بيتە سەرکردئ گشتى يى دەفەرا بادينان و ژبەر كۆ بنگەھى وى يى سەرەكى ل دەفەرا بەروارى بالا بوو سەرپەرشتيا ئىكسەر ل سەر ھېزېن دەفەرا ئامپيدى دكر وشەھيد (عيسى سوار) سەرپەرشتيا ھېزېن دەفەرا زاخۆ و(على خليل خوشوى) سەرپەرشتيا ھېزېن دھوكئ دكر وئەف ھەرسى كەسە ژ سەرکردىن نافدار و وەفادار بوون، بارزانى پالېشتى وباوريەكا مۆكم پى ھەبوو، وفەرمان دابۆ وان بنگەھا ھەر ئىك ل دەفەرا ئەو لى سەرپەرشت وەك سەرکردە بهينە دامەزراندن و راستەوخوو كاروبارىن خۆ ب ريفەبەن وبارزانى ژى ژلايئ خۆفە ھېزەكا ليدەر ژچەكدارىن زيرەك يىن چاڧ نەترس ژ وان كەسېن ل دەستپىكا رى پيقانئ دگەلدا وھندەكېن ديتەر ژخەلكەكئ پارتى ل دەفەرئ يىن پەيوەندى ب شۆرەشى كرين وخۆدان سەربۆر، بارزانى دگەل ئەفئ ھېزى ژ نيشكەكئ فە وب نھينى لقينا خۆ ژ دەفەرا بەروارى بالا بەرەف دەفەرەكئ فەچوون ل دوماھيكا زنجيرا چيايئ (مەتيني) ژلايئ رۆژئافاى فە بەلى رى پيشان بەرف كيشە دچيت؟ ژبلى وى وھندەك سەرکردىن نيزىكى وى كەسەك نزانيت، سەرۆبەر بۆ ھەميا يى ئاشكەرا نەبوو وھەر ئىكى ل دويف بووچون ودبتنا خۆ رى رەوى رى پيقانئ شروڧە دكر.

گۆندئ (دھئ) جھئ خرفەبوونا پيشمەرکين شۆرەشى بوو ول دەمئ رۆژئافابوونئ بارزانى خۆ دياركر وپەيقەك بۆ ئامادەبوويان پيشكىشكر تيدا ھندەك شيرەت رۆنكرن ورئ بەرىكرن وئاموژگار يىن خۆ ئارەستەى شۆرەشگيرا كر ھەرەسا دووپاتى ل سەر وئ چەندئ كر يى حەز وشيان نەبيت بەردەواميى بدەتە رى پيقانئ دسيت بزڧرئتەفە چۆنكى رپكەكا پرى نەخۆشى وئاريشە ومەترسيدارە، بەلى ھەمى شۆرەشگير زۆر ب كەيف بوون چۆنكى دئ مل ب مل ھەڧالينيا بارزانى كەن د رى پيقانئ دا.

پشتی ب دوماهیكھانتی ژپه‌یقا خو بارزانی فه‌رمان ل سه‌رکردیڼ خو کر به‌رف هه‌ردوو گۆندیڼ (سیار وسپینداری) فه‌بچن ل ده‌فهره به‌رواری ژیری نه‌وا ب دویراتیا تیزیکی (۱۰) ده‌مژمیران کو نه‌ف. هیزه ل به‌ری سپیده‌هیا زوی بگه‌هن وچه‌پن خو بگرن ل ره‌خ ورویڼ هه‌ردوو گۆندا تاکو نه‌و چه‌کداریڼ حکومه‌تی نه‌وین دناف هه‌ردوو گۆندان دا یین کو ژمارا وان تیزیکی (۳۰۰) چه‌کدارا بوون ریگ ل وان به‌یته‌گرتن ونه‌شین به‌ره‌فانی ژخو بکه‌ن ونه‌چاربن خو راده‌ستی هیزین شوهره‌شی بکه‌ن، ونه‌فان هه‌ردوو گۆندا سه‌نگا خو هه‌بوویه ل ده‌فهری و ده‌می شوهره‌ش سه‌رکه‌فتنی ب ده‌ست خو‌فه بینیت دی بیته هۆکاره‌کی پشته‌فان بو سه‌رکه‌فتنی ل ده‌فهره به‌رواری ژیری وره‌خ و رویڼ وی بیی خوین ریڼ، له‌وما هیزین شوهره‌شی دگه‌ل بارزانی ب زیره‌کانه وب دلکه‌ی شیرانه ب شه‌ف دناقبه‌را خالین زیره‌فانیا هیزین دوژمنی را ده‌ربازی جادا سه‌ره‌کی بوون و وه‌ک پلان بو هاتیه دانان هه‌ردوو گۆند هاتنه دوریپچکرن هه‌ر ژ سپیدی زوی نه‌وبوو خه‌لکی هه‌ردوو گۆندا (سیار وسپیندار) پشته‌فانی ولایه‌نگه‌ریا خو بو شوهره‌شی وسه‌رکردی وی ده‌ربیرین وزۆربه‌ی وان بوونه پیشمه‌رگه دگه‌ل بارزانی وب تایبه‌ت ژ گۆندی (سپینداری) وب فی چه‌ندی دهنگ وباسین گه‌هشتنا بارزانی بو ده‌فهری به‌لافه‌بوون و بوویه نه‌گه‌ری شکستنا دوژمنی ژلایڼ ده‌رونی وه‌یزی فه ل ده‌فهره نافه‌ری.

هیزین حکومه‌تی نه‌شیان به‌رسینگی شوهره‌شگیرا بگرن نه‌وین به‌رده‌وامی دابنه ری پیقانا خو وبه‌رف ده‌فهره شیخان فه چووین وهنده‌ک لیكدان وروی ب رویوون وشه‌ریڼ دژوار دگه‌ل دوژمنی کرین وبه‌رگریه‌کا ب تۆند هاتیه کرن ل هنده‌ک گۆندا ژلایڼ دوژمنی فه به‌لی هه‌ر ل دوماهیڼ هیزین حکومه‌تی دگه‌ل هیزین جاش خو‌فروشان ره‌ف ژ گۆنده‌کی بو یی دپتر کاری وان بوویه و نه‌شیان خو‌راگرن به‌رامبه‌ر درین پیشمه‌رگه‌ی پشتی گۆندی (بریفکا شیخا) هاتیه نازادکرن وسه‌باره‌ت گۆندی (مریبا) هاته دوریپچکرن ژلایڼ پیشمه‌رگه‌ی فه وچ نه‌ما بوو دا هیته راده‌ستکرن به‌لی (عبدالله ناغا شه‌ره‌فانی) داخازا ده‌لیقی کر تاکو خو راده‌ست بکه‌ن به‌لی ب نه‌ینی فه شیا هیزه‌کا حکومه‌تی بینته دناف گۆندی دا وخوئاسی کرن و ب مخابنی فه ژماره‌کا قه‌هه‌رمانا شه‌هید وبرینداربوون له‌وما هیزین شوهره‌شی نه‌چار بوون خو ژ ره‌خ ورویڼ گۆندی فه‌کیشن ب کو بشین نازاد بکه‌ن نه‌وژی ژترسا وی چه‌ندی تاکو گه‌له‌ک قۆربانی نه‌هینه دان، و دئه‌فی شه‌ری دا (محمد امین میرگه‌سوری) ب دژواری ده‌یته بریندارکرن له‌وما بارزانی ژنه‌چاری وب چاقین گری فه راده‌ستی ده‌سه‌لاتی دکه‌ت ل (نه‌تریسی)

ژبو چاره سهرکرنی ل نه خوشخانین حکومه تی به لی ل دوماهی ل نه خوشخانا موپسل ب غدر وخیانه تا جاش خو فروشان دهیته شهیدکرن.

زۆر بهی ده قهرین شیخان هاتنه رزگارکرن ژدوژمنی وزۆر بهیا خه لکی ده قهری ب سینگه کن بهره فره لایه نگره یا خو یا بی سنور بو شوره شی و سه روکی وی دهر برین وهك خه لکی مه ژ کوردین ئیزدی نهوین ب رۆله کی بهرز وبالا رابووین ب پشته فانی شوره شی وهك پیشکشکرنا هاریکاریین خارنی وگه له ک ژ کهل وپه لین پیتی زیده باری په یوه ندیکرن ب ریزین پیشمه رگه ی و ژبه ر به رفه هیا په یوه ندیکرنا خه لکی ده قهری بو ناف ریزین پیشمه رگه ی بارزانی (حه سو میرخان دوله مه ری) دامه زرانده وهك سهرکردی پیشمه رگه ی ل ده قه را ناقبری وبریاردا باره گایه ک بو بهیته دانان. ول دوپیدا بارزانی به رف ده قه را ئاکری فه چوو نهوا کاودان و سه رو به ری وی یی جیاواز ژده قهرین دیتر یین بادینان ژبه ر پیکه ات و سیسته می وی یی عه شیره تگه ری وهك عه شیره تین (هه رکی وسورچی وزیباری وگوران) ئانکو ساخله تی عه شیره تگه ری ولایه نگره یا بی سنور یا خه لکی سهر ب نه فان عه شیره تا فه بو فه رمان وبریارین سهرۆک ومه زتین وان بوویه نهوین هه ر ژکه فن دا دژایه تیا بارزانی وپارتی وبزافا رزگاربخازا کوردی دکرن. وده سه لاتین حوکم ل عیراقی دکرن ئیک ل دوپف ئیک ب پاره وهنده ک کار وپه یین حکومی وله شکه ری دسه رداد برن وبو مه ره مین دژایه تیا کیشا کوردی بکار دئینان، لهوما نه ف ده قه ره وهك ئاسته نگه کن بوو به رامبه ر شوره شا ۱۹۴۵ وشوره شا نه یلوولی و ژبه ر وان نه گه رین مه به ری نوکه دیارکرن بتنی ده قه را (زیبار ونه هله) هاتنه رزگارکرن وتا راده کی دچولگری بوون چونکی زۆر بهی ئانکجین وان په یوه ندی ب ریزین حکومه تی کربوون وبارزانی نه دفیا ده می خو ل ده قه را ئاکری بی مفا بو رینیت چونکی شه ر دگه ل عه شیره تین نه فی ده قه ری نه کاره کی ب ساناهی په سهرکه فتن ب ده ستفه بهیت، لهوما (مهلا شی) هاته دامه زرانده وهك سهرکردی پیشمه رگه ی بو نه فی ده قه ری نهووی ل سالا ۱۹۶۱ ل نیزی ئاکری هاتیته شهیدکرن.

بارزانی نه ف ده قه ره ب جه هیل و دوژمن حیبه تی بو وچ ژ پلانتین وی نه دزانین وکا نهوی چ ل به ره ورئ پيشانا وی دی به رف کیشه چیت و تا دوپف جوونا وی بکه ن، ههروه سا سهرکه فتنین شوره شی ئیک ل دوپف ئیک وپه یوه ندیین جه ماوه ری یین بی سنور ب شوره شی هه می هزر وپیلانین دوژمنی تیکدان. حکومه تا عیراقی هزر دکر بارزانی بو پینگا فا خو یا ل دوپیدا دی به ره رف ده قه را بارزان فه چیت به لی ژنیشکه کن فه نهو دگه ل هیزین خو ل ده قه را (گه لاله وباله ک) یاسترائیزی نهوا هه فسنور دگه ل ئیران

دياربوون وعه شيره تين سهر ب ئه قى ده قهرى فه ههر ژكه قندا د بهرنياس بوون ب دزايه تيا خو بو
 مستهفا بارزاني وبارزانيان وتوند رهوى وكهرب وكينا وان بو شوره شى ياكيمتر نه بوويه ژ عه شيره تين
 ده قهرا ئاكرى وهك (ههركى وسوفى وبرادوستى) چهندين ليكدان وروى ب رويوون هاتنه ئه نجامدان ل
 ههمى ده قهرين سهر ب گه لاله فه و (بنگه هى رايات) وتاكو دگه هيته چيائى (كيله شين)، وبو ماوه كى
 دريژ ئه فان شهر وليكدانا فه كيشا جار هيرش بوون و جار فه كيشان بوون، ول دور داگيركنا ئه وى
 بنگه هى دگوتنى (الرايات) چيروكه كا دريژ هه يه و وانه كا كارتيكهر و ئاشكه را بوو بو دوژمنى ل دور
 زيره كى وقاره مانه تيا پيشمه رگه ي وخوراگريا كيم نمونه يى ئه وژى ل ده مى كاريزه كا بنعهر د ژلايى وان
 فه هاتيه كولان ژ دوير وتا دناف بنگه هى نافبرى دا ده ركه فتين له وما ئه و هيزا چه كدارا دناف دا ژ
 نه چارى خو راده ستى قاره مانين ئه قى كيرارى كرن ول دويفدا شيان سهر ب ده قهرا (لولان) دا بگرن
 وهه مى هيزين جاش خو فروشين ده قهرى ره قين وبه رف ئيرانى فه چوون. ئه فه زيده بارى گرتنا ريكا
 (كيله شين وخاكوړك وگه ليى على به گ) ژلايى پيشمه رگه ي فه. وپشتى ساله كى ئه وهه ريكين كوچكرين
 ول ئيرانى دور پيچبووين شيان بزقرنه فه ب رى يا گه لى على به گ پشتى بارزاني برياره كا ليبورينى بو
 وان ده ريخستى وهك دلوفانيه كى بوو ژلايى وى فه پيخه مه مت قورتالكرنا خيران وزاروڪ وته رش وكه والين
 وان ژ برسى وئيشا ومرنى وكاروانين وان دخالين پشكيني شورشگيرا را دبورين وئه قى ليبورينى گه له ك
 باشى كار تيكرن ل سهر عه شيره تا ههركى كرىبوو تاراده كى گه له ك ژ وان ومه زين وان ده ست ژ ئه وى
 دزايه تين بهردان ئه وا دگه ل شوره شى دكرن. پشتى فان سهر كه فتنين شوره شى يين ل دويف تيك روژ بو
 روژى په يوه نديكرنا جه ماوه رى ب شوره شى وهيزين وى فه به رف زيده بوونى فه بوو له وما بريار
 هاتهدان باره گا ل ده قهرين رزگارى بهينه فه كرن دگه ل دانانا سهر كردا بو فان ده قهرا سهره راي كو شيانين
 شوره شى زور دكيم بوون به لى تاراده كى مفا ژكه ل وپه لين وان خو فروشان ده اته ديتن ئه وپن گه هشتينه
 ناف ريزين ده سه لاتى وچوونا وان ژى ژبه ر گه له ك ئه گهران بوويه هنده ك ژبه ر ئه وى كه رب وكينا ل
 ده ف وان هه ي به رامبه ر شوره شى وسهر كردى وى وهنده كين ديتر ژبه ر وه فاداريا وان بو سهر ووك
 عه شيره تين خو يان ژبه ر هنده ك ناكوكيين دناف عه شيره ت وبنه مالان دا وهنده كين ديتر ل وى باوه رين
 بوون كو ل دوماه ي سهر كه فتن ههر باهرا حكومه تى يه و ژچاره نقيس و پاشه روژا خو دترسيان وسزايين
 ده سه لاتى وهنده كين ديتر ژبه ر پاشكه فتن ونه زانينا وان ل سهر شوره شى وبنه ما وئارمانجين وى يين
 نه ته وياهه تى وگه له ك ژقان ته خا دقوناعين ل دويفدا يين شوره شى رى ره وى خيانه تى ب جه هيلان بتن

ئەو نەبەن ئەوئەن دە كەرب و كینا خۇدا نغووبوین. ل دویف بریار وفەرمانئین سەرکردایەتیا شۆرەشئ سەرکردئین دەفەرا بادینان وەك دەفەرئین دیترئین كوردستانی یئین رزگاركری (خرفەكەرئین باجئ) دامەزراندن ل هەمی وان گۆندئین رزگاری ژبو وەرگرتنا (دەهكئ) ژداهاتی و دەرامەتئ چاندنئ ژگشت خەلكی وەك هاریكاری و بەشداریهك ژلائی وان فە بو شۆرەشئ. و سەبارەت ئەو گۆندئین ل ژرئ دەست وەهزئین دەسەلاتئ یئین دكەفنه سەرچادئین سەرەكی و نیزیكی باژیر و سەنتەرئین حكۆمی پشتهفانیا خۆ بو حكۆمەتئ راگەھاندن ب رازەمەندیا شۆرەشئ تاكو دویر بكەفن ژ زۆم و فشارا هیزئین لەشكەری و دەزگایئین ئەمنی بەلئ دبنەرەت دا ب دل و جان پشتهفان و لایەنكەرئین شۆرەشئ بوون و بەردەوام هاریكاری و بەخشین ب نەبئنی فە پێشكیشی شۆرەشئ و پێشمەرگە ی دكرن، هەرەسا پیزانئین ل دۆر لئینئین لەشكەرى عیراقئ روژانە ددانە هیزئین شۆرەشئ و ب روژ بنتئ هیزئین دەسەلاتئ دشیان بچنە دناف گۆندان دا یئین كو ئاكنجیئ وان ب روژ دگەل دەسەلاتئ بوون و وەسا خو دئینانە پێش كو دژی شۆرەشا كوردی نە بەلئ ل دەمئ شەفئ ب وەفاداری دزەمەتا پێشمەرگە ی و شۆرەشئ دا بوون، و ئەفئین خۆدان بەرژەوەندئین چاندنئ و پئ چیبووی ئەوئین دەفەر و گۆندئین وان ل ژرئ دەسەلاتا شۆرەشئ باج ژوان دەھاتە وەرگرتن ول دەمئ خو نەرازی دكرن و باج نە ددان بەرژەوەندئین وان دەھاتن تێكدان ل دەفەرى، و ب راستی زۆر بەیا خەلكی د دلسۆز بوون دگەل شۆرەشئ و هەمی هیشئین خو یئین پاشەرۆژی ب شۆرەشئ فە گرئدابوون و ژوان ژى ھەندەك برايئین عەرەب ئەوئین خۆدان بەرژەوەندى ل كوردستانی ب سینگەكئ بەرفەرەھ باھرا خویا هاریكاریئ پێشكیشی شۆرەشئ دكرن.

ژلائی ساخلەمیئ فە:

دەفەرا بادینان وەك دەفەرئین دیتر یئین كوردستانی یا پشتگۆه ھاقتی بو ژلائی ساخلەمیئ و فێركرئ و پێشەسازی و ئافەدانكرئ فە هەرەسا پزیشك و كارەمەندئین ساخلەمیئ جەھئ كارئین خو ب جە ھیلابوون ل دەمئ كاودان تێكچووین بەرى دەستپێكرنا شۆرەشا ئەیلوولئ. و سەبارەت پزیشكئین كورد جەھئ داخئ بو كو ھەلوئستئ وان یئ دویر بوو ژبەرپرسایەتیا نەتەوايەتی ئەوژی ئێك پزیشك ژى پەيوەندى ب شۆرەشئ نەكر ل دەفەرا بادینان تا بەیانناما ۱۱ ئاداری سال ۱۹۷۰ لەوما سەرکردئین شۆرەشئ نەچاربوون مفای ژكارمەندئین ساخلەمیئ ببینن وەك برینپێچا ئەوئین خۆدان شیان دكاری خۇدا

ودكەفندا ل گۇندا كاركرين يين كۆ ژمارا وان ژ ژمارا تېلېن دەستی پتر نەبووینە وئامادەكاريا خۆ ب سینگەكئی بەرفرەھ دەربیرین و کاربکەن دناف ریزین پېشمەرگە ی دا بۆ مۈونە خۆدئی ژئی رازی (د. موشی) ئەوی فیری ئەفی کاری بوی دگەل لەشکەری (لیفی)، هەرۆسا (د. حنا) وبریپچین دیتەر وەك (ابراهیم وگیار) ژ گۇندی بالقوسی ئەوا سەر ب دەفەرا سلیفانەیا فە لەوما ریزگرتنا وان ئەرکەکە ل سەر شۆرەشی وپارتی وپېشمەرگە ی وهاولاتیین دەفەری ژبەر ئەوی خزمەتا پېشکیش کرین ب تایبەت ل دەستیپکا شۆرەشی. کارمەندی نافرې هاتنە دامەزراندن ل بنگەهین گشتی ژبەر ژمارا وان یا کیم و رۆژانە ب کاری خۆ ی مروفایەتی رادبوون ب دەرمانکرنا بریندار ونەخۆشین دناف پېشمەرگە ی وهاولاتیان دا ل دویف وان شیان وپېچیبوونین کیم ولواز چۆنکی ب دەستقەئینانا دەرمان وکەل وپەلین ساخلمین کارەکی سەخت بوو وگەلەك جاران هەر ب دەست نە دکەت ژکیمیا مالیەتی وژبەر دۆرپچا ل سەر مللەتی ژلای دۆژمنی فە وھەرۆسا ژلای حکۆماتیین دەروبەر ژئی لەوما ژنەچاری ھندەك جاران دەرمانین گیایی بکاردئینان، هەر ژبەر کار و خزمەتا وان جھې ریز وقەدرگرتئی بوون ل دەف بەرپر س وپېشمەرگین شۆرەشی وهاولاتیین دەفەری وچۆنکی کاری وان ی مروفایەتی بوو و ب دلەکی ساخ کاردکر، دەستین وان د پیروز بوون دەھەر کارەکی برینپچیی دا ساخی وسلامەتی د دویف رابووینە.

سەرۆبەری ھاولاتیین کورد ل دەفەری ژیر دەسھەلاتا حکۆمەتی:

پشتی دەسھەلاتی ھەلوپستی خۆ گۆھارتی ودژایەتی بەرامبەر مللەتی کورد بکارئینای نەخاسمە پشتی شۆرەشا ئەیلوولی دەستیپکری دەسھەلاتی ب دەلیقە دیت ژمارەکا مەزن و ب ھزارا ژخەلکی کوردستانی دەستەسەرکرن وزیندانکرن ئەوین ب شیۆەکی یان دیتەر پەیوھندی ب شۆرەشی فە ھەبیت وھەرۆسا یین چ پەیوھندی ژئی نەبا سەرەرای کۆ ئاکنجیین ژیر دەسھەلاتا حکۆمەتی بوون ل باژیر وباژیرکین کوردستانی وچەند جارەکی ھیزین حکۆمەتی تۆشی دریین پېشمەرگە ی ببا دا دەست ب ھەوین گرتن وزیندانکرنا ھاولاتیین کوردین ب گوننەھ کەت لەوما ل دەمی شەران زیندانین حکۆمەتی پر دبوون ول دەمی دان وستاندن دەاتنە کرن تارادەکی قالا دبوون بەلی کارین سیدارەدانئ ی کیم بوو ژبلی د ماوین حۆکمرانیا پارتا بەعسا فاسشت دا نەخاسمە ل سالا ۱۹۶۳ کو کۆشتارین ب کۆم ھاتنە ئەنجامدان زیدەباری سۆتن و خرابکرن ویرانکرنا خانی وگۇندا وسیدارەدانا ب دەھان ژخەلکی باژیری

(سولهيمانى) وب سەدان كارىن تالانكرنى وسەرىپچىين جوړه وچور لهوما ماوى حوكمرانيا بهعسيان گهلهك فه نهكيشا بتنى چەند هەيقەك بوون وچوونه د زبلدانكا دىروككى دا وتا نهفرهتتين دهستەيپن داهاى ژى ل وان ببارن.

سەروبهرى لهشكەرى :

تشتى هەره گرنگ ل نك سەركردىن دەقەرا ئەوژى گرنگى وپتەدان ب كاروبارىن لهشكەرى وريكخستنا پيشمهركهه ب شيوى يەكا وكوما ودانانا بهرپرسا بو فان يەك وكوما ژكەسانين پسپور وشارهزا وخودان شيان ژبو وهگرتنا ئەقى بهرپرساتيا گرنگ وچەوانيا ئارەستەكرنا ئەرك وبيزانينا ل دور لقينين دورمى وداوهشاندا دربى ل دەمى پيتقى هەروەسا هشاربوون ژهيرش وهويين دورمى وچەوانيا دانانا بيسا و سەرداگرنا گوندين جاش خوفروشان ل دەقەرين ژير دەسەلاتا حكومەتى، ديسان دوپاتكرن لسەر وى چەندى كو رهفتارهكا باش دگەل گشت هاولاتيان بهيتەكرن ژلايى پيشمهركهه فه، هەروەسا داينكرنا پيتقىين پيشمهركهه ل دويىف شيانا وهك جل وبەرگ وچەك وتهقەمەنى وكەل وپەلئين خارنى ژوان هاريكاريا ئەويين ژلايى هاولاتييين كوردستانى فه دهاتنه پيشكيشكرن، سەرهراى ئەوى جياوازيا هەى ژلايى شيانا فه و ژهەمى لايەكى فه دناقبەرا حكومەتى وشورهشى دا بەلنى پيشمهركيگن قارەمان چەندين سەركەفتن توماركرن ل سەر دورمى ئەوژى ژبەر ئەوى باوهرىا موكم ب خو ومافيتن نهتهوايهتى يين مللەتى هەى. بو نموونه ل دەستپيكا سالا ۱۹۶۲ كاودانهكى سەخت ودرژوار دا و ب سەركردايەتيا شههيدى سەركردە (عيسى سوار) پيشمهركيگن چاف نهترس ل دەقەرا زاخو ل سەرى رى يا (دهوك - زاخو)ل نيزيك گوندى ئاسهه شيان قولەكى لهشكەرى عيراقى ژناف ببن و د ئەنجامدا كوشتى وبريندار وئىخسير چارهنفيسى وان بوويه زيدهبارى دەستەسەركرنا قەبارەكى باش ژچەك وتهقەمەنيى، هەروەسا ل گەليى زاخو ژى هيزهكا لهشكەرى عيراقى بەرف مويسل فهدچوون توشى دريبن پيشمهركهه بوون ودئەنجامدا توشى زياتين مەزن بوون ژ كوشتى وبريندار وئىخسيرا زيدهبارى ب دەستفەئینانا چەك وتهقەمەنى يين سقك ونافنجى و (هاوتين ۲ - ۳)ملم وچەند كەل وپەلئين لهشكەرى وسوتنا ترومبيلين بارهلگرين سەربازى و گەلهك ئاميرين لهشكەرى يين ب بها كو پيشمهركهه نهذانين بكاربينن.

ژبه سهرکهفتن ودریښ پېشمه‌رگین شوره‌ش وچالاکیښ وان یښ به‌رز حکومه‌تا عراقی بریاردا هه‌وه‌کا مه‌زن یا له‌شکه‌ری به‌ته سهر (باتیفا) سه‌نهری ناحیا (گولی) ل قه‌زا زاخو ژبو شکاندن ولوا‌زک‌رنا لښین وک‌ریارین شوره‌ش ودانانا سنوره‌کی بو چالاکیښ پېشمه‌رگه‌ی وهاولاتیښ شوره‌ش‌گیږ نه‌و بوو ل هاقینا سالا ۱۹۶۲ هیزه‌کا مه‌زن یا له‌شکه‌ری عراقی وجاشین خو‌فروش ژ زاخو ده‌سپیکرن ب پشته‌فانیا تانک وزیپو‌ش وتوپ‌خانې وفروکا به‌رف باتیفې فه چوون ژبه‌ر جه‌ن وی ی سترا‌تیژی ونه‌و دوماهیك ده‌قه‌ره ریکا ترومیلا بگه‌هیتې کو ده‌زرا وان دا بوو ب داگیرک‌رنا نه‌فی ده‌قه‌ری نه‌و دی شین نه‌و نارمانجین مه‌ به‌حس ل کرین ب جه‌نین. پېشمه‌رگه‌ی وهیزین به‌رگری مللی ب پیکفه‌ به‌رسینگی هیزین دژمنی گرتن بو ماوی هه‌یف ونیفا ژ شه‌رین دژوار ول دوماهیې هیزین له‌شکه‌ری عراقی شیان بگه‌هنه باتیفې به‌لې پشتی زیانین مه‌زن فیکه‌فتین ژکوشتی وبریندار و ژناق‌رنا نامیر وک‌ل وپه‌لین له‌شکه‌ری و د به‌رامبه‌ر دا پېشمه‌رگه‌ی داستا‌ین قارمانانه تو‌مارکرن وچه‌ندین شه‌هید وبریندار ک‌رنه قوربانی چونکی ژمارا پېشمه‌رگه‌ی دکیمبوون ود ده‌سپیکا دروستبوونا ریک‌خستین خودا بوو، هه‌روه‌سا پالپشتیا وان بتنی ل سهر چه‌کې سقک بوویه وسه‌باره‌ت چه‌ک وته‌قه‌مه‌نی زور ی کیمبوو و ب ده‌سفته‌ینانا وی ژی کاره‌کی بسانا‌هی نه‌بوویه ژبه‌ر کو هه‌می ده‌قه‌ر د دوریچک‌ری بوون به‌لې سهره‌رای فی چه‌ندی سهرک‌ردابه‌تین ده‌قه‌ری کرینا به‌شکه‌ی ژچه‌ک وته‌قه‌مه‌نی ب نه‌رکی خو دزانی وگه‌له‌ک ژپېشمه‌رگه‌ی وهاولاتیښ ده‌قه‌ری چه‌ک وک‌ل وپه‌ل وته‌قه‌مه‌نی ژکیستی خو دک‌رین وبه‌ره‌فانی پی ژخاکا ملله‌تی دک‌رن نه‌خاسمه‌ هاولاتیښ کوردستانا باکوور گه‌له‌ک هاریکاریښ چه‌کی پېشکیشی شوره‌ش دک‌رن وشیان رولې خو ی نه‌ته‌وايه‌تی ونشتی‌مانی بیښن ب پشته‌فانیا شوره‌ش ل ده‌قه‌را بادینان ب دریژاهیا قوناغین وی نه‌و شوره‌شا هه‌ر چار پارچین کوردستانې شانازی پی دبر وهه‌ستی وان ی نه‌ته‌وايه‌تی خاستیه وی چه‌ندی پشته‌فان بن بو نارمانجین شوره‌ش.

مه‌دقیت به‌حسی دوو رویدانا بکه‌ین یائیکې یانه‌خوش بو ویا دووی یا سه‌یر وب که‌نی بوویه، یا ئیکې ل ده‌می دژمن دگه‌رم وگوریا هیرشین خودا ل سهر ده‌قه‌را (باتیفې) کو د رژدبوون بگه‌هنه نارمانجا خو دبه‌رامبه‌ر دا هیزین پېشمه‌رگه‌ی دخوراگ‌ربوون ل به‌روکین شه‌ری تا شیان گوره‌پانا شه‌ری بیخه‌ ژیر ده‌ستین خو وسه‌ر ب زریپو‌شه‌کی دا بگرن وبستین لقیږی به‌تالیونه‌کا له‌شکه‌ری نه‌چار بوو خو راده‌ستی هیزین پېشمه‌رگه‌ی بکه‌ت وده‌می سهربه‌تالیون (امر الفوج) ئالیې سپی به‌رزک‌ری کو هیمایې خو راده‌ستی یه وبه‌رف هیزین پېشمه‌رگه‌ی فه هاتی د نه‌فی ده‌می دا هیزه‌کا جاش

خوفروشىن دەقەرا ئاكرى گەھشتە دگۆرەپانا شەرى دا و بوونە رىگر بەرامبەر گەھشتا (سەر بەتاليونى) وخۆ رادەستكرنا وى دگەل بەتاليونى وئەگر ھاتبا رادەستكرن دگەل ئەوى چەكى گرانى دگەلدا تا بىتە خالەكا وەرچەرھانا لەشكەرى وسىياسى ل دەقەرى بەلى مخابن خوفروشىن كورد كرىارا خۆ ئەنجامدان وەك ھەرچار كۆ خىانەتكارى ھەر ژكەقندا كارى وان بوويە وەك ئەوا ل دىنارتە رويدى ل سالا ۱۹۴۵ ودى ل باشە روژى ژى ھەر قان كارىن روى رەش وشەرمەزار ئەنجامدەن. و رويدانا دووى ياسەير وب كەنى بوو ئەو ژى ل دەمى پىشمەرگەى ئەو زىپوش ستاندى و دەستەسەركرى وەك مە بەرى نۆكە بەحس لىكرى ئىك ژ پىشمەرگىن قارەمان چۆبوو دناقدا وبى كۆ ھەست پى بكتە دەرگەھى وى لى ھاتە گرتن ونەشيا فەكەت وب دەركەقیت لەوما ب دەنگەكى بلند وب ترس گازی دكر و دكرە ھەوار تاكو كەسەك بەپت قورتال بكتە وكەسەكى نەدزانى دەرگەھ چەوا دى ھىتە فەكرن وپشتى چەندىن پىكۆلا دەرگەھ ھاتە فەكرن و ژى دەركەفت وەك مروقى ژ زىندانان مرنى قورتال بووى.

پشتى دوژمن تۆشى چەندىن شكستنا بوى وچەندىن كۆشتى وبرىندار ل دويف خورا ھىلاين وژدەست دانا گەلەك ژ ئامير وكەل وپەلین لەشكەرى ب سەپەرشتيا فەرماندى ھىزىن لەشكەرى تاوانبار (محمد مجيد السبع)* يى بەرنىاس ب تۆند رەوى وكەرب كىنى بەرامبەر مللەت كورد ھەردەم گەف دكرن وسۆز دابوو كۆ ئەو دى بنگەھى خۆ دانىتە سەر روپيارى خابىرى ل (بىگۆفا) ئەوا دكەقیتە روژئاقايى دەقەرا بەروارى بالا لەوما ھىزەكا مەزن دا دگەل خۆ وبەرف گۆندى (بەھىنەى) فەچوون، گۆندى سەرۆك عەشیرەتا گۆليا خۆدى ژى رازى (حەجى صادق برو) كۆ دكەقیتە باكوررى كۆمەلگەھا باتىفى وئەوى ل بەر بوو بەردەوامى بەدەتە ھىرشىن خۆ تا بگەھىتە بىگۆفا بەلى ب گوللەپىن پىشمەرگەى دەھىتە كۆشتن دگەل چەند ئەفسەرەكىن دىتر. ب بەرگرى وخوراگريا پىشمەرگەى وھاولاتىپن دەقەرى ھىزىن دوژمنى نەچار دبن ول ژىر درپىن ھىزىن شورەشى دووبارە خۆ فە دكىشن بو زاخو وھەر بو زانىن ل دەمى خۆفەكىشانى ژى تۆشى زەرەر وزيانىن گيانى ومادى بووينە ژ لەشكەرى رىكخستى وجاشان ژى وسەرەراى ئەقان شكستىن ب دوژمنى كەفتىن بەردەوام دراگەھاندىن خۆدا بەلافە دكرن كۆ لەشكەرى عىراقى سەرکەفتن ب دەست خۆفە ئىناينە.

سەرکردايەتيا دەقەرى ل ھىقىا دەلىقین گۆنجای بوو تاكو ھندەك درپىن كۆژەك بدانىتە ھىزىن لەشكەرى عىراقى ب مەرەما وى چەندى تا پتر لاوازی بکەقیتە دناف ھىزىن وى دا و تا دووبارە ھەوین لەشكەرى نەبەتە سەر دەقەرىن رزگاركرى.

و ل پاييزا ساللا ۱۹۶۲ دوو پۆليسین سەرب کۆمپانیا پەترولا (عين زاله) ڤه پەيوەندی ب ھیزین شۆرەش کرن ل زاخو و سەروبەری زېرەڤانین ل کۆمپانیا نافېرى بۆ پېشمەرگەى شروڤه و ناشکەرا کرن، و ئیک ژ وان ئامادەبیا خۆ دەربری و ھارکارین بکەت وەك رى نیشاندەر ل دەمى پیتشى، لەوما سەرکردى ھیزا زاخو (عیسی سوار) بریاردە کۆمپانیا (عين زاله) ببیتە ئارمانج و بەیتە لیدان چۆنكى جەھەك ھەستیار و کارتیکەرە و باشتین ئارمانجە ژبو نەھیلانا ئەوى بى دەنگیا راگەھاندنئ ئەوا ل ژدەرڤە سەر شۆرەش ھەى و ژ ئەگەرى ئەوى پەردەپوشیا راگەھاندنئ ئەوا سەپاندی ل سەر شۆرەش ژیلاين حکۆمەتئ و دەولەتین دەوروبەر ڤە.

و ئەڤ جۆرە کریارە وەك خۆھافیتت بوو بۆ مرنئ چۆنكى برینا ریکەکا دویر و پرى مەترسى و ل ژیردەسەھەلاتا حکۆمەتئ ژھەمى لایین خۆڤە نەکارەك ب ساناهى یە. شەھیدئ سەرکردە (عیسی سوار) سەرکیشیا ھیزەك کر ژ زاخۆ و یا پیکھاتی بوو ژ (۳۰۰) چەكدارین زيرەك وقارەمان بەرى روژ ئاڤا ببیت ل گۆندئ ئاسەئ ب ریکەتن ول جادا سەرەكى دەربازبوون ئەوا دناڤبەرە (دھوك - زاخۆ) دا ودناڤ خالین لەشکەرى را بۆ دەشتا سلیڤانەیا گۆند بۆ گۆندى تاكۆ ل وان بوویە سپدە وب دریزاھیا ئەوى روژئ دناڤ دەحلین گۆندەكى ل سەر رویاریئ دیجلە خۆ ڤەشارتن ول شەڤا پاشتر دەربازى رویاری بووین وب پیکڤە ھېرش کرنە سەر کۆمپانیا نافېرى وشیان ب سەردابگرن بیى بەرگریبەکا وەسا بەحس لئ بەیتەکرن وچەند شارەزایین بیانى وفەرمانبەرین عیراقى وپۆليسین کۆمپانین ھاتنە دەستەسەرکرن دگەل ھندەك چەك وتەڤەمەنیا سڤك وکەل وپەلین دیتەر وسۆتتا کۆمپانین ل دويف شيانا، ول ھەمان شەڤ دا ھیزا شۆرەش زڤرینە گۆندەك دیتەر ل روژھەلاتا رویاریئ دیجلە وب روژئ ھەمى مانە دناڤ دا تا روژ ئاڤابووی وبەرف دەڤەرە رزگارکرى ڤە چووین وبتنى قۆربانین ئەڤئ کریارا قارمانانە ئیک شەھید بوو ئەوى بناڤئ شەھید (شاهین شىخو). ئەڤئ کریارىئ دەنگڤەدانا خۆ ھەبوو چ دناڤخوویا عیراقئ وکوردستانئ دا وچ ژدەرڤەى عیراقئ چۆنكى ژکریارین جۆرى بوویە ونە دھزرا دۆژمنى دا بوو کۆ ئەڤ جۆرە کریارین قارەمانانە دشایین پېشمەرگەى دایە بەیتە ئەنجامدان دناڤ جەرگئ دۆژمنى دا و بوویە ئەگەرى بەرزبوونا وورەبیا پېشمەرگەى وھاولاتین دەڤەرى وبەروڤاژى ب خرابى کارتیکرن ل سەر وورەبیا دۆژمنى کریە و دەنگ وباسین کریارى ل ئیزگە و دەزگایین راگەھاندنا دەرەكى ھاتە بەلاڤەکرن و ئەگەر شارەزایین بیانى نەھاتبانە ئیخسیرکرن ودیبت گۆمان بۆ وان دەزگایین راگەھاندئ چى ببا سەبارەت کریاریا نافېرى ھەرەسا بۆ جیھانا ژدەرڤە ژى دووپات بوو کۆ شۆرەش یا بەردەوامە و

راگه هاندن ژى دبه ژه وهنديا وى دا بوو به روفاژى وان پروپاكندين حكومه تى دژى شوهر شى دراگه هاندن
 ده مى دگوت مه شوهرش يا ژنافرى وبتنى چهند ريگر ل سهر سنورى توركيا كريانان نه نجام ددهن.
 وژكريار وسهر كه فنتين ديتر يين پيشمه رگه كريانان (گه لى قهنتارا) بوو ل سهر رى يا (دهوك-
 ناميدى) ژلايى سهر كر دايه تيا ده قهرا دهوكى قه هاتبوو نه نجامدان وشه رين دژوار ل (به رى كه) هاتنه
 كرن ل نيزيك ناميدى، ههروه سا هندهك شه رين ديتر ل نه تريشى وشيخان وئاكرى وگه لهك كريان
 وشه رين ديتر هه مى ب سهر كه فتiane هاتنه نه نجامدان. لهوما به ردوام ترس ودوو دلى وبى هيشى دناف
 هيژين دژومنى دا هه بوو، ههروه سا پتر باوه ريا خه لكى ده قهرى ب شوهر شى وبنه مايين وى دووپات
 بوويه، و ژنه نجامى به رقه رار بوونا ئيمناهيى ل ده قهرين رزگار كرى په يونديكرن ب ريزين شوهر شى
 وپيشمه رگه هه ژ ده ستيپكا بهارا سالا ۱۹۶۲ خورتر ليهاتن ژ كورد وكيم نه ته وهين ديتر و ژه مى
 تهخين جفاكى ب تايهت برايىن مه يين مه سيحى وشيان روله كى بهرز بگيرن دخمه تا نارمانجين
 شوهر شى دا پشتى ره فينا وان ژخمه تا له شكه رى عيراقى، لهوما لاوازى ودوو دلى وگومان ونه مانا
 باوه رى دناف هيژين حكومه تى دا په يدا بوو پشتى ره فينا ژمارين زور ژخمه تا له شكه رى وره فينا
 سهرباز وپوليسان ب شيوى كه سايه تى ويا به ره لاهى بوو، ئانكو نه يا ريكخستى وبنه نامه كرى بوو
 ژنه گرى نه بوونا په يوه نديين پارتايه تى دگه ل وان پشتى جوهره ژي كفه بوونه كا ريكخستى چى بووى
 ژنه نجامى گرتن وزبندان كرنا ژماره كا زور ژ نه ندام وريكخستى ولايه نگرين پارتى نه وين دناف ده زگايين
 حكومه تى دا كاردكرن ب تايهت ل ده ستيپكا شوهر شى چ يين له شكه رى يان ژى يين ئيدارى وژبه ر فى
 چهندي سهر كر دايه تيين شوهر شى نه شيان ب دروستاهى نه فان كه سا ب ده ليقه بزنان و بكار بينن ژبو
 ستاندى وده سته سهر كرنا يه كين وان يين له شكه رى چونكى زوربه ي فان يه كين له شكه رى وپوليسان
 پيكهاتين وان ژكه ساتين كورد وكيم نه ته وين ديتر بوون وهك برا مه سيحيا و د ناماده بوون پشته رى بن له
 سهر يهك وده زگايين خو، وهندهك پيكولين كه سايه تى وئيكانه ل هندهك يه كين له شكه رى هاتنه كرن
 ژلايى ژماره كا سهربازين كورد قه ژبو ده سته سهر كرنا بنگه ه ويه كين خو بى ئاگه هداريا سهر كر دايه تين
 ده قهرين شوهر شى وهك ده ستيپكخه رى ژلايى وان قه به لى چونكى نه و نه د ريكخستى ونه
 پلندار يشتى بوون گه لهك ژ وان شكه ستن ئينا وهندهك ژى هه ر ب خرابى ل سه روان راوه ستيا تا گيانى
 خو ژى ژ ده ست داين وهندهك ژى ب خه له تى قه شه هيد بووينه كو نه پارتى ونه شوهر شى نه و نه
 دنيا سين، وهه ر بوو نموونه پيكوله كا ژنه قى جورى هاتيه ئاشكه راكرن ل ده مى هندهك ژ سهربازين

سەرب بەتالیونەکا لەشکەری ڤە دەمە جیبه جیکرنی دا ول زفرینی ل گەلین زاخۆ پیلانا وان ژناقچوو و هاتنه ناشکەراکرن، هەر وەسا نەوونەکا دیتەر ل فرۆکخانا بامەرنی بەتالیونەکا لەشکەری ل هەبوو و زۆربەیی سەربازین و ئی ژ رەگەز کورد و برایین مە یین مەسیحی بوون و هەمی ژئەندام و لایەنگەرین پارتی بوون ب پیکه دناقبەرا خۆدا ریککەفتن ژبو ریکخستنا پیکۆلەکی تا بەتالیون رادەستی پێشمەرگەیی بکەن ب چەک و تەقەمەنی و ئامیرو و کەل و پەلین و ئی ڤە بەلئ ژبەر کیم شارەزاییا وان ددانانا پلانەکا مۆکم و ریکخستی د قۆناغا دوماهیکی دا دەسەلات شیا ناشکەرا بکەن و گەلەک ژ وان هاتنه دەستە سەرکرن و هەندەکی دیتەر شیان ب رەڤن و خۆ قۆرتال بکەن و بگەهەن ریزین شۆرەشی و ئەگەر ئەڤی پیکۆلی سەرگرتبا کاودانین لەشکەری و سیاسی ل دەڤەری تارادەکی تا دەرژەووندا شۆرەشی دابن.

ریکخستنا پارتایەتی:

ل پێش وەخت مەدیارکر کو ل دەمە دەستپیکرنا شۆرەشی و ئەو رویدان و گۆرانکاریین ل دویدا درستیوین پەیوەندیین پارتایەتی دناقبەرا بنچینی و سەرکردایەتی تا رادەکی مەزن هاتنه برین و ریکخستنا پارتایەتی ژێ ژیکه بوو و لاوازبوو نەخاسمە پشتی هەوین گرتن و زیندانکرنا هاولاتی و ئەندام و لایەنگەرین پارتی زیدەباری بەشەکی زۆر ژخەلکی پەیوەندی ب ریزین دەسەلاتی کەرن و هەندەک سستاهی و لاوازی کەفتبوو دناڤ ریکخستین لیژنین نافخوویی و ریکخراوین ب سەرڤە تا هافینا سالا ۱۹۶۲ دەمە سەرکردایەتی بریاردا و دووبارە ریکخستین گشت دەڤەرا بەپێنە درۆستکرن لەوما سەرکردایەتی ل هەک ل بادینان ڤەکر بناڤی (لقا ئیک) و ئەڤی ل هەک لیژنین نافخوویی دانان ل دەڤەری (دەوک- شیخان- زاخۆ- ئامیدی- ولیژنەکا نەپنی ل موپسل)، و ئەڤان لیژنا ژێ دەست ب درۆستکرن و دانانا ریکخراوان کر ژ پێشمەرگەیی و هاولاتیان ل دەڤەری زگارگری و هەندەک کادرین رەوشنیر بو ڤان ریکخراوا هاتنه دامەزراندن و هەک زانایین ئایینی و گەل ژوان کادر و ئەندام بوون د ریکخراو و لیژنین نافخوویی بەری دەستپیکرنا شۆرەشی لەوما ب ئەرکین خۆ یین نشتیمانی و نەتەوایی و ئایینی رادبوون ب باشترین شیو و رۆلەکی بەرز و کارتیکەر هەبوو ل سەر ئاراستەکرنا هاولاتیان و پێشمەرگەیی و شەرعیەتا خەبات و بەرڤۆدان و قۆربانیدانا وان پێخەمەت ئازادیا مللەتی و دۆپات کرینە

كۆشەرىعت و ئاينى ئىسلاما پىروز فەرمان ل مەكرىه ئەم بەرەفانىڭ ژ خۇ ومولكى خۇ بكەين و دژى داگىركەر و زالمان ب راوہستين.

رېكخراو وليژن نafxووي دەست ب گرېدانا كۆر وسيمنارا كرن دناڤ پېشمەرگەى وهاولائين دەڤەرى دا وگرنكى دايە لايى رەوشنيرى بۇ بنچينين پارتى ب رېكا كۆمبوونين خۆلەيى، ھەرۋەسا ب رېئا ئەدەبىيات وچاپمەتین پارتى لەوما دماوہكى كيم دا رېكخستين پارتى شيان رۆل وچەن خۇ بىينن دناڤ جەماوہرى دا ب پېشكىشكرنا ھەر خزمەتەكا ھەبىت دناڤ ھاولائيان دا، وسەركردايەتین لەشكەرى ھەست ب وى چەندى دكرن كۆ خەلكى دەڤەرى پیتە وگرنكى ددەنە دەزگايین پارتايەتى و بەرقە دچن ل دەمى درۆستبوونا ھەر ئاريسەكى يان ب رېڤەبرنا كارۆبارەكى دەستينشانكرى ژبو چارەسەركرن، لەوما ئەڤان سەركردايەتيا وھەر ئيك ل دەڤەرىن بەرپرسايەتيا خۇ ھندەك ژ فەرمانرەوايین خۇ رادەستى ليژن نafxووي و رېكخراوین وان كرن ژبو پېشكىشكرنا خزمەتین جفاكى وچيەجىكرنا ئەركين پیتىشى دناڤ چفاكى دا وئەڤە ژى ژبو بارسڤكرنا كارى سەركردايەتین لەشكەرى بوويە وتا بشين پتر دەم وگرنكى بدەنە كارۆبارين لەشكەرى. ل دويف رينمايین لقى و ليژن نafxووي و رېكخراوین ب سەرڤە دەست ب كۆمەكرنا (زەكاتى) و تاپويى كرن ودانانا (باج وەرگرا) ل دەڤەرىن جودا جودا دەھمان دەم دا كارۆبار وئاريسين خەلكى چارەسەركرن و بەردەوام شيرەت ژسەركردايەتین لقا وەر دگرتن سەبارەت چەوانيا چارەسەركرنا ئاريسين ب قورس وگريى ودا بەشكرنا ەردين چاندنى يين جاش خۇفروشان ل سەر پېشمەرگەى وهاولائين پیتىشى پى ھەى ژبو چاندنى و ەرگرتنا پشكەكى ژبەرھەمى وى بۇ پارتى ل دويف ھندەك ژ وان داب ونەريتین دەڤەرى وھارياكارىكرنا سەركردايەتین لەشكەرى يين دەڤەرا ژبو دابىنكرنا پیتىفين پېشمەرگەى وكرينا كەل وپەل و دەرمانا.

ژبو ب رېڤەبرنا كاروبارين جورە وجور بەردەوام ھەماھەنگى ھەبوو دناڤبەرا سەركردايەتین لەشكەرى خۇدائين دەسھەلائين راستەقىنە وسەرەكى وسەركردايەتین پارتايەتى وەك لقى وليژن نafxووي ل قەزايا، وھەر بۇ نمونە خۇدى ژى رازى (ئەسەد خۇشەوى) ئەوى بەرنياس ب خۇدان بىردانكەكا ب ھىز وبيرو بچوونين راست ودرۆست ھەى و ب رېڤەبرنا كاروباران ب ئارامى وب باشتين شپوہ زیدەبارى خۇ بەرپرس دزانى بەرامبەر نەخۇشى وگرفت وئاستەنگا تاكو كاروبار ب لەز وب ھويربىنى بەينە ئەنجامدان.

لەشكەرى شۆرەشكىرى كوردستانى :

ب كىمىتىن ولاواتىن ئاست ژ پىتقىيىن ژيانى بەردەوام پىشمەرگىن قارەمان دنامادە باشىي دا بوون پىخەمەت بەرگىركن ژخاكا مللەتى وليدانا دوژمنى ب دريىن كۆژەك وبەرسىنگگرتنا هەويىن لەشكەرى ودانانا بىسا ب شەف و روژ ژبو وي چەندى تا دوژمن نەشپت خو نيزىكى دەفەرین رزگاركرى بكەت و ژجادين سەرەكى دەرباز نەبن، هەروەسا بەردەوام سەر ب گۆندين جاش خو فروشان دا دگرتن و زپه قانى و بەرهنگارىا خرابكار وسيخورا دكرتن هەر ژبو هندى بوو تاكو دەفەرین رزگاركرى د ئيمناهيى دا بژين وبشپن كاروبارين ژيانا خو ب باشتين شپوه ب ريقه ببهن لەوما ئەف دەفەرە د ئافەدانكرى بوون وئاكنجىين وان ژى دخوراگر بوون بەرامبەر گەفین دوژمنى وهيزين وي يين ئەسمانى.

ليژنين چارەسەركرنا ئاريشا:

پشتى هندەك دان وستاندن دناقبەرا سەركردايه تيىن پارتى ولهشكەرى دا هاتينه كرن برياردان ليژنين چارەسەركرنا ئاريشەيان بهينه درۆستكرن ل دەفەرین رزگاركرى ژبو ديتن ودويىفچوونا گلە و گازندە وسكالا يين هاولاتيان وچارەسەركرنا وان، ئەفان ليژنا ب گرنكى فە دەست ب ئەرك وكارين خو كرن ول گۆند وناوچا دگەريان ژبو دويىفچوونا ئاريشا وسكالا وگۆهدانا بوچووونين لايەتین ناكوكى دناقبەرا وان دا هەى و دەركرنا برياران ل دويىف شەريعت وبنەمايىن ئيسلامى وياسايى وهندەك داب ونەريتىن دەفەرى.

بنگەهيىن ساخلەمىن:

وهك ل پيش وهخت مه دياركرى كو هندەك بنگەهيىن ساخلەمىن ل بنگەهيىن سەرەكى يين سەركردايه تيىن لەشكەرى هەبوون ژبەر نەبوونا شيان وكادرين ساخلەمىن بتنى پالپشتى ل سەر هندەك برينبيچا بوو ونەخوشخانا سەرەكى ژى ل گۆندى (قومرين) بوو ل دەفەرا بەروارى بالا يى كو جە وبنگەهيى (ئەسەد خو شەى) لى و دەهاتە ب ريقه برن ژلايى (د.موشى) فە، نەخوش وبريندار لى دەهاتە چارەرسەكرن وئەف نەخوشخانا دەهاتە هژمارتن وهك سەرۆكاتيا ساخلەمىن ل دەفەرى وپشتى چەند

ساله كا (د.حنا) ی په یوه ندى ب شوره شى كر ونه خوځځانه ك بو هيزا زاخو هاته فه كرن ل (باتيفى) ب ريفه به ریا وی وبنگه هه كى ديتړ يى ساخلمه يى دناف بنگه هى هيزا دهوكى دا بوو وټيكي ديتړ ل شپخان. سهره راي نه بوونا دهرمان وكه ل وپه لئ ساخلمه يى يين پيټشى به لى كارمه ندين ساخلمه يى ل ژير وان كاوداين دژوار شيان رولى خو بينن ب جاره سهركرنا نه خوځش وبريندريڼ پيشمه رگه ی وهاولتيان وېبوونه جهى ريز وقه درگرتنى دناف ملله تى وشوره شى دا.

ټاميرين په يوه ندي كرنى:

سهر كړدايه تيڼ له شكه رى شيان ټاميرين بيته ل (لاسكى) ب داننه بنگه هين خو يين سهره كى نه ويڼ دسهر دا ژ دوژمنى هاتينه ستاندى وكه ساين پسيور ل سهر كاردكرن يين د پيش وهخت دناف له شكه رى عيراقى دا ل سهر هاتينه مه شه قدان وكار ل سهر كرين و دهر بنگه هه كى دا ټيك كه سى بتنى لسهر كاردكر وهك تايه تمه ندى بيته لى ژبه ر كو ژمارا وان دكيم بوون، كارى وان يى سهره كى وهرگرتن وهنارتنا برؤسكا وهه ماهه نكي وپه يوندي كرنى بوو دگه ل بنگه ه وهيزين ده فها زيده بارى كارى زيړه فاني ودوي فچوونى ل سهر ټاميرين بيته ل يين ده سه لاتى، وگه له ك جارن دشيائين وان دا بوويه بروسكين دوژمنى وهربرگن وشروفه بكه ن وپلان ولشينين هيزين وان ئاشكرا بكه ن، وشوره شى مفايه كى باش ژ شيان وشاره زايا وان دديت له وما نه ف كه ساين هه نى بېبوونه جهى ريز وقه درگرتنا بهر پرس وسهر كړدين شوره شى.

ژيانا روژانه يا هاولتيان:

ده سه لات يا بهر ده وام بو ل سهر توپارانكرنا ده فهرين رزگار كرى بشپوه يه كى هو فانه و ژ نه جامن كريارين دوژمنى زهره ر وزيانه كا مه زن گه هاندبوو هاولتيين گوندين ده فهرى ژشه هيد وبريندار و خرابكرن وسوتنا خانى وباخچا وكوشتن و ژناقبرنا تهرش وكه والى زيده بارى به لاقبوونا نه خو شيا دناف ملله تى دا نه خاسمه دناف زاروكان دا و ژده ست دانا گيائى وان ژبه ر سهرما دژوار وژيانا دناف شكه ف وگه ليا ول بن كه فرا ژده رفهى گوندا هه ر ژ سپيده هيين زوى تاكو ب شه ف ترسا هه ره مه زن ژتوپارانكرنا فروكا بوو ژبه ر كو بى دلوقانى وب شپوه كى هو فانه گوندين ده فهرى روژانه ده اتنه توپارانكرن، له وما

هاولاتى وئاكنجىيىن گۇندا كاروبارئين خۇ يىن چاندنى و يىن ديتىر ب شەف ئەنجام ددان وب رېفەدېرن وئافرەتتېن خۇراگر نەچارىدېوون كارين خۇ وئامادەكرنا خارن ونانى وپېتتېيىن ژيانى ب شەف درۆست بىكەن بۇ رۆژا پاشتر ول دەمى دەليقى دخاست مل ب مل دگەل زەلامين خۇ كاروبارين باخچا ورەزا ب رېفەدېرن. وب فى شيوەى مللەتى شەف و رۆژين خۇ دېرنە سەرى دگەل بەردەواميا شەر وليكدانا ل بەروكىن شەرى ل قىرى ول وپراھە دگەل بەردەواميا پەيوەندىكرنى ب شۆرەشى ژسەرباز وپۆليسان وھەمى تەخين دى يىن جفاكى كوردستانى. ومللەت سەرەراى قوربانى ونەخوشين ژيانى ھاتنە نياسين ب خۇراگرىي و بەرخۇدانى تاكو پارتا بەعس ل سپىدەھيا رۆژا ۸/شواتى/۱۹۶۳ ئىكەم بەياننامە ژ ئىزگى دەنگى بەغدا راگەھاندىە وتيدا دياركرىە چەند ئەفسەركا دگەل پارتا بەعس رابووينە ب ئەنجامدانا كۆدەتايەكا لەشكەرى وشيائىنە دەسھەلاتا (عبدالكرىم قاسم)ى ژناف بېن بى بەرگرىەكا بەرچاڧ.

ھاتنا پارتا بەعس وسەردەمى رەش:

پارتا بەعس شيا سەرکەفتنى دكۆدەتا يا خۇ داينىت بەلن ب راستى كۆدەتايەكا (ئەنگلۆ ئەمريكى)بوويە وئەف ئەركە رادەستى لايەنگەرپن خۇكرىە يىن كۆ ھەر ل رۆژين دەستپىكى ژخۇكرمانيا خۇ دەست ب گرتن وكۆشتن وزىندانكرنا ھاولاتيان دناڧ جفاكى عىراقى دا كرى ودماوەكى كىم وب چەند برىارەكا ھەمى ئەو دەستكەفتين شۆرەشا ۱۴ تىرمەھى ژنافېرن. وسەبارەت ھەلوپىستى ئەنجامدەرپن كۆدەتايى بەرامبەر شۆرەشى و ژبەر كۆ دەستپىكا خۇكرمانيا خۇدا بوون و ژبو ب دەستقە ئىنانا دەمى وتا بشين پتر بنچىينىن خۇكمى خۇ مۆكم بىكەن، ژلايىن خۇڧە برىاردان شەرى دگەل شۆرەشى ب راوستىين وداخازا دان وستاندانا كرن. لەوما وژبەر نەبوونا شيانان وماندىبوونا پىشمەرگەى ومللەتى كورد ب شيوەكى گشتى ژكاودان وپاشماو ونەنجامين شەرپن دگەل دەسھەلاتى ئەويىن بۇ ماوۋى ئىزىكى سال ونيڧا ڧەكىشايىن سەركردايەتيا شۆرەشى رازى بوو ل سەر داخازيا بەعسيان وشاندەك ھنارتە بەغدا ژبو ئەنجامدانا گفٹوگۇ ودان وستاندانا يىن كۆ بو ماوۋى ئىزىكى چار ھەيڧا ڧەكىشايىن.

ب راستى ماوۋى دان وستاندانا ماوۋەكى گرنى بوو بو بەيئەڧەدانا ھاولاتيىن كوردستانى نەخاسمە ئەويىن ئاكنجىيىن دەڧەرپن رزگاركرى ونەنجامدانا كاروبارين خۇ بى ترس وب ئىمناھى. بەلن چۆنكى برىارا دان وستاندانا ژلايى بەعسيان ڧە ھەك تەكتىك بوو وكەرب وكىنا وان بەرامبەر مللەتى كورد ھەر د

دلّی وان دا بوویه و دچاقه‌ریی ده‌لیقّی بووینه تاكو شۆره‌شّی ب ئیكجاری ژناقهبه‌ن و وان باوه‌ری بخۆ نه‌بوویه دئی دشیان دا بیت خه‌ونا خۆ جیبه‌جیکه‌ن له‌وما ژبو ئه‌فّی مه‌ره‌مّی داخازا هاریکاریی ژ قۆلپا (ناتو) کرن.

ده‌سه‌لات د ویّ هزریّ دا بوو كو دئی ئه‌فّ جاره ب ئیكجاری شۆره‌شّی ژناقهبه‌ن بی ب زفریته‌ قه‌ وه‌ك شۆره‌شّین دیت‌ر یین کوردستانی. ده‌وله‌تین سه‌رب قۆلپا ناتۆ قه‌ وسۆریا رازیوون ل سه‌ر ماییتیکرنا له‌شکه‌ری دژی کوردان وئیکه‌م پینگا‌فا ده‌سه‌لاتی ئه‌وژی ده‌سته‌سه‌رکرن هه‌ندک ژ ئه‌ندامین شاندی شۆره‌شّی بوو ژبلی وان ئه‌وین چووینه مسری هه‌ر ژبو ئه‌رکه‌کئ گری‌دای ب دان وستاندنا قه‌ وه‌نده‌کین دیت‌ر شیان خۆ ب قه‌شیرن ول سپنده‌هیا رۆژا ۱۰/خۆزیرانی ۱۹۶۳/ بریارا شه‌ری دژی کوردستانی رگه‌هاندن ب به‌یاننامه‌کا تابه‌ت ب ریّ یا ئیزگئ ده‌نگئ به‌غدا وده‌ست ب شه‌رین دژوار وتۆند کرن ل سه‌ر ده‌قه‌رین کوردستانی ب هه‌می شیانین خۆ یین له‌شکه‌ری و ژبه‌ر کو ده‌قه‌را بادینان ژلایب باکووری ویّ قه‌ یا هه‌فّسنۆره‌ دگه‌ل تۆرکیا و ژلایب رۆژناقای قه‌ دگه‌ل سووریای ووه‌ک ل پيش وه‌خت مه‌ د پشکا ئیکئ دا ژ په‌رتووکئ دیارکری ده‌وله‌تین هه‌فّسنۆر دگه‌ل عیراقئ (ئیران و تۆرکیا) له‌شکه‌رین خوو خرّقه‌کرنه سه‌ر سنۆرین کوردستانی دگه‌ل هه‌نارتنا ئه‌فسه‌رین خۆ یین په‌یوه‌ندی وه‌ه‌ماهه‌نگی دگه‌ل له‌شکه‌ری عیراقئ، تۆرکیا ئه‌فسه‌ریّ خۆ ره‌وانه‌ی مويسل کر وئیرانی هه‌نارته‌ که‌رکۆکئ و فِرۆکین ویّ یین زیره‌فانی و دویفچوونئ ژبنه‌گه‌هئ دیاربکر به‌رف ده‌قه‌رین کوردستانی ئه‌وین ل ژیر ده‌سه‌ه‌لاتا شۆره‌شّی دفرین و سه‌باره‌ت سووریای له‌شکه‌ریّ ویّ گه‌ه‌شته‌ ده‌قه‌را ده‌وکئ وشيخان، هه‌روه‌سا ئیکه‌تیا سوّقیتی هه‌لوئستی خۆ یی مروّقایه‌تی ئاشکه‌را کر ده‌مّی هۆشداریه‌کا (۴۸) ده‌مژمیری دایه‌ ده‌وله‌تین هه‌فّییمان ژبو نه‌هیلانا ماییتیکرنا له‌شکه‌ری د کوردستانی دا وده‌ست ب مانویرایین له‌شکه‌ری یین مه‌زن کر ل ده‌ریایی ره‌ش له‌وما ئیران و تۆرکیا نه‌چارکرن هیزین خۆ ژسنۆرین کوردستانی قه‌کیشن و سه‌باره‌ت له‌شکه‌ری سووریّ پشتی چه‌ندین شه‌رین دژوار دگه‌ل هیزین پيشمه‌رگه‌ی هه‌ر ژ ده‌قه‌را شيخان و تا دگه‌هیته‌ زاخۆ تیدا هیزین سووریّ تۆشی شکستین مه‌زن بوو و دئه‌نجامدا گه‌له‌ک کۆشتی و بریندار ب دویف خۆرا هیلان و نه‌چار بوون دووباره‌ هیزین خو ب رویه‌کئ ره‌ش ژ کوردستانی قه‌کیشنه‌ سوورین به‌لئ ب مخابنی قه‌ سه‌رکردئ قاره‌مان (ه‌رمز ملک چکۆ) دشه‌رکی دا دگه‌ل هیزین له‌شکه‌ری سوورین گیانی خۆ ژده‌ست دده‌ت و دگه‌هیته‌ کاروانئ شه‌هیدا.

لەشكەرى عىراقى و دگەلدا ھىزىن جاش خۆفروشان دەست ب ھەوین لەشكەرى یین ھۆفانە كرن
 ل سەر دەفەرپىن شۆرەشى وب تايهت دوپاتى ل وان دقەرا دكرن ئەوین سەركرده بارزانى لقين تيدا دكر
 ب تۆپخانئ و فروكىن جەنكى ب شپوهكئ چر و دەفەرا بادينان ب شپوهكئ گشتى كەفتە ژير ھيرشپن
 دۆژمنى ب تانك وزرپيوش وچەكئ گران نەخاسمە توپبارانكرنا بۆميئن (ناپالم) وبەردەوام سەركرديئن
 بەعسيان گەف دكرن ژبو نەھيلانا شۆرەشى وەك (العقيلى ورشيد مصلح و حردان التكريتى) وگەلەكپن
 ديتەر خۆدان ھەلگرپن كەرب و كينئ بەرامبەر رەگەزى كورد، وھەر ژ ئاخفتن وبوچوونين وان ئاشكەرا بوو
 كۆ ئارمانجا وان يا سەرەكى وەك پينگافا ئيكي ژناڤرنا شۆرەشى يە ويا دوويئ ل دويفدا ھەلاندا نەتەوا
 كورد دناڤ جفاك و نەتەوا عەرەبى دا. وپشتى ھيرشپن دۆژمنى ل سەر دەفەرا شپخان و دەھوكئ
 دەستپيكرين شيان ھندەك سەرکەفتنا ب دەست فە بينن ل ھندەك بەرۆكپن شەرى بەرامبەر ھندەك
 شكستين مەزن ل ھندەك بەرۆكپن ديتەر يين شەرى وچەند دۆژمن تۆشى شكستين ببا وزيان
 گەھشتبايئ ھيرش و تاوانين خۆ بەرامبەر ھاولاتيئن بئ گۆننەھ وبئ چەك چرتەر و دژوارتر و پتر لئ دكرن
 وھەر جە و دەفەرەكا دۆژمن گەھشتبايئ سياسەتا(عەردئ سۆتى) بكاردينان ئانكۆ كارپن سۆتن
 و خرابكرن و ويرانكرن ل دويف خۆرا دەھيلان و خەلكەك نەچار دكرن ئەو بخوو چەكئ جاشاتين دژى
 مللەتئ خوو ھەلگرن. و ژبەر كۆ پيشمەرگەى بتنئ ب شەقئ خۆ ديار دكرن و كرياتر ئەنجام ددان ژبەر
 دژواريا ھيرشپن ئەسمانى و تۆپخانئ ل سەر دەفەرپن رزگاركرى لەوما دەسھەلاتئ ب (چەك چەكپلپن
 شەقئ) ناسناڤ كروون. ول ھەيڤا تەباخا سالا ۱۹۶۳ خرقەبوونين لەشكەرى دۆژمنى گەھشتنە
 (سيارەتيكا و مانگيشكى و سەرسنگئ و فروكخانا بامرنئ ول گەلەك تەوھرين ديتەر). ل تەورى مانگيشئ
 سەنتەرى ناھيا دوسكى ھيرش كرنە سەر گۆنديئن دەوروبەرى ناھيئ و كارپن سۆتن و خرابكرنئ ل فان
 گۆندان ئەنجامدان و ھيزين پيشمەرگەى وبەرگرى مللى ب تۆندى بەرسينگئ ھيزين دۆژمنى گرتن پشتى
 تۆشى شكستين بووين وزيانەكا مەزن ب لەشكەرى عىراقئ كەفتى سەركرديئن ھيرشئ ديت كۆ
 بەرھنگارى يا دژوارە و تەوھرى بامەرنئ پيتقى ب ھاريكارپئ ھەيە لەوما برياردان خۆفەكيشن و بچن
 ھاريكاريا ئەوى تەورى ناڤبرى بكن، ول تەورى سيارەتيكا ھيزەكا مەزن يا دۆژمنى ب پالپشتيا تانك و
 زرپيوش و تۆپخانئ و فروكا ھيرش كرنە سەر دەفەرا بەروارى ژپرى ل گۆنديئن (سيار و سپيندارا) بەلئ
 ديسان شۆرەشگيرپن پيشمەرگەى و ھيزين بەرگرى مللى ب دليرانە روى ب روى ھيزين دۆژمنى بوون
 وبەرەفانيەكا ب ھيز ژ دەفەرئ كرن و شيان درپين كۆژەك ب داوھشيننە دۆژمنى و نەھيلان بگەھنە

گۆندى (سپيندارى) وئىك ژ زرىپوشىن دۆژمنى كهفته ژىر نىچيرا پلانا بيسه كا ئاماده كرى ئه وژى ل پيش وهخت خه لكى گۆندى سپيندارى (ل سهر رىكى عهرد ب كيراتى كولا بوو و ب گيايى داپوشى بوو) ول ده مى هيرش دهنستىكى ئىك زرىپوشا كهفته دناڤ دا ود نه جامدا شكهستن وترسه كا مهزن كهفته دناڤ هيزين دۆژمنى دا وخوڤه كيشان وگه هشتنه هيزين خو يين خرڤه بووى ل ده قهرا سه رسنكى.

مه ره ما سه ره كى يا دۆژمنى ژقان هيرشا و به لاقبوونا وان ل سهر چهند ته وه ره كا يائىكى ژبوو لاواكرنا ئاستى (ووره يى) يى پيشمه رگه ي وهاولاتيين ده قهري ويا دووى داگيركنا بنگه هى سه ره كى يى سه ركردايه تيا ده قهرا بادينان بنگه هى (ئه سعه د خو شه وى) ل ده قهرا به روارى بالا ل گۆندى (ئه دنى)، ههروه سا ئارمانجا وان ئه و بوو په يوه ندى دناڤه را سه ركردايه تى وده قه رين دىتر بىرن ونه هيلين چ هاريكارى دناڤه را وان دا مېنىت ول دويفدا شو ره شى ل ده قهرا بادينان ژناڤبه ن. دووباره دۆژمنى هيزين خو يين پىكهاتى ژله شكه رى رىكخستى وزيره قاتين نه ته وه يى وجاش خو فروشان ل فروكخانا بامرنى وسه رسنكى ول سه نته رى قهزا ئاميدى خرڤه كرن. ل قىرى من دڤيت ئه وى جياوازا هه ي دناڤه را هيزين دۆژمنى وشوره شى دا ژلاين ژمارا چه كدارا وكه ل وپه ل وشيانان قه كو ژمارا هيزين ده سه لاتى يين رىكخستى وده گه ل جاشا (۱۵) هزار چه كدار بوون وب چار ته وه را ب دىژاها چيايى مه تىنى ب پشته قانيا توپخانا گران وزرىپوش و فروكا به رامبه ر هيزين شو ره شى يين پيشمه رگه و به رگيا مللى ل چيايى مه تىنى بتنى نىزىكى (۶۰۰) چه كدارا بوون وچه كى وان ژى بتنى چه كه كى سڤك بوو وين پىكهاتى بوو ژ (تفه نگين ئنگلىزى و ئه لمانى وبرنويا ودوو ره شاشين فيكه رس ودوو برين وهاونه كى ۳ ملم) وته قه مه نيه كا زور كيم وشيانين لاواز، هيزين ده سه لاتى هيرش كرنه سه ر چيايى مه تىنى وژچار ته ورا قه ب ئه قى شپوه ي:

● **ته وه رى ئىكى :**

ژ فروكخانا بامرنى تا دوماهيك چيايى ژلاين روژئاڤاى قه به رف (گه لىن ده ي وگۆندىن بانكا وبابىرى).

● **ته وه رى دووى:**

ژ فروكخانا بامرنى تا سه رى بامرنى ول دويفدا بو گۆندى (ده رگه لىن وپاش بو بنگه هى (ئه سعه د خو شه وى) ل گۆندى (ئه دنى) ئه وى ل نىزىك سنورى توركيا.

● **ته وه رى سىن:**

ژسەرسنگى دەستپىدكەت بۇ گۆندى (ئەرەدنې) وسەرى نافيلا ل كۆپيتكا چيايى مەتىنى ول دويفدا بۇ گۆندى (شيلازا) ژبۇ ھاريكارى وپشتەفانيا ھەردوو تەوهرېن (دوو و چار).

● تەوهرى چارى:

ژئامىدىي دەستپىدكەت بۇ سەرى چيايىن ھنداڧ سەنتەرى قەزا ئامىدىي ژلايى باكوورى قە ول دوماھيكا چيايى مەتىنى ژلايى رۆژھەلاتى وبەرف (كانى ماسى) قە، و دوويراتيا دناقبەرا ئامىدىي وکانى ماسى دا نيزيكي (۲۰)كم.

دەسھەلاتى ل ھەر چار تەوھرا د ئىك دەم دا دەست ب ھىرشى كر ب ھەمى شيانين خۇڧە ب جەكى گران وپىشكەفتى ويى سڧك بەرامبەر شيانين پىشمەرگەى يىن كىم ژچەك وتەقەمەنىي و رۆژ بۇ رۆژى شەر دژوار تر لى دەھات وھىزىن شۆرەشى پىشمەرگە وبەرگى مللى بەرەفانيەكا تۆند وكىم ويئە ژخاكا دەقەرى دكرن ب سەرپەرشتيا (عيسى سوار وسعيد خليل) دەقەر بۇ دەقەرى وپىنگاڧ پىنگاڧ و نەھيلان دۆژمن دەفتيا ئىكى دا ژدەستپىكرنا ھىرشى بگەھيتە سەرى بامەرنى ئەوى ب دوويراتيا (۵)كم ژ فروڧكانا بامەرنى سەرەراى وان ھىرشىن ئەسمانى وتوپخاننى يىن تۆند ودژوار، ول دويف ئامارا ئەفسەرەكى دۆژمنى نيزيكي (۸۷۰۰) بۆمىن تۆپخاننى ھاتبونە بكارئىنان ل ھىرشا سەرى چيايى بامرنى وسەبارەت تەوهرى ئىكى بەرگىيەكا بەيز ژلايى پىشمەرگەى قە دەھاتە كرن. ھىزىن لەشكەرى عىرافى دگەل چەكدارىن خۇڧروشان شيان بگەھنە ھەردوو گۆندىن (دەھى وبانكا) ل دوماھيا چيايى مەتىنى ژلايى رۆژئافاى قە، ل تەوهرى دووى دۆژمن نەشيا چ سەرکەفتنا ب دەست قە بينيت وتوشى زەرەر وزيانەكا مەزن بوو و ژبەرتسا ژ كەستى وپاشقە زفرىننى ژچيايى مەتىنى ھىزىن خۇ ژتەوهرى ئىكى قەكىشان دگەلدا خەلكى گۆندىن (سپنەى) ژى ب خورتى راکيشانە لايى خۇ ونەچاركرن چەكى خۇڧروشىي ب مللى خۇ قەكن وپالپشتيا ھىزىن تەوهرى دووى بگەن ل بامەرنى وپشتى دوو حەفتىين شەرىن تۆند ودژوار و ژدەست دانا چەندىن شەھيدىن قارەمان ھىزىن دۆژمنى شيان بگەھنە گۆندى (دەرگەلى) ل دەقەرا بەروارى بالا.

وسەبارەت تەوهرى سىي زيان وقۆربانىين دۆژمنى د كىمتر نەبووينە ژ يىن تەوهرى دووى بەلى د ئەنجامدا شيان بگەھنە گۆندى شيلازا ل دەقەرا بەروارى بالا، ديسان تەوهرى چارى ژى ب ھەمان گيانى قوربانيدانى ھىزىن شۆرەشى بەرەفانيەكا ب ھىز ژدەقەرا تەوهرى خوو دكرن لى ھىزىن لەشكەرى عىرافى شيان بگەھنە سەرى ئامىدى ب دوويراتيا (۸)كم ژسەنتەرى قەزا ئامىدىي بەلى نەشيان بگەھنە

كانى ماسى وخوش بهختانه ل وى دەمى رېكىن هاتن وچونى ل دەقەرا بەروارى بالا نەبوون لەوما تانك وزرپېوش وتۆپىن گران نەشيان دگەل ھىزىن پەيادە بچن وپالپشتى لى بکەن ژدرېين پېشمەرگەى. لەوما ل قىرى دەسھەلاتى پالپشتيا خو دانا بوو سەر ھىرشين ئەسمانى وتۆپبارانکرا بەرەللاھى. وھەر بۆ زانين شۆرەشى ل ئەقى دەقەرى بتنى ئىك تۆپا ھاون يا (۳) گرى ھەبوو دگەل سى بۆمبىن وى وشيان تارادەكى باش بەرەفانىي ژدەقەرى بکەن بەرامبەر چەكى وان يى گران و ئەق سەرھاتىە جھى شانازىي يە لەدەف مللەتى وناھىنە ژبىرکرن.

چەكدارىن شۆرەشى ئەوین ل پېش وەخت مەشق وراھىيان ل سەر تۆبخانا کرين دناق لەشکەرى عىراقى دا ئەو تۆپا ئىکانە ل سەرى ئامپىدى گرىدا وئىکەم گۆللە ھاقتى ئارمانج ئىنا ئەوژى بنگەھى قۆلەكى لەشکەرى وجاشان بوویە ويا دووى وسى ل دويف ئىک ل ھەمان بنگەھ ھاتە تۆپبارانکرن وگوللەيىن شۆرەشى ب دومايەک ھاٹن و قۆربانىي دۆژمنى نىزىكى (۲۷) کۆشتى وبرىندار بوون و بوویە ئەگەرى سستى ولاوازيي دناق ھىزىن وان دا ل دەقەرا نافېرى وپو وان وەک تشتەكى سەير و حىبەتى بوو ونەدزانين شۆرەشى ئەق چەکە يى ھەى وب ئەقى شارەزايى بکارىين، و ژبەر ئەقى چەندى ھىزىن وان نەشيان چ پىنگاغا بەرف پېشقە پافىزن، وسەبارەت ھەردوو ھىزىن تەوھرىن دووى وسى ل دەستپىکا بلنداھين (گابىرىكى) ژلايى رۆژئاقاي فە ل نافەراستا دەقەرا بەروارى بالا ودناقبەرا گۆندىن (رافىنا وناسھى) دا گەھشتە ئىک. سەرەراى ئەقان کاودان ودەلىقېن بەرتەنگ ونەخوش جەماوهرى پارتى ب تىبەتى وھاولاتيىن دەقەرى ب زەلام وئافەرت فە ب شىوھكى گشتى ودگەلدا ھىزىن پېشمەرگەى وبەرگى مىلى داستانين قارەمانانە تۆمارکرن د بەرگريي دا دژى داگىر کەران وشيان ھىرشين دۆژمنى ب راوہستين ومەزنترين زيان بگەھينى وب کىمترين قۆربانى ھەرچەندە جياوازيەکا مەزن دناقبەرا شيانين ھەردوو لادا ھەبوو ژھەمى لايەكى فە.

ژبەر وان زيانين مە ئامازە پىداين ئەوین ب دۆژمنى کەفتين ژبو ب دەستقە ئىنانا سەرکەفتنەکا بەرچاق وئارمانجگرتى بىزار ببوون، لەوما ناکۆكى دناقبەرا سەرۆک جاشان دا ودناقبەرا وان سەرکردىن لەشکەرى دا درۆستبوو وبوویە ئەگەرى نەمانا باوهرىي دناق وان دا. ب گيانى خۆراگريا پېشمەرگين قارەمان وب سەرکردايەتيا شەھيد (على ھالو) وھندک بەرپرسين ديتر ژ کۆرين دەقەرى ھىرشەکا ھەقدژ برە سەر ھىزىن دۆژمنى ل تەوھرىن دوو وسى ل بلنداھيىت (گابىرىكى) دئەنجامدا دۆژمن نەشيا خۆ ل بەر درېين شۆرەشگىرا بگرن وتوشى شکستەکا مەزن بوون وھەر رەفا ب لەز کارى وان بوویە ودۆژمنى

ئاگر بەردا جەبرخانېن چەك و تەقەمەنېن خۆ ل گۆندى (دەرگەلې) تاكو نەكەقېتە ژېر دەستى شۆرەشگىران ومفا ژى نەھىتە دېتە وتا روژا پاشتر ئىقارنى ژى ئەو چەك و تەقەمەنېن عمباركرى دەھاتە سۆتەن و پەقاندەن، وئەگەر نەژ برسى و وەستىائى وكىم ژمارەيا پېشمەرگەى با دىشان دا بوو ب سەدان سەرباز وجاش وسەرۆكېن وان بگرن وئىخسىر بگەن.

ول قېرى مەدقېت دياربەكەين كو دماوى (۴۵) روژىن شەرېن خۇنناوى تا دوژمن شىاى ژ فروكخانا بامرنى بگەھىتە دەقەرا بەروارى بالا بەل ل دەمى رەقېنى وشكستى قېكەفتى ھەمان دوپراتيا رېكن وزفرېن بو بامرنى ب (۱۲) دەمژىران دا گەھشتەن. و ژئەنجامى شكستنا تەوەرېن دوو وسىي ل بن تاريا شەقى ھېزېن تەوەرې چارىي خۆ قەكېشان بو ئامېدىي ول دويفدا بو سەرسنكى وھەمى ھېزېن دەسھەلاتى ب شەرمزارى قە زفرېنە جھى ژى ھاتىن و ژدەستكەفتىيېن پېشمەرگەى ل تەوەرېن دوو وسىي دوو تۆپ بوون دگۆنتى (خمسە خمسە) وھندەك ژچەكى سقك وکەل وپەلېن خارنى.

دماوى وان شەرېن بەردەوام ئەوېن مە بەحس لى كرىن ھەر ژدەستىيكا ھېرشا دوژمنى تا شكستنا ھېزېن وى چەندىن شەھىدېن قارەمان گىانې خۆ ژدەستان كو ژمارا وان نىزىكى (۳۰) شەھىدا بوون ژپېشمەرگەى وھېزېن بەرگرى مللى وئىزىكى (۱۰۰) برىنداران ژ ئەنجامى وان ھېرشىن ئەسمانى وتوپخانې ھەر ژ زاروك وپىرو كال وئافرەتا بگرە بووېنە قۆربانى سىاسەتا رەگەز پەرسىيا بەعسىان زىدەبارى سۆتەن و خرابكرنا خانى ومۆلك و باخچېن ھاولاتيان ل گۆندىن جوذا جوذا وكۆشتنا تەرش وكەوالى وان ب شىوەكى ھوڤانە. ئەف سەركەفتە يا گۆنجاى بوو دگەل قەبارى ھەوى و بەرفرەھى ھوڤانەتيا وى لەوما ل سەرانسەرى دەقەرى ئاھەنگ وكەرنەڤالېن سەركەفتى ھاتنە گىران وئاستى باوهرىيا جەماوهرى ب شۆرەشى بەرزتر لى ھات وئەف ھېرشىن دوژمنى بو سەر دەقەرىن (دھوك وبارزان) وەك تاقىكرنەكى بوون بو شۆرەشى وسەركردايەتيا وى. سەركەفتىن شۆرەشى وشكستىن دوژمنى بووېنە ھۆكارى لاوازا دەسھەلاتى ژلايى لەشكەرى وئابوورى و (وورەيى)قە و ئارىشىن سەركردايەتيا پارتا بەعس زىدەتر لېھاتن زىدەبارى ژدەست دانا بنچىنەيا جەماوهرى، لەوما دئەنجامدا تاوانىن خۆ بەرامبەر گشت مللەتى عىرافى بەرفرەھتر لى كرن نەخاسمە ژلايى وان ھېزېن بناقنى (زېرەقانىن نەتەوہيى)قە ئانكو (الحرس القومى)، وئەقى ھېزى پتر مايتىكرن وھەفركى دكاروبارىن لەشكەرى دا دكر و ھەسا خۆ دىئنا پېش ھەر وەكى ئەو ھېزا دەسھەلاتدارە ل عىراقى وئەف چەندە بووېە ئەگەرى نەرازىبوونا لەشكەرى ژ ئەقى ھېزى و ژدەسھەلاتى ژى.

دناڤ ڤان کاودانین بهرتهنگ و خراب وناکۆکیان دا دووباره هیڤیین تاک رهویا دهسهلاتی ل دهف (عبدالسلام عارف) ی بهرز بوونه ڤه ئهوی سهرۆک کۆمار وئهدامی جڤاتا شورەشی ول سهردهمی (عبدالکریم قاسم) ی ژ ی ئهفی کهسی پیکول دکر دهسهلاتی ب دهست خوڤه بینیت و (عبدالکریم) ی لادته بهلی پیکولا وی شکستی ئینا و دادگهها مللی ب سهرۆکاتیا (المهداوی) حۆکی سیداره دانن دانا سهر وب درژاهیا ماوی دادگههکرنی دا سهرۆکی دادگههی ئهف کهسه کربوو پنی ترانک و پنی کهنین دناڤ هولا دادگههی دا، بهلی ل دوماهی عبدالکریم قاسم دلۆڤانی پنی دبهت ولن دبویرت و حۆکم وی جیبهجی ناکهت.

دی زفرینه ڤه بابتهتی خو، (عبدالسلام عارف) ی کاودانین عیراقی بخوو ب دهلیڤه دیتن وب کۆدهتا یا خو یا سپی رابوو ل سهر حۆکرانیا پارتا بهعس ل دوماهی چریا ئیکتی سالا ۱۹۶۳ بیی بهرگریهکا بهرچاڤ بهیته کرن، دئهڤی ماوی کیم یی حۆکرانیا پارتا بهعس دا کۆ کیمتر بوویه ژدهه ههیڤا بهلی دهیته هژمارتن ب ماوهکی خویناوی یی پری تاوان سهرهرا ی کۆ عبدالسلام عارف سهرۆک کۆمار وسهرۆکی جڤاتا سهرکردایهتیا شورەشی بوو وی کیم تاوانبارتر وکهرب وکین تر نهبوویه ژ بهعسیان بهلی تاکو بهرامبهر گهلی عیراقی خو ژ تاوانین بهعسیان بی گۆننهه ب ههژمیریت دئیکهه بهیاناما خوڤا دان پیدان کر دهمی گۆتی ((مروڤایهتی یا سهر چهماندی یه ژبهه تاوانین پارتا بهعس و دی مینیت خالهکا رهش ب ناڤ چاڤین وان ڤه))، وپشتی ب درۆسهای سهر ب دهسهلاتی دا گرتی وههڤدژین خو ژناڤبرین ولادین و حکۆتهکا نوی پیکتینای دهست ب دان وستاندنا کر دگهه ل سهرکردایهتیا شورەشی ول دهستییکا سالا ۱۹۶۴ ههردوولا ریککهفتن ل سهر راههستاندنا شهری ودهستییکرنا ههڤهیڤینا ول ڤیری دبیته خالهکا وههچهرهخان دبهرژوههوندیا شورەشی وکاودانین کوردستانی دا نهخاسمه ل دهڤهرا بادینان چۆنکی کاودان وسهروبهری ئهڤی دهڤهری ل سهردهمی (عبدالکریم قاسم) ی وماوی د دویدا ژ حۆکرانیا پارتا بهعس نهخۆشترین ومهترسیدارترین قۆناغین شورەشی بوویه ژهه می لایهکی ڤه وژبهه ڤان نهگهرا:

- 1- کیمیا شیانین شورەشی یین مادی وچهک وتهقههمنی.
- 2- دژایهتیا حکۆماتین ههڤسنورین کوردستانی (تۆرکیا- سوریا- ئیران) دگهه شورەشی ههر ژدهستییکا وی تا دوماهیکا سالا ۱۹۶۳ وههڤکاریا وان بو حکۆماتین عیراقی د چهسپاندنا دۆرپیچا ئابووری ل

سەر دەڤەرى چۆنكى تۆركيا وسوريا هەف تۆخين دگەل دەڤەرا بادينان ژلايى باكوور و روژئاڤاى
ويى ڤه و حكوومهتا عيراقى ژلايى باشورى ڤه.

3- شوڤهش د دەستپىكا دروستبوننا خوڤا بوو و پيشمه رگه گى ژى شاره زايى نه بوو ل سەر هوڤه
وته كتيك و شيوازيڻ شهري و چهوانيا به رسينگرتنا چه كى گران و پيشكهفتى ههروهسا هاولاتيان ژى
نه دزانين دى چهوا خو پاريزڻ ژ هيرشين ئه سماني.

4- دەڤەرا بادينان يا پيڤكها تيه ژهندهك عه شيره تين ب هيژ ومه زن وسيسته مين وان يين عه شيرتگه رى
ب هيژ و كارتىكه ر بوون و گه لهك ژ هاولاتيڻ سەر ب ڤان عه شيره تان ڤه شانازيى پى دبه ن
وسه روڤك ومه زنيڻ گه لهك ژ ڤان عه شيره تا ببوونه سه ركردپڻ گه نده لى و خيانه تى ل دەڤەرى
وهه لگرپڻ كه رب و كينى بوون بو شوڤه شى و سه ركيشى ويى، لهوما ئه ڤان عه شيره تا كارتىكرنه كا
خراب هه بوو ل سەر هه مى لايه نيڻ ژيانى و خه بات و بهر خوڤاننى ل دەڤەرى.

5- ژنه گرى ئه ويى دوڤيچا ئابورى ئه وا ل سەر دەڤەرى سه پاندى ژلايى دهوله تين هه ف تۆخيب ڤه ب
دهستڤه ئينانا ده رمان و پيداويستين ساخله ميى كاره كى ب زه حمه ت و گه لهك جارن ب ده ست
نه ده كف ت ئه و بوو ژ نه چارى زور جارن گيايڻ ده ستپىكى دهاته نه بكارئينان ژبو چاره سه ريا
نه خوڤ و برينداران، ده ڤى ماوى شه رى دا ئه ڤى به رى نوكه مه ل سەر ئاخفتى خه لكى دهڤەرى
گه لهك ده رد و نه خوڤى و مال خرابكرن و سوڤتن و يرانكرن و سه رمايڻ دژوار ديتن وب كيمترين ناست
دا ژيانا خوو يا ساخله ميى دبرنه سه رى وئه ڤه هندهك نموونه نه ل دور نه خوڤيڻ هاولاتيڻ
دهڤەرى.

ئافره تا كورد سه ره راي يا زوملپىكريه دماڤ وئه رك و نه خوڤيڻ ژيانى دا سپيده هيڻ زوى دگه ل
زاروكين خو دا ژ گوندى ده ركه فيت و به رف شكه فت و جه پڻ به رزه وئاسى ڤه چيت ژبو پاراستنا خو و
زاروكين خو و ژترسا هيرشين ئه سماني و توپيارانكرنى ول ده مى روژئاڤا دبوو دووباره دگه ل زاروكين خو
دزڤرى ڤه گوندى بشه ف و تا ده ست ب كاروباريڻ ژيانى كه ت ژئاماده كرنا خارنى بو ئه ندامين خيزانى
وميڤهانين خو و شيشتنا جل و به رگا و ديسان حازركرنا خارنن پيڤتى بو روژا پاشتر و ب هه مان شيوه ل
سپيده هيا زوى جاره كا دى تا ژگوندى ده ركه فيت به رف جه پڻ نه په نى وڤه شارتى، ههروهسا ئافره تى
به شدارى دگه ل زهلامى دا دكر ب ريقه برنا كاروباريڻ چاندى ول ده مى زهلام دچوونه به روڤكين شه رى
ژبو به ره ڤانيى ئافره تى هه مى ئه ف كاروباره ب ستويى خو ڤه دگرتن وب ريقه دبرن ژده رڤه ي مال.

وسەبارەت زەلاما سەرەراي ئەرگىن وان دىناق رېزىن لەشكەرى شۆرەشگىرى كوردستانى دا وەك
 پىشمەرگە و بەرگىر مىللى و وەك ھاۋالاتىن دىتەر دىماۋى دەستورىيى دا ب ھىشارىيەكا تەمام ژترسا
 ھىرشىن ئەسمانى ب كاروبارىن جۆتارىيى و خۆدانكرنا تەرش و كەوالى رادىبون، وگەلەك جارن نەدشيان
 ب رۆژ كاروبارىن خۆ دىناق مۆلك و باخچىن خۇدا ئەنجام بەدن ژبەر دژوارى و بەردەوامىا ھىرشىن
 ئەسمانى لەوما پىشتى رۆژئاقا دىبو مفا ژ رۇناھىا چراكىن (فانوس)ى دىتت و دەمى گاز نەبا مفا ژ
 رۇناھىا ئەوى ئاگرى ھەلكرى دىتت و چاندن ل بەردكر. و ھەر ژئەگەرى ئەوى دۆرپىچا ئابوورى ژلاين
 توركىا و سوريائى قە كو نەدھىلان چ كەل و پەل بەھىنە ھنارتن بۇ نىاق كوردستانى بتنى ب نەپنى قە و ب
 شەقەن تارى و ب ھارىكارىا خەلكى كوردستانى ل قان ھەردوو دەولەتا كەل و پەل و پىتقىين ژيانى ب
 دەست قە دەھاتن، وسەبارەت وان دەقەرىن ل ژىر دەسھەلاتا حكۆمەتى ھندەك ژكەسانىن جىبەجىكار
 وەك سەرۆك جاش و بازگانىن شەرا كاودانىن كوردستانى بخۆ ب دەلېقە دىتت و دگەل وان دا ھندەك
 ژبەرپرسىن حكۆمى ل ئاستىن جىاواز بەشدارى د ئەوى مفاى دا دكرن ل دەمى رىك ددانە ھندەك
 ھاۋالاتىان بازگانىي ب تەرش و كەوالى بكەن ئەوى ژ توركىا دەھات يان ژى ئەو كەل و پەلەين ب قاچاغى
 قە بۇ دەقەرىن شۆرەشى دچوون وەك (شەكر و چا و ئار و پەرۆك و گاز و كەل و پەلەين دىتەر يىن خارنى) و
 ب بەھايىن گران بۇ خەلكى دەقەرىن رزگاركرى دەھاتنە فرۆتن وگەلەك جارن ھاۋالاتى دچوونە دەقەرىن
 دوير ب شەف و رۆژەكا تا دگەھشتە تىزىك باژىران و دىناق خال و سەربازگەھىن لەشكەرى را ول ژىر
 مەترسىيەكا تۆند ھاتن و چوون دكرن پىخەمەت كرنا ھندەك كەل و پەل و پىتقىين ژيانى وگەلەك جارن
 ھەر دشان دا نەبوويە وەك (گاز و شەكر) ب دەست قە بەھت ژئەگەرى مۆكمىا دۆرپىچى، لەوما
 ھاۋالاتىان ئاگر ل نىقا ژورىن روپىشتى قە يان ل قۆرنەتەكى ھەل دكرن يان ژى د (سىل و مەنقەلادا) ژبۇ
 مفا دىتنى ژ رۇناھىا ئاگرى يان ژى دسۆپىن دارادا و دەرگەھى وى دەھىلانە قەكرى و سىنىكەك ددانەبەر تا
 رۇناھىا ئاگرى بەھتە قەگۆھاستن و بەلاقكرن دژورى دا وئەندامىن خىزانى بشىن ل بەر ئەوى رۇناھىيى
 خارنى بخوون، و ژبەر نەبوونا چاين ل جەھ وى ميوژ يان ژى تىفكلى (بەھى) دەھاتە خارن و بكارىنىان
 ژلايى وان كەسا قە يىن كو نەدشيان بىي قەخارنا چاين ب قەتىن. ب ئەقى شىۋى سەخت جەماوهرى
 كوردستانى ژيانا خۆ دبرنە سەرى ب سىنگەكى بەرفرەھ و بىي سەرى خۆ بۇ دۆژمنى ب چەمىن
 و پىخەمەت ھىقىا وى رۆژا ئازادىي و چاقەرىكرنا ب دەستقە ئىنانا بەرھەمى خەبات و تىكۆشىنا مللەتن
 كوردستانى، دىسان ب راستى ئاستەكى (وورەيى) يى بەرزىن بەلاقبوو ل دەقەرى و بوويە ئەگەرى

خۇراگريا خەلكى كوردستانى وقەب خاستن دگەل ھەمى وان كاودان ونەخۆشىين ب سەرى وان ھاتين، و جەماوهرى كوردستانى ل وى ھزرى بوون كو ھەر شۆرەشەكا بشيت خو راگريت بو پينج تا ھەفت سالا وىي كو دەسھەلات بشيت ناگرى وى ب فەمىرنييت و ژناقبەت نەتەوھەين ئىكگرىتى ژلايى خوڤە دى مائىكگرىتى تيدا كەت و دەسھەلاتى نەچاركەت داخازيىن شۆرەشى جيىھەجى بكەت، لەوما ئەفە ژى ھۆكارەكى دىتر بووبە زىدەبارى ھۆكارىن دىتر يىن خەبات و خۇراگريى ب پىكفە خەلكى كوردستانى خو ل بەر كاودائىن سەخت بگرن وبگەھنە ئەوى ماوھى بەلى ب راستى د نەزانبوون ل دۆر سەروبەرى نەتەوېن ئىكگرىتى ئەوا ئەو بخو پىتقى ب پشتەفانىي ژبەر فشار و دەسھەلاتا دەولەتتىن زل ھىز. وكورتيا ئاخفتنى ئەو كۆ ب ھارىكارى وئىك رىزيا ھاولائىين كوردستانى وباوھريا وان ب كىشا مللەتى يا رەوا و دادپەرورەانە وب سەركردايەتيا پارتى وشۆرەشى ب تايبەت كەسايەتيا سەروك بارزانى ئەوى ھەردەم ل جەھى باوھريا جەماوھرى، لەوما وب ئەفى گيانى خەبات وقۆربانىدانى شۆرەش بەرف پيش پالدايە ژبو بجھئىنانا ئارمانجىن وى وشيايە خو راگريت بەرامبەر وان ئاستەنگ ونەخۆشى وپىلانا وھەمى شيائىن مادى و مروقى ھاتنە بكارئىنان، ديسان د بەرامبەردا حكۆمەتتىن عىراقى شيائىن مللەتى خو يىن ئابوورى ومروقى مەزاختن دشەرىن خۇدا يىن نە دادى دا، ئەف ھۆكارە بووبنە ئەگەرى درۆستبوونا دوو كۆدەتايىن لەشكەرى ل سەر دەسھەلاتا عىراقى ھاتىنە ئەنجامدان بيى خو يىن رىتن و دماوى كىمتر ژ دوو سال ونيقان ژ ژيى شۆرەشى.

وھەك بەرى نۆكە مە ئامازە كرى (عبدالسلام عارف)ى كۆدەتا خو يا سپى ئەنجامدا و دەسھەلاتا خو ل سەر حۆكمى سەپاندى و دەست ب ھەفپەيىنا كرى دگەل سەركردايەتيا شۆرەشى و د دەمەكى دا دەفەر ھەمى دئاستەكى زۆر خراب دا دژيا لەوما ماوى ھەفپەيىنا ماوھەكى باش بوو بو خەلكى دەفەرى ب شيوھەكى گشتى و وھەك بەھىنقەداكى بوو بو زاروك وژن وپىر وكالا دوپر ژدەنگى تۆپ وفروكا، ھەرورەسان پيشمەرگە ژى زقرىنە ناف كەس وكارىن خو، وھاولاتى شيان ب ئىمناھى كاربارىن خو يىن رۆژانە ب رىقەبەن وھاتن وچوون ل دەفەرىن ژىر دەسھەلاتا حكۆمەتى دكرن ژبو كرينا پىتقى وكەل وپەلان بەلى خالىن زىرەفانىي يىن شۆرەشى وھەك خو مابوون ئەو ژى نەكە ھندەك جارن لەشكەرى عىراقى ب ئىتەتەكا خراب تۆپياران بكەت يان ژى ب سەردا بگريت.

ديسان سەركردايەتيا شۆرەشى ئەف ماوھە بخو ب دەليقە زانى ژبو گرئىدانا كۆنگرەكى پارتى چۆنكى ئەو چەند سالەك بوون پارتى چ كۆنگرە نەگرىداين ژنەگەرى كاودائىن شەرى وئەوى سەروبەرى

مهترسیدار ئه‌وئ شۆره‌ش تیدا دبووری، له‌وما کۆنگرێ شەشێ یی پارتی ل هافینا سالا ۱۹۶۴ ل قەلادزی هاته به‌ستن ل ژێر مه‌زنترین ومه‌ترسیدارترین جۆدابوون دناف سەرکردایه‌تیا پارتی وبنجینا وی دا. ول پشکا ئیکێ مه‌ ب تیر وته‌سه‌لی ل سەر ناخفتبوو وگریدانا کۆنگره‌ی ژیتیشی گرنگ بوو د ئه‌قی ماوه‌ی دا تا به‌شداربووین کۆنگره‌ی راستیا ئه‌وئ جۆدابوونی بزانی وتا بریارین شۆره‌شگیرانه وگۆنجای ده‌رکه‌ن سه‌باره‌ت وان کاودانا و وه‌ک به‌رسقک بوو بۆ بریارا جۆدابووین ئه‌وا ب له‌ز ونه‌ ده‌جی خۆدا بتنی د به‌رژه‌وه‌ندا دۆژمنی دا بوو، له‌وما به‌شداربووین کۆنگره‌ی بریاردان ئه‌وین قه‌ه‌تیای ژناف ریزین پارتی به‌ینه‌ ده‌رکرن ودویفچوونا وان ژێ به‌یتته‌ کرن ل ده‌قه‌را (ماوه‌ت) تا ژده‌رقه‌ی سنۆرین کوردستانی، هه‌روه‌سا ژبریارین گرنگ یین کۆنگره‌ی ئه‌وژێ بریارا درۆستکرنا جقاتا سەرکردایه‌تیا شۆره‌ش بوو و درۆستکرنا کارگیریی نافخوویی ل هه‌می ده‌قه‌رین کوردستانی ئه‌وین ل ژێر ده‌سه‌لاتا شۆره‌ش ئه‌بوو قائیمقام و ریفه‌به‌رین ناحیا وریفه‌به‌رین دارایی و دادوهر ده‌گه‌ل فه‌رمانبه‌ران وده‌زگایان هاته‌ن دامه‌زراندن ژکادری پارتی ئه‌وین خۆدان شیان وزیره‌ک وباوه‌ر پین کری. ئه‌فان ریفه‌به‌ری وده‌زگایان ده‌ست ب کارین خۆکرن وکاروبارین هاولاتیان و به‌رژه‌وه‌ندیین وان ب باشترین شیوه‌ ب ریفه‌دبرن و سه‌ره‌رای کو درۆستکرنا فان کارگیریا کاره‌کی وه‌ختی بوویه وئارمانج ومه‌ره‌مین خۆ هه‌بوینه به‌لئ ده‌اته هژمارتن وه‌ک پینگافه‌کا گرنگ وب مفا وگۆنجای بۆ ئه‌وی ماوی به‌رتنه‌نگ وه‌ه‌ستیار سه‌ره‌رای کۆ ئه‌وین جۆدابووین چ کارتیکرن ل سەر ده‌قه‌را بادینان نه‌بوو وتاراده‌کی یا ئارام بوویه. ئه‌فان کارگیریا دویفچوونا ئاریشه‌ وگله‌ وگاژنده‌پین خه‌لکی د کرن وپین ب ساناهی و دشیان دا ده‌اتنه‌ چاره‌سه‌رکرن وپین گرنگ وب زه‌حمه‌ت ده‌اتنه ره‌وانکرن ژبو چاره‌سه‌ری ل دادگه‌ها، فه‌رمانبه‌رین ریفه‌به‌رین دارایی کارین وان ژێ کۆمکرنا دارایی شۆره‌ش بوو ژ گۆمک وکریین مۆک وده‌اتنی خۆفروشان.

ئهو لیژنین سەر ب دادگه‌هین ده‌قه‌را قه‌ ب کاری قه‌کۆلین رادبوون ل دۆر رویدانین کۆشتن وناکۆکیا ودویفچوونا سکالا، وپشتی قه‌کۆلین ده‌اتنه کرن فائیلین هاولاتیان ره‌وانه‌ی دادگه‌ها دبوون ژبو قه‌کۆلین وبریاردانی ل سەر کیشین وان. وسه‌باره‌ت رویدانین کۆشتن وئاریشین جفاکی یین گه‌له‌ک گرێه‌ر وکه‌فن بۆچوون وشیره‌تین سەرکردایه‌تیا له‌شکه‌ری وپارتی ده‌اتنه وه‌رگرتن هه‌ر ئیک ل جه‌ی خۆ به‌ری ده‌رکنا بریارێ ژبه‌ر دویره‌کفتنی ژخه‌له‌تی وگۆمانی ول ده‌می رویدانین مه‌زن وه‌ه‌ستیار دادگه‌ه‌کا شۆره‌شگیریا ده‌اته پینکینان ل سەر ئاسته‌کی به‌رز ژ به‌رپرسین پارتی وله‌شکه‌ری ئانکۆ وه‌ک ساخله‌تن دادگه‌ها مه‌زن بوویه، زۆربه‌یا هه‌ره‌ زۆر ژبریارین وان دادگه‌ها جه‌ی رازیبوونا ئه‌وی خه‌لکین

ناکۆکی دناقبهرا وان دا هه ی سه ره رای وان کاودائین گۆرانکار پشته به یانناما ۱۱ ئاداری سا لا ۱۹۷۵ به لی بریارین دادگه ها خو جه د مان وه ک خو و پیگیری پ د هاته کرن بی ناکۆکی. ب راستی پشته پیکتینانا یه کین کارگیری و دادگه ها ل ده قه را بادینان تاراده ک مهن کار ی لیژنین نافخووی و ریخراوین ب سه رقه سق ک ببوو وشایینه پتر ب کار ی خو ی ریخستنن رابن.

پیکهاتین کارگیری د ه قه را بادینان وه ل خاری دیارگری بوو:

1- لق ی ئیک یی پارتی ب کار ی پارێزگه ری و سه ره پشته ی ل سه ر کارگیری رادبوو ب تابهت به رپرسی لق ی.

2- به رپرسین قه زایا (قائیمقام).

1) عبدالله حاجی بدری سندی - قائیمقامی زاخو بوو و پشته هاتیه فه گۆهاستن مه لا صالح حاجی سلیقانی جه ی وی گرت.

2) نجم الدین الیوسفی - قائیمقامی ئامیدی بوو زیدهباری کار ی وی وه ک به رپرسی لیژنا نافخوویا ئامیدی.

3) احمد جرجیس ئەتروشی - قائیمقامی قهزا دهوکی بوو زیدهباری کار ی وی وه ک ئەندام لق.

4) مجید جرجیس ئەتروشی - قائیمقامی قهزا شیخان بوو زیدهباری کار ی وی وه ک ئەندام لق.

3- ریقه بهرین ناحیا:

1) مه لا أحمد اسلام نیره ی - ریقه بهر ی ناحیا کانی ماسی بوو زیدهباری کار ی وی وه ک ئەندام لیژنا نافخوویا ئامیدی.

2) یوسف محمد بیدوهی - ریقه بهر ی ناحیا نیره ریکان بوو زیدهباری کار ی وی وه ک ئەندام ل. ن. ئامیدی.

3) حسن احمد حجی شعبان ئامیدی - ریقه بهر ی ناحیا سه رسنکی بوو زیدهباری کار ی وی وه ک ئەندام ل. ن. ئامیدی.

قهزا شیخان:

- (1) علی جوقى - رېښه بهرئى ناحيا ته تړيش.
- (2) فاروق سعيد بگ - رېښه بهرئى ناحيا ته لقوش.
- (3) محمد حسن بامرئى - رېښه بهرئى ناحيا نه هله.

قهزا زاخو:

- (1) مهلا صالح حاجى سليقانى - رېښه بهرئى ناحيا با تيفا.
- (2) مهلا حيدر احمد - رېښه بهرئى ناحيا ئاسهئ.
- (3) شعبان سعيد - رېښه بهرئى ناحيا شهرانش زېده بارى كارئى وى وهك ئه ندام ناوچه.

قهزا دهوك:

- (1) يوسف ميرخان - رېښه بهرئى ناحيا زاويته بوو زېده بارى كارئى وى وهك ئه ندام ناوچه.
- (2) ميكائيل على ساركى - رېښه بهرئى ناحيا سيميلئى بوو زېده بارى كارئى وى وهك ئه ندام ناوچه.
- (3) فارس حسن كوره ماركى - رېښه بهرئى ناحيا مانگيشكى زېده بارى كارى وى وهك ئه ندام ناوچه.

دگهل دهسټيټيكا بهارا سالا ۱۹۶۵ ماوئى هه فېڤه يڤينا وماوئى ئيمناهي وتهاهيئى ب دوماهيكهات ئه وئى بو پتر ژ ساله كئى فكهيشاى ودووباره عهورپئ رەش وتارى ب سەر ئه سمائى كوردستانى دا گرتن وكاودان تټيکچوون ودهسه لاتئى هيژپئ خو بهرامبەر شوره شى خرغه كرنه فقه وديسان دووباره تاوانبار (عبدالسلام عارف) ئيه تټين خو يئىن پيس وچه پهل وشوفينزم ئاشكهره كرن چونكى ل پيش وهخت ئه وى هزر دكر كو نه شټ ئارمانج وخهونا خو ب جهبينيت وشوره شا كوردى ژناقبهت دماوئى حوكمرانيا به عسيان دا چونكى دهسه لات وفهرمانره وايئى وئى دبهند وسنورداركرى بوون سهره راي كو ئه و سهرؤك كؤمار وجقاتا سهركردايه تيا شوره شى بوو، بهلئى د ئه فئى قؤناغئى دا هه مى فه رمان ودهسه لات ددهستن وى دا بوون وتټينئى خوين رټينئى بوو تاكو هه مى ئه وئى كه رب وكينا ل ده ف هه ل سهر ملله تئى كورد ب دارټيټ چونكى رابردويئى وى يئى نټيټيك پشتى شوره شا ۱۴ تيرمه هئى بهلگه يه ل سهر وى ودهاته هژمارتن وهك كه سئى دووئى د دهوله تئى دا وهك جه وپله پشتى (عبدالكريم قاسم) وى وهه ر ژ وى ده مى ئيه تټين خو يئىن پرى كه رب وكين وبوچوونئى خو يئىن دؤمناك بهرامبەر زفرينا بارزانى ژ ئيكه تيا سوڤيتى بهرچاڤ كرن، لهوما ئه ف ساخله تټين خرابكار وهه قڊر ئه و پالدايه ژبو هندئى تاكو جاره كا ديتر

شەرى دژى كوردستانى ب راگههينيت وهه مى هزرا وى ئەو بوو كۆ هەر ئەو يى سەرکهفتى يە
 وناشکيت ودى شۆرهشى ژى ژناقبەت وهەر ژبەر کار وکريار وبريارپىن وى يىن نەرەوا ونه دهجى خۇدا
 دناڤ مللەتتى عيراقى دا هاتبوو بناڤکرن ب (حهجى مشن) وئەوى هزر نەدکر ئەو يى شەرى شۆرهشا
 مللەتەكى بن دەست وزۆملليکرى دکەت وئەڤ مللەتە بو وى خۆ ناچهمينيت ودى بەرگريى ژخاک
 ونشتيمانى خۆ کەت وئەڤ مللەتە خۇدان داستان و پرى قارمانه وپارتهکا پيشکەفتنخاز سەرکيشيا وى
 دکەت وسەرۆکى وى ژى خۇدان شيان وپير وپاوهره مللەت هه مى شانازيى پى دبهت ودۆژمن بەرى
 دۆست و ههڤالان دان پيدانى ب زيرەكى وميرخاسيا وى دکەن.

شەر هاته راگههاندن و حکۆمەتتى ب هه مى شيانين خۆ يىن لەشکەرى ڤه وچهكى گران
 وپيشکەفتى هيرش ئينانه سەر کوردستانى يى دلۆڤانى وب شيۆهكى هۆڤانه وتاواتين مەزن ئەنجامدان
 دوير ژهه مى بنهما وداپ ونهريتپن مروڤايەتپى وبووينه خالهکارەش ب ناڤ چاڤين (عبدالسلام عارف)ى
 ودهستهکا وى ڤه وهەر ئەو بخۆ بو دەمى ل ساللا ۱۹۶۳ تاوانين بهعسيان ل قەلەم داين وگۆتى
 ((مروڤايەتى يا سەر چهماندى يە ژبەر تاواتين بهعسيان)). ئەرى ژبو تاواتين (عبدالسلام)ى بخۆ
 مروڤايەتى چ دييژيت؟ بەلى هۆزانفانهكى عيراقى دييژيت:

((لاتنه عن خلق وتأيتي مثله --- عار عليك اذا فعلت عظيم يا (حجي مشن)))

هيفى وئۆميدپن (حجى مشن)ى يىن درۆندانه بهرهنگارى چيايپن كوردستانى و خۇراگريا
 پيشمهريگين قارهمان وجهماوهرى كوردستانى بوون، وپشتى شەرىن دژوار وخۇيناوى هيزين لەشکەرى
 عيراقى ودگەلدا هيزين جاش خۇڤروشان تۆشى شکستپن مەزن يىن گيانى ومادى بوون وپشتى نەشيان
 چ سەرکهفتنا ب دەستڤه بينن هيزين دەسهلاتى تۆشى بى زارى وبى ئۆميدپن بوون لهوما وهک
 تۆلقهکرن تاوانين مەزن ئەنجامدان ب رى يا هيرشين ئەسمانى ل سەر گۆندين دهڤەرى يىن ئارام وب
 شيۆهكى درۆندانه و د ئەنجامدا هاولاتيپن بى گۆننهه ژ زارۆک وژن وپير وکال بوونه قۆربان وتارادهكى
 پيکۆلهک بوو ژبو ژناقبرنا هه مى تۆخمپن گيانهه ور وتهرش وکەوالى چۆنكى سياسهتا رژيمى سياسهتا
 ئەردى سۆتى بوو ئانکۆ هەر جهى گههشتبايى ويران دکر ودسۆت لهوما خهک وهاولاتيپن ڤان گۆندين
 بەر بيافى هيرشين دۆژمنى دکەفت نهچار دبوون کۆچپن وبههڤه شکەفت ودۆل ونهالان ڤه بچن
 وکاروبارپن خۆ يىن چاندنى ب شەڤ ئەنجام بدن، سەرەراى ڤان کاودانين سهخت ودژوار هاولاتيپن
 كوردستانى چ جارا خۆ بى ئوميد نهذراتين وب سينگهگن پيلايى بهرسينگى وان کاودانا دگرتن

وپېشمه‌رگین شوره‌شې ل به‌روکین شەری زېره‌فانی ل لښینن دسه‌لاتې یین له‌شکه‌ری دگرتن
 وبه‌رده‌وام هېرشین وان دهاتنه شکاندن وپاشفه‌دېرن ول هه‌مان دەم دا خېزان وکەس وکارین وان
 پېشمه‌رگا ل ژیر تۆپارانکرڼ وهېرشین ئەسمانی بوون وپېی راوه‌ستیان کاروبارین خو یین روژانه وه‌ک
 کارین چاندنې وخوډانکرنا تەرش وکەوالی ب ریڤه‌دېرن ودویفچوونا دەنگ وباسین شەری دکرڼ ودو‌عا
 ژخوډی دخاستن پېشمه‌رگین کوردستان بهیننه پاراستن وسەرکه‌فتنا بینن ل سەر دوژمنی، وئەف رویدانا ل
 خاری دیارکری پالپشتی یه ل سەر ئەو ساخلەت وناخفتنا بەری نۆکه مه به‌حس ل سەر کری. هیزین
 دوژمنی ل دوامه‌یکا بایزا سالا ۱۹۶۵ هیزه‌کا به‌رفره‌ه و ژگه‌له‌ک تهورا فه ژگه‌لیی زاخو تا بلندا‌هیین
 (برجینی)، و ژ(بیزه‌هی وپیتاسن)، وتەوه‌ری گرکین روژه‌لاتا زاخو ئەوین بنافی (دوو‌زده ملان) ئەف
 هیزه ژ له‌شکه‌ری ریکخستی وجاشان پیکهاتی بوون، هیزین شو‌ره‌شگیرین زاخو ب سەرکر‌دایه‌تیا شه‌هید
 (عیسی سوار) وهیزین دهوکی ب سەر کیشیا (علی خلیل) وهنده‌ک هیزین ئامیدی ب سەرکیشی
 وسه‌رپه‌رشتیا (سليم اسعد) وهه‌می ژه‌له‌گرین چه‌کی سفک وساده بوون وچه‌کی ژه‌مه‌یا گرنگتر وگرانتر
 بنتی ئیک توپا (۱۲۰) ملم بوو وتیکه‌م جار بوو بکار‌دئینان، دگه‌رماتیا هیزشې دا ودناق ئەوی سه‌روبه‌ری
 خراب یی کو ب ساناهی وب چه‌ند ریزه‌کین نقیسینی ناهیته سالوخت دان خه‌لکی وان گون‌دین
 که‌فتینه ژیر ته‌وه‌رین هیزشې گون‌دین خو ب جه هیلان ژئه‌گه‌ری سته‌م وتەعدایین دوژمنی وهیزین
 له‌شکه‌ری عیراقی دگه‌ل هیزین جاشا گون‌دین وان تالان دکرڼ ول دويفدا دسوون ژبلی کوشتنی
 وخه‌لکه‌ک نه‌چار‌دکرڼ ب خوړتی چه‌کی هه‌لگری و دژی شو‌ره‌شې راوه‌ستن وئەفه کیمترین پیرابوون
 بوون دگه‌ل خه‌لکی ده‌قه‌ری ئەنجام‌داین.

ئەز دگه‌ل ئەفسه‌رین توپا (۱۲۰) ملم وهیزه‌کا دیتر ژ پېشمه‌رگین سەر ب ده‌قەرا ئامیدی فه ژبو
 هه‌واره‌اتنا وان پېشمه‌رگین ل به‌روکین شەری ل ده‌قەرا زاخو ب فه‌رمانا خوډی ژی رازی (ئەسه‌د
 خو‌شه‌وی) ول شه‌فه‌کا تافه‌هه‌یقی ئەم گه‌هشتینه گون‌دی (بیزل) ل روژه‌لاتی گون‌دی (بیزه‌هی) ول
 دەمی دناق گون‌دی راچووین ئەم دبه‌ر ئافره‌تاکا دان عه‌مر رابورین یا کو ژچاقا ژی فه ب سەر‌وبه‌ر
 ووه‌سا دیاربوو بو‌قچکه‌کا جل و به‌رگا ل پشتی بوو وزاروکه‌کا بچوو‌یک دەستی وی گرتوو ول به‌راهین
 دچوو به‌رف روژه‌لاتی بو ده‌قەرا دو‌سکیا ژ ئەگه‌ری زو‌م وهیزشې ئەسمانی یین دوژمنی وتا بگه‌هیته
 کاروان وکەس وکارین خو ژخه‌لکی گون‌دی یین ده‌ربه‌ده‌ر ول دەمی زانی هەر ژ ریڤه‌چوونا مه یا ب
 دەنگ کو ئەم پېشمه‌رگه‌ینه وئەم یی د هواره‌اتنا پېشمه‌رکین ده‌قه‌ری هاتین، وسه‌ره‌رای ئەوی

سەرۆبەری ئو تیدا هیقی کرن وگۆت: ((گەلی خۆشتفیا هین بخۆدی کەنە نەهیلن دۆژمن بنگەهەن عیسی سوار بسۆژن)). بەلئە مخابن هیقی وئ ب جە نەهات سەرەرای کۆ بەرهنگارییەکا تۆند ژلاین پێشمەرگین قارەمان قە هاتبوو کرن لئ ژبەر ژمارا مەزنا هیژین دۆژمنی وشیانین وان یین نامیرین لەشکەری کو دزۆر بوون بەرامبەر چەکی شۆرەشگێرا یئ سڤک و سادە هیقی ئووی دایکا کورد ب جە نەهات بەلئ بەیقین وئ یین پر بها وئەو داخازیا وئ کری ل نیقا شەقی ئاسۆدە دەمشک و هەزرا مەدا رۆنکریه و دەهزرا هەر کەسەکی ئو دیمەن دیت بیت یان گوھ لئ بووی، ئو دایکا دان عەمر ئووا هەمی مۆلک و مال و حالئ خۆ ب جە هیلائی دئ پئ خۆشبیست ئەگەر بنگەهەن هیژا پێشمەرگین زاخۆ بێنیت ونەگەفیته ژێر پین دۆژمنی سەرەرای کو ئو بنگەهەن بتنی وەک کۆلکەکی ئاخئ بوو بەلئ هیماين سەر بەرزی پێشمەرگە ی بوو ل دەقەری.

ئەفـ ئوونە وب دەهان ئوونین وەک وئ بەلگەنە ل سەر حەز و فیان و ریژگرتن و پێشتهفانیا خەلکئ کوردستانئ بو شۆرەشا ئەیلوولئ و سەرکرده و قارەمانین وئ دخۆشی ونەخۆشیان دا، و هەر ئەقەبە نەپنیا سەرکەفتنن شۆرەشی و رۆلئ وئ یئ کارتیکەر دگھۆرینا حکۆماتین عیراقئ دا ب کۆدەتایین ل دوئیف ئیک و دان پیدان ب کیشا کوردی و قەکرنا دەرگەهئ دان و ستانن و هەقەبەیقینا و روینیشتنین ب پیکقە ل دۆر میژا گەفتوگۆیا هەر دگەل وان کەسانین شۆرەشگێر کۆ ل پێش وەخت ب کەسانین پشتهری و جەردەچی ددانە نیاسین. هاوالاتین دەقەری ب هیقی وب باوهرییهکا مۆکم ول ژێر مەترسیین تۆند کارۆبارین خۆ یین رۆژانە ئەنجام ددان چۆنکی هەمیئا ئو باوهری هەبوو کۆ پارت و سەرۆکی وان دئ ل دوماهیئ هەر ب سەرکەفیت و رۆژەکا گەش و ژیانەکا بەختەوەر ل پێشیا وانە وەک بەرەهەمی ئووی خۆراگری و قۆربانیدانئ یە. دیسان ل دۆر تاوانین حکۆماتین عیراقئ یین زۆر رویدانەکا نەخۆش و کارتیکەر ل سەر دەرۆنئ مروقی هەبوو ئەوژی د سالەکی دا ژسالیئ شۆرەشی ود وەرزی ژفستانەکا بەفرگرتی دا هێرشەکا ئەسمانی هاتە سەر گۆندەکی دەقەری یئ قالا و چۆلکری ژمروڤان و فرۆکین دۆژمنی ل ئاستەکی زۆر نزم ل دۆر دزقرین ب مەرەما وئ چەندئ کەسەکی بێنن گۆللە باران بکەن و بکوژن، دئەقی ماوہی دا(سەیهک) ژترسا دەنگئ فرۆکا ژگۆندی دەرەدکەفیت ول سەر بەفری دچیت و دەرەفیت و دەمی فرۆکەفانا دیتی فیان بخۆ کەیف و خۆشیئ ل دوئیف راهیلان و کۆشتنا ئەقی (سە ی) چیکەن ئووی ژترسئ هات و چوو دکر ودقیا ل جەهکی خۆ ب قەشیریت بەلئ دۆر زقرینئ فرۆکا سەریئ ریکال بەر بەرزەکرن و پێستی وەستیانەکا زۆر ل سەر بەفری ژخۆ بئ زاربوو و کەس نەبوو

قورتال بکەت کەفتە سەر پشتا خو و بەرئى خو سەر ئەفرازکر و د ئەقى دەمى دا فروکين دۆژمنى گۆللەباران دکەن و دکۆژن. مەرەم ژگۆتن و دارىشتنا ئەقى رويدانى ئەوه کۆ حکۆمەتا عيراقى چ دلۆفانى ل دەف نەبوويه وچ پيگيرى ب ياسايين نيڤ دەولهتى نەدکر ونەبەس مروڤ بتنى بەلکۆ گيانەوهر ژى ببوونه نيچيرا زۆلم و زۆرداريا وان.

رۆژانه تاوانين جوړه و جوړ دەرەهەقى مللەتى کورد ئەنجامدان بى بەرپرسايەتى بەلى خوډايى مەزن هەردەم دگەل راستى بوو و تۆل ژ تاوانبار و دۆژمىن مللەتى کورد ڤە دکرن.

پشتى زۆلم و زۆرداريا دەسەهلاتى گەهشتيه بەرزترين ئاست، دەم هات دوعايين زۆلمليکريان ژ ئيتيم ويژن وجەگەر لى سوتيا ژلايى خوډايى مەزن ڤە بهيتە وەرگرتن، ئەوژى ل دەمى (عبدالسلام عارف) ب سەرەدانهکى ب فروکى بەرف باشوړى عيراقى ڤەدچوو ل ۱۳ نيسانا سالا ۱۹۶۶ فروکا وى دپەقیت و تيدا دگەل چەند کەسەکا دسوژن و دگەهيتە سزايى خو يى دادوهرانه، سزايى ئەوى کەرب وکينا ژمللەتى کورد هەلگرتى و ئەو هەمى تاوانين ئەنجامدين و دچيته د زبلدانکا دپروکى دا، ول دويڤ دا براين وى (عبدالرحمن عارف) جهى وى دگريت و دبيتە سەرۆک کۆمار بەلى ئەڤ کەسە دەسەهلات و شيائين وى زۆر دلواواز بوون لەوما سەرۆک وەزير (عبدالرحمن البزاز) روپى راستەقينه يى دەسەهلاتى بوو، ئەو دەسەهلاتا دنالى ژ لاوازا خو يا لەشکەرى و ئابووورى و شکستين بەردەوام ل بەرۆکين شەرا، ئەو ئابووړى ژ ئەنجامى سياستە دژايەتيکرنى دگەل مللەتى کورد ب بەرەللاهى هاتيه مەزاختن سەرەراى ئەوى سەرۆبەرى خراب عبدالرحمن عارف و دەستەيا وى يا لەشکەرى بەردەوامى دانە شەريڤ خو دژى کوردستانى و ب هەمان شيوى براين خو (عبدالسلام عارف) ي تاوان دژى مللەتى کورد ئەنجامدان ب هيرشين ئەسمانى و تۆپبارانکرنا گۆندا و سوۆتن و خرابکرنا وان زيډەبارى دۆرپيچا ئابووورى ل سەر گشت دەڤەرين کوردستانى.

و پشتى دوو هەيڤين هيرش و شەريڤ دژوار و چارەنقيس ل چيايىن زۆزک و هەندرين دۆژمن تۆشى شکست و زيايىن مەزن بوو و هيزەکا لەشکەرى (ليوا) و دگەل چەند هيزەکين جاشا ب تەمامى هاتنه ژناقبرن، دووبارە دەسەهلات نەچاربوو دەرگەهى دان و ستاندنا دگەل سەرکردايەتيا شوړەشى ڤەکەت و د ئەنجامدا ريکەفتنناما ۲۹/ خۆزەيرانى/ ۱۹۶۶ هاتە پيش و تيدا هاتيه حۆکمەکى نەيى نافەندى بۆ کوردستانى بهيتە دان، و هەڤهڤهڤيڤين د بەردەوام بوون تا هەرسى ئەفسەران (عبدالرزاق النايڤ، ابراهيم

الداوود، سعدون غيدان) ب ههڤكاريا پارتا به عس كۆده تايا ۱۷/تيرمه ها/ ۱۹۶۸، ئه نجامداين وهك ل پيش وهخت ب هوپرينى مه ل سهر ئاخفتى.

دماوى شوره شا ئه يلولى دا ههر ژسالا ۱۹۶۱ تا ريكهفتنناما ئادارا سالا ۱۹۷۰ چه ندين كۆده تاين لهشكهرى ل عيراقى رويدان وكاودان وسهروبه ر نه يي هيمن بوو چونكى ئه و حكوماتين حوكم ل عيراقى دكرن نه ل جهي رازيبوون و باوه ريا گه لي عيراقى بوون بهلكو ب شيوى سه پاندنى حوكم ل سهر ملله تى دگيران، ئانكو شيوازي حوكمرانين دكتاتورى وزوردارى بوو، و فان حكومه تا شهرين نه هيلان و ژنافرنا ناسناما نه ته واپه تى دگه ل ملله تى كورد دكرن، ئه و ملله تى بتنى داخازين وي وه گه فى و داد په روه رى بوويه د ئه رك و مافان دا دگه ل براين خو يين نه ته واه ربه ي و دبه رامبه ردا لايه تين ده سه له تدار ب زوم و خوين ري تنن به رسف ددا ، له وما هه رده م ئه نجامين فان شه را هه ميا د به رژه وه نديا ملله تى كوردا بووينه ، ئه ف جو ره سيا سه ته بووينه ئه گه رى دروستبوونا سه رو به ركى خراب و نه يي ئارام ژلايئ سيا سى و ئابوو رى فه و په يدا كرنا ناكو كيئ دناف جفاكى دا هه روه سا ژلايئ كا گيرى ژى فه سستى و لاوازيه كا زور مه زن كه فته دناف هه مى ده رگا يين ده وله تى دا و بوويه ئه گه رى زي ده كا فين ژلايى هنده ك ده رگا ويه كين كارگيرى ل سهر به رژه وه ند و ده سه له لاتا هنده ك ده رگا يين ديتر.

هه مى ئه و هو كارين مه دي ار كرين بووينه ئه گه رى ژده ست دانا حكوماتين عيراقى بو بنچينا خو يا جه ماوه رى ونه مانا باوه رين ب هيزا وي ياله شكه رى ژى و دئه نجامدا ماوه بو ماوه كۆده تا ب سانا هى و بى خو ين ري تن دروستبوون وهك ئه و ل شواتا ۱۹۶۳ و پاييزا ۱۹۶۳ ول هافينا ۱۹۶۸.

پشتى سه ركه فتنين شوره شى ل چيايىن هندرين وزوزه ك به رپرسين حكومه تى گه هشته ئه وي باوه ريئ تاكو ل دويف بوچوونا (عبدالرحمن البزاز) بچن وگو هبه دنى چونكى ل پيش وهخت ئه و بتنى دگه ل هه فپه يفي نا بوو و دژى شه رى بوو دگه ل كوردان، و پشت راست بوون كو ب ري كين له شكه رى شوره ش ناهي ته ژنافرن. له وما هه فپه يفي نا ده ستيي كر و تا تيرمه ها سالا ۱۹۶۸ فه كي شا و ده ئه فى ماوه ي دا پتر ژ سى گورانكارين وه زارى هاتنه كرن و پشتى هاتنا به عسيان ل سهر حوكمى ئه وان ژى به رده وامى دانه دان و ستاندا تا بهارا سالا ۱۹۶۹ و ده ئه فى ماوه ي دا چه ند گورانكارى و پيشفه چو ئين باش د سه رو به رى شوره شى دا دروستبوون و دگه له ك بيا فان دا وهك به رى نو كه ل پشكا ئي كى مه ب تيرو ته سه لى ل سهر ئاخفتى. ول فئرى دووباره دى به حسى هنده ك ژ وان پيشفه چوونا كه ين ئه وي ن ل ده فه را بادينان دروستبووين دماوى هه فپه يفي نادا ژبه ر گرنگيا وان، چونكى ئه ف ماوه ده لي شه كا باش وب

مفا بوو بۇ پېشمەرگه‌ی وخه‌لکى کوردستانى ب شيوه‌کى گشتى ژبو بهين فهدانى ودوير ژ شهرا و خرابى ونه‌خوشيين ل دويف دا، هه‌روه‌سا تاكو هه‌مى هاولاتى بشين بزقرنه سهر کاروبارين خو بين روژانه ودووباره ئافاكرن ونويژه‌نكرنا خانى وگوندین خو بين سوتى و خرابكرى و تا بشين به‌ره‌ميين خو بين چاندنى كوم بكه‌ن وبفروشن وكه‌ل وپه‌لين پيتقى دابين بكه‌ن ئه‌وين ژده‌فه‌رين ژير ده‌ستى ده‌سه‌لاتى بو دهاتن وه‌ك كه‌ل وپه‌لين خارنى بين گرنگ (چا وشه‌كر و روين) هه‌روه‌سا گاز وجل وبه‌رگ وگه‌له‌ك پيتقيين ديتر، ديسان خوش ده‌ليفه بوويه ژبو چاره‌سه‌ركرنا نه‌خوش وبرينداران ل نه‌خوشخائين حكومه‌تى ب تاييه‌ت ئه‌وين چاره‌سه‌ريا وان ب زه‌حمه‌ت دناف ده‌زگايين ساخله‌ميا شوره‌شى دا ژنه‌گه‌رى نه‌بوون وكيماتيا ده‌رمانا.

ل ده‌فه‌را بادينان هه‌رده‌م خالين زيره‌فانيى ل توخييين هه‌مبه‌رى هيزين ده‌سه‌لاتى د ليكدان و روى ب روى بوونين به‌ربه‌لاف دا بوون دگه‌ل (چه‌ته) وخوفروشين فه‌قه‌تياى ژشوره‌شى سه‌ره‌راى لاوازى وژمارا وان ياكيم به‌لى ل ده‌فه‌رين كه‌ركوك وسوله‌يمانيى بكوم كوم په‌يوه‌ندى ب ده‌سه‌لاتى دكرن وشه‌رين دژوار وچاره‌نقيس دگه‌ل هيزين شوره‌شى نه‌نجامدان وه‌ر ل ده‌ستپيكن سه‌ركردين جودابوويان سوزدا بوونه حكومه‌تى كو ئه‌و دى شوره‌شى وسه‌ركردى وى ژنافه‌ن نه‌گه‌ر ده‌سه‌لات پشته‌فانيى لى بكه‌ت ول دويفدا دى جهى پارتى گرن ودان وستاندنا دگه‌ل حكومه‌تى كه‌ن ل سه‌رمافين نه‌ته‌وايه‌تى بين ملله‌تى كورد. وب شيوى كيم فامى خو وده‌سته‌كا خو رازى دكرن كو ئه‌و دى ئه‌فى خه‌ونى ب جهينن هه‌روه‌سا ده‌سه‌لاتى ژى هيقى وئوميدين خو ل سهر سوزين وان بين ئاشوپى گرئدابوون.

فیرکرن:

ده‌فه‌را بادينان وه‌ك هه‌مى ده‌فه‌رين ديتر بين كوردستانى هه‌ر ژ ده‌ستپيكا شوره‌شى يا بى به‌هر بوو ژفيركرنى ول پاييزا سالا ۱۹۶۶ و ژنه‌گه‌رى باشبوونا سه‌روبه‌رى شوره‌شى وگه‌ورينا به‌لانسى دبه‌رژه‌وه‌نديا وى دا وه‌ه‌فه‌يشين دبه‌رده‌وامبوون ل دويف ريككه‌فتننما ۱۹۶۶/۶/۲۹ سه‌ركردايه‌تيا شوره‌شى ديت كو كاودان دگونجاي و دبهره‌ه‌فن به‌راورد دگه‌ل ساليين چويى له‌وما فه‌رمان دا ب فه‌كرنا قوتابخانا ل ده‌فه‌رين رزگاركرى ل دويف شيانا و ژسه‌ره‌تايى ده‌ستپيكرن و ژبو جيبه‌جيكرا نه‌فى

فهرامنی لیژنن ناوچا دەست ب فهکرنا قۆتابخانا کرن ل ههمی وان گۆندین قۆتابخانه لی ههین بهری شۆرهش سه رهلهدهت زیدهباری فهکرنا قۆتابخانا ل وان گۆندین دیتر یین زاروکین قۆناغا ئیککی ژ سه رهتایی لی ههین وماموستا ژ ئەندامین پارتی ئەوین خاندن ونقیسین دزانین هاتنه دامهزراندن و زارۆک ژ کۆر وکچا ل ههر گۆندهکی ل دویف ژمارا وان د ژورهکی یان د دووا فه خاندن تیدا دکرن، بهلن دماوی شهری دا ئانکو پستی هیرشین بهعسیا ل بهارا سالا ۱۹۶۹ ماموستایین فان قۆتابخانا ژترسا هیرشین ئەسمانی قۆتابیین خو دبرنه ژدهرفهی گۆندا و ل بن دارا وشکهفتا وجهین نهپهنی خاندن ب ریفه دبرن چونکی دۆزمنی دهیرشین خودا ب شیوهکی چر دۆپاتی ل سهر گۆندا دکر. کاودان د نهخۆش و بهرتهنگ بوون وئاقاهی وجه وشیان وپیتقیین فیکرنی دلواز ودکیم بوون ئەفه ههمی هوکار بوون ب خرابی کارتیکرن ل پرۆسا خاندنی هاتبۆکرن بهلن سه رهرای فان ئاستهنگا ههمیا وب شیان وکهدا دهزگایین پارتی وماموستا وسهروه رین قۆتابیان وحهزا زارۆکین کوردستان ل سهر زانست وفیکرنی ههول وپیکۆلین پرۆسا فیکرنی ب شیوهکی ریکخستی تا ئادارا سالا ۱۹۷۰ سه رهکەفتی د بهردهوامیا خاندنی دا ئینان. ژبلی ئەفا مه ئامازه پین دای ئاستی قۆتابیین قۆتابخاتین شۆرهشی یی جیاواز وباشتر بوویه ژئاستی قۆتابیین وان دهقهرین ژیر دهسهلاتا حکۆمەتی ل باریزگههین باکۆری وئەف چهنده پستی ریککهفتنناما ئاداری ديار وئاشکهرا بوو وئەفه ژی بو وی زهحمەت واماندییونا وان ماموستا وروهوشبیرا دزفریت ئەوین شیائین خو ههمی بو کاری فیکرنا زارۆکین کورد تهرخانکیرن یی بهرامبهر بنتی ئارمانجا وان خرمەتا مللەت ونشتیمانی بوویه وقۆرتالکرنا زارۆکین کورد ژ نهزانینی. وههر ژبه رۆلی وان و برینیچان یی بهرز سه رکردایهتیا شۆرهشی داخازا ژدهسهلاتی کر ب شیوهکی فهومی بهینه دامهزراندن ل ریفه بهریین پهروه دی و ساخلهمی ل دهقهرین حۆکمى ئۆتۆنومی پستی ریککهفتنناما ئادارا ۱۹۷۰. دهسهلات رازی بو ل سهر ئەفی داخازی ههروهسا دان پیدان ژی ب قۆتابخاتین شۆرهشی کر دگهل وان باوه نامین ژی دهرجووین.

دهقهرا بادینان وهك دهقهرین دیتر یین کوردستان زیدههی یهکا بهرچاف بخۆفه دیت بهلکو دووجارکی د ژمارا لهشکهری شۆرهشگیری کوردستان دا وئەف چهزا په یوه ندی کرنی یا بهرز ژلاین هاوالاتیین کوردستان فه بهلگهیه ل دۆر چهز وقیان وباوه ریا وان ب دادیا مافین مللەتی، لهوما سه رکردایهتیا شۆرهشی ل دهقهری گرنگی وپیتهکی مهزن دا بو چهککرنا وان ژچهکی سقک د دهمهکی دا کو پیشمه رگهی پیوستیه کا زۆر پ هه بوو چونکی تا وی دهمی ژی ب تفهنگین کهفن شهر دکرن،

ھەرۋەسا سەركردايەتيا شۆرەشى ھندەك چەك وتەقەمەنى بۇ سەركردايەتيا لەشكەرى فرېكرن ۋەك (۱) تۇپا (۱۲۰) و (۱۰۶) مەلم و دۆشكەن (۱۲،۵) مەلم و (رەشاشېن) سىقك و سەرەراي كۆ ئەف چەكە ژچەكېن سىقكە بەراۋورد دگەل چەكې دەسەھلاتى يې پېشكەفتى ئەۋى دژى شۆرەشى بكاردېئىنا ۋەك تۆب و فرۆكە وتانك وزىپۇشا بەلئ ديسان ھەر ئەف چەكې نوى بەراۋورد دگەل كاۋدانېن شۆرەشى دھاتە ھژمارتن ۋەك خالەكا ۋەرچەرخان يا مەزن دەرژەۋەنديا شۆرەشى دا، وژلايەكې دى قە سەركردايەتيا لەشكەرى (۱) گرنىگىەكا باش دابوۋ پىشكا ئەندازەيىن ژلايىن دابىنكرن وتەرخانكرنا پېتقىا ژېر دەسەھلاتا ئەفىن پىشكى، و ژبو درۆستكرنا مېن و بۆمېرژا ئەو كەسانېن سەرب ئەفى يەكې قە كاردكرن بارىتا بۆمب وروكېتىن فرۆكا بكاردېئىنان ئەۋىن نەھاتىنە پەقاندن، ول دەمېن شەران دا يەكېن ئەندازەيى مېن ب ھەمى جۆرېن خۇفە ل سەر رېكېن ھاتن وچۇنا ترومبېل ومەشىنېن دۆژمنى دچاندن ھەرۋەسا ل سەر رېكېن خالېن لەشكەرى وسەربازگەھا، وشيان ب رېكا پاترىا روكېتىن بازۆك بكارىنن وجھېن دۆژمنى بىكەنە ئارمانج، و ژكارېن دېتر يېن يەكا ئەندازەيى ئەۋى پەقاندنا پرا و ژكارېتېخستنا مېنېن دۆژمنى وچارەسەركرنا چەكې پېشمەرگەي يىن ژكارەفتى وچېكرنا كېماسىيىن وان وگەلەك كارېن دېتر. ب راستى ئەندازەيا لەشكەرى (۱) دگەل يەكېن وى يېن گەروك رۆلەكې گرنىگ و كارىگەر و ۋەفادار دگېران د ماۋى شۆرەشا ئەيلوۋولې دا ب تايبەت ل نىقا دوۋى ژ يى وى.

پىشتى سەركردايەتيا جۇدابوۋ ۋەقەتيايان وچەند ھېزەكېن پېشمەرگەي پەيوەندى ب حىكۆمەتنى كرىن وچەكې خىانەتنى ب ملى قەكرىن سەركردايەتيا شۆرەشى بىرئادا ھېزەكې پىك بىنىت بناقى ھېزا (ھەلگۆرد) ئەۋى يا پىكھاتى بوو ژكۆمەكا ھېزىن پېشمەرگىن گەنج ژدەقەرا بادىنان وپىشتى ھاتىنە چەككرن ب چەكەكې نوى سەركردايەتيا فرېكرنە وان دەقەرېن لىكدان وروى ب رويوۋون لى ھەين ژبو بەرسىنگگرتنا ھېرشىن چەتا و قەقەتيايان ب تايبەت ل دەقەرېن كەركۆك وسولەيمانىي ۋەندەك دەقەرېن سەر ب ھەقلىرى قە ۋەئەفى ھېزى كارتېكرنا خۇ ب باشى ھەبوو ل وان دەقەرا وگىشت دەقەرېن دېتر يېن كوردستانى د وان دەلىقېن ھەستىار ۋەبەرتەنگ دا. سەركردايەتيا پارتى بخۇ مفا ژ ھەلەكەفت و دەلىقېن گۆنجاى ددېت دماۋى دان وستاندانان دا ژبو گرېدانا كۆنگرا ل دويف پېتقى خاست ۋەبەرژەۋەندىيان، لەوما دماۋى سالىن (۱۹۶۱-۱۹۷۰) سى كۆنگرە ھاتنە گرېدان، كۆنگرى شەشى ل ھاقىنا سالا ۱۹۶۴ ھاتە گرېدان ل دەمى دان وستاندانا دگەل حىكۆمەتا (عبدالسلام عارف)

۱۹۶۶ ل ياپيزا سالا ۱۹۶۶ ل دەمى دان وستاندنا دگەل (عبدالرحمن عارف) ى ۋكۆنگرى ھەشتى دەسەركەفتىن رېكەفتىن ناما ئادارى دا ل ھافىنا سالا ۱۹۷۰.

شۆرەش ھەردەم كار دكر ژبو ۋى چەندى تاكو جەماوهرى كوردستانى بەشدارى دارىشتن ۋەستىشانكرنا ئەيدولوجيا پارتى ۋشۆرەش ۋسىاسەت ۋئارمانجا ۋى بىت ب رى يا پەيرەو ۋپروگرامى نافخوۋىيى يى پارتى ئەۋۋى ل دەمى گرېدانا كۆنگرىن پارتى ۋبەشداريا جەماوهرى كوردستانى كو زۆربەى وان ئەندامىن پارتى بوون، بەرى گرېدانا ھەر كۆنگرەكى ل پىش ۋەخت ھەلبۇزرتن ل ئاستى بىنچىنا پارتى دەھاتنە ئەنجامدان لەوما ھەمى ئەندامىن پارتى بەشدارى دكرن و ھەر ئىك ل دەقەرا خو ژبو ھەلبۇزرتنا لىژنە ۋرىكخراو ۋنويىنەرىن خو بو كۆنگرەى ل دويف ئەۋۋى رىژا سەركردايەتيا پارتى بو دەستىشانكرى.

ل دەمى دەستىپىكرنا كۆمبونا ئىكى يا كۆنگرەى ئامادەبوۋىن كۆنگرەى ۋەك رىزگرتن ل سەر گيانى پاكى شەھىدان خۆلەكەكى راۋەستىيان، دىسان رىز ۋسلاڧ ۋبەرز راگرتنا سەركەفتىن پىشمەرگەى ھاتە كرن ل دويفدا سكرتېرى پارتى دەست ب خاندنا راپورتا سىياسى كر ئەۋا تايىەت ب كۆنگرەى فە، نافەرۋوكا ۋى ھەمى لايەن بخۆفە دكرت (سىياسى ۋلەشكەرى ۋدارايى ۋجفاكى) دگەل شروفەكرنا كاۋدانا دگەل دەسھەلاتى ۋچەۋانبا ب رىفەبنا ھەفپەبىنا ۋل دويفدا ئامادەبوۋىن كۆنگرەى خالىن راپۇرتى ھەلسەنگاندن ب رى يا پىسار ۋدان ۋستاندن ۋگفتوگويان دناقبەرا خۇدا دگەل پەسەندكرنا وان خالىن ل سەر رىككەفتىن، ھەرۋەسا ژكارىن كۆنگرەى دويفچوونا راسپاردىن كۆنگرى چوۋى ۋچەۋانبا پىنگىريا سەركردايەتيا پارتى ب برىارىن ۋى ۋدوۋبارە لىنېرىن ل دۆر پەيرەو ۋپروگرامى پارتى ۋگھورىن ۋلادانا خالىن پىتقى ۋدەركنا برىاران ل دويف گۇرانكارى ۋخاست ۋبەرژەۋەنديا پارتى ۋشۆرەش، ھەرۋەسا گەنگەشە دەھاتنە كرن ل دۆر پەيوەندىن شۆرەشگىرى دگەل ھىزىن نشتىمانى ۋدەۋلەتىن دىمۇكراتخاز ۋپىشكىشكرنا سۇپاسناما بو لايەتىن پىشتەفانى ل خەباتا مللەتى مە كرى ۋل دوماھىيى بەشداربوۋىن كۆنگرەى ھەميا ب پىكفە سۆز ۋفادارى ۋپىشتەفانى خو بو سەركردى شۆرەش ۋمللەتى كورد دەربرىن و ۋەك سەرۋكى پارتى ھەلبۇزرتن ۋل دويفدا لىژنا نافەندى ھاتە ھەلبۇزرتن ژبو سەركردايەتيا شۆرەش.

ۋب ئەفنى رىكا دىمۇكراسى رى ل تىكدەر و ھەلگىرىن كەرب ۋكىنى و دۆژمىن شۆرەش دەھاتە گرتن و ژلايەكى دى فە خەلكى كوردستانى پتر ھەست ب ۋى چەندى دكر كو ھەر ئەۋون خۇدانىن شۆرەش ۋبەردەۋامىن ددەنە خەباتى ۋھەر ئەۋ ھالواتى دى ل جھن بەرپرسايەتيا بن ۋدى

خۆ ل خەلەتى وكىمىسىيىن وى كەنە خۇدان ودى باجا شكستنا وى ژى دەن، بەلى بەرۇقاژى دى ب خۆشى بەرھەمى سەرکەفتىن و دەستكەفتىيىن وى بينن، لەوما ب قان بىرو باوەرا خەلكى كوردستانى بەرسف و بەرسىنگى خۇفروش و دەلىقەتيان ددان دناف دەزگايىن پارتى و شۆرەشى دا و لادانا وان ژگۆرەپانا سىياسى و شۆرەشگىرى ل دەمى گىردانا كۆنگرا و دەھاتنە دوپىر ئىخستىن بىيى زفرىن.

ل پشكا ئىكى ب تىرو تەسەلى مە بەھسى چەوانيا ب رىقەبرنا دەسھەلاتا تاكرەوى يا بەھسىان كر ل ۱۹۶۸/۷/۳۰ و كا چەوا بەردەوامى دانە ھەقەپەيقىنا دگەل شۆرەشى تا بەھارا سالا ۱۹۶۹ وئە دان ستاندىن ب شىوئى ئالوگۆركرنا شاندا بوو دناقەبرا ھەردوو لادا بتنى ژبو رازىبوننا ئىك و دوو بوويە چۆنكى سەرۇبەر بەرف خرايىي قە دچوو ژبەر پشتەقانيا دەسھەلاتى يا بەردەوام بو چەكدارىن سەرکردايەتيا جۇدابويان دشەر ولىكدانىن وان دگەل شۆرەشى. سەبارەت دەقەرا بادىنان چ پىشقە چوون وگۆرانكارىيىن تايبەت درۆست نەببوون ئاماژە پى بەيىتە دان وكاودان وئىمناھيا دەقەرى يا بەرقەرار بوو تا بەھارا سالا ۱۹۶۹ ول دويفدا دەمى دەسھەلاتى ئامادەباشى وخرقەبووتىن خۆ يىن لەشكەرى كرىن وراستيا خۆ يا شۆفىنى ورەكەز پەرستىي بەرامبەر مللەتتى كورد دياركرىن و دەست ب كارىن ئازراندن و تىكدان وروى ب رويوونى كرىن ب درىژاھيا سنورى بەرامبەر ھىزىن شۆرەشى تاكو بوويە ئەگەرى پتر تىكدانا پەيوەنديا ول دويفدا ھاتىنە برىن. لىكدانىن جۇدا جۇدا زۆربەى دەقەرەن كوردستانى قەگرتن وھىقىيىن ئاشتىي ژى نەمان و دەسھەلاتى ھىجەت درۆست دكرن ژبو وى چەندى تاكو شەرەكى نوى دگەل كوردستانى ب راگەھىنن كۆ دەزرا وان دا بوويە ھەمى كاودان دەرژەوەنديا وان دانە ئەگەر شەرى دژى شۆرەشى ب راگەھىنن ودى شىن ئاگرى شۆرەشى قەمرىنن، لەوما ھەمى شىانين خۆ يىن لەشكەرى و مادى و سىياسى دژى شۆرەشى بەرھەفكرن و ل ھەمى بەرۆكىن شەرى دەست ب ھىرشا كرىن و دووبارە دەنگى تۆپ و مۆشەكا دول و نھالىن كوردستانى قەگرتن و خەلكەكى بى گوننەھ ژ زاروك و ژن و دان عەمرا بوونە قوربان و سۆتتا باخجە و دەرامەتتى چاندنى و ھەر نەفشەكى ھەى ل سەر روپى عەردى ژجۆرەن گيانەوەر، سەرەراى قان تاوانا پىشمەرگىن شۆرەشى ب سىنگەكى پىلاى وب چەكى خۆ يىن سفق بەرسقا ھىرشىن دۆژمنى ددا و زىانين مەزن گەھاندنى ل زۆربەى دەقەرەن كوردستانى، لەوما ھىزىن لەشكەرى عىراقى بتنى دشىان ل سەر رىكىن سەرەكى ھاتن وچوونى بکەن. بو مۆونە ل سەر رىكا دەھوك بو ئامپىدى و دەھوك بو زاخو و مومىسل بو شىخان وئەترىشى و مومىسل بو ئاكرى و ژبەر لاوازی و نەشىانين دەسھەلاتى ژبو ب دەستقەئىنانا سەرکەفتنا و بەرفرەھكرنا بياقى چالاكىين خۆ يىن لەشكەرى

دەست ب ھېرشىن ئەسمانى وتۆپيارانكرنى كر ل سەر گۇندا وئەنجامدانا تاوانىن ھۆفانە چۇنكى ئەفە ھەر ئەو بەعسىيىن سالا ۱۹۶۳ بوون وتاوانبارى ژساخلەتتىن سەركردين وانە وب ساخلەتتىن تۇند و توۋىيى بنچىنە بۇ پاشمايىن خۇ و دەزگايىن وان ئاڧاكرىنە وب ڧان رەوشىن خراب وكرىت دەيىنە ھژمارتن ژ وان كەسانىن ل سەر دەمى تارىياتىي و (ياسايا دارستانى). وھەر بۇ پىشت بەستىن ل سەر تاوانىن بەعسيان وسالۆخەتتىن وان دوو ھونە ھەنە ئەوژى ل گۇندىن (دەكا وخۇرتى) ئەوۋىن سەر ب قەزا ئاكرى ڧە ول ژىر وان دەڧەرىن رزگاركرى بوون ل دەستپىكا ھەيڧا تەباخى سالا ۱۹۶۹ دەسھەلاتى ھېرش وھەوھەكا بەرفرەھ برە سەر دەڧەرى ژ ھېزىن لەشكەرى وجاشا ب پالپىشتيا فروكا وتانك وزرىبۇش وتوۋپخانى وژبەر زۇلم وزۇرداريا وان و ترسا خەلكى ژئەنجامدانا تاوانىن ھۆفانە بەرف شكەفتا وجھىن نەپەنى ڧە چوون ل رەخ ورويىن ھەردوو گۇندا ژبو پارسا گيانى خۇ وزاروكرىن خۇ، وسەرەراى بەرھنگاريا تۇند ژلاين پىشمەرگەى ڧە بەلى شيائىن دەسھەلاتى يىن لەشكەرى يىن مەزن شيان بگەھنە ھەردوو گۇندىن ئاڧىرى ودەست ب سۇتتا وان كرن پىشتى ھاتىنە تالانكرن ژھەر تىشتەكى تىدا ھەى، ول دەمى كۇمەكا خىزانا ژ ھەردوو گۇندا دناڧ شكەفتەكى دا خۇڧەشارتىن ھېزىن تاوانبار گەھشتنە شكەفتى وھەدارا وان ب كۇشتى بىتى نەھات و ئاگر بەردانە شكەفتى ل رۇژا ۱۹۶۹/۸/۱۸ بىي رىكى بدەنە كەسەكى ژ ژن وزارۇك ودان عەمران ژى ب دەركەڧن تاكو ھەمى تى ڧە سوتىن وزارۇكى ب شىر ژى ل بەر سىنگى دايى بوويە پرتەكا گۇشتى سۇتى دگەل گۇشتى لەشى دايكا خۇ تا ئەوى رادەى دشان دا نەبوويە گۇشتى لەشى ھەردووكان ژىك بەيىنە جۇداكرن. زارۇك ب ئەڧى شىوھى ھاتنە سۇتن چۇنكى ژبلى بەرسىنگى دايكىن خۇ چ رى نەبوون ھەوارا خۇ بگەھىنىن. ژمارا قوربانيا ژى (۶۰) كەس شەھىد دبن وئەڧەژى ئىك ژتاوانىن ھۆفانەي دەسھەلاتى وجاشىن دگەل دا بوويە.

د ديروكا مللەتى كورد يا نوى وھەڧچەرخ دا ھەردەم زۇلم وستەمەكا بى ھژمار لى ھاتىنە كرن ب رى يا ھەوۋىن ھۆفانە وكۇمكۇژى بىي كۇ جڧاكى نىڧ دەولەتى خۇ لى بکەتە خۇدان ژبەر بەرژەوھەندىن ھەڧىشك دگەل سىستەمىن دەسھەلاتدار ل دەڧەرى. وەك ھۆزانڧان دىڧىت ((قتل امرى و فى غابە جريمە لا تغتفر وقتل شعب ىمن مسألە فيھا نڧرا))،^(۱) لەوما دى بىزىن كەنگى ووژدانا

(۱) رامانا ئەڧى دپەر ھۆزانى ب زمانى كوردى ئەوھ كۇ(كۇشتنەكا كەسەكى بىتى دناڧ دارستانەكى دا تاوانەكا مەزنىه وليۇورين بۇ نىنە بەلى كۇشتنا مللەتەكى ئاشتىخاز كارەكە بىتى دپتن وبۇچوون بۇ ھەنە) ومەبەست ژى مللەتتى كۇردە، (وەرگىر).

مروفايه تيبي دى هشيار بيت وراستىي دياركهت وزولم وستهمكارا شهرمزار كهت بهرامبهر وان تاوانين دژى مللهتى كورد نهجامداين نهوى مللهتى بتنى داخازيا وى نهو بوويه وهك مللهتين ديتري بين جيهانن ب سرفرازى وب ئيمناهى بژيت وب مافين خو بين نهتهوايهتى شاد بيت ودى نهو روژ ههر هيت وهك هوژانفانهكى عهروهب دييژيت ((اژا الشعب يوماً اراد الحياه فلا بد أن يستجيب القدر)).

گۆندى سوريا :

گۆندى (سوريا) ئيكة ژگۆندين برا مهسيحيان دكهفته نييزيك گۆندى فيشخابور نهوى ل سهر رويبارى ديجله ل نييزيك سيگوشهيا سنورى دگهل توركيا وسوريا، نهف گۆنده ل وى دهى ژوان دهفهريين ل ژير دهسهلاتا حكومهتى بوون ول روژا ۱۹۶۹/۹/۱۶ ل دههكى دا خهلكن نهفى گۆندى مژويلى كاروبارين خو بين روژانه بوون ل ناف مال وباخچا دا و ژنهجامى پهقينا مينهكى ل بن ترومبيلهكا لهشكهرى كو خهلكن گۆندى نافبرى هيچ ناگهه ژنهفى رويدانى نهبوون ژ نيشكهكى فه هيزهكا لهشكهرى سهر ب نهوى گۆندى هيمن دا گرتن ب سهر پهرشتيا نهفسهرهكى بن دلوفان بناقن (عبدالكريم جحيشى) وپشتى تالانكرى خهلكن گۆندى ژ زهلام و ژن و زاروك ودان عهمرادگهل قهشهين كهنيسا گۆندى و پشتى ليدان وهشكهنجهدانى سهركردي وان فهرمان دا ههمى خرغه بنه سهر ئيك و برياردا ههمى بهينه گوللهبارانكرن وسهرازين وى ب شيوهكى درندانه فهرمان بجهئينا و(۴۰) كهسين بن گۆننهه قوربانى كهرب وكينا خو كرن، هندهك خيزان ب ئيكجارى شهيد بوون كهسهك ژى قورتال نهبوو بتنى نهو نهبيت يى ل پيش وهخت ژ دهرفهى گۆندى و ل بهرى رويدانى حازر نهبووى. تاوانبار(عبدالكريم جحيشى). دگهلهك ههلكهفتان دا بهحسى كريارا خو يا چهپهل دكر وشانازى ب نهفى تاوانى دبر ودگوت ههستى بى ويژدانين ل دهف من پهيدا نهبوو ل دهى من تاوان نهجانداى ول دويف را ژى، ههروهكى چهند (ميريهك) كوشتين، ههروهسا دئاخفتهكا خودا دييژيت ((ل دهى من فهرمان داى موختارى گۆندى بكوزن دوو كچين جوان ل پيشيا ژيى خودا بوون ژناف نهوى كوما خرغهكرى دا دهركهفتن وخو هاقيتنه بهر پيت من وماچى دكرن وهيشى ژمن خاستن بابى وان نهكوزم بهلى من بهرى ليليا كلاشينكوفا خو دا وان وب (سهليهكا تهمام گولله بارانكرن)). لهوما بو نهفى تاوانبارى دييژين وههمى تاوانبارين وهكى وى نهفرهتا مروفايهتين له ههوهبن وهف تاوانه ههر دى

مینیت خاله کارهش ب نافی چافیڤن دۆژمنی وهه می ئەو خوڤروشیڤن خو وملهت فرۆتین، و ئەو خه لکین بئ گۆننه ژخویشک و براییڤ مه ژ ههردوو گۆندین (خۆرت و دکا) بوونه قۆرباتیڤن سیاسهتا کهرب و کینا دهسهلاتی وب پیکشه دخوینا ئیک و دوو وهربوون. تاوانباران گۆندهکن قالا ل دویف خۆرا هیلان دگه ل بئ دهنگیهکا ب ترس سهرداگرتی.

وسهبارهت سهروبهری گشتی یئ لهشکهری ل بهروکین شهری وپشتی نیزیکی سالهکن ژ شهریڤن خویناوی و بهرهنگاریا قارمانانه ژلایڤن لهشکهری شوڤهشگیری کوردستانی قه وگشت مللهتی کورد وگه هاندنا مهزنتین زیان ب دۆژمنی ومهزاختنا شیانیڤن وی ییڤن لهشکهری ومادی، لهوما بهعسی نهچار بوون گۆه بدهنه داخازیڤن مللهتی کوردستانی وشۆرهشا وی یا نشتیمانخاز و دئه نجامدا دهسهلاتی دان پیدان ب حۆکمئ ئۆتونومی کر بو کوردستانی ونه قه ئیکه م جار هه حکومهته کا عیراقی دان پیدانی ب ئەفی جۆره حۆکی دکهت. ئەه ریککهفتننامه ل شه قه ۱۹۷۰/۳/۱۱ ل دهژمیر (۸/۵) ب ریکا ئیزکی دهنگی بهغدا هاته راگه هاندن ژلای سهرۆک کۆماری قه ئەوی بهری چهند هه بئقه کا دگۆت چ شوڤهشیڤن کوردی وروی ب رویوون نین یان چ کیشه نین بنافی کیشا کوردی به لکو شوڤهشگیر ب گروب وهنده ک کهسانیڤن ریکر ل بلنداهیڤن چیا ییڤن سنۆری ددانه نیاسین وه ک ییڤن بهری وی ل سال ۱۹۶۳ پيشمه رگه ب (چه کچه کیلین شه فی) سالوخهت ددان.

راگه هاندنا ریککهفتننامئ ببوو جهئ دلخوشیا گشت گه لی عیراقی وئا ههنگ ل گشت ده قه را بادینان دهستیڤکرن وه ک هه می ده قه ریڤن دیتر ییڤن کوردستانی ول دویف ریککهفتننامئ بریار هاته دان ب لهز ئەه خالیڤن ل خاری ديارکری بهینه جیه جیکرن ژبو ب دوماهیکنینانا شه ر ولپکدانا ودویرکهفتن ژکه رب وکینئ وبه رقه رارکرنا ناشتی وته ناهی.

1- دهست ب قه کیشانا لهشکهری عیراقی ژ کوردستانی وهه می ده قه ریڤن روی ب رویوون لی هه ی بو جه وبنگه هیڤن خو ییڤن بهری شوڤه شی.

2- ژکار ئیخستنا ری رهوی خوڤروشیڤن (جاشاتی) و ژچکرن وبرینا موچئ وان دگه ل ئەویڤن قه قه تیای.

3- دۆریچا ئابووری ل سهر کوردستانی هاته راکرن وگه لی کوردستانی ب ئازادی وخوشیڤن شاد بوون.

4- ئالوگۇركرنا ئېخسيرا دناقبەرا ھەردوو لادا دگەل ئازادكرنا زىندانىن سىياسى ژلايى دەسھەلاتى
قە.

ويشتى قان پىنگاقتىن گرنك ويپتىشى ھەردوولا كاردكرن ل دور چەوانيا جىبەجىكرنا خالىن دىتر يىن
رېككەفتننامى ب تايبەت ژلايى دەسھەلاتى قە چۈنكى ھەر ئەو جەن بىراردانى بوو ۋەك ل خارى
دىاركى:

1- دەستىشانكرنا دەقەرا حۆكىمى ئوتونومى. دەسھەلاتى دەست ب گورانكارىين كارگىرى كر ل دەقەرا
بادىنان ب مەرەما گۆھارتنا پىكھاتا وى يا ئاكنجىبونى ۋەك دەقەرىن دىتر يىن كوردستانى، لەوما
بىراردا ھەمى ئەو قەزايىن سەر ب پارىزگەھا مويسل قە ل ژىر كارگىريا دەسھەلاتى بن تاكو
عەرەبكرنا وان يا پاراستى بيت سەرەراى وى چەندى رۆژھەلاتا باژىرى مويسل وتاخى (نبى يونس)
ۋەگەلەك تاخ ۋەدەقەرىن دىتر زۆربەيا ئاكنجىين وان ژ رەگەزى كورد وكىم نەتەوين دىترە بەلى
دەسھەلات رازى نەبوو ئەو قەزا ۋەدەقەر سەر ب دەقەرا حۆكىمى ئوتونومى قە بن ل ژىر ھندەك
ئەگەر ۋەيجەتتىن نەدجھى خۇدا، وسەبارەت قەزا شىنگالى ھەمى ئاكنجىين وى كوردن وزۆربەيا
وان ژى كوردىن ئىزدى نە بەلى دەسھەلاتى رادگەھاند ۋدگوت ھەمى ئىزدى دىنات دا ژ رەكەز
عەرەبىن ئومەوى نە بەلى دىرۆك ۋكەلتور وزمانى وان ژ كوردىن رەسەنن.

زۆربەيا ئاكنجىين قەزا تلەغفەر كوردن دگەل رىژەكا براين مەيىن تۆركمان، قەزا تلكىف
ۋەدەقەرا بەرتللە زۆربەيا ئاكنجىين وان ژبرا مەسىحى نە بەلى دەسھەلاتى خۆ ب وىرسىن كىم نەتەوا
دەھژمارت وب چ رەنگا وان كىم نەتەوا مافى چارنقىسى خۆ نەبوويه وب خورتى ھەمى كىم
نەتەوين دەقەرى دگەل ئىزدىان ئىخستەن ژىر كارگىريا دەسھەلاتا نافەندى. دىسان قەزا شىخان ژى
زۆربەيا وان كوردن ول دوىفدا برا مەسىحى نە ۋەھەر ژبەر رىژەيا زور يا ئىزدى ۋمەسىحىان مانە ل
ژىر دەسھەلاتا نافەندى ژبلى ناحيا ئەترىشى، وسەبارەت قەزا ئاكرى يا زاناپە كو ئاكنجىين وى
ھەمى كوردن بەلى چۈنكى زۆربەيا عەشیرەت وسەرۆكىن وان دگەل دەسھەلاتى بوون د رى رەوى
خۆفروشىي دا كاردكرن ۋدژى شۆرەشى بوون وب ھىجەتا وى چەندى ئەو د رازى نىنن ژلايى
كارگىرى قە دگەل دەقەرىن حۆكىمى ئوتونومى بن لەوما ئەق قەزاپە ژى ما ل ژىر دەسھەلاتا
نافەندى.

ل دویف ریځکهفتننامی و ژبو څه برکرن ودهستنیشانکرنا دهڅه ریځن څو کمئ ټوټونومی ههردوولا ریځکهفتن لدور پي رابوونا نامار وریراندومه کا پاک ونازاد ل وان دهڅه ریځن ناکوکی ل سهر هه ی ول دویف بنیاتي نامارا سالا ۱۹۵۷ به لي دهسهلاتي نهڅه ریځکهفتنه جیبه جي نه کر ولي څه بوو. ول کهرکوگ و خانقین وهه می نهو دهڅه ریځن ناکوکی ل سهر هه ی کا چهوا ب لهز ریځکهفتن ئیمزا کر وهسا ب لهز لدور هندهک خالین وی لي څه بوو ب تایهت نهو خالین گریډای ب گهورینین نهتهوهی څه. وسه بارهت پاریزگهها دهوکن نهوا دهسهلاتي ل سالا ۱۹۶۹ کریه پاریزکهه هه می ټاکنجین سهنتره وچهزایین وی (قهزا دهوک- ټامیدی- زاخو- سیمل) ژ رهگهزی کوردن دگه ل بهشهک ژبرا مهسحیا وبریار هاته دان ناحیا نهتریش ژلاین کارگری څه ژ قهزا شیخان ب څه قهتیت وبهپته گریډان ب باریزگهها دهوکن څه وپاریزگهه بخو ژ ل ژیر کارگریا څو کمئ ټوټونومی بیت.

2- دامهزراندنا فه زمانبه ران ژخه لکي کوردستانئ نهوین سه رکردایه تیا شوړه شی ههلبژارتین بو هه می کارگریین پاریزگهه یین ل ژیر دهڅهرا څو کمئ ټوټونومی ژبلی دهزگایین ئیمناهی وریڅه به ریځن وان،(هاشم حسن ټاکری) هاته دامهزراندن وهک پاریزگار وخه باتکه ر (علی شنکالی) وهک جیگر زیده باری کاری وی وهک بهرپرسي لقا ئیکا پارتي.

3- دامهزراندنا وهزیرا وهک نوپنه ریځن څو کمئ ټوټونومی دناڅه حکومهتا نافهندی دا وهک وهزیرین (کاروبار ونیشته جي کرن- و وهزیري ټافه دانکرنا باکوور وهندهک وهزیرین دیت).

4- پیکنینا لیژنا ټاشتی ل سهر ټاسته کي بلند ژ سه رکردایه تیین ههردوولا ژبو سه رپه رشتي ل دور چهوانیا جیبه جیکرنا خالین ریځکهفتننامی وچاره سه رکرنا ټاریشین وی.

5- بهتالیوتین زیره قانی هاته پیکنینان ژ پیشمه رگه ی وداینکرنا هاریکاریین هه یقانه بو وان وخیزانیین شه هید وپه ککه فتیا.

6- حکومه تی دهست ب قه ربوکړنا وان هاولاتیان کر نهوین خانین وان هاتینه سوټن وخرابکرن ب ریکا وهزارهتا ټافه دانکرني نهوا کاری ټافا کرنا قوټا بخانا وبنگه هین ساخله می بخوڅه گرتی زیده باری داینکرنا ټافا څه خارني یا پاقر وساخله م بو چه ندین گوندین دهڅه ری.

خوډي ژي رازی (نعمان عیسی) بهرپرسي لقا ئیکا پارتي بوو وبنگه هه ی وی ل گوندی (گهلناسکي) بوو ل دهڅهرا دوسکیا دماوی شوړه شی دا ونهڅه بنگه هه هاته څه گوهاستن بو باژیری دهوکن پشتی

رېككهفتنا ئادارى وبنگههين ليژنين نافخوويى بۇ قهزايا وههر ئيك ل دهقرا خو وپشتى ماوهكى كيم (نعمان عيسى) هاته دانان وهك قائمقامى راوهندوز ول جهى وى ههقال (على شنگالى) بهرپرساتيا لقا ئيك وهرگرت ول دويفدا دهستهيا لقي كو ئهز ئيك ژ ئهندامين وى بووم برياردا بنگهه بهيته قهگوهاستن بو باژيرى مويسل كو دهاته هژمارتن ب پينگاقهكا باش وگرنگ چونكى ببوو جهى دلخوشى ورازيبوونا خهلكى مويسل وقهزايين ب سهرقه وهق بنگههه ببوو جهى سهرهدانا گهلهك ژ برايىن مه يين عهرهب وهيشى دخاستن پشتقانيى لى بكهين ژ زولم و تهعايا بهعسيان. ئهو لقا ل مويسل كهفتبوو ژير نهخوشى وئاستهنگ و زيدهگافيين دهسهلاتى وخوفروشين وى ل شنگالى وئاكرى وتلكيف وشيخان وبهرتلله وگهلهك دهقهرين ديتر وبهرهقانييهكا بى سنور ژ هاولاتين زولم ليكرين وان دهقرا دكر بين جوداهى، وليژنا ناشتياى زوربهى دهمى خو ب چارهسهركرنا ئاريشين فان دهقرا قه دبر ئهوين دهزگايين دهسهلاتى ولايهنگهريين وان ئهق ئاريشه دروست دكرن. ول دهمى قائمقامى شنگالى ل هافينا سالا ۱۹۷۲ هاتيه كوشتن كاودان ب شيوهكى ئيكجار خراب هاتنه تيكدان ژ ئهگهري پى رابوونين دهسهلاتى يين توند وخو ئامادهكرنا وى بو ههوهكا لهشكهري ل چيايى شنگالى، لهوما ب سهدان ئهندام ولايهنگهريين پارتى بهرف چيايى قهچوون پشتى هاتينه گونههباركرن ب كوشتنا قائمقامى چونكى دهسهلاتى گومان ههبوو كو سهركردايهتيا لقي وليژنا نافخووييا شنگالى دهست ل پشت كوشتنا قائمقامى نافبرى ههبوو وخوش بهختانه ل وى دهمى دا حازربوونا خودى ژى رازى (عبدالخالق سامرائى)^(۱)، وليژنا ناشتياى ل مويسل رولهكى ئيكجار باش وگرنگ ديكران ژبو نههيلان و دروستبوونا چ رويدان و كوشتارا وهك تولقهكرن ژلايى دهسهلاتى قه وههر ژبو نههيلانا چ پى رابوونا دژى بهرپرس وئهندامين لقي ودهليفه ديتن بو خرابكاريا.

ژبهه ئهقى چهندي سهركردايهتيا لقي برياردا وب لهز بنگههى خو ب قهگوهيزنه دهوكى وب دوو قوناغين ل دويف ئيك دا دقوناغا ئيكى دا بهرپرسى لقي كو ئه وى ئارمانجكرى بوو وئهندامين دهستهيا كارگيريا لقي مويسل ب جه هيلان وهز دگهل (فاروق محمود) بهرپرسى ليژنا ناوچا مويسل دگهل ژمارهكا پيشمهركهى مابن تاكو ئهم ژى شهقا ل دويفدا مويسل ب جه بهيلين ول روژا پاشتر ل سپيدى

(۱) عبدالخالق السامرائى ئيك ژهررفان وسهركردين پارتا بهعس بوو ودهاته نياسين ژكهسانين ناشتيخاز دناق ريزين پارتا خودا بهروفاژى سهركردين ديتر بين پارتا وى، لهوما وژبهه هرر وبوچووتين وى بين جياواز، ب پيلان وب بريارهكا سهدام حوسپنى نافبرى هاته گونههباركرن ب توهمهتا بهشدارى ودروستكرنا پيلان وكودهتايهكى دژى(سهدام حوسپنى) ودهستهكا وى، ل ۸ ۱۹۷۹ عبدالخالق سامرائى ل گورهپانهكا ب رهخ قهسرا كومارى قه هاته سيدارهدان، (وهريگر).

ئەز دگەل (فاروق محمود)ى چوويىنە لېژنا ناوچا مويسل مە خۇددى ژى رازى (عبدالخالق سامرائى) ل وپرى ديت و دەليقە يا گۆنجاى بوو ومەكۆمبوونەكا ب لەز گرېدا ب ئامادەبوونا نشتيمانخازى عيراقى (عزيز شريف) ئەوى بۆ چەندىن سالا ھاتتە دوپرىتېخستى وگەلەك جاران ب نھىنى وب رېكا سۆرى را سەردانا سەركردايەتيا شۆرەش دكر، د ئەقى كۆمبوونى دا من راستيا سەرۆبەر وكاودانن شنگالى وبى گونەھيا پارتى ب ھەمى دەزگايىن خۇقە درويدانا كۆشتنا قائىمقامى بۆ رۆن و دياركر و دبەرژەوھنديا گشتى دايە لىيۆرىنەك بەيتە راگەھاندن بۆ ھەمى وان كەسەن رەقىن وخۆ ل چيايى شنگالى ئاسيكرين پىشتى كۆشتنا قائىمقامى ژترسا تۆلفەكرنەكا كۆرە، من داخاكر رامالينا لەشكەرى ل سەر چيايى شنگالى بۆ چەند رۆژەكا بەيتە گيرۆكرن تاكو ئەوين رەقىن بزقرنەقە يىن كو ژمارا وان نيزىكى ھزار كەسا بوون، ھەرۈسە مە داخاز ژى كر مائيتىكرنى د ئارامكرنا ئەوى كاودانن تىكچووى دا بكەت ل دەقەرا ئاكرى ژى چۆنكى خۇفروشىن دەقەرى ب پىشتەقانيا كەسائىن تىكدەر ژدەزگايىن دەسھەلاتى كاودان بخۆ ب دەليقە دزانين تاكو ئاگرى ناكۆكى وفيتنەگەرى خۆش بكەن. وبۆ دپروكى ئەم پەسەند دكەين كو خۇددى ژى رازى عبدالخالق سامرائى داخبار بوو ب شروفەكرن وگۆتن وھيقى خاستنا مە وگۆت دى ھەمى پىكۆلا بكارىنم ژبۆ چارەسەركنا ئەقى كاودانى ول دويف شيانا چۆنكى ئەوى ژى ھەست دكر كو دەستەكى پيس ونەپەنى يى ل دويف ئەنجامدانا ئەقان كرىارا ھەى ژيىخەمەت تىكدانا سەرۆبەرى ونەنجامدانا كرىارپن خرابكار وتۆلفەكرنى ودرۆستكرنا ئاستەنگا بەرامبەر جىبەجىكرنا بەندىن رىككەفتننامى و دووبارە ھەلئىخستنا شەرى، وب راستى ئەقى كەسى گەلەك شيانن كارتىكەر ھەبوون وشيا ب باشى ب مەزىخيت يىن و ببوونە جھى دلخۆشى وسۆپاسى، ئەو بوو پىشتى ماوھكى كىم كاودان تارادەكى ل باژپرى مويسل بەرف ئارامىن قەدچوون وھەقال (فاروق محمود) ما وەك بەرپرسى لېژنا ناوچا مويسل بەل بنگەھى لقى ما ل دەھۆكى.

دەسھەلات يا بەردەوام بۆ ل سەر درۆستكرنا ئالۆزى وئاستەنگا بۆ كىم نەتەوين ئاكنجى ل دەقەرىن ناكۆكى ل سەر ھەى وپالدىنا جاش وخۇفروشان ژ ئازراندن وپەيداكرا ناكۆكى وئارپشا دناقبەرا لايەنگەرىن شۆرەش دا زىدەبارى دەست دريژى ل سەر وان ودرۆستكرنا ئالوزى وئاستەنگا دكاروبارىن ژيانا وان دا و دەستەسەركنا ئەردى وان ب گىرانا پىلانا تاكو نەچارىن گۆند ومۆلكىن خۆ ب جە بەيلن ب تايبەت ل (شنگالى وتلەغفەر وتلكيف وئاكرى). وەك مەديار كرى (ھاشم حسن ئاكرەھى) پارىزگارى دەھۆكى بوو و(على شنگالى) ھاتبوون دانان وەك جىگرى وى زىدەبارى كارى وى وەك بەرپرسى لقا تىك يا

پارتی وپشتی کیمتر ژسالهکې ژ ریککهفتننا ئاداری ناکوکی دناقبهرا هاشم ئاکرهی و خودی ژی رازی ئهسعهده خوشهبی دا دروست بوو، ل دهستپیکې (هاشم)ی خو دئینا پیش و دیاردکر وهک کهسهکې ئوبوزسیون دهربارهی ههر کارهکی روژانه یین (علی شنگالی و ئهسعهده خوشهبی) ئهنجامدا با زیدهباری نهرازیوونا وی ل سهر شیوازی رهفتارکرنا وان ل دور چهوانیا چارهسهرکرنا ئاریشین گریدای ب دهفهری ودهسهلاتی فه وپشتی ناکوکی دژوار بووین دناقبهرا وان دا راستی دیار وئاشکهرا بوو کو دهسهلات یاشیای ئهوی دسهردابهت وخیانهتی ل پرنسیپ وبنهما وسوزین خو بکهت وپهوهندی ب دهسهلاتی دکهت وئف کهسه دهیته گهورین ودیته توندترین دوژمن بو شورشی وکسهی بارزانی بخو گهلهک قهنجی ومنهت ل سهر ههبوون کو بهردهوام د پاراست وپشتهفانی لی دکر ژ پئ رابووین سهرکردایهتین وراست گوته:

((فان اکرمت الکریم ملکنه ----- وان اکرمت اللئیم تمردا))^(۱)

وئفقی کهسی بهردهوام توهمهتین بی بنهما وب خرابی بهحسی شورشی وپارتی وکسایهتیا بارزانی دکر ب تایهت پستی شکستنا شورشی ب ریکا بهرنامین هفتیانه ئهوی بخو ل ئیزگی دهنگی بهغدا پیشکش دکر.

ل پشکا ئیکې مه بهحسی شورشا ئیلوولی وریککهفتننا ئاداری کر وگرنگی وباشی ودهستکهفتین وی وئو پیشقهچوون وگورانکاریین باش وخراب ل دویف را پهیداووین ول ههمی ئاستا ول ههمی دهفهرین کوردستانی، دیسان مه بهحسی ئهگر وهوکارین شکستنا دان وستاندنا ونهجیهجیکرنا ریککهفتننامی و بهرپرساتیا ههر لایهکی ل دویف ییزانین وشروفهکرنا من، لهوما پیتفی ب دوو بارهکرنی ناکهت وب ئهقی چهندی دی پشکا ئیکې ب دوماهیک ئینین ودی بیژین کو بهعسیان دقیا دووباره ل دهستپیکا ههیقا نیسانا سالا ۱۹۷۴ ئاگرئ شهرئ ل کوردستانی ههلهکن و تا چارهکا دیتر بهختی خو بکاریینن وشهرهکې دی دگهل شورشی ئهنجام بدن، ئهوبوو شهر راگهانندن وهک گونجای ل دویف هزرین وان یین شوپینی ورهگهز پهستی ونهباوهری پیکرن ب چ بنهمایین دیموکراسیهتی و پستی پهیماننا ههفال دوستی دگهل ئیکهتیا سوقتی کریداین وپارنا شیوعی ژی خودایه دگهل بهرهین

(۱) راما ن ژ ئهقی هوزانا عهرهبی ب زاراقی سادهیی دهفهره مه ئهفهیه ((دهمن تو باشی وقهنجیی ل کهسهکی مهرد و میرخاس بکهی دی بو لاین خو راکیشی ودی بیته کهسهکی ئیزیکی ته بهلی ل دهمن قهنجیی ل کهسهکی نهفس نزم وچاف تاری دکهی دی ل ته قولیت و دژی ته راههستیت))، (وهرگیر).

وان وهیژین دەسهلاتی پتر تۆشی سەرداچوونی ودفن بلندی بیوون و وەسا خۆ دئینانە پیش کۆ
هێزەکە ناھێتە شکەستن و ژناقەرن.

کاودان تیکچوون ودان وستاندن ژى هاتنە برین و راوەستیان ودۆژمنی هێژین خۆ ل دەقەرین
ستراتیژی وەهەستیار خرفەکرن دگەل کۆمکرنا جاش وخۆفروشان وخۆ ئامادەکاری بۆ هێرش وشەرین
خۆیناوی. و ژلایەکی دیتەر قە سیاسەتا پارتی وشۆرەشی ول دویف ئاراستەیین بارزانی هەر ژدەستپیک
شۆرەشی ئەو بوون کۆ چ جارن هاوالاتیین باژیران نەچار وپال نەدەن بگەھنە شۆرەشی بەلکۆ چیتەر
وباشتر ئەو ەمیننە ل جھین خۆ وپیئتقی یە دەم سەرۆبەر وکاودان ئالۆز دبن وتیکدچیت پیشمەرگەھ ژ
باژیران ب دەرکەفن وخۆ تیدا ئاسی نەکەن وخۆ دویر بیخن ژلیکدان وروی ب رویوونی دگەل هێژین
دەسهلاتی دناف باژیران دا چۆنکی یا ب زەحمەتە بەیئە پاراستن ودی تۆشی خرابکرن و ویرانکرن بن
ژلای رژیمی قە وهاوالاتیین کوردستانی وەهژار دی بنە قۆربان چۆنکی هەردەم هیفیا بەعیسان ئەقە
بوویە وب راستی سیاسەتەکا راست وحەکیمانە بوو لەوما باژیرین کوردستانی ببوونە جھی وەفاداری بۆ
شۆرەشی وپیشکیشکرنا هاریکاری وپیژا نینا ل دۆر لئینین دۆژمنی وخەباتا هاوالاتیین باژیران ب ریکین
نھینی دژی دۆژمنی سەرەرای مەترسیا ل سەر وان ژ زینداکرن وسیدارەدان، بەلی هاوالاتیین کوردستانی
دخۆشگۆزار بوون ب ئازادیا ریککەفتنناما ئاداری و دەستکەفتیین قیژا ودەھاتە هژمارتن ب چەرخ زیرین
چۆنکی بۆ جارا ئیکتی بوو هاوالاتیین کوردستانی ل ژیر ئیمناھی وئاکنجیبوونا بەرقەرار دژیان وحوکم ل
خۆ بخۆ دکرن دویر ژ زۆم وزۆرداری وپی رابووین ئەمنی یین دەسهلاتی، لەوما وپشتی حکۆمەتی
دوو بارە شەر راگەھاندی هاوالاتیین کوردستانی ژگشت باژیر وقەزا و ژدەقەرین نیزیکی دەسهلاتی
دەرکەفتی وبەرف دەقەرین شۆرەشی قە چوون وەک سەرھلداکە جەماوەری یا کیم وینە و ژھەمی تەخ
وکەرتین چفاکی وگەلەک ژ وان ب خیزانین خۆقە وگەلەکین دیتەر خیزان وھەمی مۆلک وکەس وکارین خۆ
ب جە هیلان ومانە ل ژیر دلوقانیا دەسهلاتی وئەو پەیوەندیین جەماوەری دگەل شۆرەشی هەر ژبۆ
بەشداریکرنی بوو ب شیوەکی پراکتیکی د بزاقا رزگارپخازا کوردی دا ئەقە ژلایەکی وژبەر زۆم
وزۆرداری وپی رابووین دەسهلاتی ژلایەکی دیتەر قە. ول دەقەرا بادینان ھندەک سەربازگەھ هاتنە
قەکرن بۆ ئەوی جەماوەری نە خیزاندار ئەوین پەیوەندی ب شۆرەشی کرین ل دەقەرین سەر ب دەوکی
و زاخۆ وئامیدی وشپخان قە.

ل ناههراستا ههبقا ئادارا سالا ۱۹۷۴ شەرى دەستپىكر ول هەمى بەرپىن شەرى ل دەقەرا بادىنان و دەقەرپن دىتر پىن كوردستانى ھىزپن پىشمەرگەى بەرسىنگى ھىرشىن دۆژمنى گرتن وشيان داستانين كىم وىنە تۆمار بگەن پىن كۆ مللەت ھەردەم فەخر وشانازىي پى دەت. بۆ نمونە ھىزپن پىشمەرگەى شيان سى جارن (كۆپى قەوغاى) بستىنن وپىخنە ژىر دەستى خۆ دىسان (شكەفتا سۆمتى) و(گەلىن رەش) و ئەقە دكەقنە باكور و رۆژھەلاتى باژپىرئ دەوكى و(گەلىن بىسى) و دۆژمنى ھەمى پىكۆل كرن ب درپژاھيا ماوى شەرى ھەر ژ ئادارا سالا ۱۹۷۵ و ب ھەمى شىانين خۆقە نەشيا ھىلپن بەرەقانىا پىشمەرگەى بۆ چەند پىنگاھەكا ژى بستىنن. دىسان ب ھەمان شپوھ ل دەقەرپن زاخۆ وشىخان وئاكرئ ژى دۆژمن تۆشى شكستن وزياتين مەزن ببوو، وپشتى سالەكى ژكۆشتن وخرابكرن وويرانكرئ ومەزاختنا شىانين ئابوورى ب بەرەللاھى وبن مفا وسەرەراى عەرەبكرنا دەقەرئ و دەركرنا كوردان ژگۆندپن وان وئاكجىكرنا عەرەبپن باشوورى ل شنگال وزمار و دەشتا سلىقانىھيا وشىخان و دەقەرپن دىتر ول دەمى بىزار بووين وچ سەرکەفتن ب دەستقە نەئىناين ل گشت دەقەرپن كوردستانى دەسھەلاتى دىت كۆ پاشەرۆژا سىاسەتا وئى يا تارى ومەترسىدارە وپىتقى ب گىرانا پىلانىھ ژبۆ قۆرتالكرنا چارنقىسى خۆ پى رەش ئەوبوو سەرى خۆ بۆ شاھى ئىرانى چەماندن و دگەل رىككەفتن ل سەر (رىككەفتنناما جەزائىر ل سالا ۱۹۷۵).

دى زفرين و دووبارە بىژين كۆ ئەگەرئ سەرەكى پى ئەوئى پىلانا خىانەتكار ل سالا ۱۹۷۵ و بۆ ھەميا رۆن وئاشكرا بوويه پىن دوپر وپى نىزىك بۆ دۆژمن وھەقال و دۆستى شۆرەشى سەرکەفتن ل سەر دۆژمنى ئىنايە ژلاپن لەشكەرى قە وشىانين شەركرنئ و وورەبىيا بەرز وپىشتەقانىا بى سنۆر ژلاپن جەماورەئى كوردستانى قە ب نەتوھە و ئۆل وئاينين خۆقە دگەل ئۆپۆزسىونا عىراقى وسەرکەفتنا دوماھىكى يا نىزىك بوو و دبىت چەند ھەيقەكا قەكىشابا تا ئەنجامين وئى ھىنە پىش، لەوما ژترسا نىزىكبوننا سەرکەفتنن مەزن دەولەتین ھەرىمى دىت كۆ بەرژەوھەندى وپىكھاتا جقاكى وان دمەترسىي دايە پىتقى يە ناكۆكىين دناقبەرا خۆدا ب جە بھيلن ول قەدپتتا چارەسەرىيەكا ب لەز بگەن ل دۆر ئەوى كاودانى مەترسىدار بۆ وان درۆستبووى ل دويف دپتن و دژايەتيا وان بۆ مللەتئ كورد چۆنكى ترسا وان دەولەتا ئەوبوو ئەگەر شۆرەش سەرکەفت و ئارمانجپن خو بجھئىنان دى سنۆر ونەخشا گھۆرپت و دى ھندەك ناقپن دىتر ل سەر نەخشى دەقەرئ ھىنە پىش، لەوما وھك توشبوونا (ھىستىرپايى) بۆ وان چى ببوو وسەرەراى وان ناكۆكىين ستراتيژى ئەوئى دناقبەرا وان دا ھەى عىراق وئىران گەھشتنە رىككەفتنناما خىانەتكارا جەزائىر ب ھارىكارى وپىشتەقانىا لايەتپن دىتر پىن عەرەبى ھەرەوسا بۆ جھى رازەمەنديا دەولەتپن زل

هیز یین روژئاڤای و روژهلای ژبو پاراستنا بهرژهوهندیین وان ل دهڤهړی و دبیت هه رایه نه کی ژوان هنده که دهستکهفتیین مادی ژی وهگرتهن بهرامبهه بڼ دهنگی و رازیوونا وان ل سهه ریکهفتننامی ول دویف دا کا دی چ ب سهه مللهتت کورد هیته. بهه ری نوکه مه (دیره کا هوژانن) ب زمانن عهه بهی دیارکربوو نهوا دگونجیت ل سهه فان جوړه نه خوژی وتراجیدیا نهوین ب سهه ری مللهتین هه ژار وبن دهست وزوولمیکری دهیت وهه لویتستی هیزین مهزن بهرامبهه نه فان کاره ساتا.

((قتل امری و فی غابه جریمه لا تختفر ---- وقتل شعب ئمن مساله فیها نفر)).

دی بیژین وبن گومان وب چ شیوا دشیان دا نینه ملله ته کی بقیت بژیت ب سهه رفرازی دویر ژبن دهستی وسه رشوری خه باتا وی بهیته ژنافرن و د پاشه روژه کا نژیک دا راستیا نه فی چهندی وشروفه کرتین من دی دیار وناشکرا بن وچپایی کوردستانن وهه (سهه فین وگاره ومهتین) دی بهه رسینگن هه می پیلانا گرن ژوانا پیلانا جه زائیرا خیانه تکار ونه نجامین وی ژی هه دی ب سهه ری دوژمننا دا شکین وئیکه مه نه نجام ژی شه ری هه شت سالی بوو دنافبهه را (عیراقی وئیرانن دا) وینن ل دویفدا دی د خرابتهر بن.

خال وبنه ندین نه فی ریکهفتننامی وداریشتن ب شیوه کی نهینی هاتنه فه هاندن وهنده که کوښوونین ل دویف ئیک دا دنافبهه را (عیراقی وئیرانن) دا هاتنه کرن ب بهه شداریا توکیا و ل روژا ۱۹۷۵/۳/۶ ل جه زائیر ریکهفتن هاته ئیمزاکرن و حکومه تا جه زائیری روله کن مهزن و کاریگه هه بوو د سهه رگرتن وئیمزاکرنا نه فی ریکهفتننامی وپشتی چهنه روژه کا هاته راگه هاندن ول دویفدا ژلاین ده زگایین دهنگ وباسین جیهانی ژی فه هاته فه گوهاستن وچهنه دین دهوله ت وکه سایه تیا پیروژباهی ل هه ردوو لایه نا کرن ب تایبه ت ل عیراقی. ونه فه وی چهنه دی دگه هینیت کو سیاست یا فالایه ژهه می بنه مایین مروقیه تی وچ راستی ودادی وداب ونه ریت ویاسایین نیف دهوله تی ژی ل بهه رچاڤ ناهینه وهه رگرتن دهه م بهرژه وهه ندی دهینه تیکدان ول دویفدا هه میان هه ست ب گوئنه ها خو کرن پشتی دیتین ملله ته کی بڼ گوئنه هه بوویه قوربانی سیاستا ره گه ز بهه رستی، بهلن کهنگی پشتی دهه م ب سهه ره چووی.

پشتی ب دوماهیکه اتنا پشکا تایبه ت ب شوړه شه ئیلوولن فه دی بیژین وب ریز وحوړمه ت وشانازی فه بهه رزی ونه مری بو کاریزمای کورد مسته فا بارزانی وهه می شه هیدین کوردستانن.

- بهه رز وبلند دبیت ئالایی کوردستانن.

- بەرز وبلند دىت ھىمايى پارتى دىمۆكراتى كوردستان.
- رۆز وھۆرمەت وقيان بۆ شۆرەشگىر وجەماوھرى شۆرەشا ئەيلوولا نشتيمانخاز.
- روى رەشى وشەرمزارى ونەفرەتا مللەتى ل دۆژمن وخۆفروشپىن كوردستانى بيت.

دوماھىكا ھاقىنا سالا ۱۹۸۱/

به شه کئی نوی وب کورتی ژدهرد ونه خوشی وتراجیدیایی ملله تی کورد ژنه نجامی راگه هاندنا ریکه فتننما جه زائیر یاخیا نه تکار تا دهستی کا شوره شا گولانا پیشکه فتنخاز وبه ستنا کونگری نه هی یی پارتی.

جه ماوه ری شوره شگری کوردستانی حیه تی بوو سه بارت بریارا چاره نفیسی خو پستی راگه هاندنا بدوماهی کئینا خه باتا چه کداریا شوره شا نه یلوولی و نازادی دان بو هه که سه کئی بقیه وب هه لبریت ناواری ئیرانی بیت دماوی دهه روژان دا هه ژ روژا ۱۹۷۵/۳/۱۹ تا ۳/۳۰ ل هه مان سال یان ژ یی بقیه مینته ل عیراقی وخو رادهستی حکومه تی بکه ت ل ژیر ئه وی لیبرینا هاتیه راگه هاندن پستی ریکه فتننما.

جه ماوه ری کوردستانی بوونه به ش بهش وئاراسته وبوچووئین هه به شه کی دجیاواز بوون وهه ر ئیکی هه لوئست وره فتارین خو هه بوون ل دویف هزر وزانیا خو. وجه ماوه ره کی زور به رف ئیرانی فه چون ژ بهر فان ئه گه را:

- 1- چونکی سه رکردایه تیا پارتی وشوره شی پتر چه ز دکرن ناواری ئیرانی بن نه که میننه ل عیراقی.
  - 2- ژ بهر ترسا چاره نفیسی خو یی تاری وکریارین تولقه کرنی دژی وان بهینه ئه نجامدان ژلایی دهسه لاتا عیراقی فه.
  - 3- گه له ک ژوان ئیران هه لبرارت ژ بهر ئه وی که رب وکینی ئه وا ل دهف وان په یدابووی به رامبه ر ده زگایین ئه منی یین دهسه لاتی وخو فرشین کورد یین کری گرتی.
- پستی ماوه کئی کیم ژگه هشتا ئه وی جه ماوه ری زور بو ئیرانی توشی نه خوشی وئاسته نگ وئالوزیا بوون ژلایی ده زگایین دهسه لاتا شاهی گور به گور فه زیده باری گه ف وپی رابووئین توند تاکو دووباره بخورتی بزقرنه فه عیراقی ومه رم پی ئه گه رین دوژمانه وکه رب وکین بوویه به رامبه ر ملله تی کوردی زوملیکری وهک:

- 1- ژبو کیمکرنا پشته فانیا جه ماوه ری ئه وین په یوه ندی ب سه رکردایه تی کرین وب مه ره ما لاوازکرنا وی.
- 2- ژبو کیمکرنا ئه وی ژمارا مه زن یا په نابهران وسقککرنا باری دهسه لاتی.
- 3- حکومه تا شاهی بیر ل رویدانین کومارا مهاباد ورولی بارزانی وبارزانی دکر و دترسیا دووباره ببیت وریکه فتن دگه ل کوردین ئیرانی بهیته کرن.

4- مفا وهگرتن ژوان هاریکاری وبهخشینن نیف دهولهتی ونهتهوین ئیککرتی یین زور بو وان پهناهران ل دهمی بزقرنهفه عیراقی.

5- ب جهئینانا داخازیا حکومهتا عیراقی ژبو پیکولا دووباره زفراندنا ئهوی جهماوهری وب چ ریکا ههیت وسنور بو کرئ گرتی وسیخوړین سهر ب رژیما عیراقی فه هاتنه فهکرن وئازادانه هاتن وچونئ بکهن ل ههمی دهفهړین ئیرانئ ژبو رازیکرن ودهسهدابرننا هاولاتیین پهناهر ل ژیر هندهک سوز و ودهستهکفتیین ژدرو تاکو دووباره بزقرنهفه عیراقی وجاران زی ل ژیر گهفا ودهستهسهرکرنا خیزان وکس وکارین پهناهران ئهوین ماینه ل عیراقی وشیان گهفین خو ب جهیین ودهسههلاتا عیراقی خیزان وکس وکارین وان دهسته سهرکرن وگهلهک ژوان هاتنه دویریخستت بو باشووری عیراقی و ههر ژبه ران ئهگهرا گهلهک ژهاولاتیین کوردستانی کوم کوم و ژنهچاری زفرینهفه عیراقی ژوانا ژمارهکا سهرکردین لهشکری وحزبی وکسایهتیین نشتیماخازین بهرز، وب راستی نه دزانین سهروبه ب چ شیوهیه وچ چئ دیت وچ رووی ددهت ل عیراقی.

چوونا کرئ گرتی وخوڤروشان بو ئیرانئ ژبوو پالدان ورازیکرنا هاولاتیان ژبو زفرینی ونهجامدانا ئهفی کاری بهرامبهر کوژمین پارهی وخهلاتا بوویه ژلایئ دهسههلاتی فه. ونه دشیین ئه وهاولاتیین دووباره زفرینه فه عیراقی پۆلین بکهین بو چه ند ئه گهرا:

- 1- هندهک ژوان دبهشییمان بوون و د فیان بزقرنه سهر گوند ومولکین خو.
- 2- ژمارهک ژوان زفرین ژبو ب دهستههئینانا وان دهستهکفتیان یین سوز پئ داینی وهاتینه دسهردابرن ژلایئ کرئ گرتیین دهسههلاتی فه.
- 3- گهلهک ژوان ژترسا گهف وپئ رابووینن دهسههلاتی وتوندیا دهزگایین وی ژگرتن ودویریخستنا خیزان وکس وکارین وان لهوما سفکی ب گیان وژیا نا خو کرن وزفرینهفه پیخههمت قورتالکرن وپاراستنا سههانهتا خیزان وکس وکارین خو ژ پئ رابوون وسههدههریا خراب وکریت یا دهزگایین دهسههلاتی چونکی ئه ودهسهرکهفتینه ل سهر(کوژمین کرئ گرتی) وهک ههردهم حکومهتی ب ئهفی ناسافی شوهرهشگیر ددانه نیاسین. بهلئ دی بیژین کرئ گرتیین کی بوون؟ ئه ری مانه ههمی لایهن ل روژئاڤا و ل روژههلاتی د رازیبوون شوهرهشا ئهیلوولی بهیته شکاندن و ژناقبرن ومللهتی کورد دههدهر بیت ؟

4- هندەك كەس ژبەر سەردەرى ورەفتارا خراب یا دەزگایین دەسهلاتا شاھی زفرینه فە.

5- گەلەك ژسەرکردین لەشكەری وکادرین حزبی وپیشمەرگەه زفرینه عیراقی ژلاوازا بیروباوهرین وان وپەیدابوونا دوو دلین ژسەرکردایەتیا بارزانی کۆ ل دویف دیتنا وان مەحاله دووبارە ناگرئ شۆرەشی گەشبییت وکوردایەتی ژئەفان ئاستەنگ وئالوزیا تپپەر بیت.

هەلبەت ئەو سۆزین دگەل خەلکی کوردستانی گۆتین نەهاتنە جییه جیکرن بەلکۆ بتنی گەفین خۆ ب جەئینان وەك دویرئێخستن و دەربەدەرکرتی بۆ باشووری عیراقی و بەعسکرنا خەلکی ب خۆرتی و عەرەبکرن دەقەرین وان پستی هاتینە دویرئێخستن. وپستی چەند هەیفە کین کیم ژ ریککەفتننا مەجەزائیر ب سەدان خیزانین کورد ب نەینى فە چۆبوونە ئیرانی و زۆربەى خیزانین دەقەرا بادینان بەرف تۆرکیا فە چۆبوون چۆنکی کاودان و سەرۆبەر ل تۆرکیا گۆنجای تریبوو بۆ وان ژ ئیرانی، ئەفە هەمی سیاسەت و پی رابووتین حکۆمەتا عیراقی بوون یین شۆفینی ورەگەز پەرستی و پری کەرب و کین دگەل کوردان و دەستپیکرنا فە کۆلینا دگەل کادر و سەرکردین شۆرەشی و پارتی زیدەباری پی رابووتین بەلەز دژی هاوالاتین کورد وەك دویرئێخستن بۆ باشووری عیراقی و قالا کرنا گۆندین سنۆری ژئاکنجیا ب خۆرتی و راوەستاندنا کار و پرۆژین ئافەدانی ل دەقەرین کوردستانی هەرەسا ئەو شۆرەشگیرین زفرینه فە ل ژیر حۆکمى دەسهلاتی چ داهاى نەبوو و ژ بى کارى دنالین زیدەباری گەلەك نەخۆشپین دیت. وکا چەوا کۆم ب کۆم و ب ژمارین مەزن هاوالاتی ژئیرانی دزفرینه فە عیراقی و چ پیزانین نەبوون ل دۆر ئەوی سەرۆبەری خراب ل عیراقی ب هەمان شۆه خەلکەکی زۆر دووبارە ب نەینى فە درەفینە ئیرانی.

سەبارەت ئەوی جەماوەری بریارداى میننە ل ئیرانی ئەم دشیین پۆلین بکەین ل دویف فەن خالین ل خارى دیارکری:

1- سەرکردایەتی بریارداوو کادرین خۆ یین بەرز رەوانەى ئەوریا بکەن بۆ هندەك ئەرك و کارین پارتایەتی وئامادەکرنا وان بۆ دووبارە خەباتا چەکداری و سیاسی ل دەمی بیا فە و دەلیقا گۆنجای ب هەلکەفیت.

2- گەلەك داخازی ژ دەولەتین ئەورپی و ئەمریکا بۆ پەنابەرین کورد ل ئیرانی هاتن وئامادەیا خۆ دەبرین ژبۆ فەگواستنا وان کەسین بقین بچنە ئەوروپا و بی بەرامبەر دگەل پیدانا مافی پەنابەریا سیاسی، لەوما هندەك کوسان ئەف ریکە بخۆ ب دەلیفە دیتن تاکۆ ژئیرانی دەرکەفن و

ژسەرۆبهری خراب قۆرتال بڼ وهندهكین دیتر ژبهر ئهوی كهرب وکینا ژ پارتی و سهرکردایهتیا وی ههلگرتین و دهلیقهکا باشه ویایڼ رهنج ولاریببونه.

3- دیسان ب دوماهیکهاتنا شۆرهشی هندهك کهسا بخۆ ب دهلیقه زانین وییکۆلکرن پارتین سیاسی ب دامهزیرین کۆ ل هزرا وان ئهویبوو کۆ دئ شین جهی خهباتا پارتی گرن ودئ سهرکیشیا خهباتا رزگاربخازا کوردی کهن ودئ دووباره ئهوی سهربهزری ومهزناهیی زفرینه قه و ئه هیقی وخۆزین پارتی دریککهفتنناما ئادارا سالا ۱۹۷۰ هاتینه ب جهینان و خهبات ژبو دکر دئ شین ب جهینان ئهوین کۆ پارتی نهشیای وان دهستکهفتین ئهیلوولی بیاریزیت و د ئهجامدا ریککهفتنناما جهزائیر یا خهیانهتکار هاتیه پيش ول دویفدا شکست ودهربهدهری وعهربهکرنی دهستپیکریه. ئهقه ژی ل دویف هزرو وپیرو ودیتنا وان یا بهرتنگ بوو بو قهخاندنا کاودان وسیاسهتا ئهوی سهردهمی.

4- هندهك ژسهرکردین پارتی ئهوین بو چهندين سالا رهنج وخهبات وکیم وینهی د بهرخۆ دان وبهگرگی وقۆربانیدانی د ژیی شۆرهشی دا تۆمارکین ئاشوب وهزرا وان خیانهت ل وان کر وپارتهکا سیاسی دامهزاندن بهلئ پشتی دژایهتی و سهربۆرهکا خراب ب سهری وان هاتی دووباره زفرینه قه سهر ریکا راست وجهی خوئی درۆست.

وسهبارت وان شۆرهشگیر وهاولاتیین ماینه ل دهقهزین رزگارگری ل کوردستانی ودهربهدهری ئیرانی نهبووین ژبهر قان ئهگهزین ل خاری دیارگری بوون:

1- گهلهك ژوان نهشیان یان دهلیقا چوونی بو وان ههلنهکتهت وپشتی ریک ودهلیقه بو ژمارهك ژ وان چی بووی کۆچکره ئیرانی.

2- ژمارهك ژ وان د دوو دل بوون سهبارت مان ونهمانئ وچوون بو ئیرانی وترسا وان ژ نهخۆشی وئاستهنگین ژیانئ.

3- ژبهر کۆ ژمارهك ژ وان ئاکنجین گۆندین ژیر دهقهزین رزگارگری بوون لهوما نهدفیان چهکی خۆفروشین ب ملئ خۆقهکن، بهلکۆ ژیان ومان ل گۆند ودهقهزین خو پتر پی خۆشبووینه سهرهراي سالتین مهترسی ونهخۆشین شۆرهشی.

4- هندهك ژوان کۆچهبر نهبوون پشتی هاتینه دسهردابرن ژلایڼ سهرۆک عهشیرهتین وانقه.

5- ژماره کا کیم ژوان ئەو بوون ئەوین قیاین میننه دگەل دەسەلاتی وهەلوپستی خو گوهارتن وپه یوهندی ب دەزگایین ئیمناهی وسیخوړیا رژیما به عس کرن، ئەفە دگەل پیکولا زیاندانا هاوالاتیان ب پیشکیشکرنا راپورتین ژدره و وبی بنه ما ل سەر خەلکەکی بی گۆننه بو دەسەلاتی.

6- سەبارەت ئەوین د بنەرەت دا دگەل حکۆمەتی وهک (جاش وخۆفروش) وسەرکردین وان دگەرم وگۆریا سەرکەفتنا خو دا دژیان وشانازی بخۆ دبرن ول وی هزری بوون کو پارتا به عس دی وان ل جهی پارتی دانیت و دی به شداری دەسەلاتی بن د ریفه برنا کاروبارین دەفەرا حۆکم ئۆتۆنومی به لی وان هزر نەدکرن کو (ستیرا وان دی رژیت) وچارەنقیسی وان ل نک حکۆمەتی ومللەتی و دیروکی هەر دی شەرمزاری وسەرشۆری بیت وکەس وکارین شەهیدا دی نەفرەتا لی بارین، لەوما پشتی چەند هەیفه کا ژ دوماهی کەهاتنا شۆرەشی هەلوپست ورەفتارین دەسەلاتی بەرامبەر وان ب شیوه کی خراب هاته گوهارتن وب کەرب کین فە هاتنه ژجه ککرن و زربار بوون ژ ئەرک وپله وموچە ی زی دەباری سزادانا وان کەسین کەل وپەلین خو یین لەشکەری بەرزەکرین ب کۆمیتن پارە ی وزفراندنا وان بخۆرتی بو سەر جه وگۆندین وان. وسەبارەت ئەوی دەستەیا خو دان بیرو و باوهریه کا مۆکم ب قەدەر وگۆرانکاری وشکەستنا هە ی و رازیوون ب چ شیوی هە ی ل دۆر ئەجامین پیلانا و ب سینگەکی بەرفرەه خو راگرتینه بەرامبەر نەخۆشی وئاستەنگا وگۆه نەدانا پروپاکندا وگۆتگۆتکین ژهراوی یین رژیمی وخۆراگرتن بەرامبەر پی رابوونین دەزگایین دەسەلاتا شاهی گۆر به گۆر، وسەرەرای ئەفان تاقیکرتین ب زەحمەت وبارگران وگەفکرن ب زیندانکرن ومرن ئەفنی دەستەیا بەر بژیر ب بهین فرەهییه کا مەزن و باوهریه کا مۆکم وپیلای خۆراگرتن وقەب خاستن ل هەمی کاودانا گرتن وهک ئەوی پارچه هۆزانا ب عەرەبی دیبژیت ((لابد لیل ان ینجلی ولابد للکید ان ینکسری))^(۱)، وهەر ئەفە بوون ئەوین ل دەستپیکا خەباتا خو وپی دوو دلی باوهری ب سەرکردی خو وسەرکردایهتیا شۆرەشی ئینان وبریارداین هەردەم د ئاماده باشین دابن وپیخەمەت قۆربانیدانن بو مللەتی وسەرکیشی وی ئەوی ژیی خو هەر ژ زارۆکینی تا دوماهی بو خەبات وئازادیا مللەتی تەرخانگری وخۆراگرتی

---

(۱) رمان ژئەفی دیرا هۆزانن یا هۆزانفانی عەرەب (ابو القاسم الشابی) ئەوه کو پستی هەر شکست و نەخۆشیه کن بەرفرەهی وسەرکەفتن وئازادی ل دویفدابه، (وه رگیر).

بهرامبەر هەمی جوړیڼ نه خوښی و یڼ تراجیدی کو چه ند جاره کی ژ شکه ستنه کی تپه ربیت ب
 سهربلندی و ووره ییه کا بهرز دی بینین دهست ب قوناهه کا نوی یا خه بات ومیرخاسیڼ کهت وب
 خه مخوری و رژدییه کا زیده تر وقه ب خاستنا هر کاودانه کی نه خوښ وئالۆز کریه. و دیرۆک
 وشوره شیڼ هه فچه رخین کوردی به لگنه ل دور وه فاداری وخه بات وقوربانیدانا بارزانی
 وبارزانیان وهك شوړهش و بزاقا سالا ۱۹۳۱، ۱۹۴۳، ۱۹۴۵ و بزاق وچالاکیڼ وی یڼ سیاسی د
 دامه زراندا کومارا مهاباد دا ل سالا ۱۹۴۶ وری پیقانا وی و (۵۰۰) هه قالین دگه لدا بو ئیکه تیا
 سوڤیتی کو ب راستی ئه شان قاره مانا (هه قالین بارزانی) قه نجیه کا مه زن ل سهر ملله تی کورد
 و بزاقا وی یا زرگاریخازی هه یه وجهی ریزگرتنی نه ژ بهر خوړاگری وقوربانیدانا وان یا بی سنور
 ومل ب مل دگه ل بارزانی ئه وی شیای ب سیاسه تا خو یا هه کیمانه ل ئیکه تیا سوڤیتی خو ل
 بهرسینگی پیلانگیرا بگریت تا ل دوماهیی سهرکه فت ب دهست خو قه ئینای وبوویه جهی ریژ
 وقه ده رگرتنی ل نك سهرکرده و حکومه تا سوڤیتی، ول دویدا دووباره قه گریانا وی وهه قالین وی
 بو ناف خاكا نشتیمانی ل سالا ۱۹۵۸ وپشتی سی سالا سهرکیشیا شوړه شی کریه هه وه کی
 کهسه کی گهنج. لهوما کهسه کی وه کی بارزانی دی شیت بو جارا پینجی وشه شی ژى نه خشه ری
 یا قورتالکرنی وئازادی بو ملله تی خو دروست بکهت ودی سوزین خو ب جهئینیت ول دویدا
 ب کریار سوزا خو بکارئیخست ده می پشتی ریکه کفتننا ما خیانه تکارا جهائر گوئی ((ئه ز یڼ
 پشت راستم ئه ف کاودانه گه لهك نافه کیشن ودووباره ب هاریکاریا هیژین خه مخور وپشته قانین
 مه دی قه گهرینه سهر خه باتا خو یا چه کداری ل کوردستان و دی کاودان دبه رژه وه ندیا ملله تی
 کوردا هینه گهورین)). و بهرپرساتیا هه ره مه زن ئه بوو ئه وا ئیخستیه پال هه ردو کورین خو
 ئه وژی بهرپرساتیا پیکئینانا سهرکردایه تیا بهروهخت، وب راستی هه ردو کورین خه باتکه ر
 (ادریس ومسعود بارزانی) ب میرخاس ودلیترانه شیان ل جهی ئه وی بهرپرساتیا مه زن بن و
 دپینگیربن ب وان شیرهت وئاره سته یڼ بابی وان بارزانی مه زن پیکشکیشی وان کریڼ یی کو
 دده مه کی دا ل ژیر چاقدیریا ساحله میی بوو پشتی توشی نه خوښی دبیست ول هه مان ده م دا
 خو ل ئاریشه ونه خوښی وده رده سهر یڼ په نابهران دکرنه خوډان وهه رده م دناف وان دا دگه ریان
 وگوه دانا بووچون ودویدچوونا سهروبه ری وان دکرن پیکه مهت وی چه ندی بشین ئیش وئازارین
 وان سفک بکه ن لهوما ب سهرکه فتیانه شیان کارى خو ئه نجام بدهن. و ل ده سته یکا سالا ۱۹۷۶

شیان کۆنفرانسه کئی گرنگ ل ئه وریا گریدهن ب ئاماده بوونا ژماره کا سه رکرده و کادرین بهرز دناق پارتي دا وپشتی چه ندين فه کۆلین وگه نگه شه وشو فه کرن وره خنه ودویفچوون وپیداچوونا رابردووی بریاردان بهر هیه کئی بهروهخت ژ (۱۵) ئه ندامان ژ سه رکرده و کادرین که فن یین شو ره شا ئه یلوولی پیکینین، دودوباره بهیره وه کئی نوی بو پارتي هاته دانان دگه ل ده رکنا به لاقو که کئی بناقئ (ری یا بزاقا رزگار یخازا کوردی) تیدا دان پیدان ب خه له تینن ده زگایین پارتي وشوره شی هاتیه کرن ههر ژ سه رکردایه تی تا بنچین، دیسان بناقئ کۆنفرانسی به یاننامه کا شو ره شگیری و دیروکی هاته به لاقه کرن تیدا مزگینیا دودوباره بوونا شو ره شی راگه هاندیه وده سته پیکرنا خه باتا چه کداری یاکو چریسکا وی یا ئیکئی ل روژا ۲۶/گولانا سالا ۱۹۷۶ بوویه وهاتیه بناقن ب شو ره شا گولانا پيشکه فتنخاز ب سه رکردایه تیا پارتي وسه روکئی وی بارزانی نهر.

دهست ب شهرین (پارتیزانی) ل کوردستان هاتنه کرن وئه فه وهک مزگینیه کا گه له ک مهزن بوو بو ههر که سه کئی وه فاداری ملله تی، دیسان ل هه مان ده م دا ببوو جهی حیبه تیا دوژمن وخو فروشان ژي ژبه ر ئه وی ماوی کیم ژ راوه ستاندا شه ری چه کدارین شو ره شا ئه یلوولی ل ۲۰/۳/۱۹۷۵ تا ده سته پیکر شو ره شا گولانی ل ۲۶/۵/۱۹۷۶ ئانکو ماوی قه بر بنتی پازده هه یف بوون، له وما شو ره شا گولانی ده یته هژمارتن درژه پیدان بو شو ره شا ئه یلوولی.

وبو راستی دان پیدانی دکه یین ودی بیژین ئه و ماوی شو ره شا گولانی ل سالا ۱۹۷۶ ههر زده سته پیکر وی تا سالا ۱۹۷۹ وسه رکه فتن شو ره شا ئیرانی ده یته هژمارتن ب نه خو شترین ومه تر سیدارترین قوناغین شو ره ش تیدا تپیه ری، وکریارین له شکه ری یین شو ره شگیرا ژلای قه باره وچو ره بی فه ب شو هکی بچوو یک بووینه و زیان گه هاندن ل دوژمنی ژي یا کیم بوویه به لی ب کریارین کارتیکه ر وموونه یی دهاتنه هژمارتن ویین پئ رادبوون ژي قاره مانین چه رخئ خو بووینه. وژبه ر کو سه رو به ر و کاودانین خو یه تی دگونجای بوون ژ ئه گه ری ئه وی سیاسه تا پری که رب وکین ودژایه تی ودفن بلن دیا به عسیان به رامبه ر کوردان ب تابه ت ئه وین فه گریای (العائدون) ل دویف ئه وی ناسناقکنا ده سه لاتئ دانایه سه ر کوردین خو راده ستی وان کرین وبکارئینانا سیاسه تا ده ربه ده ری و به عسکر و دویرئ یخستئ بو باشو ری عیراقئ و ژ ئه گه ری ئه فان پئ رابوونان هنده ک خیزانین وه فادار وخودان بیرو و باوه ر ئه وین پشی شکستئ به رف گوندین توخی بی فه چووین ل کوردستانا توکما یین کو ب دلسوزیا نه ته وابه تی و نیزی کبوونا خزمایه تی دناقه را وان دا شادبووین و بوونه جهی فه حواندن وریژگرتنا خه لکی ئه فان

گۆندىن تۆخىيىيى زېدەبارى ھەمى جۆرپىن ھارىكارى وبەشدارىيى دخەباتا چەكدارى دا، ئەف خىزانە ب گەنجىن خۆفە باشتىن زېدەرىيى پىكىئىنانا قۆلىن پىشمەرگەى بوون .

ھەرۋەسا كاودانىن نافخووييا تۆركيا ل ژىر دەسھەلاتا حكۆمەتا (عصمت ئىنىنو) دگۆنجاى بوون ب شىۋەكى كۆ پەنابەر دىشان ل كوردستانا تۆركيا بەيئە ھەۋاندن دوپىر ژ زۆلمداريا لەشكەرىيى عىراقى. وپشتى سەركردايەتيا بەروەخت بىراردای دەست ب خەباتا چەكدارى بگەن بناقى شۆرەشا گۆلانى ل ۲۶/گۆلانى ۱۹۷۶ ئەندامىن سەركردايەتىيى گەھشتنە سنۆرى تۆركيا وبنگەھىيىن سەركردايەتيا سەرەكى ل (ھەرك وپىداف) و ل رۆژئاقايىن خواكۆركى ل سىگۆشەيا سنۆرى دناقبەرا عىراق وئىران وتۆركيا دا ول دەفەرا ھەكارى ھاتنە دانان وپىكىئىنانا دوو لقا يائىكى بناقى ھەرىما ئىكى ل بادىنان ل دەفەرا (قۆشىريا وگۆبى يا) ل تۆركيا ھەرىما دووى ل دەفەرا سۆران ب سەرىپەرشىيا ژمارەكا ئەندامىن سەركردايەتىيى. وسەبارەت سەركردايەتيا بلند ھەردوو براىين خەباتكەر (ادرىس بارزانى) ل ئىرانى و (مسعود بارزانى) ل ئەورپا ب خەمخۆرى وب گىنگىدان وب ھوئىرىنى دوپىچوون وچاقدىريا كاودانىن دەفەرى وشۆرەشى دكرن وچەوانيا داىنىكرنا مەزاختىيىن پىتقى وپشتەفانىا وورەيى و رەوانەكرنا خۆبەخش وكادىر ل لەشكەرى وھزبى وپىشمەرگەى ژ وان پەنابەرىن پىشتى شكستىن چووينە ئىرانى بو خۆرتكرنا ھىزا پىشمەرگەى وبەشدارىكرنى دشۆرەشى دا. رۆژ بو رۆژى ژمارا پەيوەندىكرنى ب شۆرەشا گۆلانى بەرف زېدەبوونى فە بوو ژوانا ژ كوردستانا باكۆر ژدەفەرىن سنۆرى وشيان رۆلەكى بەرز بگىرن دخەباتا چەكدارى دا وب ئەفى شىۋەى بو دەسھەلاتى دوپات بوو كۆ دووبارە مەشخەلا شۆرەشى ياگەشبووبە فە و رۆژىن خۆشى و بەختەوھرىيى ل وان ب دوماھىكھاتن .

سەروبەرىيى پەنابەرا ل ئىرانى:

سەروبەرىيى پەنابەرىن كورد ل ئىرانى ژلايى سىياسى فە گەلەك يى خراب بوو ورەفتارىن دژايەتى وگەفەين دەركرنى دگەلدا دەھاتنە كرن ب تايبەت دگەل (ادرىس بازانى) ئەوى ل باژىرىيى كەرەج ئاكنجى بووى وشىايە خۆراگىت بەرامبەر ھەمى وان جۆرپىن گەفا ودبەرامبەر دا كاردكر ژبو داىنىكرنا مەزاختى وپىتقىا بو شۆرەشى وسەركردايەتيا بەروەخت دگەل پى رابوونا پەيوەندىا ب شىۋەكى نەيىنى ددەمەكى دا حكۆمەتا شامى ھەمى بەرھەفى وئامادەباشى دكرن ژبو فەگۆھاستنا پەنابەران بو سنۆرىيى پاكستان

وئەفغانستانى ۋەك ئەوا دگەل عەشيره تتين (لۆر وقوجان) كرى بەلى خوش بەختانە حەز و پيلانا وان بجه نەهات وئاگرى شۆرەشا ئىسلامى ل سەرانسەرى ئيرانى ب سەركيشيا ئىمام (خۆمەينى) بلند بوو وشيان ب سەر دەسەهلەتا شاهی و حکۆمەتا وى دا بگرن و ژنافبەن وشاه دگەل خىزانا خو درەفیت و نەچار دىت ژئيرانى ب دەرکەفیت پشتى دىتى گشت تەخين گەلى ئيرانى دژى وى سەرهلداينە زیدەبارى پەنابەرین کورد ل گەلەك باژیرین ئیرانى. پشتى ئەفان گۆرانکاریا وسەرهلدانى سەرگرتى سەرۆبەر وکاو داتین پەنابەران هاتنە گهۆرین وبەرف باشی فە دچوون، بارزانى نەمر ل ژیرچارەسەریا بزیشكى بوو و ژسەرکردین بەراهیكى بوو یین بیروزباھی وپشتهفانیا خو یا بى سنۆر بو شۆرەشا ئیرانى دەربرى وخو بەرهەف دکر تاكو دووبارە ب فەگەرئتە ئیرانى ژگەشتا خو یچارەسەری ل وەلاتى ئەمریکا وئەوى دوو هیفی هەبوون یا تیکى دووبارە ب فەگەرئتە ناف خاكا کوردستانى وب دیتنا پيشمه‌رگەى شاد بىتە فە. وهیڤیا وى یا دووى ئەوژى کو بەردەوام چافەری وى رۆژى بوو کو ب ریکا خەبات وقوربانیدانا پيشمه‌رگەى مزگینیا سەرکەفتنا مەزن بو مللەتى ب راگەهینیت وحوکمی ئوتۆنۆمى ب جە بهیت ونازادى وديمۆکراسیەت و دادى بو هەمیان بەرقەرار بىت چۆنكى هەردەم پيشمه‌رگەه هیمایى وەلاتپاریزی بوون وگەلەك شانازى پى دبر. بەلى ب مخابنى وب خەم وکۆفان فە هیڤیین سەرکردى مللەتى ب جە نەهاتن و ل رۆژا ۱۹۷۹/۳/۱ ل وەلاتى ئەمریکا دچیتە بەردلوڤانیا خۆدى مەزن ودى بیژین ریازا وى ۋەك نەخشى ل سەر بەرى دى دلى هەر کوردەكى دا مینیت تا دەستەیین پاشەرۆژى، وناڤ وخەباتا وى دى هیتە پاراستن د بىردانکا دیروکی دا.

سەرکەفتنا سەرهلدانا مللەتین ئیرانى ل سەر حکۆمەت و دەسەهلەتا شاهی وپیکئینانا کۆمارا ئىسلامى جهى دلخوشیا پەنابەرین کورد بوو وپیروزباھی ل کۆمارا نوى ومللەتین ئیرانى کرن وبەشدارى ئاھنکین سەرکەفتنا وان بوون وهندەك ئاسۆدەیین نوى بو وان و شۆرەشا گۆلانى هاتنە فەکرن ورازیبوونا حکۆمەتا کۆمارى ل دۆر دووبارە هەر کەسەكى ژپەنابەران ل دويف حەزا خو ب فەگەرئتە فە کوردستانى ول سەرکیستى حکۆمەتا کۆمارى، دیسان فەکرنا کۆمەلگەهین ئانکجیبوونى دگەل داينکرنا هاریکاریین هەیفانە وفەکرنا سنۆران بەرامبەر پەنابەر وسەرکردە وپيشمه‌رگین گۆلانى، ئانکو ئەم دشیین بیژین سەرۆبەر وکاو دان ب شیوه کى گشتى د بەرژەوهەندیا کوردان دا بوو پشتى بەرقەرار بوونا نازادى و دادی ل ئیرانى.

سه‌رکردایه‌تیا پارتی هاته فه‌گۆه‌استن بۆ گۆندپښ (راژان و سلێفانا) ل ده‌قه‌را (ملگه‌قه‌ر) ئه‌وا ده‌قه‌یته
 باشورۆی پارێزگه‌ها (اورمێن)، هه‌روه‌سا حکومه‌تا کۆماری رازیوو ل سه‌ر بزاف وچالاکێن پارتی دناف
 په‌نابه‌ران دا ل سه‌رانسه‌ری ئیران ب تابه‌ت ل ده‌قه‌رێن کوردستانی زیده‌باری ئه‌نجامدان و به‌رده‌وامی
 پیدان ب خه‌باتا چه‌کداری ل کوردستانا عیراق ب ئازادانه‌ دگه‌ل پالپشتی وه‌اریکاری ژلای حکومه‌تا
 ئیسلامی یا ئیرانی فه، وئه‌فه‌ قه‌نجیه‌ هه‌می بۆ (ئیمام خۆمه‌ینی) دزفریته‌فه. وچۆنکی کاودان دگۆنجا
 بوون و ئازادی یا به‌رقه‌رار بوو سه‌رکردایه‌تیا پارتی ب ده‌لیفه‌ دیت کۆنگرۆی خۆی نه‌ه‌ی ل پاییزا سالا
 ۱۹۷۹ ل ده‌قه‌را جه‌ی سه‌رکردایه‌تیا پارتی ل (م، س) گریده‌ت، وئاماده‌بووین کۆنگره‌ی بریاردان و بۆ
 ئیکه‌م جار خه‌باتکه‌ر (مسعود بارزانی) ب هه‌لبژین وه‌ک سه‌رۆکی پارتی وئه‌فه‌ بوویه خاله‌کا
 وه‌رچه‌رخان درۆ ره‌وی پارتی دا وئه‌و فالاها پشتی مرنا مسته‌فا بارزانی هاته‌ پرکرن. هه‌روه‌سا لیژنا
 نافه‌ندی ژ هاته‌ هه‌لبژارتن پشتی سه‌رکردپښ سه‌رکردایه‌تیا به‌روه‌خت لیبۆرین خاستی و خۆ
 به‌ربژینه‌کرن سه‌ره‌رای کۆ پیکۆلین زۆر دگه‌ل وان هاته‌ن کرن تاکۆ خۆ به‌ربژیربکه‌ن به‌ل د رۆدبوون ل
 سه‌ر هه‌لوپه‌ستی خۆ، وپشتی هه‌یفه‌کی زۆربه‌یا وان بریاردان پارته‌کا سیاسی یا نوی پیکینن بناقی (پارتا
 گه‌ل) وده‌ست ب بزاقین خۆ یین سیاسی وه‌شکه‌ری ل سواریای ئه‌نجامدان و پیکۆل کرن ب ریکا خا‌کا
 تۆرکی را وب خۆرتی به‌ینه‌ دناف ده‌قه‌رین شۆره‌شی ولقا ئیکا پارتی دا به‌ل نه‌شیان وشکستن ئینان بتنی
 بزافا وان ل سه‌ر لای ریکه‌ستنی ما و دژایه‌تیا پارتی ب ری یا پرۆپاکندا. ئه‌ندامین نوی یین لیژنا
 نافه‌ندی یا پارتی هاته‌ن دابه‌شکرن ل سه‌ر لق وئقیسینگه‌هین و، و زۆربه‌ی فان ئه‌نداما ژ کادری
 نافه‌ندی پارتی بوون یین کۆ شایین رۆله‌کی به‌رز و به‌رچاف دکۆنگرۆی شه‌شی ژ دا بینن، وه‌میان ب
 پیکه‌ ب بزاف و ب وه‌فاداری ده‌ست ب خه‌باتا چه‌کداری کرن پشتی ژه‌وی دوره‌یلا نه‌خۆش و پرتالۆزی
 وئاسته‌نگ ژ سالا ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ ده‌ربازبووین.

تېيىنى وبۆچوون وههلسهنگاندنا بهريز (حيب محمد كريم) ل دور رهشنفيسى ئەفسي پەرتوكتى هاتيه
دهربرين ب ري يا ئەفسي ناما ل خارى دياركرى:

براينى بهريز نهجمهدين يوسفى.

سلاق وريز

ناما ههوه ل ۱۹۹۲/۸/۵:

پشتى من پيداچوون ل سهر ناههروكا پەرتوكتى كرى ب ههردوو پشكين وي فە ياباش بوو وجهى
سوپاسينى يه، بهلى وهك ههوه د ناما خوڊا دياركرى كو پتر پيتتى ب پيداچوون وريك ويكيى ههيه ومن
ئاماژه ب هندهك لاپهرا دايه ومه پشت بهستق ل سهر هندهك بابەتتين وي كرىه د روژناما (خەبات)دا
ژمارا تاييهت ب شوهرشا ئەيلوولين فە دگهل دياركرنا ژيدهرى د روژنامى دا وبهلافكرنا وي ل پاشهروژى
دى گهلهك مفايين خو ههبيت ب تاييهت بو دهستهيا نوى ئەويىن دوير ژ پيزانينين دروست وتهمام يين
گريداي ب ئەفسي شوهرشا هنده مەزن.

دگهل ئەفسي نامى دا (رهشنفيسى پەرتوكتى) بو ههوه دزقريينه فە

دگهل ريز وقهدهرگرتنا من.

براينى ههوه

حيب محمد كريم

۱۹۹۲/۹/۴

پەيغەمبەر كا پېتىقى:

خاندەقانى ھېژا ئەف پەرتووكا ل بەردەستى ھەوۋە بتى بەشەكى كېمە ژ وان پېزانىن و رويدانىن زۆر يىن گرىداى ب سالىن شۆرەشا ئەيلوولا پېشكەفتىخاز قە ب سەركىشيا (مستەفا بارزانى) وئەقە پىشكەكە ژئەوئى بەشدارى ودىتىنن منە بۆ رويدانا ھەر ژدەستىكا وئى و تا دوماھىي وئەگەر ئەز يىن سەركەفتى بىم دېشكىشكرنا بەرھەمەكى باش ودرۆست ئەو ھىقى وداخازا من بوويە وئەگەر نە ئەز داخازا لىبۆرىنى دكەم ژھەمى وان كەسپىن د دۆرھىل رويدانىن ئەقى شۆرەشى دا ژيان وھەر تىبىنى ورەخەنەكا ئافاكەر ھەبىت جھى دلخۆشيا منە.

دەمى ئەز دىنم ئەف پەرتووكە يا جھى خۆ دگرىت ومفايى ژى دەپتە وەرگرتن پېتىقى يە ئەز وەك نقىسەرى وئى سۆپاسيا بەرىز(حبیب محمد كرىم)ى بكەم بۆ تىبىنى وھەلسەنگاندنا وى يا پر بەا ل سەر پەرتووكى، ھەرۋەسا پېتىقى يە سۆپاسيىن خۆ ئاراستەى (م.س) خەباتكەر يا پارتى دىمۆكراتى كوردستان بكەم ژبەر پىتەدان و دەستپىشخەريا وئى ژبۆ چاپ و بەلاقىرن وھەمى مەزاختىپىن وئى ب ستۆپىن خۆقەگرتى، ديسان سۆپاسى بۆ نقىسىنگەھا رەوشىبىرى وراگەھاندنا پارتى ب تايبەت كادرىن كۆمپىوتەرى و دەستەيا نقىسىنئى ل گۆفارا مەتىن ورۆل وھارىكاريا وان تاكۆ ئەف پەرتوكە بەلاقە بووى. سۆپاس بۆ ھەركەسەكى بۆچونەك يان ھارىكارىيەك پېشكىش كرى.

نەجمەدىن يوسفى

تېبىنيا دوماھىيە :

ل دوماھىيە سالىن ھەفتىيان دا و ل دەستپىكا ھەشتىيان وپشتى ئەو سەرۆبەر وكاوداتىن خراب و نەخۆش ژئەنجامى شىكستى و خرقەبوونا دۆژمنا ل سەر دژايەتيا پارتى وسەرۆكى وى من دەست ب نقتىسنا ئەقى پەرتوكى كر ژبو بەرچاڧكرن و رۆنكرن وەك ھزرەكا گشتى وب كۆرتى ل دۆر شۆرەشا ئەيلولنى(ستراتىژيا ئارمانج وخەباتا وى) وئەو دەستكەفتىين ل دويف خۆرا ھىلاين ب بەلگە و دىتن وبۆچوونىن من وەك پىشمەرگەكى ھەڧچەرخ و بەشدار دگەل شۆرەشى وبى لايەنى نقتىسنى دا). وتشتى ھەرە من پى خۆش وپتر باوهرى دايە من وپشتى پتر ژ دەھ سالان ئاشكرا بوو كۆ ھەمى ئەو بىرو بۆچوون وشۆرفەكرن ورەخنىن من دئەقى پەرتوكى دا بەرچاڧكرىن ل دۆر شۆرەشا ئەيلولنى ب تايەتتى ئەو پىشكەچوون وگۆرانكارىين ل عىراقى و دەڧەرى پەيدا بووین ب گشتى ددرۆست و دجھن خودا بوون، ھەرەسا دگۆنجاى بوون دگەل بووچۆتىن وان سىياسەتمدارىن پشتى سەرھلدانا بەھارا سالا ۱۹۹۱ ب دادى ل سەر ئەقى شۆرەشى نقتىسنى ودۆيات كرىن كۆ شۆرەشەكا نشتىمانى ومللى بوويه وسەرکردايەتيا وى يا سەربخوو بوو دەھلوئىستىن خۆ يىن نەتەوايەتى وچارنقتىس دا.

وسەرکردى شۆرەشى ومللەتى ژى خۆدان بىر وباوهرىيەكا پىلايى ھەبوو وب ساخلەت ورەوشتىن كىم وئىنە دچەرخى بىستى دا، بەلكۆ ل جىھانى ھەمى يى كۆ ھەردەم خەمخۆرى بەرژەوھندىا گشت مللەتى كورد بوويه دگەل بەرچاڧ وەرگرتنا بەرژەوھندىا نەتەوا عەرەبى ژى ل ھەمان دەم د درىژاھيا خەباتا خۆدا. وئەڧ ناما ل خارى دياركرى ئەوا ھاتىتە نقتىسنى ژلايى كەسەكى ڧە بناڧى (سعيد ھاشم بامرنى) ل رۆژا ۲۰۰۰/۸/۲۵ تىدا ھندەك ژىبىھاتىن خۆ ب شىوى نامى ل دۆر كەسايەتيا بارزانى نقتىسنى دەمى ئەو قۆتابى ل مويسل وئاكنجىي دەڧەرا شىخان بوويه دناڧ مالا كەسەكى نىزىكى وى بناڧى (مەلا عبدالقھار بريفكانى)، وسعيد بامرنى ڧەدگۆھىزىت ودبىزىت من گەلەك جاران گۆھ لى بوويه مەلا عبدالقھار بريفكانى بۆ مە ومپھاننىن كۆچكا خۆ بەھسى بارزانى دكر دەمى ل مويسل ل ژىر ئاكنجيا ب خۆرتى ل دوماھىيە سالىن سىھان دا، ودگۆت ((دەڧەردارى مويسل (متصرف) يى وى سەردەمى گەلەك پىكۆل دكرن وكەسايەتىن بەرنىاس وپياوین ئايىنى د راسپاردن ژبو رازىكرنا بارزانى تاكۆ دژايەتيا دەسھلاتى نەكەت و دەست ژخەباتا خۆ يا سىياسى وچەكدارى بەردەت بەرامبەر ھندەك دەستكەفتىيان وپىشكىشكرنا خزمەتگۆزارىين ئابووورى بۆ دەڧەرا بارزان وخۆشكرنا رەوشا ژيانا بارزانىان،

وبه رده وام ئەقى دەقەردارى سەرەدانا بارزانى دكر بۆ مەرەما نافىرى وەر ژبو دسەردابرنى ئايەتتىن قورنانا پىرۆز وفەرمودىن پىغەمبەرى (سلاقتىن خۆدى لى بن) بۆ دخاندن تا ل سەر داخازيا وى رازى بىت، و مەلا عبدالقهار بريفكانى ئىك ژ وان كەسايەتيا بوو يىن هاتىنە ەنارتن وسەرەدانا بارزانى كرى تاكو وى رازى بكەت ل سەر داخازيا دەقەردارى مويسل بەرامبەر ئەفان دەستكەفتيان :

۱- دامەزراندنا (۳۰۰) كەسىن بارزانى ل رىقەبەرىين دارستانىن سەر ب دەقەرا بارزان قە.

۲- قەكرنا رىكىن هاتن وچوونا ترۆمبىلا بۆ ەمى گۆندىن دەقەرا بارزان.

۳- قەكرنا نەخۆشخانەكى ل بارزان وداينكرنا پزىشكەكى دگەل دەرمانا.

۴- بۆ ەر خىزانەكى ل دەقەرا بارزان چىلەكا شىردار دگەل شەش سەرىن پەزى.

وەر ژ زاردەقى مەلا عبدالقهار بريفكانى قەگۆھاستىيە ودىبىزىت (پشتى من ئەف ەر چار خالە بۆ بارزانى پىشكىشكرىن من وەسا ەزر دكر كو ئەز يى سەر كەفتى مە ومن يى رازىكرى ودى پى خۆش و سوپاس دار بىت بەلى بەرۇفاژى ئەقى چەندى خۆ ژمن و دەقەردارى نەرازىكر و ئەز پاشقەبرم وب تۆرەين قە فەرمان ل من كر وگۆتە من ((عبدالقهار بىزە دەقەردارى بلا بىزىتە وەزىرى خۆ ل بەغدا ئەز مافىن مللەتى خۆ ناگھۆرم بەرامبەر خۆشگوزارىيا ەشىرەتا بارزان كو ئەوژى بەشەكى بچوئىكن ژمللەتى كوردستانى يى ەژار، وگۆت عبدالقهار تۆ دزانى تا نوكة چ مللەت وەك كوردان ماينە دابەشكرى وب مافىن خۆ شاد نەبووينە بتنى ژيانا وان ل سەر بەرھەمى چىايىن وانە بىي ەبوونا داھاتىيەكى دىتر، ئەقە راستە مەلا يان نە ؟)) مەلا عبدالقهار دگۆت لەرزكى ئەز گرتم ژ زىدە تۆرەبوونا بارزانى ژمن دەمى ب ئەقى شىوھى بەرسقا من داي و ئەز وەك كەسەكى (لال) لىھاتم ونەشيام چ باخقم و بىژم بتنى من دگۆت (راستە قوربان).

و ئەقا ل خارى دياركرى وىنى ناما رەسەنە ئەوا ب دەست نقىسىن (سعيد هاشم بامرنى) بخۆ.

ول دوماھىي دى بىزىن بارزانى ەلگر و خۆدانى ئەفان ساخلەتتىن نەتەواپەتى ونشتىمانى يىن پاك و بەرز بوويە لەوما ناقى وى دى ەر مىنىت وەك ەيما وسومبوول بۆ بەرخۆدان و خۆراگرى ل دەف گشت نەتەوا كورد ب فەخرو شانازى قە.

نەجمەدىن يوسفى

باشگو

وین ناما سه عید هاشم بامهرنی

۱- کاه پوری بارزانی نهم
 ۲- سالن ۱۹۸۱-۱۹۸۰
 ۳- دست بیگمالی هم دهه رزما معادک بارزانی نهم
 ۴- کورستان دیر تفسیح و بارزانی میل دانی
 ۵- بن جاف متریا خو بمره (اللقامه المهریه) زور هوش
 ۶- مه زین باشگو بارزانی قائم بکهن دا خو نوا ملاحی زور
 ۷- معاین پمپور دیر کهن بکلی فی کالی انک بارزانی
 ۸- مسکو ته کتو همر ما و مژادار بو کیشا کوردی و
 ۹- میا پیروز نهمردا زوان هم ول
 ۱۰- ای دهه حکومتی مصلیه ای دست نواز کربانی
 ۱۱- معاد عبدالقادر بیگمالی و ولنا کو خزیصا جناب بارزانی
 ۱۲- بکعت و بیست و هک و استه هک تاسیعت لانی بصر
 ۱۳- سه سورق بسطو بارزانی نهم
 ۱۴- کف مصلیه کورد بو بهی ژول پای خاربه لی بو حفر
 ۱۵- کز بارزانی زور دهر کفیت یسه هلیار زور تاسعت
 ۱۶- مصلیه التهان دیریت من چ لیک خو نه هکله لایضا خو
 ۱۷- به دیشین بیغه بهری و ب لایتنی قورنالی کو تهر بیتم
 ۱۸- مصلیه مده سه سفای خان بام هم ول نایره نهمرد
 ۱۹- کوه قمش شیشه سه صند کون بیتره بارزانی دارزانی
 ۲۰- بیست بارزانی نهمردی من دکرت زوان تشنا
 ۲۱- سه مصلیه کون بیتره ماله سه مصلیه
 ۲۲- نهمردی به عیش مکی بارزانی نهم خورشام
 ۲۳- ای دهه مصلیه دهینه ماله نهمردا بنای قولینه نایلی
 ۲۴- دهه جا دا بهمه ههمر کونین بارزانی و ماله مصلیه نهمردی
 ۲۵- مصلیه مصلیه دی بارزانی ماله مصلیه مصلیه مصلیه
 ۲۶- مصلیه ماله مصلیه دی حیلله کتوشه مصلیه مصلیه مصلیه
 ۲۷- مصلیه بارزانی زور عاجز بو ماله کونست ماله بو نهمردی
 ۲۸- مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه
 ۲۹- مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه
 ۳۰- مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه مصلیه

گهریم به راسبه ر هوشیا عه شیره تاخو بارزانی زی
 باره کن ژ مله تی کوردی هه ژار [
 مهلا عبدالقهار دبیریت نه ز هسلن بودم ژنوسا
 نه زه میاوا خه بیژمه مته سه رن
 [یاشی بارزانی گوته من] آلسی ملله زده کی کوردا مایه
 به رزه لیل که کری ژارای ل سه ر خه بیژدی
 بشا بیت مهلا وه به یان نه [
 مهلا عبدالقهار دبیریت نه ز نه شام دتیم بیژم
 به من گوت به تی خوربان وه به راسته .

قهروه سا عبدالقهار گوت حکومه تی که نه کن رهسین و
 چه له بیتن سسل بنا تی سه ره دانی هله دنه نک
 بارزانی نابره نه کر دوزا کوردا نه هیل ژ هرو
 بیژن خرو نه قولوی ا یاش دبیریت بارزانی
 به سه یانین و دختیری زفیری کورده سالی و

ژی ده ری فی بابه تی :

نه ز قولوی بودم مهلا من عبدالقهار سالن ۵۴ - ۱۹۵۲
 چکو نه ف مهلا به خورم تپای من بو که لک جبارا
 نه ف بابه ته نه دگیزا بو هه ر که من بیلا میهمان
 مهلا وی .

مهید هاشع - باوری
 هاریلای قونا باجا شندوخا
 ۵/۸ / ۱۱۰۰

تپینی مه رما من و فی باوری
 دا نه ف گوشتی بارزانی نه هر
 لری سه ر ده مه گوشتن به رزه
 نه من چکو زو ژر گرنان پر
 مفا نه و آقیا نه مانه ت
 به رزه نه بیت دیار بیت

نجم الدین یوسفی - علی خلیل - ملازم بابکر زیباری که رهج - ایران ۱۹۷۸

ژلاین جه پی فه / د. جرجیس - نجم الدین یوسفی - گه ئاکره یی - هشیار زیباری

پشتی کۆنگرۆ نه هۆ ل (رازان) سالا ۱۹۷۹

ژماره کا پیشمه‌رگین قاره‌مان ل باژیری سنۆ ل ئیرانی سال ۱۹۸۳

شهید حمیدی بهگ دگهل کۆمه‌کا پیشمه‌رگهی ل (هارینا) سال ۱۹۸۵

کۆمه‌کا گه‌نجین پێشمه‌رگین سه‌ر ب لق ١ قه‌ ژبو به‌شدارین
 دخۆله‌کا ره‌وشنبیری وریکخستن د ل سالا ١٩٨٦

نجم‌الدین یوسفی- د. محمد حسن- عزیز حسن- اسماعیل گروانشی ل ده‌قه‌را زاخۆ سالا ١٩٨٥

نجم الدین یوسفی- ملازم سیف الدین- محمود هروری- گاهر ابراهیم هروری
کریم گروانشی- عزیز حسن بنافی، وچوون بو گهشته کن

خهباتکهر مسعود بارزانی دگه لدا شههید گیب ئاکره ی وکومه کا پيشمه رگا
پشتی کونگری نه هی یی پارتی ل (رازان) ساللا ۱۹۷۹

ژماره کا پیشمه رگین قاره مان وئنه جامدانا کاره کی پارتایه تی

ل ده فه را زاخو سالا ۱۹۸۶

خرقه بوونا کومه کا پیشمه رگین قاره مان وخو ناماده کرن بهری هیرشکرنی

سه ر خالین دوژمنی ل هاقینا سالا ۱۹۸۵

ژماره کا پېشمه رگین قاره مان ل گوندي کهرپتي

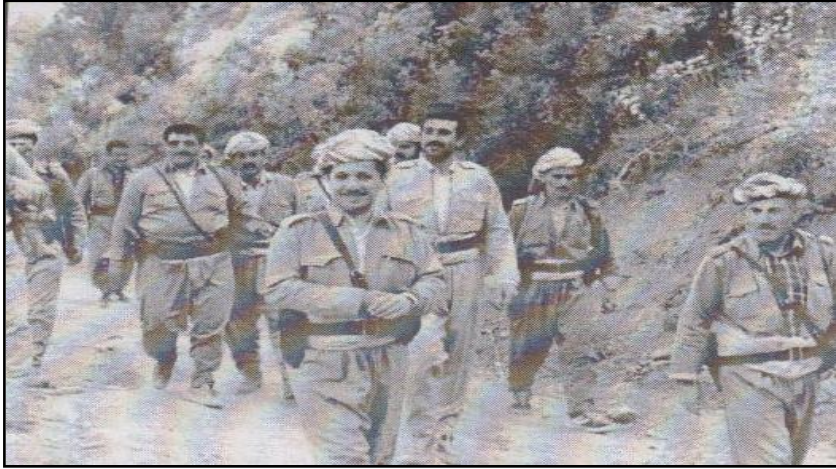
نجم الدين يوسفى وسميناره ك بو ژماره كا پېشمه رگين قاره مان

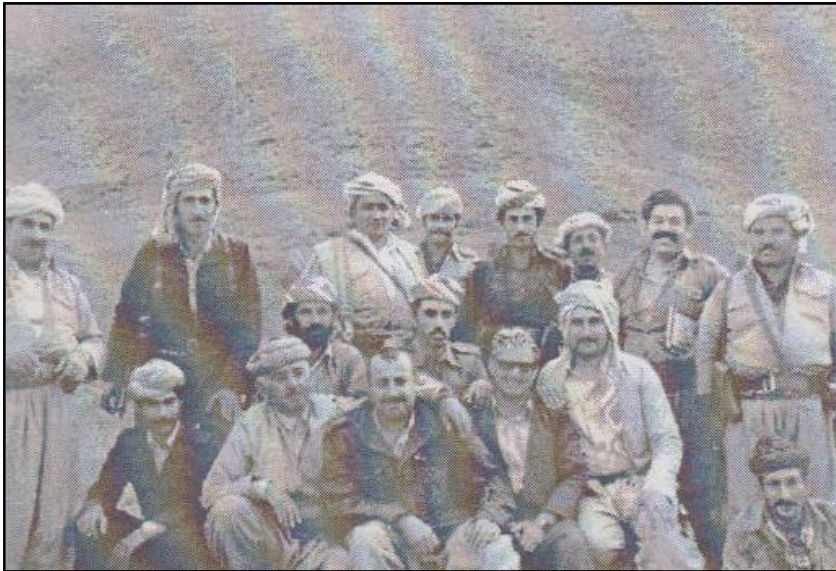
نجم الدین یوسفی دگه‌ل عبدالمهمین بارزانی- سال ۱۹۸۶

نجم الدین یوسفی دگه‌ل دوو هه‌فالین قاره‌مان

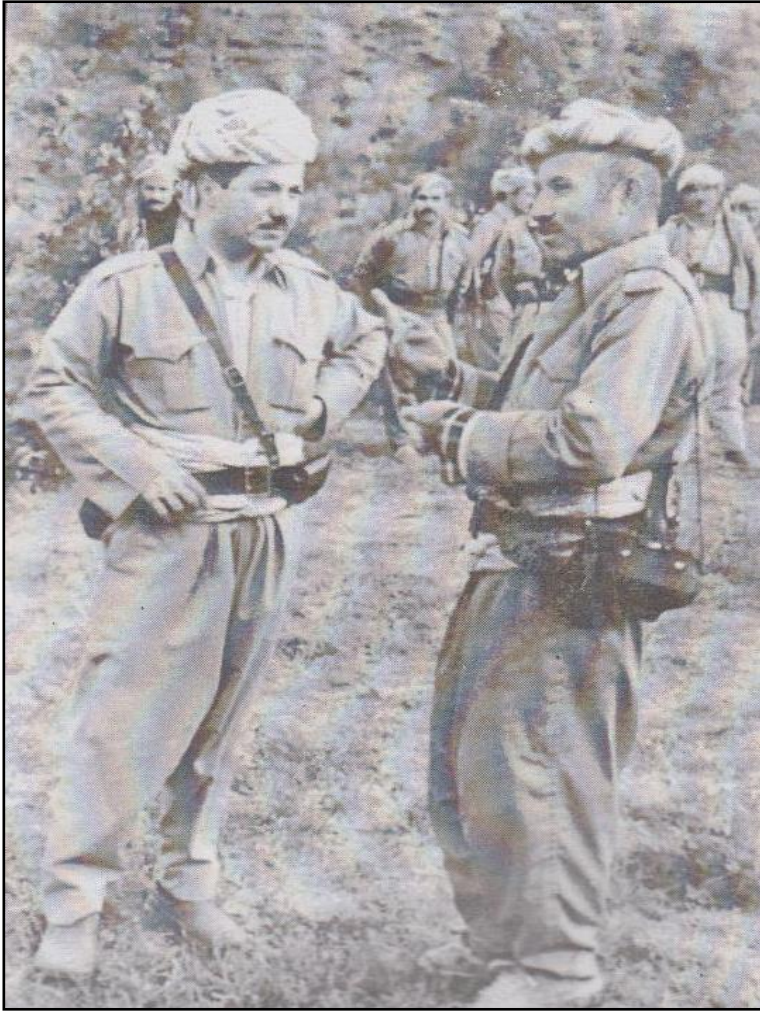

بهريز مسعود بارزانی دگهل براي خۆ سيهاد بارزانی- نجم الدين يوسفی- عبدالکریم جمعه
وژماره کا پيشمه رگين قاره مان

ئەندامین لیژنا ناڤهندی

ژلایي چه پي یين روینشتی/شهید رئیس عبدالله مای- د. روژ- د. محمد صالح جمعه - فاضل میرانی
یين روینشتی ریژا دووی/حامد سوری - شكري نپروه یی- بابەکر زیباری
یين راوهستیای ژلایي راستی/لاس زیباری- فهلهك الدين كاکه یی- شهید عبدالله قادو زیباری

بهريز مسعود بارزانی وگۆهدانا شروڤه كرنه كۆ زلايى نجم الدين يوسفى فه ل دۆر
چهند بابته كين تايهت ب شوره شا گۆلانى فه سالا ۱۹۸۰

نقیسهری پەرتوکی کۆرتیهك ل دۆر خەبات وژياناما خو نقيسيه:

ژياننامه

- سالا ۱۹۴۱ هاتيمه لسهر دونيايي
- سالا ۱۹۴۷ چويمه خاندنگه هي
- سالا ۱۹۶۰ دەرچويي پەيمانگه ها کشت و کالی ل به غذا
- سالا ۱۹۵۸ هاتيمه ناف ريزين پارتي
- سالا ۱۹۶۱ پايزی له به غذا هاتيمه ناف ريزين شورەشی و بومه پ . م لدهفەرا
- ئامیدی لایي خودی زئی رازی اسعد خوشی
- سالا ۱۹۶۲ هاتيمه وەرگرتن کادر
- سالا ۱۹۶۳ ل پايزی هاتيمه وەرگرتن ئە ندامی لیژنا ناھوجا ئامیدی
- سالا ۱۹۶۴ هاتيمه هە لیزارتن ئە ندامی لیژنا ئامیدی له هە لیزارتین گشتی بو کونگرا شەشی
- سالا ۱۹۶۴ هاتيمه وەرگرتن قائمقامی قەزا ئامیدی
- سالا ۱۹۶۵ بومە بە ریرسی ل ن ئامیدی
- سالا ۱۹۷۰ بە بریارا م . س بە ریز بومە ئە ندامی کارگیزی لقی ۱
- سالا ۱۹۷۵ دەر بە دەری ئیرانی بوم بە خیزانقە
- سالا ۱۹۷۹ پاش شورەشا ئیرانی لسهر شاهی بریار دەرچو بومه ئە ندامی لیژنا ریکخستنا پە ناھندی کوردی عیراقی له ایرانی
- سالا ۱۹۷۹ له کونگری نە ه یی پارتي دیموکراتی کوردستان هاتيمه هە لیزارتن ئە ندامی لیژنا مەرکەزی
- سالا ۱۹۸۰ هاتمه دامەزراندن مشرف لسهر لیژنا ناوجا زیوه و کارو باری پە ناھندی تینتە گواستن لە سراسهری ئیرانی یوز زیوه و دەورو بەرا
- سالا ۱۹۸۱ بومه ئە ندامی لیژنا تە قتیسا مەرکەزی بو لقی ۱
- سالا ۱۹۸۲ بریار هاتە دان بیمه بە ریرسی بەشی عسکری له م . س
- سالا ۱۹۸۳ بومه بە ریرسی لقی ۱ پ . د . ک تا پایزا ۱۹۸۴
- سالا ۱۹۸۵ هاقیننی چارە کتر هاتمه گواستن بو بە ریرسی لقی ۱ تا هە یفا ۱۹۸۶/۱۱
- سالا ۱۹۸۷ هاتمه گواستن بو لقی ۲ پ . د . ک
- سالا ۱۹۸۸ هاتمه دامەزراندن مشرف لسهر بارە گایی شنو له ایرانی
- بو ئاگاداری له هەردوو کونگرین دەه و یازدە بیت پارتي ب ئارەزویا خو من خو نە هە لیزارت بو لیژنا مەرکەزی
- سالا ۱۹۹۱ سەر هلدانی له ۱۴/۳/۱۹۹۱ شوەك نوینەری سەر کردایه تی دگەل هە قالا هاتمه دەشەرا لقی ۱ وتا ئە ئروکە هەر له دەوکی مایمه و ئە شە کورتیه که له ژيانا من

نهجمه دین یوسفی نقیسه ری پهرتوکی

